

MENDELOVA UNIVERSITA V BRNĚ

LESNICKÁ A DŘEVAŘSKÁ FAKULTA

ÚSTAV LESNICKÉ A DŘEVAŘSKÉ EKONOMIKY A POLITIKY

**EKONOMICKÁ EFEKTIVNOST
NÁBYTKÁŘSKÝCH VÝROB**

DISERTAČNÍ PRÁCE

BRNO 2014

ING. JAN ŠTĚPÁNEK

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem disertační práci na téma: Ekonomická efektivnost nábytkářských výrob zpracoval samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b Zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací. Jsem si vědom, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle §60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladu spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně 28. září 2014

.....
Ing. Jan Štěpánek

Zároveň bych na tomto místě chtěl především poděkovat mé manželce a rodině za trvalou morální podporu, bez které by tato práce nemohla být dokončena.

Dále pak vedoucímu mé disertační práce Ing. Romanu Dudíkovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, připomínky k mé práci a poskytnutou literaturu.

Nakonec děkuji všem současným i bývalým kolegům Ústavu lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky za konstruktivní diskuzi a kritiku v průběhu řešení disertační práce a celého doktorského studia.

OBSAH

1 ÚVOD.....	6
2 CÍL A STRUKTURA DISERTAČNÍ PRÁCE.....	8
2.1 FORMULOVANÉ HYPOTÉZY	8
3 MATERIÁL A METODIKA	9
3.1 METODIKA ZPRACOVÁNÍ VE VTAHU KE SBĚRU INFORMACÍ	9
3.2 METODIKA VÝBĚRU ANALYZOVANÝCH PODNIKŮ	10
3.2.1 STAV ANALYZOVANÝCH PODNIKŮ	10
3.2.2 METODIKA MODELU ÚSPĚCHU NÁBYTKÁŘSKÉHO PODNIKU	11
3.3 ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ UKAZATELE	13
3.4 FINANČNÍ ANALÝZA	15
3.5 VERTIKÁLNÍ A HORIZONTÁLNÍ UKAZATELE.....	15
3.5.1 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA	16
3.5.2 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA	16
3.6 POMĚROVÉ UKAZATELE	16
3.6.1 UKAZATELE RENTABILITY	17
3.6.2 UKAZATELE LIKVIDITY.....	19
3.6.3 UKAZATELE AKTIVITY	20
3.6.4 UKAZATELE ZADLUŽENOSTI.....	22
3.7 BANKROTNÍ MODEL IN 05	23
4 SOUČASNÝ STAV ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY.....	24
4.1 OD GLOBALIZACE K EKONOMICKÉ EFEKTIVNOSTI VÝROBY	24
4.2 EKONOMICKÁ EFEKTIVNOST VÝROBY NÁSTROJEM ŘÍZENÍ ÚSPĚCHU	28
4.3 HODNOCENÍ EKONOMICKÉ EFEKTIVNOSTI VÝROBY RENTABILITOU KAPITÁLU	36
4.4 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA K PLÁNOVÁNÍ ÚSPĚŠNÉHO PODNIKŮ	40
4.5 NÁBYTKÁŘSKÝ PODNIK JAKO SOUČÁST ZPRACOVATELSKÉHO PRŮMYSLU.....	42
4.5.1 VÝVOJ NÁBYTKÁŘSKÉHO PRŮMYSLU NA ÚZEMÍ ČR	43
4.5.2 MAKROPROSTŘEDÍ NÁBYTKÁŘSKÝCH VÝROB ČR.....	44
4.5.3 EKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA NÁBYTKÁŘSKÝCH VÝROB ČR	46
4.5.4 SHRNTÍ A PERSPEKTIVY NÁBYTKÁŘSKÉ VÝROBY	55
5 VÝSLEDKY A DISKUZE.....	57
5.1 FINANČNÍ ANALÝZA VÝBĚROVÉHO SOUBORU	57
5.1.1 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA	57
5.1.2 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA VÝVOJE ROZLOŽENÍ MAJETKU A KAPITÁLU	70
5.1.3 POMĚROVÉ UKAZATELE	75
5.2 CHARAKTERISTIKA ÚSPĚŠNÉHO NÁBYTKÁŘSKÉHO PODNIKU.....	84
5.2.1 PROCENTNÍ ROZBOR VÝBĚROVÝCH SOUBORŮ.....	84
5.2.2 KORELAČNÍ A REGRESNÍ ANALÝZA	90
5.2.3 MODEL ÚSPĚŠNÉHO NÁBYTKÁŘSKÉHO PODNIKU	101
5.3 OVĚŘENÍ MODELU ÚSPĚŠNÉHO NÁBYTKÁŘSKÉHO PODNIKU.....	108

5.3.1 TON A.S.	108
5.3.2 DŘEVOZPRACUJÍCÍ VÝROBNÍ DRUŽSTVO	114
5.3.3 VESNA INTERIORS, S.R.O.	118
6 ZÁVĚR	124
SUMMARY	128
POUŽITÁ LITERATURA.....	132
SEZNAM TABULEK	141
SEZNAM OBRÁZKŮ	144
SEZNAM SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	146
7 PŘÍLOHA - VÝBĚROVÝ SOUBOR ROE, ROA, ROS, BANKROTNÍ MODEL	147
7.1 VÝBĚROVÝ SOUBOR BANKROTNÍ MODEL.....	147
7.2 VÝBĚROVÝ SOUBOR ROE.....	148
7.3 VÝBĚROVÝ SOUBOR ROA.....	150
7.4 VÝBĚROVÝ SOUBOR ROS	152
7.5 NEÚSPĚŠNÝ NÁBYTKÁŘSKÝ PODNIK	153

EKONOMICKÁ EFEKTIVNOST NÁBYTKÁŘSKÝCH VÝROB

Ing. Jan Štěpánek

Abstrakt

Disertační práce byla řešena v kontextu s ekonomickou efektivností nábytkářské výroby, která je charakteristická vysokým podílem vstupních nákladů tvořících až 80% z celkových nákladů, malými a středními podniky dle počtu zaměstnanců a prostředím s přebytkem nabídky nad poptávkou, ve kterém působí. Cílem disertační práce byla identifikace a kvantifikace ukazatelů v podnicích zabývajících se nábytkářskou výrobou, které reprezentativním způsobem podchycovaly společné atributy vedoucí k úspěšnosti nábytkářského podniku. Podniky byly rovněž charakterizovány vysokou ekonomickou efektivností nábytkářské výroby. K řešení cíle disertační práce byl stanoven model úspěchu nábytkářských výrob vystavěný na procentním podílu vybraných položek účetních výkazů na celkové výši aktiv výběrového souboru, ne však na jeho průměrných hodnotách. Procentní podíl byl vypočten z rovnice regrese, která vycházela ze vzájemné závislosti vybrané položky účetních výkazů na celkové výši aktiv výběrového souboru. Dále byl model doplněn o barevné vyjádření síly asociace veličin podle hodnoty korelačního koeficientu. A nakonec byl rozšířen o hodnotu koeficientu determinace, která vyjadřuje míru pravděpodobnosti zapříčinění vybrané položky účetního výkazů na celkové výši aktiv. Výsledného modelu úspěchu nábytkářských výrob lze využít jako doplňku v modelech řízení Balance Scorecard, Modelu Excellence, Finanční analýzy a dalších, jako finančních měřítek dosažení vytčeného cíle či dílčího cíle podniku. Použití modelu úspěchu nábytkářské výroby při správné volbě systému řízení majitelem nebo manažerem bude mít rozhodující vliv na ekonomickou efektivnost výroby, ale i na samotný úspěch podniku. Na zjištěný model hodnocení úspěchu nábytkářských výrob se může odborná veřejnost zaměřit a aktivně jej využít ve své podnikatelské praxi

KLÍČOVÁ SLOVA: Ekonomická efektivnost, Finanční analýza, Úspěšný podnik, Nábytkářská výroba

ECONOMIC EFFICIENCY OF FURNITURE PRODUCTION

Ing. Jan Štěpánek

Abstract

The dissertation was solved the economic efficiency of furniture manufacturing industry, which can be characterized by a high proportion of input costs making up 80% of the total cost, enterprises with small and medium number of employees and the operating environment with an excess of supply over demand. The aim of this work was the identification and quantification of indicators of furniture producing businesses, which representatively feature common attributes leading to successful furniture business. Enterprises were also characterized by high economic efficiency of furniture manufacturing. A success model, built on the proportion of selected items on the financial statements as a part of the total assets of the sample, was created to achieve the objective of the dissertation. The percentage was calculated from the regression equation, based on the interdependence of selected items of financial statements to total assets of the sample. Furthermore, the model was enhanced by colour expression of the strength of the values according to the correlation coefficient. And finally the model has been extended by the value of the coefficient of determination, which expresses the degree of causal probability of selected items. The resulting success model of furniture production can be used as an additional tool in the management models (Balance Scorecard, Excellence Model, financial analysis and other) as a financial measure of achieving the company's desired objective and sub-objectives. Using the success model in furniture production the owner or manager have a decisive influence on the economic efficiency of production, but also the very success of the company. The professional public can focus on the model and use it in their business practices.

KEYWORDS: Economic efficiency, financial analysis, successful businesses, furniture manufacturing

1 ÚVOD

K hnacím silám ekonomiky patří i dřevařský průmysl. Je významným zaměstnavatelem v mnoha členských státech Evropské unie a patří mezi top 3 průmyslu v Rakousku, Finsku, Portugalsku a Švédsku. Zaměstnává téměř 3 miliony lidí v EU-27. Firmy se často nachází v odlehlých, méně vyspělých a rozvinutých oblastech, což významně přispívá k hospodářství venkova.

Sektor nábytkářství spadající do dřevařského průmyslu se skládá z několika dílčích odvětví: sedací nábytek, kancelářský nábytek, kuchyňský nábytek, ostatní nábytek (např. zahradní nábytek) a matrace. Mezi největší evropské výrobce nábytku patří Itálie, Španělsko, Francie, Polsko a Německo. V těchto zemích sídlí dohromady 64% všech evropských nábytkářských výrobců. Všeobecně lze pozorovat přesun nábytkářských výrobních kapacit ze západoevropských zemí do východoevropských oblastí.

Ze zpracovatelského průmyslu patří segment nábytkářského průmyslu v České republice k těm menším v podílu na tržbách z prodeje vlastních výrobků a služeb. Odvětví výroby nábytku je typickým odvětvím malých a středních podniků, které spadá pod klasifikaci odvětví CZ-NACE 31. V nábytkářské výrobě se používá jako hlavní surovina zpracované dříví nebo dřevařské výrobky z odvětví dřevozpracujícího průmyslu. Jsou to především aglomerované materiály, překližky a dýhy.

Z pohledu ekonomiky podniku je nábytkářská výroba charakteristická vysokým podílem vstupních materiálových nákladů. Materiál tvoří až 80 % z celkových nákladů. Výhodou pro producenty je, že základní materiály pocházejí z tuzemska (přířezy, desky, dýhy, hranoly, aj.). Dovoz se omezuje pouze na vybrané skupiny výrobků (barvy, laky, orientální dýhy, nábytkové kování, další doplňkové materiály a pomocné přípravky). Používání nových technik a technologií a respektování požadované legislativy znamená, že výrobky odvětví prakticky neobsahují nebezpečné nebo škodlivé látky ohrožující obyvatelstvo nebo životní prostředí.

Majitelé a manažeři nábytkářských výrobních podniků se snaží každým dnem odolávat velkému tlaku, který způsobuje vysoce konkurenční prostředí. Nábytkářské prostředí je charakteristické přebytkem nabídky nad poptávkou, diferenciací produktů pro výrazně segmentované trhy a tvrdou regionální i světovou konkurencí. Pokud chce podnik v takovém prostředí obstát, to znamená získat zákazníka, vybudovat si postavení na trhu, je nucen aplikovat moderní technologie a systémy řízení, jejichž prostřednictvím je

schopen dosáhnout vysoké kvality výrobků a průběžně reagovat na požadavky zákazníků i trhu. Musí maximálně hospodařit se vstupní surovinou, co nejefektivněji následně zpracovávat materiál, polotovary nebo nedokončenou výrobu ve výrobě a účelně spojovat strategii podniku a potřeby trhu. Ekonomická efektivnost výroby se tudíž stala velmi aktuálním a důležitým tématem rozhodujícím o úspěchu nábytkářského podniku.

Měření, hodnocení a následné řízení ekonomické efektivnosti nábytkářské výroby je složitou problematikou, která vyžaduje od řídicích složek organizace znalosti a implementaci metod a jistou míru zkušeností. Manažeři by měli neustále sledovat dílčí složky ekonomické efektivnosti, jakou je hospodárnost, efektivita a účelnost, aby získali dostatek podkladů pro vytvoření vlastního systému řízení výroby vedoucímu k úspěchu. Řízení podniku je také úzce spjato s vnějším finančně-ekonomickým prostředím, které jej ovlivňuje. Jedná se především o daňovou politiku státu, vývoj inflace, sociální a dotační politiku, vývoj měnových kurzů a celní politiku, regulační opatření ze strany státu, situaci na peněžním a kapitálovém trhu a další.

K dosažení ekonomické efektivnosti v nábytkářské výrobě se používají různé způsoby a systémy řízení, případně jejich vzájemná kombinace. Především však jejich jednotlivé dílčí metody systémů řízení na základě potřeb a situace dané organizace. Využívá se podpory informačních systémů a modelů řízení, jako jsou Balance Scorecard, Model Excellence, Finanční analýzy a dalších. Použité modely řízení staví na finančních a nefinančních ukazatelích, jako měřítku dosažení určitého cíle či dílčího cíle organizace. Správná volba systému řízení a použití vhodných ukazatelů majitelem nebo manažerem organizace má nejen rozhodující vliv na ekonomickou efektivnost výroby, ale i na samotný úspěch společnosti.

Některé ukazatele se procentuálně podílejí na správném rozhodnutí vedoucím k úspěchu organizace vyšší, případně rozhodující měrou než ostatní. Zároveň tyto ukazatele jsou často i měřítkem splnění vytýčeného cíle. Samotné nalezení a vyhodnocení těchto ukazatelů v úspěšných podnicích s vysokou ekonomickou efektivitu nábytkářské výroby je cílem této disertační práce. Pomocí zjištěných ukazatelů bude vytvořen model hodnocení úspěšnosti nábytkářských výrob, na který se může následně odborná veřejnost zaměřit a aktivněji využívat ve své podnikatelské praxi.

2 CÍL A STRUKTURA DISERTAČNÍ PRÁCE

Cílem disertační práce je identifikace a kvantifikace indikátorů v podnicích zabývajících se nábytkářskou výrobou, které budou reprezentativním způsobem podchycovat společné atributy vedoucí k úspěšnosti nábytkářského podniku. Tyto podniky budou rovněž charakterizovány vysokou ekonomickou efektivností nábytkářské výroby.

Ke splnění hlavního cíle disertační práce byly stanoveny dílčí cíle. Prvním dílčím cílem je vybrat vhodný ukazatel pro hodnocení ekonomické efektivnosti nábytkářské výroby. Druhým dílčím cílem je popis ekonomické charakteristiky nábytkářských výroby ČR. Třetím dílčím cílem je ověřit zda účetní hodnoty v účetních výkazech nábytkářských podniků s vysoce ekonomicky efektivní nábytkářskou výrobou mají společnou charakteristiku vedoucí k úspěchu. Čtvrtým dílčím cílem je na základě získané charakteristiky hodnot vytvořit model úspěchu nábytkářského podniku. Pátým dílčím cílem je ověřit model úspěchu na vybraném vzorku nábytkářských podniků.

Disertační práce se dělí na část teoreticko-metodologickou a aplikační. Přínosem teoreticko-metodologické části je mj. předložení přehledu metod měření a hodnocení ekonomické efektivnosti výroby se zaměřením na rentabilitu vlastního kapitálu.

V rámci aplikační části řešení disertační práce budou pomocí vybraných metod měření, a hodnocení ekonomické efektivnosti výroby identifikovány vstupy do vytvořeného modelu, který představuje teoretický postup hodnocení úspěšnosti nábytkářského podniku. Výsledkem aplikační části je potvrzení použitelnosti modelu úspěchu nábytkářských podniků, včetně formulovaných vazeb a závislostí jednotlivých parametru modelu, která bude ověřena na vybraném vzorku nábytkářských podniků v České republice.

2.1 Formulované hypotézy

Vzhledem k cíli a obsahu disertační práce jsou formulovány následující hypotézy:

- Hypotéza 1:** Úspěšné nábytkářské podniky jsou typické vysokou ekonomickou efektivností výroby.
- Hypotéza 2:** U nábytkářských podniků s vysokou ekonomickou efektivností výroby lze najít společné ukazatele v účetních výkazech, které reprezentují úspěšnost nábytkářského podniku

3 MATERIÁL A METODIKA

Metodika disertační práce vycházela z hlavního cíle disertační práce. K dosažení hlavního cíle bylo zapotřebí splnit jednotlivé dílčí cíle zpracované příslušnými metodami. Tudíž metodika disertační práce se skládá z několika druhů samostatných metod, které jsou níže charakterizovány.

- Analýza textových i statistických materiálů, která poskytuje informace k dané problematice. Tato metoda zajistila získání uceleného přehledu o vybrané tématice a umožnila recenzi účinku jednotlivých změn.
- Popis a explanace odvětví výroby nábytku, výběrového souboru a metodik finanční analýzy.
- Komparace využití metodik finanční analýzy pro výběrový soubor.
- Syntéza skutečností a základ pro tvorbu modelu.
- Prognostika využitelnosti vybraného modelu pro nábytkářské podniky.

3.1 Metodika zpracování ve vztahu ke sběru informací

Metodika zpracování byla postavena na informacích získaných z primárních a sekundárních zdrojů. Při zpracování teoreticko-metodologické části disertační práce se použila analýza použitých informačních zdrojů, jejich zhodnocení a následná syntéza vybraných informací.

Metodika zpracování sběru dat a informací využila těchto metod sběru dat:

- Studium odborné literatury (české a zahraniční)
- Studium odborných časopisů
- Studium sborníků z odborných konferencí
- Využití zpráv a rozborů institucí a společností zabývajících se výrobními podniky
- Využití účetních výkazů vybraných podniků
- Využití statistických dat
- Vyhledávání informací a dotazování prostřednictvím internetu
- Kontaktování přes telefon při sběru informací

3.2 Metodika výběru analyzovaných podniků

Předmětem statistického zkoumání na základě stanoveného cíle byly podniky s následujícími statistickými znaky: podnik spadal do CZ NACE 31 výroba nábytku a počet zaměstnanců byl 50 a více. Seznam statistických jednotek k vytvoření výběrového souboru byl stanoven k 30. 4. 2012. Český statistický úřad poskytl k výše uvedenému datu základní soubor s podniky spadající do CZ NACE 31. Následně, z tohoto základního souboru byly vybrány podniky s počtem zaměstnanců více než 50. Celkový počet splňující statistické proměnné byl 107.

3.2.1 Stav analyzovaných podniků

K uskutečnění druhého dílčího cíle se u základního výběrového souboru zapisovaly do tabulek vybrané hodnoty z účetních výkazů od roku 2005 do roku 2012. Jako zdroj příslušných hodnot bylo použito obchodního rejstříku ČR, do kterého podniky předkládají své účetní výkazy s rozvahou a výkazem zisku a ztrát s potřebnými daty. Z rozvahy byly vyčteny hodnoty celkové výše aktiv, dlouhodobých aktiv, oběžných aktiv, zásob, dlouhodobých pohledávek, krátkodobých pohledávek, krátkodobého finančního majetku, vlastního kapitálu, cizího kapitálu, dlouhodobých závazků, krátkodobých závazků, bankovních úvěrů, krátkodobých bankovních úvěrů. U výsledků hospodaření se zaznamenávaly hodnoty obchodní marže, výkonu bez obchodní marže, výkonová spotřeba, přidaná hodnota, osobní náklady, odpisy, provozní výsledek hospodaření, nákladové úroky, daň z příjmu a hospodářský výsledek za běžné účetní období po zdanění.

Z celkového počtu 107 statisticky proměnných bylo vybráno nových 68 proměnných, u kterých bylo možno vyplnit všechny vybrané hodnoty z účetních výkazů. Důvodem výmazu statisticky proměnné byla neúplnost hodnot z účetních výkazů nebo změna (fúze, likvidace, konkurz) či ukončení podnikání v období od roku 2005 do roku 2012. Celkem bylo zapsáno v rámci výběrového souboru 12 512 hodnot z účetních výkazů. Dále u každé z 68 statisticky proměnných v jednotlivých letech následoval výpočet vybraných poměrových ukazatelů finanční analýzy.

Pro analýzu finančních výkazů a samotný model úspěchu nábytkářského podniku byl použit program MS Excel. Z poměrových ukazatelů finanční analýzy byla použita rentabilita celkového kapitálu, rentabilita vlastního kapitálu, rentabilita tržeb (výkonů bez obchodní marže), běžná likvidita, pohotová likvidita, okamžitá likvidita, obrat

celkových aktiv, obrat celkového kapitálu, doba obratu zásob, doba obratu pohledávek, ukazatel finanční páky, ukazatel zadluženosti, ukazatel úrokového krytí a bankrotní model. Tímto se získalo dostatečné množství kvantitativně měřitelných znaků v přehledných tabulkách, z čehož se vycházelo, při výpočtu celkového součtu hodnot vybraných položek, aritmetického průměru, mediánu, rozptylu, směrodatné odchylky, minima, maxima, dolního percentilu, horního percentilu, meziročního indexu.(HINDLS, HRONOVÁ, NOVÁK, 1999)

Celkový součet hodnot vybraných položek 68 statisticky proměnných byl následně konfrontován s hodnotami v odvětví výroba nábytku CZ-NACE 31 a ve zpracovatelském průmyslu. Hodnoty vybraných položek odvětví nábytku CZ-NACE 31 a zpracovatelského průmyslu byly převzaty z jejich finančních analýz zpracované Českým statistickým úřadem. Jednotlivé soubory byly vzájemně porovnávány vlastním vývojem meziročního indexu u položek aktiv, dlouhodobých aktiv, oběžných aktiv, zásob, dlouhodobých pohledávek, krátkodobých pohledávek, krátkodobého finančního majetku, vlastního kapitálu, cizího kapitálu, dlouhodobých závazků, krátkodobých závazků, bankovních úvěrů, krátkodobých bankovních úvěrů, výkonu bez obchodní marže, přidané hodnoty, osobních nákladů, odpisů, provozního výsledku hospodaření, nákladových úroků, dani z příjmu, hospodářského výsledku za běžné účetní období po zdanění. Dále bylo provedeno srovnání vývoje hodnot finanční analýzy jednotlivých souborů. V rámci finanční analýzy byla vypracována horizontální analýza, vertikální analýza a analýza poměrových ukazatelů, jako je rentabilita celkového kapitálu, rentabilita vlastního kapitálu, rentabilita tržeb (výkonů bez obchodní marže), obrat celkového kapitálu, doba obratu zásob, doba obratu pohledávek a ukazatel zadluženosti. Některé poměrové ukazatele používané ve finanční analýze a bankrotní model nebyly vzájemně porovnány, jelikož jej finanční analýza zpracovaná Českým statistickým úřadem neobsahuje. Zjištěné hodnoty byly následně prezentovány pomocí tabulek a grafů s komentářem.(KOVANICOVÁ, KOVANICA, 1995)

3.2.2 Metodika modelu úspěchu nábytkářského podniku

Ke splnění třetího dílčího cíle se z výběrového souboru 68 statisticky proměnných vytvořily čtyři nové výběrové soubory s rozdílnými jednotlivými statistickými znaky. První výběrový soubor byl pojmenován VS BM a do toho výběrového souboru spadaly statistické proměnné, které dosáhly při výpočtu bankrotního modelu nejméně hodnoty

1,7.¹ Druhý výběrový soubor byl pojmenován VS ROE a k tomuto výběrovému souboru byly přidány statistické proměnné, u kterých byla hodnota rentability vlastního kapitálu nejméně 10%.² Do třetího výběrového souboru jmenujícího se VS ROA byly zařazeny statisticky proměnné mající hodnotu rentability aktiv nejméně 12%.³ Čtvrtý výběrový soubor se jmenoval VS ROS do něhož spadali statisticky proměnné dosahující při rentabilitě tržeb nejméně 10%.⁴ Tímto bylo získáno dostatečné množství kvantitativně měřitelných znaků v přehledných tabulkách, z čehož se vycházelo při výpočtu aritmetického průměru, mediánu, rozptylu, směrodatné odchylky, minima, maxima, dolního percentilu, horního percentilu, korelačního koeficientu, stanovení rovnice regrese, koeficientu determinace a procentního podílu vybraných položek na celkových aktivech u jednotlivých druhů výběrových souborů. Zjištěné hodnoty byly následně prezentovány pomocí tabulek, grafů s komentářem. (HINDLS, HRONOVÁ, NOVÁK, 1999), (KOVANICOVÁ, KOVANICA, 1995).

Model úspěchu nábytkářských výroby VS ROE byl vystavěn na procentním podílu vybraných položek účetních výkazů na celkové výši aktiv výběrového souboru, ne však na jeho průměrných hodnotách. Procentní podíl byl vypočten z rovnice regrese, která vycházela ze vzájemné závislosti vybrané položky účetních výkazů na celkové výši aktiv výběrového souboru VS ROE. Dále byl model doplněn o barevné vyjádření síly asociace veličin podle hodnoty korelačního koeficientu. A nakonec byl rozšířen o hodnotu koeficientu determinace, která vyjadřuje míru pravděpodobnosti zapříčinění vybrané položky účetního výkazů na celkové výši aktiv. Tím byl splněn čtvrtý dílčí cíl.

Ke splnění posledního dílčího cíle pět byly zjištěné výsledky procentních podílů výběrového souborů VS ROE jako modelu úspěšnosti nábytkářského podniku s formulovanými vazbami a závislostmi jednotlivých parametrů modelu ověřeny na

¹ Hodnota 1,7 vychází z horní hranice bankrotního modelu IN 05 činící 1,6 dle obrázku 2, ke které byla následně na základě expertní analýzy přičtena hodnota 0,1. Důvodem bylo posunutí horní hranice bankrotního modelu, čím se zvýší stávající pravděpodobnost, že podnik nezkrachuje, že bude vytvářet hodnoty.

² Stanovená hodnota rentability vlastního kapitálu ve výši 10% vychází z výsledků společnosti S&P, která měřila ROE 500 nejúspěšnějším americkým společnostem ve dvacátém století. U úspěšných společností se ROE pohybovalo dle Knappa (2008) v rozmezí 10 - 15%. Na základě expertní analýzy byla použita minimální hodnota 10%.

³ Minimální hodnota rentability aktiv ve výši 12% byla stanovena expertní analýzou, jako dvojnásobek průměrné hodnoty rentability aktiv dosažené zpracovatelským průmyslem za období 2005-2012 uvedené v tabulce 22 a následně zaokrouhlena na celé procento.

⁴ Minimální hodnota rentability tržeb ve výši 10% byla stanovena expertní analýzou, jako dvojnásobek průměrné hodnoty rentability aktiv dosažené zpracovatelským průmyslem za období 2005-2012 uvedené v tabulce 23 a následně zaokrouhlena na celé procento.

třech náhodě vybraných nábytkářských podniků v České republice. Vybrané nábytkářské podniky spadaly svoji činností do odvětví výroba nábytku CZ-NACE 31.

3.3 Základní statistické ukazatelé

Berka a Tondl (1967) uvádějí, že úspěch nábytkářského podniku ve své podstatě představuje matematický model, který je vymezen jako formalizovaná teorie nebo jako kvantifikovaný popis vybraných významných charakteristik reálného jevu. Jedná se o jistou formu prezentace některých stránek jevů a procesů pomocí matematického aparátu (HEBÁK, 2004).

Explorační neboli průzkumová analýza dat patří do prvního stupně statistické analýzy, který zastřešuje skupinu především popisných metod s grafickým a tabulkovým znázorněním dat a určením rozložení dat ve výběrovém souboru. Za základní prvek explorační analýzy dat se považuje vizualizace dat, analýza reziduálních hodnot, transformace dat, robustní a resistantní postupy. (HENDL, 2004)

Dle Melouna, Militkého a Hilla (2005) se použitím průzkumové analýzy dat identifikují specifika v chování dat a ověří předpoklady pro jejich další zpracování. Výsledek analýzy vede k variantám generalizace poznatků o charakteristice statistického výběrového souboru v konfrontaci se základním souborem.

Hodnoty proměnných výběrového souboru jsou v rámci explorační analýzy popsány základními charakteristikami polohy a variability. Střední hodnota $E(X)$ tedy aritmetický průměr se vypočte jako první, přičemž se doplní o další robustní charakteristiku polohy medián $x_{0,50}$, který je prostřední hodnotou ve variační řadě. V rámci polohy datových bodů ve statistickém souboru jsou také určeny horní percentil $x_{0,75}$ a dolní percentil $x_{0,25}$, které ohraničují 25% nejvyšších a 25% nejnižších hodnot sledované proměnné a minima x_{\min} a maxima x_{\max} výběrového souboru.

Jevy a procesy probíhající v podnikové praxi, nestojí samostatně, ale vzájemně na sebe působí a podmiňují se, tudíž se jedná o příčinnou závislost. Závislost může být definována jako pevná, jestliže existuje mezi příčinou a důsledkem funkční vztah. Takový vztah může být i mezi celkovými aktivy/pasivy podniku a vybranými položkami účetní závěrky a vybranými ukazateli finanční analýzy. (HINDLS, HRONOVÁ, NOVÁK, 1999)

V návaznosti na jednorozměrnou explorační analýzu dat byly dále provedeny analýzy vzájemných závislostí hodnot sledovaných charakteristik analyzovaných statistických jednotek, zejména korelační a regresní analýza.

Hendl (2004) uvádí, že regresní analýza definuje směr závislosti, rozlišuje závisle a nezávisle proměnou na rozdíl od korelační analýzy. Míra korelace, tj. korelační koeficient prezentuje míru asociace dvou a více proměnných, jestliže je společný výskyt hodnot jedné proměnné s určitými hodnotami druhé proměnné.

K výpočtu míry závislosti mezi proměnnými výběrového souboru se použil Pearsonův korelační koeficient.

$$r_{xy} = \frac{s_{xy}}{s_x s_y} \text{ kde } s_{xy} = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{n-1} \quad (3.1)$$

s_{xy} je kovariance a s_x a s_y jsou směrodatné odchylky obou proměnných.

Pearsonův korelační koeficient nabývá hodnot v intervalu $\langle -1; 1 \rangle$. Hranice intervalu znamenají, že se hodnoty jedné proměnné mění nepřímo $\langle -1 \rangle$ a přímo $\langle 1 \rangle$ úměrně k hodnotám druhé proměnné. Čím se hodnota korelačního koeficientu blíží středu intervalu tj. 0, tím slabší je závislost mezi proměnnými. Vyjádření síly závislosti dvou proměnných není zcela přesně a jednoznačně interpretováno, nicméně Hendl (2004) definuje pásma míry závislosti následovně dle obrázku 1.

Síla asociace	Korelační koeficient r
Není	$r = 0$
Slabá	$0 < r < 0,3$
Střední	$0,3 \leq r < 0,5$
Vysoká	$0,5 \leq r < 0,7$
Značně vysoká	$0,7 \leq r < 1$
Pevná (funkční)	$ r = 1$

Obr. 1: Pásma síly asociace veličin podle hodnoty korelačního koeficientu r.

Zdroj: Hendl, 2004; vlastní zpracování

Dle Hindlse, Hronové a Nováka (1999) se na rozdíl od korelační analýzy v regresní analýze prokládají datové body křivkou, kdy má tato křivka probíhat tak, aby rozptyl

empirických datových bodů kolem regresní křivky byl minimální. Regresní analýza je založena na metodě nejmenších čtverců, která minimalizuje tento rozptyl, tzn.

$$\sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2 \rightarrow \min \quad (3.2)$$

kde:

y_i ... je empirická hodnota závisle proměnné

\hat{y}_i ... je teoretická hodnota závisle proměnné (Hendl, 2004)

Lineární model je základním modelem jednoduché regrese. Regresní křivka má tvar přímky, přičemž tohoto modelu bylo použito i na získané empirická data

3.4 Finanční analýza

Živělová (2007) a Rosochatecká (2010) prezentují finanční analýzu jako formalizovanou metodu k evaluaci ekonomických úspěchů podniku. Obecným cílem finanční analýzy je provést prostřednictvím metod diagnózu finančního hospodaření firmy s identifikací problémů v okamžiku možné nápravy bez větších dopadů a využít předností, které může podnik zhodnotit. Finanční analýza hledí do minulosti, nicméně je základem strategie a plánování pro příští období.

Dle Valacha (1999) je finanční analýza charakteristickou složkou souboru finančního řízení podniku, jelikož konfrontuje předpokládaný efekt řídicích rozhodnutí se skutečností.

3.5 Vertikální a horizontální ukazatelé

Analýza horizontálních a vertikálních ukazatelů se používá při základním rozboru účetních výkazů. Identifikuje rozhodující okamžiky ve vývoji finanční situace v konfrontaci se samotným podnikem a jeho ekonomickým prostředím. Rozebráním jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty se získá základní přehled o hospodaření podniku. (GRÜNWALD, HOLEČKOVÁ, 2007)

Holečková (2008) dále uvádí, že horizontální analýza srovnává vývoj absolutních hodnot dané účetní jednotky v čase se zjištěním meziročního indexu. Procentní podíl jednotlivých složek rozvahy a výkazu zisku a ztráty k celku se pak provádí pomocí vertikální analýzy informující o poměrné struktuře pasiv.

3.5.1 Horizontální analýza

Dle Synka (2006) horizontální analýza vnáší dynamický prvek při pohledu na podnik, jelikož vychází z aktuálního vývoje absolutních a rozdílových ukazatelů.

Prezentuje meziroční index jednotlivých hodnot účetních výkazů, přičemž je možné odvodit jejich probabilitu vývoje při zahrnutí odhadu budoucích změn uvnitř podniku a ekonomickém prostředí, ve kterém se podnik nachází. (ŽIVĚLOVÁ, 2002)

$$\text{absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1} \quad (3.3)$$

$$\text{procentní změna} = \left(\frac{\text{ukazatel}_t}{\text{ukazatel}_{t-1}} \right) \times 100 [\%] \quad (3.4)$$

3.5.2 Vertikální analýza

Dle Živělové (2002) vyjadřuje vertikální analýza, nazývána též strukturální analýza, procentní podíl vybrané položky účetního výkazu k určenému základu. Prezentuje strukturu aktiv a pasiv a rozbor výkazu a ztráty. Obecným cílem vertikální analýzy je komparace účetních výkazů podniku s jinými podniky v daném oboru a s odvětvovými průměry. Výsledné hodnoty se používají při sestavování finančních plánů, jestliže se projeví stabilita podílu vybraných položek na celkovém základu.

$$\text{absolutní změna} = \text{ukazatel}_x - \text{ukazatel}_y \quad (3.5)$$

$$\text{procentní změna} = \left(\frac{\text{ukazatel}_y}{\text{ukazatel}_x} \right) \times 100 [\%] \quad (3.6)$$

3.6 Poměrové ukazatele

Analýza poměrových ukazatelů patří k základním nástrojům analýzy podniku. Výsledné hodnoty poměrových ukazatelů se komplexně posuzují se zřetelem na činnost podniku a prostředí, ve kterém se nachází. Poměrových ukazatelů se používá také ke komparativní analýze a k zhodnocení aktuálního vývoje. V neprospěch těchto ukazatelů hraje nízká způsobilost výkladu výsledné hodnoty. Je zapotřebí nalézt důvod a objasnění pro použitý ukazatel, protože samotné číslo je nic neříkající. (SEDLÁČEK, 2007)

U poměrových ukazatelů, obsahujících v rovnici složku tržeb, byla tato složka nahrazena výkony bez obchodní marže. Důvodem je přesnější zaměření finanční analýzy především na výrobní činnost nábytkářského podniku a jeho ekonomickou efektivnost.

3.6.1 Ukazatelé rentability

Rentabilita, často nahrazována pojmy výnosnost či ziskovost vloženého kapitálu, je dle Kovanice a Kovanicové (1997) měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Je formou vyjádření míry zisku⁵, která v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium pro alokaci kapitálu. Těchto ukazatelů se používá pro hodnocení a komplexní posouzení celkové efektivnosti a výdělkové schopnosti podniku, pomocí nich se vyjadřuje intenzita využívání, reprodukce a zhodnocení kapitálu vloženého do podniku.

Dle Růžičkové (2008) je použití poměrového ukazatele rentability značně komplikované. Úsilím maximalizovat zisk podniku přináší i problémy s nadměrným úrokovým zatížením, nadměrným stavem zásob či nevhodným investováním volných finančních prostředků s rizikem finančních obtíží. Na druhé straně jsou konzervativní podniky vyhýbající se tomuto riziku. Ty proto zachovávají vysokou míru finančních prostředků, které sice snižují rentabilitu, ale přitom mohou být efektivněji využity.

3.6.1.1 Rentabilita celkového vloženého kapitálu

Poměrový ukazatel rentabilita celkového kapitálu má vypovídající schopnost o celkové efektivnosti a potenciálu podniku. Představuje výnosnost či ziskovost podniku s možností mezipodnikového srovnání bez rozlišení struktury pasiv, tedy zdroje krytí aktiv. (RŮŽIČKOVÁ, 2008)

Vyjadřuje tedy celkovou efektivnost podniku, tzn. to, jaký zisk přinesl investovaný kapitál bez ohledu na to, z jakých zdrojů byl financován. Čím je hodnota ukazatele větší, tím podnik efektivněji investoval. Tato konstrukce ukazatele umožňuje srovnatelnost rentability celkového kapitálu u podniků s různým podílem cizích zdrojů ve finanční struktuře.

$$ROA = \frac{EAT}{\text{Celkový kapitál}} [\%] \text{ \textit{žádoucí trend} } \uparrow \quad (3.7)$$

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{Celkový kapitál}} [\%] \text{ \textit{žádoucí trend} } \uparrow \quad (3.8)$$

⁵Zisk používaný ve finanční analýze podniku může nabývat různých hodnot, vždy záleží jaký druh zisku v konkrétním případě je zapotřebí použít. Druhy zisku: EBITA – výsledek hospodaření za běžné účetní období před odečtením odpisů, úroků a daní (Earnings before Interest, Taxes and Amortization), EBIT – výsledek hospodaření za běžné účetní období před odečtením úroků a daní (Earnings before Interest and Taxes), EBT – výsledek hospodaření za běžné účetní období před zdaněním (Earnings before Taxes), EAT – výsledek hospodaření za běžné účetní období po zdanění (Earnings after Taxes).

Higgins (1997) uvádí, že použití hospodářského výsledku před zdaněním (dále jen EBIT) v čitateli ukazatele rentability celkového kapitálu vytváří přesnější srovnání podniků z pohledu schopnosti zhodnocovat cizí kapitál za pomoci daňového štítu a různých úrokových zatížení. Tento ukazatel je nezávislý na zadluženosti podniku, která působí na hospodářský výsledek po zdanění za běžné účetní období (dále jen EAT) a tím i na hodnotu poměrového ukazatele.

V prostředí, ve kterém podniky vykonávají svoji hlavní činnost, odvádějí státu daň z příjmu a úroky za půjčený cizí kapitál, se sleduje poměrový ukazatel rentability celkového kapitálu při použití EAT v čitateli. Použitím EAT se vytvoří poměrový ukazatel, který je nezávislý na podílu zdroje financování. Obvykle se očekává perspektivní zhodnocení celkového kapitálu ve výši 12%. (KOVANICA, KOVANICOVÁ, 1997)

3.6.1.2 Rentabilita vlastního kapitálu

Poměrový ukazatel rentability vlastního kapitálu dle Higginse (1997) představuje úspěch podniku pro jeho vlastníky a míru reprodukce kapitálu do něj vloženého. Poměrovým ukazatelem lze hodnotit míru ekonomické efektivnosti kapitálu, která odpovídá investičnímu riziku. Vlastníky informuje, zdali růst podniku závisí na růstu vlastního kapitálu.

Měření rentability vlastního kapitálu je vyjádřena výnosnost kapitálu vloženého vlastníky podniku. Tento ukazatel je definován jako poměr EAT a vlastního kapitálu. Představuje míru zisku pro vlastníky podniku při vložení 1 Kč vlastního kapitálu

$$ROE = \frac{EAT}{Vlastn\ i\ kapit\ \acute{a}l} [\%] \text{ \u017d\u00e1douc\u00ed trend } \uparrow \quad (3.9)$$

Poměrový ukazatel vlastního kapitálu by měl nejlépe dosahovat vyšších hodnot než investování do státních dluhopisů, z čehož vyplývá následně motiv pro investory vkládat kapitál do podniku. Investoři očekávají za svůj vklad do podnikání dividendy nebo podíl na zisku, který je úměrný riziku investice, kdy mohou přijít o svůj vklad. Obecně platí, že rentabilita kapitálu by měla činit dlouhodobě 10%. (KOVANICA, KOVANICOVÁ, 1997)

3.6.1.3 Rentabilita tržeb

Poměrový ukazatel rentabilita tržeb představuje podíl EAT a tržeb, přičemž vypovídá o tom, kolik podnik získal z 1 Kč. Jestliže poměrový ukazatel má nízké

hodnoty, znamená to nízkou ziskovou marží či vysoké náklady. Podniky očekávají nejméně 10% rentabilitu tržeb. V případě disertační práce se ve jmenovateli ukazatele ROS použili výkony po odečtení obchodní marže. (SEDLÁČEK, 2007)

$$ROS = \frac{EAT}{\text{Výkony po odečtení obchodní marže}} [\%] \text{ \textit{žádoucí trend} } \uparrow \quad (3.10)$$

3.6.2 Ukazatele likvidity

Dle Scholleové (2008) je likvidita schopností podniku transformovat svá aktiva na peněžní prostředky. Peněžními prostředky následně podnik vykrývá své závazky. Likvidita je podstatná pro perspektivní existenci podniku. Řízení likvidity závisí na finanční strategii podniku. Vysoká likvidita váže peněžní prostředky s nízkým případně žádným výnosem, a tudíž snižuje rentabilitu společnosti. Hrda a Horová (2009) uvádí, že mezi nejčastěji používané ukazatele likvidity, patří běžná likvidita, pohotová likvidita a okamžitá likvidita.

3.6.2.1 Běžná likvidita

Synek (2006) uvádí, že běžná likvidita neboli likvidita 3. stupně, vyjadřuje platební schopnost podniku z hlediska kratšího období. Dle Hrdu a Horové (2009) měří schopnost podniku přeměnit oběžná aktiva na peněžní prostředky a tím uhradit krátkodobé závazky. Jedná se o podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků a hodnotí se, kolikrát jsou oběžná aktiva vyšší než krátkodobé závazky.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \text{ \textit{žádoucí trend} } 1,5 - 2,5 \quad (3.11)$$

3.6.2.2 Pohotová likvidita

Pohotová likvidita, označována též jako likvidita 2. stupně, měří dle Synka (2006) platební schopnost, nicméně na rozdíl od běžné likvidity se u oběžných aktiv odečte nejméně likvidní složka zásoby.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé závazky}} \text{ \textit{žádoucí trend} } 1 - 1,5 \quad (3.12)$$

3.6.2.3 Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita neboli likvidita 1. stupně měří platební schopnost, nicméně v čitateli vzorce místo oběžných aktiv, jak je tomu u běžné likvidity, se uvádí finanční majetek krátkodobé povahy ve jmenovateli jsou krátkodobé závazky. Finančním

majetkem se rozumí dle Scholleové (2008) peněžní prostředky v pokladnách, na účtech, ale i další krátkodobé obchodovatelné cenné papíry.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{finanční majetek krátkodobé povahy}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad \text{žádoucí trend } 0,2 - 0,5 \quad (3.13)$$

3.6.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity představují kapacitu podniku používat vložené prostředky. Podle jednotlivých forem aktiv lze vytvořit soustavu dílčích ukazatelů vázanosti kapitálu, které se někdy souhrnně nazývají ukazatele aktivity. Jedná se o ukazatele měřící jejich celkovou rychlost obratu nebo jejich dobu obratu. Hodnota těchto ukazatelů se vyjadřuje v jednotkách času. (KOVANIC, KOVANICOVÁ, 1997)

3.6.3.1 Doba obratu zásob

Doba obratu zásob dle Sedláčka (2007) bývá definována různě. V případě této práce se použilo poměru průměrného stavu zásob všeho druhu v peněžním vyjádření k průměrným tržbám. Snahou bylo změřit dobu, po kterou je kapitál vázán v určité době zásob, přičemž by bylo vhodnější ve jmenovateli uvádět průměrné celkové denní náklady. Tyto údaje nicméně nebyly k dispozici, proto se pracuje s tržbami. Tento ukazatel nám zobrazuje odhad, za jak dlouhou dobu je společnost schopna spotřebovat své zásoby. Snaha je, aby tento trend byl klesající, nejlépe do 30 dnů s tím, že v ČR je běžné 50 – 100 dnů.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{\text{Výkony bez obchodní marže} / 360} [\text{den}] \quad \text{žádoucí trend } \downarrow \quad (3.14)$$

Dle Růčkové (2008) je doba obratu zásob značně spojena s likviditou podniku. Sice cílem je snižování tohoto ukazatele, nicméně se nesmí zapomínat zejména v období expanze na riziko odkapitalizování podniky, kdy část aktiv není kryta dostatečným množstvím pasiv.

3.6.3.2 Obrat zásob

Obrat zásob dle Růžičkové (2010) vyjadřuje rychlost obratu zásob. Jedná se o vzájemný poměr tržeb a průměrného stavu zásob ve sledovaném období. Dělí-li se 360 počtem obrátek, získá se doba obratu ve dnech. Pokud ukazatel obratu zásob v komparaci s odvětvovým průměrem je vyšší, vyplývá z toho pro podnik skutečnost, že nemá zbytečně nelikvidní zásoby, které vyžadují zbytečné financování.

$$\text{Obrat zásob} = \frac{360}{\text{Doba obratu zásob}} \quad (3.15)$$

3.6.3.3 Doba obratu pohledávek nebo také průměrné inkasní období

Doba obratu pohledávek stanovuje průměrný počet dní po dobu, po kterou mají odběratelé podniku vůči němu závazek. Jedná se o dobu, která uplyne mezi prodejem na obchodní úvěr a inkasem finančních prostředků. Poskytnutí obchodního úvěru je nákladné, jelikož podnik přichází o úroky a podstupuje riziko spojené s neuhrazením pohledávky. Doba obratu pohledávek je vyjádřena jako poměr dlouhodobých a krátkodobých pohledávek k jednodenním výkonům bez obchodní marže. (SEDLÁČEK, 2007)

Ukazatel doby obratu pohledávek ukazuje, jak dlouho se majetek podniku vyskytuje ve formě pohledávek, resp. za jak dlouhé období jsou v průměru pohledávky spláceny.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Dlouhodobé pohledávky} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{Výkony bez obchodní marže} / 360} [\text{den}]$$

$$\text{žádoucí trend} \leftrightarrow \text{nebo} \downarrow \quad (3.16)$$

3.6.3.4 Obrat celkového kapitálu

Poměrový ukazatel obrat celkového kapitálu je opakující se proces v pravidelných časových intervalech. V průběhu této periody se hodnota celkového kapitálu přemění na výrobu a následně opět změní na kapitál. Struktura kapitálu podstatně působí na rychlost obratu. (HRDÝ, HOROVÁ, 2009)

Obrat celkového kapitálu se vyjadřuje poměrem celkového kapitálu k výkonu bez obchodní marže a říká, kolikrát se hodnota kapitálu promítne do ročních výnosů.

$$\text{Obrat celkového kapitálu} = \frac{\text{Celkový kapitál}}{\text{Výkony bez obchodní marže}} \text{žádoucí trend} \downarrow \quad (3.17)$$

Velmi úzce souvisí s provozním rizikem, které souvisí s podílem fixních nákladů na celkových nákladech. Při poklesu tržeb se méně flexibilní podnik snáze dostane do ztrátové oblasti.

3.6.3.5 Obrat celkových aktiv

Obrat celkových aktiv dle Hrdého a Horové (2009) měří efektivnost využití veškerých aktiv podniku. Prezentuje četnost, za jak dlouho se celková aktiva obrátí za rok a jak dlouho se zhodnocují stálá a oběžná aktiva ve výrobní činnosti podniku bez

ohledu na krytí aktiv. V čitateli se používají tržby, ve jmenovateli celková aktiva. Pro účely této v práci se v čitateli uvádí výkony bez obchodní marže.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{Výkony bez obchodní marže}}{\text{aktiva celkem}} \quad \text{žádoucí trend minimálně 1} \quad (3.18)$$

3.6.4 Ukazatelé zadluženosti

Zadluženost dle Živělové (2007) podává informaci o podniku, zda používá k financování svých aktiv cizí zdroje. Ukazatel zadluženosti podává informaci, v jakém rozsahu je podnik financován cizími zdroji, a tím je v podstatě hodnocena finanční struktura podniku a jeho finanční stabilita. Podnik by měl používat cizí zdroje za předpokladu, jak uvádí Hrdý a Horová (2009), že výnosnost dodatečně získaného dluhového kapitálu je vyšší než náklady spojené s jeho použitím.

3.6.4.1 Celková zadluženost

Celková zadluženost, též označována jako ukazatel věřitelského rizika, zahrnuje krátkodobé a dlouhodobé závazky včetně bankovních úvěrů. Obecně platí dle Živělová (2003), že s narůstající hodnotou zadluženosti se zvyšuje riziko nesplacení dluhu věřitelů. Zadluženost dále snižuje výnosnost podniku, jelikož zvyšuje náklady související s použitím cizích zdrojů. Avšak zadluženost sama o sobě není negativním faktorem vývoje finanční situace podniku, jelikož není možné financovat činnost podniku pouze za pomoci vlastních zdrojů. Vyjadřuje se podílem cizího kapitálu a celkových aktiv.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Aktiva}} \quad \text{žádoucí trend } 0,3 - 0,6 \quad (3.19)$$

3.6.4.2 Ukazatel finanční páky

Ukazatel finanční páky dle Živělové (2002) prezentuje zadluženost podniku pomocí převrácené hodnoty míry samofinancování. Tento ukazatel má velký význam při hodnocení výnosnosti podniku prostřednictvím pyramidových soustav ukazatelů a prostřednictvím tohoto ukazatel se odráží vliv změn zadluženosti podniku ve změnách rentability vloženého kapitálu. Výsledek ukazatele se získá jako poměr celkových aktiv a vlastního kapitálu.

$$\text{Ukazatel finanční páky} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad \text{žádoucí trend } 1,7 - 2 \quad (3.20)$$

3.6.4.3 Ukazatel úrokového krytí

Ukazatel úrokového krytí, jak uvádí Bláha a Jindřichovská (2006), hodnotí, kolikrát se může provozní zisk snížit před tím, než se podnik dostane na úroveň, při které nebude schopen splácet úrokové povinnosti a kdy věřitelé mohou navrhnout podnik do konkurzního řízení. V čitateli se nachází zisk před zdaněním a odečtením úroků, ve jmenovateli jsou nákladové úroky.

$$\text{Ukazatel úrokového krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}} \quad \text{žádoucí trend } \uparrow \quad (3.21)$$

3.7 Bankrotní model IN 05

Bankrotní a bonitní indexy, které bývají součástí nástrojů finanční analýzy, přispívají k nalezení potenciálních problémů v podniku. Index IN05 manželů Neumaierových se dlouhodobě považuje při hodnocení českých podniků jako nejvhodnější. Dle vědecké publikace manželů Neumaierových (2005) plyne, že celková úspěšnost indexu IN05 je 80%, přičemž v identifikaci hrozby bankrotu je celková úspěšnost 77%. Nejvyšší úspěšnosti 78% dosahuje bankrotní model IN05 u středních podniků a nejmenší 74% u malých podniků.

Hranice hodnot IN05 dle obrázku 2 byly následovně nastaveny, přičemž dolní hranice je 0,9 a horní 1,6. Ve výše uvedené vědecké publikaci se provedl průzkum podniků, u kterých byl index IN05 pod minimální hodnotou 0,9, přičemž s 97% pravděpodobností, spějí k bankrotu, se 76% pravděpodobností, nebudou vytvářet hodnotu. Podniky s IN05 v rozmezí 0,9 až 1,6 mají 50% pravděpodobnost krachu, ale se 70% pravděpodobností budou tvořit hodnotu. Podniky nad horní hranicí 1,6 pak s 92% pravděpodobností nezkrachují a s 95% pravděpodobností budou vytvářet hodnotu. (SEDLÁČEK, 2007)

$$\text{IN05} = 0,13 \times A + 0,04 \times B + 3,97 \times C + 0,21 \times D + 0,09 \times E \quad (3.22)$$

Hodnota IN 05	Podnik
(1,6; + ∞)	Tvoří hodnotu
(0,9;1,6)	Šedá zóna
(- ∞; 0,9)	Ohrožen bankrotem

Obr. 2: Hodnocení bankrotního modelu IN05.

Zdroj: Sedláček, 2007; vlastní zpracování

4 SOUČASNÝ STAV ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY

4.1 Od globalizace k ekonomické efektivnosti výroby

Globalizace dle Žídka (2009) je v podstatě módní termín bez jasného obsahu, jehož používání by se proto mělo vyhnout. Dle Kucharčíkové a Vodáka (2001) se jedná o pojem značně široký a stěží přesně definovatelný. V zásadě se však jedná o proces vytváření světového hospodářství na bázi integrace ekonomik za doprovodu technologických a společenských změn. Celý proces je dle názoru Žídka umožněn ústupem vládních zásahů – tj. přenecháním většího prostoru tržním silám.

Jeníček (2002) vysvětluje jev globalizace jako komplexní transformaci tržních vztahů (ale i jiných společenských dějů) v celosvětovém měřítku, která se zhmotňuje v množství změn, a to jak v ekonomické, tak i mimoekonomické sféře. Tato transformace dle něj mění světovou ekonomiku a společenské řízení světa směrem k větší provázanosti a závislosti jednotlivých ekonomických subjektů.

Hlavním důsledkem globalizace je efektivnější nakládání s našimi omezenými zdroji, což by mělo vést k vyššímu hospodářskému růstu. Autoři World Economic Outlooku (IMF, 2000) dokládají, že v době, kdy se světové hospodářství více integrovalo, docházelo ke konvergenci – tj. k dohánění ekonomického leadera. A naopak v obdobích desintegrace tomu bylo naopak.

Ekonomická globalizace je dle Rojíčka (2010) rostoucí mezinárodní propojení trhů a to, jak finančních, tak i trhů se zbožím a službami. V globalizující se ekonomice dochází ke zmenšování vzdáleností, národní zdroje jsou čím dál více mobilní, zatímco národní ekonomiky jsou čím dál více vzájemně závislé. Důležitým článkem v procesu globalizace jsou nadnárodní korporace, které jsou reakcí na zvyšující se konkurenci na světovém trhu a potřebu strategických spojení. Vliv globalizace je tím větší, čím větší je její otevřenost z hlediska toků zboží a kapitálu.

Dochází k volnému pohybu produktů i výrobních faktorů, zvyšování efektivnosti alokace zdrojů. Vyspělé informační technologie umožňují rychlý přenos dat – informací, snižují se ceny v důsledku konkurence a zahraničního obchodu. Konsekvencí nových, stále dokonalejších a účinnějších technologií je zvyšující se kvalita produktů a poskytovaných služeb.

Negativním dopadem globalizace je růst nákladů na státní zásahy. Jelikož se ekonomiky otevírají, dochází ke vzájemné závislosti a rychlému přenosu vzniklých problémů z jedné země do ostatních. Charakteristickým jevem jsou deficity státních rozpočtů a vysoká míra zadluženosti mnohých ekonomik. Vysoká koncentrace výroby v některých odvětvích vede ke vzniku silných nadnárodních monopolů, které nemilosrdně vytlačují ze svého okolí menší a slabší. Vysoká míra propojení finančních a průmyslových trhů vede při vzniku informačního šumu k významným změnám v pohybech cen akcií na světových burzách.

Zastánci integrace naopak mohou poukázat na zlepšující se pozici méně vyspělých zemí. A také například na skutečnost, že díky integraci jsou v současnosti vznikající trhy tahounem světového hospodářství, což by dříve nebylo možné.

Jen ty podniky a ekonomiky s včasnou reakcí na požadavky nové doby, které uskutečňují změny pro zabezpečení konkurenceschopnosti na zahraničních trzích, mají možnost ekonomického růstu. Mohou toho dosáhnout jen zaváděním neustálého zlepšování a inovacemi všech podnikových procesů a činností s podporou informačních systémů a technologií.

Pojem konkurence dle Metcalfa, Ramlogana a Uyarra (2003) je možné chápat ve dvou rovinách. Jednak jako stav na trhu, kdy je možné za splnění určitých podmínek hovořit o dokonalé nebo nedokonalé konkurenci. Druhá dimenze vyjadřuje dynamický proces rivality mezi firmami, které v měnícím se prostředí usilují o cíle jako je maximalizace zisku nebo zvýšení tržního podílu.

Konkurenceschopnost národního hospodářství lze popsat jako schopnost země vstupovat svými výrobky a službami na zahraniční trhy a z mezinárodní výměny získávat výhody a vytvářet předpoklady pro dlouhodobý růst. V širším pojetí lze konkurenceschopnost dle Nečadové, Soukupa a Breňové chápat jako souhrn předpokladů pro dosahování dlouhodobě udržitelné růstové výkonnosti a tím i zvyšování ekonomické úrovně v podmínkách vnitřní a vnější rovnováhy.

Konkurenceschopnost podniků je charakterizována jako schopnost neustále vykazovat růst produktivity, tj. dosahovat s omezenými vstupy práce a kapitálu vyšších výstupů. Konkurenceschopnost firmy se projevuje získáním, udržením a zvyšováním podílu na národním i mezinárodním trhu. Zlepšování konkurenční pozice firem i ekonomiky jako celku stále více závisí na využívání kvalitativně založených vstupů, ke

kterým řadíme výzkum a vývoj, technologický pokrok, zlepšování kvalifikace pracovních sil a především vznik a uplatnění inovací.

Klvačová a Malý (2008) uvádí, že podnik je považován za konkurenceschopný tehdy, jestliže je schopen udržet se na trhu a pokud možno zvyšovat svůj tržní podíl. Současně musí být schopen plnit své závazky vůči svému okolí: platit svým zaměstnancům mzdu, akcionářům vyplácet dividendy, státu řádně odvádět daně, bankám splácet úvěr, dodavatelům platit suroviny, materiál, polotovary, stroje a zařízení. Podle Krugmana a Hatsopouluse (1987) je konkurenceschopnost podniku brána jako soutěž o trhy, která se měří podílem na trhu nebo ziskovostí.

Zvyšování konkurenceschopnosti má za následek růst životní úrovně a blahobytu občanů. Lze o ní uvažovat na úrovni národohospodářské, ale i mikroekonomické, regionální odvětvové a podnikové. Jednotlivé podniky si mohou konkurovat v energetické náročnosti výroby, v úrovni pracovních podmínek, úrovni vzdělání, infrastruktuře, kvalitě produkce, v úrovni používaných technologií atd.

Dle Portera (1995) úroveň efektivnosti využívání výrobních faktorů patří do kritérií konkurenceschopnosti národních ekonomik, ale i jednotlivých podniků. V makroekonomickém pojetí jsou výrobní faktory zdrojem ekonomického růstu a tvoří vstupy pro produkci výrobků a služeb. Perspektivní a stabilní národohospodářský růst vytváří předpoklady pro růst životní úrovně obyvatelstva, jeho prosperity a blahobytu. A právě dosažení prosperity a blahobytu je hlavním cílem hospodářské politiky vlád, přičemž jedním z prostředků je ekonomický růst, lépe řečeno dosahování jeho požadovaného tempa.

Ekonomický růst je ovlivněn mnoha determinanty, kterými se zabývá mnoho autorů ekonomické literatury. Například dle Varadzina (2004) jsou faktory ekonomického růstu rozděleny do dvou skupin, a to na přímé, působící bezprostředně na kvalitu produktu a nepřímé. Mezi přímé autor řadí práci, kapitál a přírodu a mezi nepřímé, které působí prostřednictvím přímých faktorů, řadí organizace, kulturní úroveň apod. Determinanty ekonomického růstu se zabývá také Vlček (2009). Autor tyto faktory člení na lidské zdroje, vyjádřené nabídkou pracovních sil, kvalifikací a motivací, dále přírodní zdroje, vyjádřené dostupností a kvalitou orné půdy, nerostných surovin, lesů, vody a klimatickými podmínkami, kapitál, vyjádřený v podobě kapitálových statků a vědeckotechnický pokrok, vyjádřený technologickými změnami a podnikatelských duchem.

Dle Kucharčíkové (2011) lze o hospodářském růstu hovořit tehdy, jestliže je objem reálného hrubého domácího produktu v daném období větší než v období předchozím. Vlček (2009) uvádí, že ekonomická realita se v čase dynamicky mění a žádný stav hospodářství dle autora nelze považovat za stacionární, ale spíše za přechod z minulého stavu do stavu budoucího. Tendence k růstu potřeb, která je charakteristickým prvkem lidské společnosti, vyžaduje neustálé zvyšování ekonomického výkonu. Zvýšení výkonnosti národního hospodářství je pak označováno za ekonomický růst. Dle autora se ekonomický růst projevuje jako neustálý nárůst schopnosti národního hospodářství produkovat stále větší a větší množství ekonomických statků. Jde o zvětšování produkční kapacity ekonomiky, které je v ekonomické teorii chápáno jako dlouhodobý růst potencionálního produktu.

Extenzivním a intenzivním využívání výrobních faktorů se dosahuje ekonomického růstu. Extenzivní růst vzniká při zvyšování množství výrobních faktorů. Jestliže se zvyšuje produkce na jednotku vstupu, mluví se o intenzivním růstu, přičemž dochází k úsporám z rozsahu, to znamená, že s růstem výstupu klesají jednotkové náklady na produkci daného výstupu. Zdrojem intenzivního ekonomického růstu je technický pokrok a růst souhrnné produktivity výrobních faktorů.

Technický pokrok, jak uvádí Kucharčíková (2011) se projevuje v nových a kvalitnějších kapitálových statcích anebo v nových technologiích. Technický pokrok vede ke zvyšování produktivity výrobních faktorů. Růst souhrnné produktivity výrobních faktorů se odráží v růstu produktivity práce, tedy velikosti reálného produktu, který vytvořil jeden pracovník, v růstu účinnosti, resp. produktivitě kapitálu, tedy v objemu reálného produktu, jenž připadá na jednotku kapitálu, a v poklesu materiálové a energetické náročnosti výroby, tj. ve snižování množství materiálu a energie potřebných k výrobě jednotky produktu. Snižování objemu využívaných výrobních zdrojů na jednotku produkce je projevem růstu efektivnosti výroby. Mezi determinanty, které přispívají k růstu souhrnné produktivity výrobních faktorů, patří například úroveň organizace práce, technologie a technické zabezpečení práce, motivace pracovníků ke zvyšování výkonu, přírodní, půdní podmínky podnikání, úroveň vzdělání, politické a právní prostředí, úroveň ochrany vlastnických práv atd.

Efektivnost vystihuje vzájemný poměr mezi spotřebovanými vstupy a produkovánými výstupy. Z makroekonomického a mikroekonomického stanoviska se produktivita používá jako jeden z ukazatelů využití výrobních zdrojů. V teorii

podnikové ekonomiky existuje celá řada definic produktivity. Dle Hindlse a kolektivu (2003) pod pojmem produktivita rozumí účinnost (efektivnost) využití výrobních faktorů (hmotných i nehmotných) ve výrobě. Fiala a Fialová chápou produktivitu výrobních faktorů jako hodnotu výstupu vztaženou k jednotce výrobního faktoru použitého jako vstup. Goldratt (1999) ve své knize považuje za produktivitu činnost, která přibližuje podnik jeho cíli. Fiala a Fialová (2004) říkají, že každá činnost, která přivádí podnik k jeho cíli, je produktivní. Žádná činnost, která ho nepřivádí blíže k jeho cíli, není produktivní. Dle Synka (2003) je produktivita definována jako poměr mezi výstupy a vstupy určité produkce za určité období.

Na základě výše uvedených definic lze shrnout, že produktivita vyjadřuje poměr mezi objemem produkce (výrobky a služby) a množstvím vstupů (spotřeba práce, půdy, kapitálu, úroveň lidského kapitálu), případně i poměr výstupu a času potřebného k realizaci dané produkce. Zvýšení produktivity znamená dosažení více užitečných věcí se stejnými vstupními zdroji nebo dosažení vyššího výstupu z hlediska kvantity, případně kvalit ze stejného množství vstupů.

Ukazatelé produktivity se používají k mezinárodnímu porovnání a hodnocení států, slouží k hodnocení hospodářské výkonnosti, určování výrobní kapacity ekonomiky, zkoumání vhodných nástrojů pro řešení dopadů hospodářských cyklů a prognózování ekonomického růstu.

Pro analýzu jednotlivých typů produktivity je potřeba vymezit ukazatele a jednotky vyjadřující objem produkce, určit časové období, za něž se produktivita zjišťuje a zvolit počet a kategorii výrobních faktorů, jejichž produktivita se zjišťuje. (Synek, 2003)

4.2 Ekonomická efektivnost výroby nástrojem řízení úspěchu

K tomu aby bylo dosaženo základního cíle podniku, kterým je maximalizace zisku, resp. zvýšení hodnoty podniku, je nezbytné vytvořit jednotné podnikové řízení, které řídí kombinaci výrobních faktorů. Tuto činnost řídicího vrcholu označuje Wohe a Kislingerová (2007) jako řídicí práci a souhrn všech řídicích orgánů a jako dispozitivní faktor. Vrcholovým úkolem podnikového řízení je stanovení konkrétních podnikových cílů, jejichž prostřednictvím má být dosaženo konečného, obecného cíle. Dle Synka (2007) je řízení podniku velmi složitý a mnohostranný proces. Je to dáno především tím, že podnik sám je velmi složitý organismus, jehož jednotlivé články, zabývající se různými činnostmi, nemohou fungovat bez určité koordinace, motivace a kontroly. Pro

úspěšnost podniku je nezbytně nutné, aby všechny činnosti, které v podniku probíhají, byly mezi sebou vzájemně integrálně propojeny a to jak věcně, tak i finančně. Významné je i zajištění časového souladu mezi jednotlivými činnostmi, tj. jejich synchronizace.

Funkcí podniku je činnost transformovat vstupy (input) ve výstup (output) a exportovat je do vnějšího prostředí. To vše musí být řízeno a koordinováno. Úkolem manažerů je účinně a efektivně řídit přeměnu vstupů na výstupy, vytvářet zisk a být produktivní (efektivní), tj. dosáhnout žádoucího poměru mezi vstupy a výstupy. Produktivita vyžaduje účinnost (dosahování cílů) a efektivnost (použití nejmenšího množství zdrojů).

Činnost vytvářející hodnotu (výstupy) nazývá ekonomická teorie výrobou. Pojem výroba obsahuje veškeré hospodářské činnosti produkující statky pro spotřebitele. V užším významu se výrobou rozumí zpracování materiálů a surovin do konečného výrobku.

Dle Kupoviče (1999) je nezbytným předpokladem uskutečňování podnikových činností – tj. transformačního procesu podniku – existence hmotně energetických prvků a činností a jejich vazeb na vnější prostředí.

K uskutečnění výroby je zapotřebí podle národohospodářské teorie spojení tří výrobních faktorů neboli výrobních činitelů: práce, půda a kapitál. Původními výrobními faktory jsou práce a půda, lidský kapitál je faktorem odvozeným. Wohe, Kislingerová (2007) člení výrobní faktory z hlediska podnikové ekonomiky více konkrétně a modifikovaně takto:

1. dispoziční (řídící) práce (podnikové řízení),
2. výkonná práce,
3. dlouhodobý hmotný majetek (pozemky, budovy, stroje, nástroje aj.)
4. materiál (suroviny, pomocné a provozní látky aj.)

Dle Thomson a Fornby (1993) jsou výrobní faktory (výrobní vstupy) půda, suroviny (materiály), technologické znalosti (know how), práce, kapitál a podnikatelské (manažerské) schopnosti. Peter Drucker (1997) považuje za rozhodující výrobní faktor současné doby znalosti a za hlavní zdroj tvorby hodnoty produktivitu a inovace, které jsou aplikací pracovních znalostí. Účelně spojit a kombinovat výrobní faktory do

efektivně fungující jednotky dle Synka (2007) je úkolem managementu (dispozitivního faktoru). Jednotlivé výrobní faktory vstupující do výrobního procesu musí mít určitou kvalitu (kvalitativní vlastnosti) a do výrobního procesu vstupují v určitých proporcích (kvantech).

Proporcionalita výrobních faktorů je dána přírodně technickými činiteli, cenou jednotlivých výrobních faktorů a náklady, které jsou s jejich fungováním ve výrobě spojeny. Podle převažujícího výrobního faktoru můžeme nábytkářský podnik zařadit do materiálově náročného. Zařazení nábytkářského podniku do materiálově náročného výrobního faktoru je důležité zejména pro orientaci managementu na hlavní zdroje snižování nákladů a tím i zvyšování efektivity.

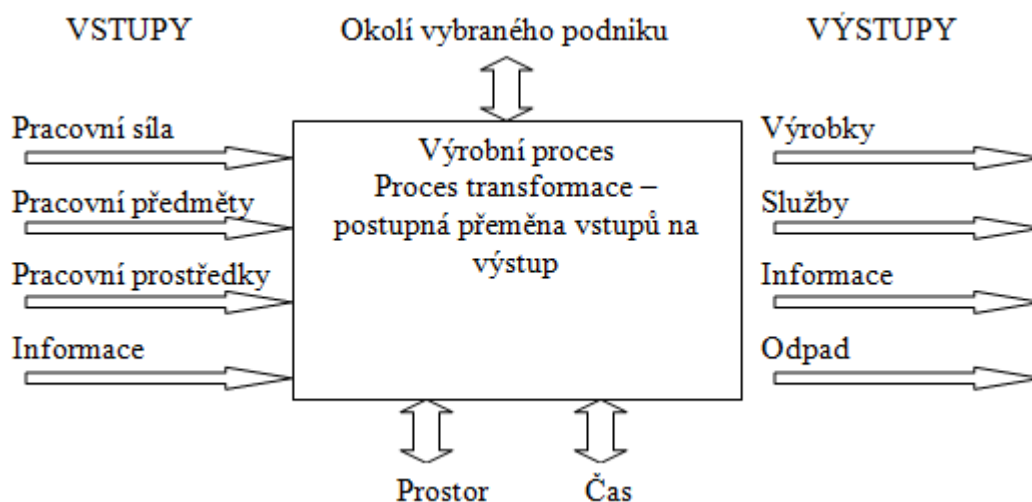
Azimi a Welch (1998) říkají, že efektivnost je funkční charakteristikou činnosti podniku. Vyjadřuje celkovou racionalitu jeho činnosti jako vyčleněného systému, který funguje jen na základě účelně zabezpečených vazeb s okolím. Dle Bobkové (2010) je efektivnost relativní veličina vyjadřující poměr mezi konečným efektem a zdroji použitými na vytvoření tohoto efektu. Efektivnost je možné charakterizovat jako jednotkový efekt zdrojů, respektive nákladů. Dosahování ekonomické efektivity podle Mihoka, Janekové a Vidové (2005) patří tudíž k hlavním cílům při realizaci hospodářské a finanční činnosti podniku. Stává se neustále důležitější stránkou podnikových procesů.

Efektivnost činnosti podniku dle Liberka (2004) se vyjadřuje pomocí ohodnocení vstupů a ohodnocení výstupů, přičemž vstupy jsou výrobní faktory, které byly do podniku vloženy anebo v podniku spotřebovány. Vložené výrobní faktory se vyjadřují jako hodnota vloženého kapitálu, spotřebované výrobní faktory jako náklady podniku. Výstupem jsou výkony vytvořené za určité období. Používá se několika kvantitativních ukazatelů, nejčastěji jsou vyjádřeny objemem výroby, který je chápán jako naturální výstup podniku, nebo je vyjádřený hodnotovými ukazateli výnosu, tržeb, přidané hodnoty apod. Za finanční výstup je považovaný hlavně výsledek hospodaření.

Hodnoty produkce se skládají zejména z realizovaných výrobků a služeb, tj. výstupu podniku ke spotřebovaným výrobním faktorům, které tvoří vstupy dle obrázku 3. Vztahové vymezení výkonnosti se může provést prostřednictvím následujících vztahů:

$$Efektivnost = \frac{\text{realizovaná výroba služby}}{\text{spotřebované výrobní faktory}} \text{ nebo } Efektivnost = \frac{\text{výstup}}{\text{vstup}} \quad (4.1)$$

Kucharčíková (2011) říká, že kvantitativní vyjádření efektivity je založeno na porovnání vynaložených vstupů a dosažených výstupů. Ekonomické kategorie výstup a vstup lze různě interpretovat.

Obr. 3: Podnikový proces znázorňující přeměnu vstupu ve výstup

Zdroj: Štěpánek, 2013

Efektivnost dle Vidové (2005) znamená dosahování maximalizace výstupu při dané úrovni zdrojů, které se na realizaci činnosti používají. Měření efektivity výroby znamená hodnocení vztahu mezi výsledkem, který vytváří a vstupy, které spotřebovává. Efektivní podnik je takový, který produkuje maximální výstupy při daných vstupech, resp. který vytváří určitou úroveň výstupů při minimální úrovni vstupů. Efektivnost tedy znamená maximální možné využití dostupných zdrojů bez ohledu na jejich kvalitu a kvantitu. (Malega, Naščáková, Mihoková, 2007)

Diferenciace mezi výše uvedenými dvěma variantami, tj. navýšení zisku na požadovanou úroveň buď zvýšením objemu tržeb, nebo snížením nákladů, je zcela zřejmá. Zvyšování objemu výkonu spojené s růstem tržeb tvoří významný prvek podnikové strategie, jelikož bez expanze a růstu není dlouhodobý úspěch v podnikání možný. Pokud podnik působí na trhu s celou řadou zavedených hráčů, který významně neroste, nebo pokud je poznamenán hospodářskou recesí, nebude zcela jednoduché navyšovat objem tržeb. Zvýšení ziskovosti je tak často docíleno snížením nákladů, především pak výkonové spotřeby a osobních nákladů.

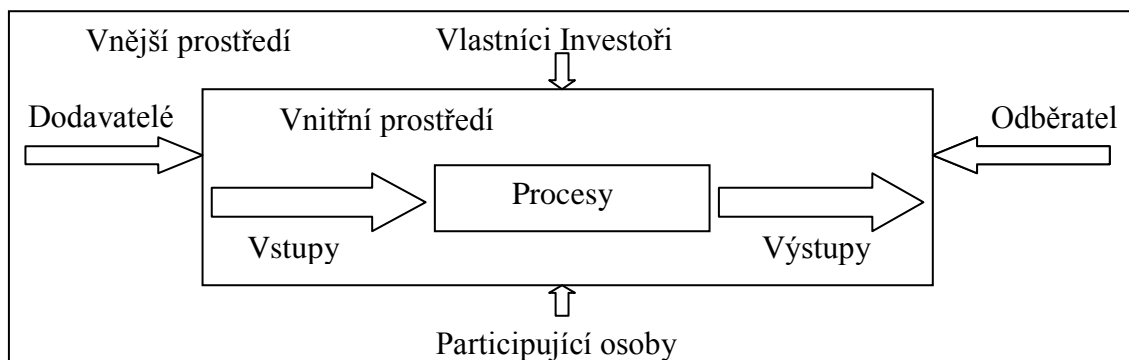
Zvýšení efektivity výroby, tedy dosažení stejných výkonů s nižší výkonovou spotřebou a dalšími náklady, má významnou roli při generování podnikového zisku. V odvětví, které neroste, ba naopak klesá, je velmi obtížné zvýšit tržní podíl a zvýšit

prodej představuje pouze jedinou možnou cestu ke zvýšení absolutní i relativní hodnoty zisku. Udržení a zvyšování tržního podílu pomocí ekonomické efektivity výroby je hlavní kritérium při posuzování úspěšnosti. (POPEŠKO, 2009)

Z historického hlediska měření a řízení ekonomické efektivity ukazuje vývoj od tradičních přístupů založených na měření finančních měřítek až po moderní přístupy měření hodnoty pro vlastníka a akcionáře. Teoretická i praktická oblast měření a řízení ekonomické efektivity se v posledních letech rozšířila o řadu metod a přístupů, jako je Balanced Scorecard, QFD, Kanban, EFQM a další. Nevýhodou současných přístupů pro využití v podmínkách malých a středních podniků patří finanční nedostupnost sofistikovaných nástrojů měření a řízení ekonomické efektivity, vysoké náklady na implementaci, provoz a aktualizaci. Hlavní nevýhodou je nedostupnost metodických postupů implementace a převaha nefinančních měřítek. Z toho důvodu jsou u malých a středních podniků dle Vebera a Srpové (2012) stále aktuální přístupy převážně zaměřené na finanční měřítka.

Při měření ekonomické efektivity je nutné brát zřetel na rozdílnost hodnocení z pozice subjektů, které jsou spjaty s fungováním a existencí podniku, jakou jsou vlastníci, manažeři a zákazníci. Vlastníci považují podnik za efektivní, když je schopen dosáhnout maximalizace zhodnocení vloženého vlastního kapitálu v nejkratším možném časovém horizontu. Zákazníci upřednostňují podniky s nabídkou kvalitních produktů za cenu odpovídající představě zákazníka. Manažeři někdy i současně v pozici vlastníků hodnotí efektivnost podniku podle úrovně prosperity, stability na trhu, výše hospodárnosti a produktivity, stavu a vývoje peněžních toků, likvidity, rychlosti na změnu vnějšího prostředí.

Při měření a řízení ekonomické efektivity je nutné reflektovat vliv vnitřního i vnějšího prostředí podniku dle obrázku 4. V rámci vnitřního prostředí dochází k transformaci vstupů na výstupy. Ohled je nutno brát i na vnější prostředí, které má vliv na výkonnost podniku – zde figurují subjekty jako dodavatelé, zákazníci, investoři a ostatní participující osoby, které mají vliv na ekonomickou efektivnost podniku. Vnitřní prostředí může být zjednodušeně definováno z pohledu tří signifikantních proměnných vstupů, výstupů a procesů.

Obr. 4: Vnitřní a vnější prostředí podniku

Zdroj: Štěpánek, 2013

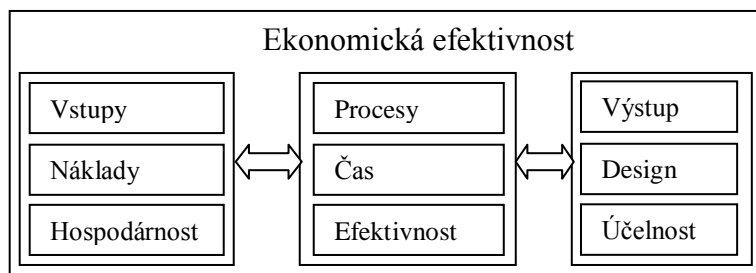
Hospodárnost, efektivnost a účelnost jsou vrcholovými kritérii racionality vynakládaných ekonomických zdrojů. Všechny tři aspekty ekonomické efektivnosti jsou vzájemně propojené, vzájemně se ovlivňují, ale i přesto se vyznačují svými specifiky dle obrázku 5. Hospodárnost se posuzuje vzhledem ke vstupním nákladům, efektivnost se váže na samotný transformační proces podnikových procesů a s výstupem je spojena společenská účelnost produkce.

Hospodárností se obecně označuje cílená činnost vedoucí k minimalizaci vynaložených zdrojů, především finančních zdrojů. Z pohledu řízení podniku se jedná o udržení nízkých finančních nákladů, tudíž o nízkou spotřebu zdrojů.

Efektivita ve své obecné podobě označuje účinnost vložených zdrojů a užitek jimi získaný. Jinými slovy efektivitu lze vyjádřit jako poměr výstupu a vstupů nějakého procesu, činnosti či systému. V případě podniku se jedná o poměr množství a kvality výsledných produktů a množství zdrojů vložených do produkčního procesu.

Účelnost obecně označuje schopnost produkovat požadovaný užitek. Hodnocení užítku probíhá na výstupu, na úrovni výsledných produktů. V případě účelnosti se tedy jedná zpravidla o hodnocení toho, zdali organizace neprodukuje zbytečné, nepožadované nebo nedůležité produkty.

Informačním zdrojem pro hodnocení hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, tedy celkové ekonomické efektivnosti podniku s následným řízením jsou účetní výkazy finančního účetnictví. Jedná se o rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přehled o peněžních tocích. Uvedené výkazy obsahují souhrnné informace o průběhu a úspěšnosti hospodářské činnosti a její dopady na finanční situaci podniku. (BAČOVÁ, HYSKO, 2011)

Obr. 5: Aspekty ekonomické efektivnosti

Zdroj: Štěpánek, 2013

Informační zdroje obsahují veličiny dvojího typu (FETISOVOVÁ, VLACHYNSKY, SIROTKA, 2004). Stavové veličiny, které charakterizují velikost jednotlivých položek k určitému dni. Získají se z rozvahy. Tokové veličiny, které charakterizují velikost jednotlivých položek za určité období. Vysvětlují změnu stavových veličin ke konci období v porovnání s jeho začátkem. Získají se z výkazu zisků a ztrát a přehledu peněžních toků.

Na ekonomickou efektivnost lze následně pohlížet takto: ukazatele hodnocení hospodárnosti jsou zaměřeny na alokaci vstupů, přičemž náklady mohou být spojeny s produktem přímo či nepřímo. Ukazatele hodnocení efektivity indikují intenzitu využití vstupů na výstupy. Tyto ukazatele jsou ovlivňovány jak nákladovou účinností, kvalitou tak i časem. Ukazatele účelnosti jsou zaměřeny na měření a kontrolu finálního výstupu (výrobku či služby) a mají za úkol ověření jeho vlastností a spokojenost zákazníka s finálním výstupem. Definování ukazatelů designu je tedy založeno finálním výstupem. V případě nehmotného výstupu je nutno definovat požadavky na produkt. Z těchto důvodů není dostatečné využití finančních ukazatelů, ale je nutné využít jak finančních, tak nefinančních ukazatelů.

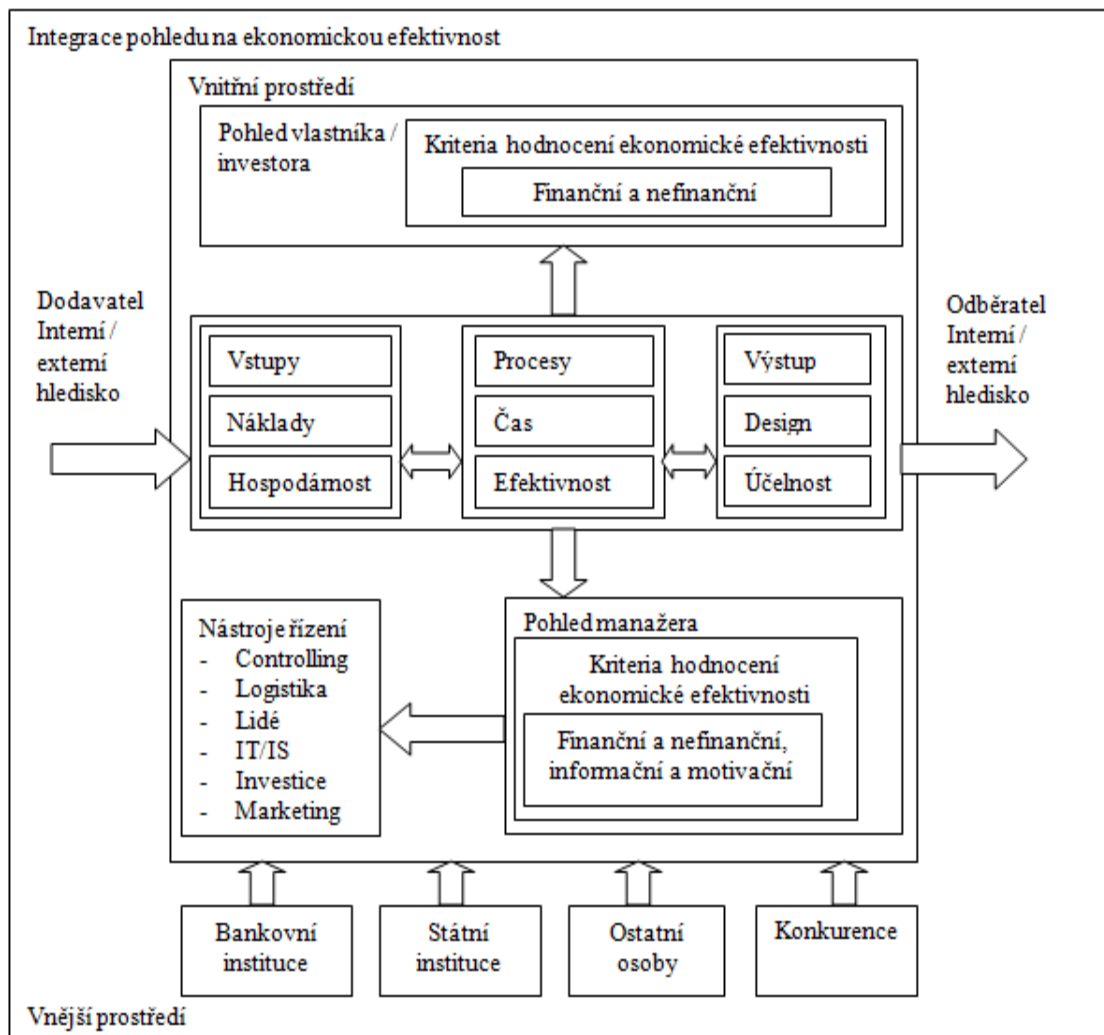
Na základě předchozího uvažování byl vytvořen plán měření a řízení ekonomické efektivnosti malého a středního podniku, který je zobrazen na obrázku 6, se vzájemným sloučením vnějšího a vnitřního pohledu na ekonomickou efektivnost. Pohled odběratelů, konkurence, financujících stran, případně dodavatelů a ostatních osob se zařadí do vnějšího okolí podniku. Ekonomickou efektivnost vnitřního prostředí podniku lze vnímat z pohledu vlastníka podniku a manažera. Vlastník může být v některých případech vnímán i z vnějšího pohledu, jestliže se jedná o akciovou společnost s volně obchodovatelnými akciemi. Dílčí oblasti se lze dále větvit s ohledem na dílčí procesy.

Pro vlastníky a manažery podniku v navrženém plánu ekonomické efektivity je důležité vhodně stanovit ukazatele ekonomické efektivity tak, aby navazovaly a podporovaly dosažení dlouhodobého strategického cíle podniku.

Obecně lze říci, že bez měřítek ekonomické efektivity je úspěšné řízení sotva možné, jelikož stanovení ekonomické efektivity na základě měřítek ovlivňuje veškeré jednání směrem k dosažení cílových hodnot. Používání vhodného měřítka vede ke správným rozhodnutím, tedy ke zvyšování ekonomické efektivity a tím i ke zvyšování konkurenceschopnosti podniku.

Metrikou se rozumí přesně vymezený finanční nebo nefinanční ukazatel, který se používá k hodnocení úrovně ekonomické efektivity konkrétní oblasti řízení výkonu podniku či řízení celého podniku. Slouží jako nástroj efektivity a výkonnosti, s hlavním zaměřením na cíl, kritické faktory úspěchu, procesy, aktivity a výkonnost zdrojů. Metrika má tyto atributy: název, identifikaci, definici, vlastníka, dimenze, výchozí hodnotu, cílovou hodnotu, zdroje pro měření dat, postupy měření a postupy ověřování.

Ukazatelé se klasifikují podle různých kritérií na absolutní a relativní, stavové a tokové, syntetické a analytické. Syntetické ukazatelé vypovídají o ekonomické realitě velmi komplexně. O stavu a vývoji odrážené skutečnosti poskytují informaci, která obsahuje všechny její rozhodující charakteristiky a vlastnosti. Syntetické ukazatelé efektivity vycházejí z posuzování výsledného efektu podnikatelské činnosti podniku, který se projevuje v zisku po zdanění. Jsou jimi především ukazatelé rentability. Technicky se vyčíslí jako poměr čistého zisku a vynaložených zdrojů. K nejvíce používaným ukazatelům rentability patří rentabilita tržeb (ROS), aktiv (ROA), vlastního kapitálu (ROE). (KUCARČÍKOVÁ, 2011)

Obr. 6: Plán měření a řízení ekonomické efektivnosti malých a středních podniků

Zdroj: Štěpánek, 2013

4.3 Hodnocení ekonomické efektivnosti výroby rentabilitou kapitálu

Majitelé, akcionáři či další investoři nábytkářských výroby, obzvláště v období hospodářské krize, chtějí mít přehled o stavu hospodaření subjektu, do kterého vložili své prostředky. Chtějí tedy znát schopnost podniku zhodnotit vložené zdroje do podnikání. Zjištění stavu a návratnosti vložené investice lze měřit ekonomickou efektivností podniku. Jedná se o vrcholové kritérium racionality vynaložených nákladů. Úroveň ekonomické efektivnosti vychází ze souměření vynaložených nákladů s dosaženým ekonomickým prospěchem a tedy z kvantifikace zisku hodnoceného období. (KRÁL,2003)

Pro hodnocení ekonomické efektivity výroby se používají některé základní metody, které porovnávají efektivnost v daném roce s efektivností minulých období, resp. se zabývají potenciální efektivností, kterou může daný podnik, resp. měl dosahovat. Na hodnocení efektivnosti se používají následující metody:

- Finanční analýza,
- Hodnotová analýza,
- Metoda evidenčně – rekonstrukční,
- Metoda modelově – experimentální,
- Metoda provozních měření,
- Analýza nákladů a zisků.

Finanční analýza představuje ohodnocení minulosti, současnosti a předpokládané budoucnosti finančního hospodaření podniku. Jejím cílem je rozpoznat finanční zdraví firmy, identifikovat slabiny, které v budoucnosti mohou vést k problémům a determinovat silné stránky, na kterých by firma mohla stavět. Finanční analýza odhaluje skryté rezervy a podněcuje k hledání nových možností při zvyšování podnikové výkonnosti. Napomáhá k neustálému zlepšování a zefektivňování činností, které se podílí na růstu hodnoty podniku. Prostřednictvím návrhu opatření pomáhá k dosažení podnikových cílů. Finanční analýza je také součástí podkladů při strategickém plánování rozvoje podniku, říká Mihok a kolektiv (2005).

Vhodným výstupem finanční analýzy je dle Zalaiky (2006) dokonalé poznání podnikových výsledků prostřednictvím analýzy účetních výkazů, jako je rozvaha, výkaz zisků a ztrát a cash flow. Jestliže cílem práce je hodnocení efektivnosti výroby, z ukazatelů, které se ve finanční analýze používají, bude pozornost věnována jen ukazatelům rentability, protože vyjadřují míru efektivnosti vložených zdrojů. Ukazatele rentability vyjadřují výsledek podnikového úsilí. Ukazuje kombinovaný vliv aktivity, zadluženosti a likvidity na zisk podniku. (MALEGA, NAŠČÁKOVÁ, MIHOKOVÁ, 2007).

Ekonomická efektivnost se nejčastěji měří poměrem mezi ziskem (před zdaněním, resp. po zdanění) a průměrnou výší celkového vloženého kapitálu (ROA) nebo vloženého vlastního kapitálu (ROE). (KRÁL, 2003).

Rentabilita udává, jak velký je zpětný tok peněz v poměru ke kapitálu, použitému pro podnikové aktivity. Současně podává rentabilita podniku investorům důležité informace a umožňuje srovnání s alternativními formami vkladu peněz.

Rentabilita vlastního kapitálu dle Kislingerové (2010) vyjadřuje míru zhodnocení vlastních zdrojů. Měří, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu. Základní rovnice je následující:

$$ROE = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (4.2)$$

Zisk Král (2003) prezentuje jako rozdíl mezi výnosy a náklady, resp. přírůstek kapitálu z ekonomické činnosti podnikatelského subjektu. Je nejsyntetičtějším hodnotovým ukazatelem a kritériem podnikání. Čistý zisk za účetní období EAT uvedený v čitateli poměrového ukazatele ROE je určený na rozdělení vlastníkům a na rozvoj podniku. Zjišťuje se jako součet zisku z běžné činnosti a mimořádného zisku snížený o daň z příjmů.

Kapitál je výrobní faktor mající podobu fyzického kapitálu (budovy, stroje, zásoby apod.) a lidského kapitálu. Akumulace kapitálu je vedle technického pokroku hlavním činitelem hospodářského růstu. Kapitál je taktéž zbytková položka aktiv subjektu po odečtení jeho závazků. (HOLMAN,2002)

Synonymem jsou čistá aktiva. Zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník používá pojem vlastní kapitál uvedený ve jmenovateli poměrového ukazatele ROE.

Míra zisku vypočtená z vlastního jmění je ukazatelem, zdali kapitál přináší dostatečný výnos, tj. zda se využívá s intenzitou odpovídající velikosti investičního rizika, říká Kovanica a Kovanicová (1995). Investor zcela pochopitelně požaduje, aby cena, kterou od podniku přijímá za vložený kapitál (dividenda z akcií, podíl na zisku z vloženého vkladu apod.), byla vyšší než cena, kterou by obdržel při jiné formě investování (např. nákupem obligací, uložením peněz u peněžního ústavu aj.). Tento požadavek je oprávněný, protože investor, který vložil svůj kapitál do vlastního jmění podniku, nese poměrně vysoké riziko. Bude-li hodnota ROE dlouhodobě nižší nebo rovná výnosnosti cenných papírů garantovaných státem (státní pokladničních poukázek, státních obligací aj.), podnik bude nejspíš odsouzen k zániku. Racionálně uvažující investor se totiž v takovém případě bude snažit investovat svůj kapitál vhodnějším, výnosnějším způsobem.

Přestože je ROE obecně považováno za hlavního ukazatele finanční efektivity podniku, jeho hodnocení musí být opatrné, neboť jsou s ním spojeny tři problémy:

1. Problém času (některé aktivity, např. zavedení nového výrobku, vyvolají nárůst nákladů a tím snížení hodnoty ROE, která však vzroste v příštích letech),
2. Problém rizika, které ROE nebere v úvahu (obecně platí „čím vyšší riziko, tím vyšší požadovaná hodnota ROE,,),
3. Problém ocenění, neboť počítá s účetními (historickými) hodnotami a nikoliv hodnotami tržními, které jsou rozhodující pro investory. (BRIGHAM, HOUSTON, 2006), (SYNEK, 2003)

V reakci na výše uvedené nedostatky vzniklo mnoho nových měřítek jako je EVA, MVA, CFROI, CVA, NPV a další. (Ďurišová, Myšková, 2010). I přesto dle závěrů výzkumného týmu Hulta (2008) jsou nejčastěji používané ukazatelé pro hodnocení podniku založené na tržbách (ROS) a rentabilitě (ROE, ROA). V roce 2010 došel výzkumný tým autorů Šišky a Lízalové (2011) taktéž ke zjištění, že pro dlouhodobé hodnocení podniku je vhodné použití ukazatele ziskovosti a růstu založených na vlastním kapitálu ROE a stabilnějších celkových aktivech ROA. Štěpánek (2013) uvádí, že způsobem, který by byl vhodnější pro hodnocení ekonomické efektivity pro majitele, akcionáře či investory než ROE, by bylo použití rozkladu rentability (DuPont analýza, Dynamický rozklad ROE) nebo ukazatele tržní přidané hodnoty (MVA) a ekonomické přidané hodnoty (EVA), které mnohem lépe reflektují schopnost ziskovosti podniku. I přesto ROE patří dlouhodobě mezi předně používané indikátory ekonomické efektivity u vedení a managementu podniku, jelikož jeho interpretace je jednoduchá, srozumitelná a v rámci zpětného hodnocení podniku přesná při použití dalších ukazatelů finanční analýzy.

Ukazatel rentability vlastního kapitálu ROE představuje na základě syntetické práce s výkazy jednoduchý koncept pro identifikaci problémových oblastí podniku a jejich následné korekce (PARRINO, KIDWELL, 2009).

Maximalizace rentability je tedy jedním z hlavních cílů podniku. Pozitivním znakem jeho úspěšnosti je růst rentability podniku v čase. Zvyšovat rentabilitu je poměrně náročné, existuje několik možností pomoci. Podnik by se měl zaměřovat na ovlivňování následujících determinant rentability, respektive jejich účinků na strukturu výroby patří: přírodní podmínky, ekonomické podmínky, kvalitu produkce, použité

postupy a technologie, stupeň využití prostředků práce, realizační ceny, likviditu, výši nákladů, dobu obratu majetku, způsob financování podniku a jiné faktory. (KUCHARČÍKOVÁ A KOL., 2011)

Rentabilita vlastního kapitálu je dle Synka (2007) výsledkem kombinovaného efektu likvidity, řízení aktiv a řízení dluhu.

$$ROE = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Výnosy}} \cdot \frac{\text{Výnosy}}{\text{Aktiva}} \cdot \frac{\text{Aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (4.3)$$

Uvedená rovnice dle Kislingerové (2008) vyjadřuje skutečnost, že management podniku má tři nástroje na zvyšování ROE při jeho řízení:

Zisková marže – podíl čistého zisku na jednotku tržeb. Odráží cenovou strategii společnosti a schopnosti kontrolovat provozní náklady. Vysoká ziskovost tržeb je většinou výsledkem dobré kontroly nákladů či hospodárnosti při vynakládání prostředků a při spotřebě kapitálu. Zisková marže a obrat aktiv mají tendenci k inverznímu vztahu (podniky s vysokou ziskovou marží dosahují obvykle nízkého obratu a obráceně).

Využití aktiv, měřené podílem tržeb na jednotku aktiv, lze nazvat obratem aktiv, tudíž schopností podniku využít celkový majetek podniku. Čím více je schopen majetek vyprodukovat tržeb, tím lépe. Vysoký obrat je projevem efektivního využívání kapitálu, respektive majetku, se kterým podnik hospodaří.

Finanční páka – objem vlastního kapitálu použitého k financování aktiv. Zvýšení podílu cizího kapitálu na celkovém kapitálu podniku má pozitivní vliv na ROE za podmínky, že podnik dokáže každou další korunu dluhu zhodnotit více, než činí úroková sazba dluhu. Obrat aktiv a finanční páka mají tendenci k inverznímu vztahu (podnik s nízkým obratem aktiv využívá dluhového financování)

4.4 Vertikální analýza k plánování úspěšného podniků

Procentní rozbor základních účetních výkazů podniku se provádí vertikální analýzou. Obecným cílem vertikální analýzy je zjištění, jakým způsobem se podílely jednotlivé složky na celkové bilanční sumě. Vertikální analýzou se získá rozbor kapitálové (strana pasiv), majetkové struktury podniku (strana aktiv) a podílu položek výsledovky na tržbách. (RŮŽIČKOVÁ, 2008)

Jelikož se vertikální rozbor prezentuje v procentech, může ho podnik použít pro srovnání s plánem, mezipodnikově s odvětvovými průměry nebo se standardními (normovanými) nebo doporučenými hodnotami. (SYNEK, 2011)

Základní funkcí řízení dle Máčeho (2013) je plánování, tedy postup výběru volitelných možností budoucích aktivit účetní jednotky. Finanční plánování stanovuje finanční cíle účetní jednotky, analýzu rozdílů mezi skutečností a těmito cíli a souhrn opatření k jejich dosažení. Základem plánování je stanovení předpokládaného objemu odbytu, který ovlivňuje výši a strukturu majetku a v konečném důsledku nároky na finanční potřeby, tedy zdroj krytí majetku.

Základem klasického finančního plánování podniku je postup založený na plánované bilanci podniku, která se skládá se z následujících kroků:

1. Vyjádření vybraných položek bilance, která se změní v závislosti na tržbách, formou procentního podílu na tržbách.
2. Výpočet procentního podílu plánovaným objemem tržeb, čímž se získá částka jednotlivých položek v budoucím období.
3. U položek bez procentní závislosti se jednoduše převezme částka z původní bilance.
4. Výpočet plánovaného zisku vycházejícího ze současného nerozděleného zisku, ke kterému se přičte čistý zisk, a odečtou se vyplacené dividendy.
5. Sečtou se částky aktiv a získají se plánovaná aktiva. Sečtou se částky pasiv a vlastního jmění a dostaneme celkovou částku plánovaných finančních zdrojů.

Když jsou plánovaná pasiva nižší než plánovaná aktiva, pak rozdíl představuje potřebu dodatečných externích finančních zdrojů. (GRUNWALD, TERNER, HOLEČKOVÁ, 1993)

Výše uvedená metoda má omezené užití, jelikož předpoklad fixního poměru aktiv a pasiv na objemu odbytu je podstatným zjednodušením. Tento předpoklad nemusí v delším časovém horizontu platit, tudíž je vhodné jeho použití pro plánování v kratším časovém horizontu. (MÁČE, 2013)

Dle metodiky disertační práce by bylo možné vytvořit teoretický postup finančního plánování podniku založený na modelu úspěchu nábytkářského podniku. Základem by byl fixní poměr celkových aktiv na vybraných složkách rozvahy a výkazu zisků a ztráty.

4.5 Nábytkářský podnik jako součást zpracovatelského průmyslu

Skupina podniků, které mají produkty navzájem zaměnitelné, jsou dle Portera (1994) odvětvím. Odvětví můžeme dále charakterizovat počtem prodejců, stupněm diferenciací, bariérami, nákladovou strukturou, vertikální integrací a stupněm globalizace (Kotler, 2001)

Hrnová, Fischer, Hindls a Sixta (2009) uvádějí, že podniky stejnorodé produkce, vyrábějící tentýž produkt, jsou sdružovány do skupin, jež se nazývají odvětví. Dále uvádí, že odvětví jsou definována na základě klasifikace produkce. V České republice na základě CZ-CPA, která je odvozena od evropské klasifikace CPA. Každé položce této klasifikace odpovídá vždy jedno odvětví. Standardní národní účetnictví definuje vedle těchto odvětví, ještě odvětví činnosti, která odpovídající klasifikaci ekonomických činností CZ-NACE. Stejně jako evropská klasifikace produktů CPA vychází z klasifikace NACE, tak i CZ-CPA je těsně spjata s klasifikací ekonomických činností. Klasifikace odvětví jsou určena pro analýzu technicko-ekonomických vazeb. Výroba nábytku odpovídá klasifikaci ekonomických činností CZ – NACE 31.

Dle Sedláčkové (2000) a Deduchové (2001) se odvětví rozděluje do dvou základních struktur a to na odvětví s automatizovanou strukturou a s konsolidovanou strukturou. Automatizovaná struktura, do které spadá výroba nábytku CZ-NACE 31, je charakterizováno velkým množstvím malých či středních podniků, přičemž tržní podíly jednotlivých podniků jsou si podobné a bariéry vstupu do odvětví nízké. Konsolidovaná struktura odvětví obsahuje malý počet podniků s velkým tržním podílem a současně konkurenceschopnost jednoho podniku ovlivňuje podíl na trhu ostatních podniků.

I odvětví prochází životními cykly (Porter, 1994). Dle Deduchové (1998) lze odvětví rozdělit do čtyř základních fází. V období vývoje odvětví působí malý počet podniků s nízkým počtem uživatelů, výrobky i technologie jsou nespolehlivé. Ve fázi růstu se zvyšuje počet podniků, ale i počet zákazníků, přičemž produkt není příliš diferencován a podniky bojují o podíl na trhu. Období zralosti se charakterizuje selektivními nákupy zákazníků, u podniků dochází ke snižování cen a zániku konkurence, dochází k nasycení trhu a ve výrobě je kladen důraz na efektivitu a nízké náklady. V této fázi se nachází odvětví výroba nábytku CZ - NACE 31. Konečným obdobím odvětví je úpadek, kdy zákazníci, ale i někteří výrobci opouští odvětví (Hadberger a Rieple, 2008).

Gamble a Thompson (2011) uvádí, že typické rysy odvětvového prostředí jsou popsány identifikací jeho dominantního ekonomického profilu. Identifikací tohoto profilu se získá přehled atraktivity odvětví, pochopení použité strategie podniků. Faktory ekonomické charakteristiky jsou velikost a rozvoj trhu, množství a síla kupujících a prodávajících, geografické hranice trhu, variabilita prodejců, inovativnost produktů, technologický rozvoj, vertikální integrace a vliv úspor z rozsahu. Sedláčková (2000) a Hron s Tichou (2003) rozšiřují charakteristiku o vstupní a výstupní bariéry a ziskovost odvětví.

4.5.1 Vývoj nábytkářského průmyslu na území ČR

Devatenácté století se stalo přelomovým obdobím v oblasti výroby nábytku. Nábytek se do té doby vyráběl především zakázkově pro vyšší příjmové skupiny obyvatelstva. Technický pokrok umožnil následně započít výrobu nábytku sériově pro nižší příjmové skupiny, než bylo dříve obvyklé. V tomto období se postupně začala výroba oddělovat od samotného prodeje. V polovině 19. století na území tehdejší rakousko-uherské monarchie vznikaly první továrny a to na Moravě. Významným výrobcem nábytku byli bratři Thonetové, kteří v roce 1861 začali sériově vyrábět nábytkové komplety. Díky inovacím ve výrobě našli vhodný způsob ohýbaní dřeva a výroba se zaměřila především na výrobu ohýbaného nábytku. (BRUNECKÝ, 1993)

Sloučením Umělecko-průmyslových dílen a Továrního nábytkového a stavebního stolařství na počátku dvacátých let dvacátého století vznikly Spojené uměleckoprůmyslové závody v Rousínově u Brna, které svojí výrobou významně ovlivnily meziválečný nábytkářský průmysl. Příchodem Ing. Arch. Jindřicha Halabaly započaly ve 30 letech 20. století ve Spojených UP závodech vyrábět kromě standardního dřevěného nábytku i kovový nábytek. Díky neustálým inovacím v oblasti výroby sektorového nábytku patřily Spojené UP závody k leaderům nábytkových továren v meziválečném období v Československu, ale i ve světě (HALABALA a kol., 2003)

Po druhé světové válce nastala stagnace na trhu s nábytkem z důvodu znárodňování a reorganizace průmyslových podniků. Oživení přišlo až v 70. letech díky rozvoji bytové výstavby. Vznikala výrobní družstva a národní podniky jako Lidové truhlářské družstvo ve Znojmě, Dřevotvar Jablonné nad Orlicí, národní podnik Jitona, Výroba ohýbaného nábytku a další. (KANICKÁ, HOLOUŠ, 2011)

Na konci osmdesátých let bylo zaměstnáno v nábytkářském průmyslu 29,3 tisíce zaměstnanců. Dvě třetiny zaměstnanců byly zaměstnány v ústředně řízených podnicích. Zbývá jedna třetina pracovala v komunálním a družstevním sektoru. Nejvíce lidí zaměstnávaly UP Bučovice (4,1 tis. zaměstnanců), TON Bystřice pod Hostýnem (4,3 tis. zaměstnanců), Interiér Praha (3,9 tis. zaměstnanců), Jitona Soběslav (4 tis. zaměstnanců) a UP Rousínov (2,9 tis. zaměstnanců). Uvedené podniky tvořily 80% produkce domácího trhu.(VANČURA, 1999)

Od 90. let dvacátého století se datuje novodobá historie výroby nábytku v ČR, kdy postupně probíhala privatizace jednotlivých národních podniků, které získaly novou právní formu a majitele. I trh s nábytkem prošel významnými změnami, jelikož stovky maloobchodních prodejen se privatizovaly a tím vznikly maloobchodní prodejny držené v soukromých rukou a nabízející produkty české i zahraniční výroby. Rokem 1991 vstupují na český trh nábytkové řetězce IKEA, ASKO Nábytek, Europa Möbel, SCOTTO Nábytek a další.(KANICKÁ, 2006)

4.5.2 Makroprostředí nábytkářských výrob ČR

Nábytkářské výroby ČR jsou v každém období ovlivněny působením makroprostředí, především omezujícím vlivem. Mezi činitele, které mají přímý vliv na výrobu nábytku, se zařazují politické a právní faktory, ekonomické faktory, sociální a kulturní faktory a technologické faktory.

Proexportní politika ČR nabízí nábytkářským exportérům možnost využití služeb státu a specializovaných institucí jako jsou např. Česká exportní banka, státní proexportní agentura Czech Trade, Exportní garanční a pojišťovací společnost. Exportéři mohou využívat aktualizovanou exportní strategii ČR pro roky 2012 – 2020 Ministerstva průmyslu a obchodu, která poskytuje informace pro export, rozvoj exportu a podporu obchodních příležitostí. Dále upozorňuje, že hrozbou pro českou ekonomiku je rostoucí míra odvětvové specializace při nízkém objemu exportu s vysokou přidanou hodnotou. Exportní strategie se tudíž snaží vytvářet příznivé podmínky, podporovat podnikání a působení na trzích mimo EU a zvyšovat exportní produkci s vyšší přidanou hodnotou při zachování současné legislativy a směrnic.⁶

⁶ Nábytkářská výroba se především aktuálně řídí následující legislativou a směrnicemi: Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví,

Díky jednotnému trhu lze EU považovat za obchodní velmoc. Hrubý domácí produkt EU – 27 činil v roce 2012 v tržních cenách 12445314 milionů eur a nezaměstnanost činila 10,9%. Obchod EU s ostatními zeměmi činí zhruba 20% světového dovozu a vývozu. EU je největším světovým vývozcem a druhým největším dovozcem. (MMF, 2012)

V Evropském nábytkářském průmyslu dle Štěpánka (2012) v roce 2006 podnikalo asi 150000 společností, které vytvářely obrat téměř 126 miliard EUR s přidanou hodnotou 38 miliard EUR a zaměstnávaly kolem 1,4 milionu lidí. Hlavními výrobci nábytku v EU-27 jsou Itálie a Německo, následuje Velká Británie, Francie a Španělsko, dále v menším rozsahu Polsko. V těchto zemích sídlí 64% všech evropských nábytkářských výrobců. Nejvíce lidí zaměstnává Itálie, přičemž v tomto odvětví nabízí 363 000 pracovních míst. Všeobecně lze pozorovat přesun nábytkářských manufaktur ze západoevropských zemí do východoevropských oblastí. Odvětví nábytkářského průmyslu tvoří z 86% mikropodniky s počtem zaměstnanců méně než 10, ale samozřejmě se tu vyskytují i velcí výrobci. Malí výrobci jsou často v rolích subdodavatelů pro větší firmy, pro které vyrábějí komponenty (nedokončená výroba, polotovary a výrobky) pro dokončování a montáž nábytku. Dřevěný nábytek do ložnic, jídelen, obývacích pokojů spolu s kovovým a plastovým nábytkem jsou nejčastěji vyráběné výrobky v EU-27 a tvoří 38% z celkové hodnoty výroby nábytku. Dalším důležitým výrobním pododvětvím jsou sedadla a kancelářský nábytek, které tvoří 29% a 17% v uvedeném pořadí. Kuchyně potom tvoří 12% objemu výroby. V průběhu let

zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, zákony z oblasti bezpečnosti výrobku patří zákon č. 102/2001 Sb., zák. č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele a zákon č. 209/2000 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku. V oblasti bezpečnosti výroby se pak jedná o zák. č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, zák. č. 185/2001 Sb., o odpadech, zák. č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a také vyhláška č. 20/1989 Sb. – Úmluva o bezpečnosti a zdraví pracovníků a o pracovním prostředí, zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským, zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů, zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích a zákonem č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech. Dále směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění IPPC, 2008/1/EC, směrnice o emisích těkavých organických látek VOC Solvents Emissions, 1999/13/EC, Směrnice o odpadech (2008/98/EC) a Směrnice o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a protože je nábytkářský průmysl následným uživatelem chemických látek má povinnosti vyplývající z Nařízení o registraci, hodnocení, schvalování a omezování chemických látek (REACH).

nábytkářské společnosti zahájily zdlouhavý proces restrukturalizace a modernizace, který byl způsoben poklesem objemu výroby z důvodu reakce na konkurenční tlak, zejména na mezinárodním trhu. Od roku 2005 rostl objem výroby mírně, následně v roce 2008 byl zaznamenán pokles. Výkon nábytkářského průmyslu je v EU-27 vysoce závislý na výkonu stavebnictví. Stavebnictví v roce 2011 reprezentovalo zhruba 12-14% průměrného HDP EU-27.

Dále Štěpánek (2012) uvádí, že v roce 2010 činil dovoz nábytku do EU-27 hodnotu téměř 14 227 milionu EUR. Největším dovozcem nábytku do EU-27 se stala Čína. Její podíl vzrostl z 15% v roce 2000 na 57,3% v roce 2010. Další 10 největších dovozců exportuje s podílem méně než 5%. Vývoz nábytku v roce 2010 dosahoval hodnoty 11 325 mil. eur. Nábytek se vyvážel především do Švýcarska s podílem 17,3 %, USA s podílem 14,3 %, Ruska s podílem 10,9 % a Norsko s podílem 10,1 % a s podílem nižším než 5 % Čína, Japonsko, Spojené Arabské Emiráty, Turecko, Saudská Arábie a Austrálie.

Hrozbou pro nábytkářské výroby v EU jsou dle Evropského hospodářského a sociálního výboru (2011) subvence do oblasti obnovitelných zdrojů energie⁷, které se mohou projevit v cenovém navýšení vstupních materiálů do výroby.

4.5.3 Ekonomická charakteristika nábytkářských výrob ČR

Z pohledu ekonomiky podniku je nábytkářská výroba charakteristická vysokým podílem vstupních materiálových nákladů. Materiál tvoří až 80% z celkových nákladů. Výhodou pro producenty nábytku je skutečnost, že základní materiály pocházejí z tuzemska (řezivo, desky, dýhy, hranoly, aj.). Dovoz se omezuje pouze na vybrané skupiny výrobků (barvy, laky, orientální dýhy, nábytkové kování, další doplňkové materiály a pomocné přípravky). Používání nových technik a technologií a respektování požadované legislativy znamená, že výrobky odvětví prakticky neobsahují nebezpečné nebo škodlivé látky ohrožující obyvatelstvo nebo životní prostředí. (ŠTĚPÁNEK, 2012)

Ze zpracovatelského průmyslu (dále jen ZP) patří segment nábytkářského průmyslu v České republice v podílu na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb k těm menším. V roce 2012 se podílela na výsledcích ZP v tržbách 0,92%, v účetní přidané hodnotě 0,12% a v počtu zaměstnanců 1,91%. Odvětví výroby nábytku je typickým

⁷ Míra využití dřeva a dřevní biomasy činila v roce 2011 více než 20 % ročně a předpokládá se v dalších letech navyšující se poptávka po těchto surovinách.

odvětvím malých a středních podniků, které spadá pod klasifikaci CZ-NACE 31. V nábytkářské výrobě se používá jako hlavní surovina zpracované dříví nebo dřevařské výrobky z odvětví dřezozpracujícího průmyslu, který spadá pod klasifikaci CZ-NACE 16. Jsou to především aglomerované materiály, překližky a dýhy. Největší podíl objemu výroby představují ze všech materiálů s 36 415 díly nábytku. Jedná se o díly nábytkových kusů nebo celků, které se dodávají jako demontovaný – skladebný nábytek.(ČSÚ, 2013)

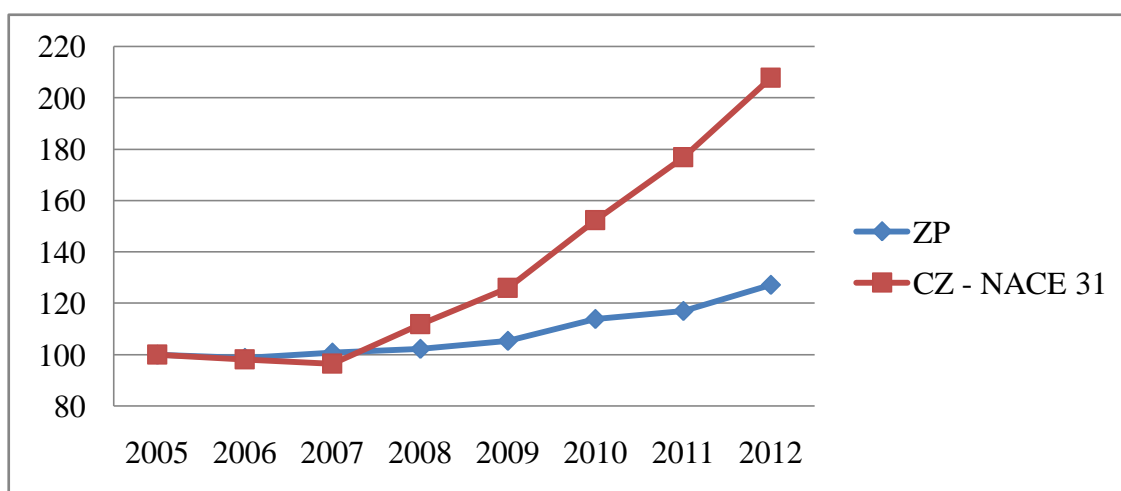
4.5.3.1 Produkční charakteristika

V období od roku 2005 do roku 2012 se dle obrázku 7 zvýšil počet podniků v rámci CZ-NACE 31 o 107,8 % ze 4669 podniků na 9702 podniků. To prezentuje i tabulka 1. Do nábytkářského odvětví přibýly především podniky s počtem zaměstnanců menším než 20. V roce 2011 bylo v ČR 276 podniků s více než 20 zaměstnanci.

Tab. 1: Počet podniků v rámci CZ-NACE 31 v letech 2005 - 2012

CZ - NACE 31 v letech 2005 - 2012	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet podniků	4669	4576	4498	5213	5881	7114	8250	9702
Počet podniků meziroční index dále jen m.i. (%)		98,0	98,3	115,9	112,8	121,0	116,0	117,6
Počet podniků bazický index dále jen b.i. (%)	100,0	98,0	96,3	111,7	126,0	152,4	176,7	207,8

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Obr. 7: Bazický index počtu podniků v rámci CZ-NACE 31 a ZP v letech 2005 – 2012 (%)

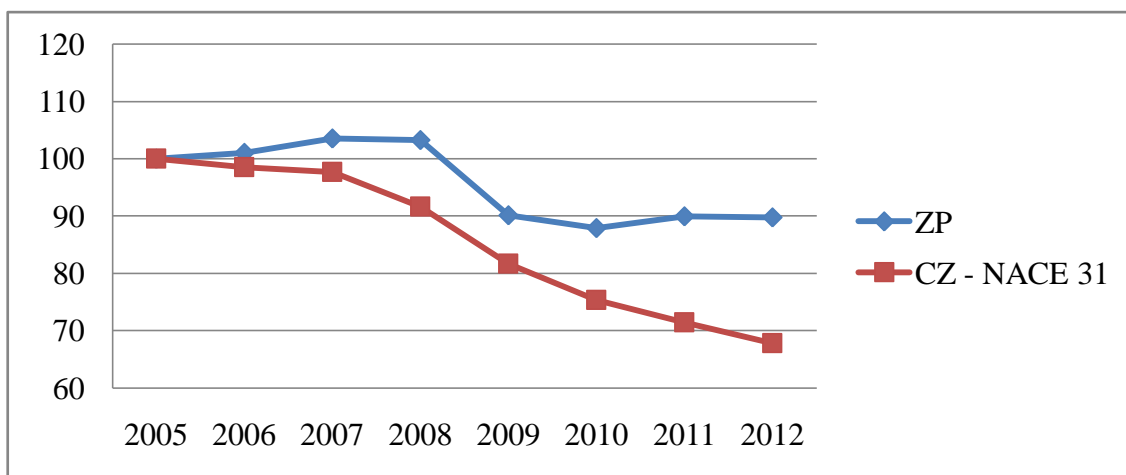
Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Celkový počet zaměstnanců uvedený v tabulce 2 nicméně ve sledovaném období dle obrázku 8 klesl o 32,2 % a činil 9665. I tak lze říci, že modernizační proces v nábytkářském průmyslu, spojený s inovací výroby v oddíle, je stále nedostatečný. Příčinou mohou být omezené finanční zdroje a nesnadný přístup k nim.

Tab. 2: Počet zaměstnaných v rámci CZ-NACE 31 v letech 2005 - 2012

CZ - NACE 31 v letech 2005 – 2012	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet zaměstnaných osob (osob)	29973	29534	29271	27453	24462	22577	21413	20308
Počet zaměstnaných osob m.i. (%)		98,5	99,1	93,8	89,1	92,3	94,8	94,8
Počet zaměstnaných osob b.i. (%)	100,0	98,5	97,7	91,6	81,6	75,3	71,4	67,8

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Obr. 8: Bazický index počtu zaměstnanců v rámci CZ-NACE 31 a ZP v letech 2005 – 2012 (%)

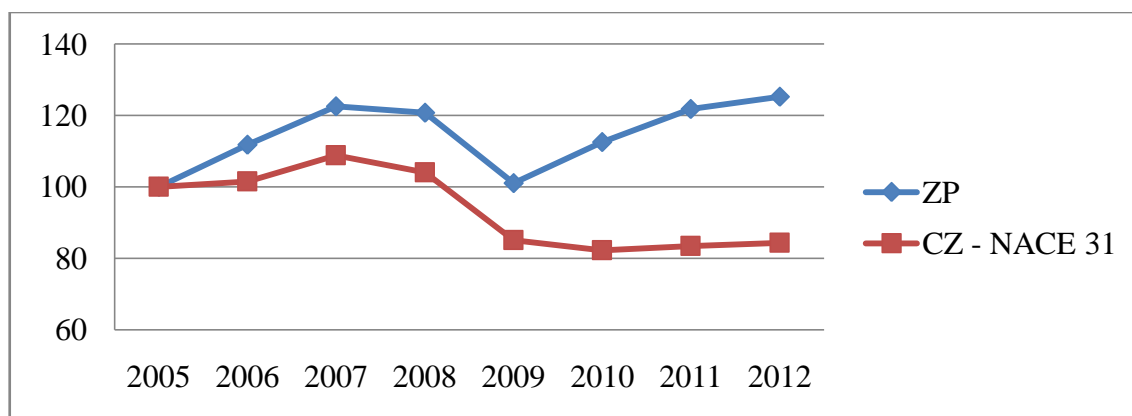
Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb dle tabulky 3 dosáhly v roce 2012 hodnoty 31,32 miliard a oproti předchozímu roku zaznamenaly mírný nárůst o 1,1 procenta. Ve srovnání s celým zprostředkovatelským průmyslem je to opravdu malý růst, protože ZP dosáhlo od roku 2011 do roku 2012 2,8% růstu a v roce 2012 překročilo hodnotu tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb o 2,14%, jak je zobrazeno na obrázku 9.

Tab. 3: Počet podniků v rámci CZ-NACE 31 v letech 2005 – 2012

CZ - NACE 31 v letech 2005 - 2012	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb (mil. Kč)	37129	37669	40405	38609	31596	30499	30969	31320
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb m.i. (%)		101,5	107,3	95,6	81,8	96,5	101,5	101,1
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb b.i. (%)	100,0	101,5	108,8	104,0	85,1	82,1	83,4	84,4

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Obr. 9: Bazický index tržeb za VV a S CZ NACE-31 a ZP v letech 2005 – 2012 (%)

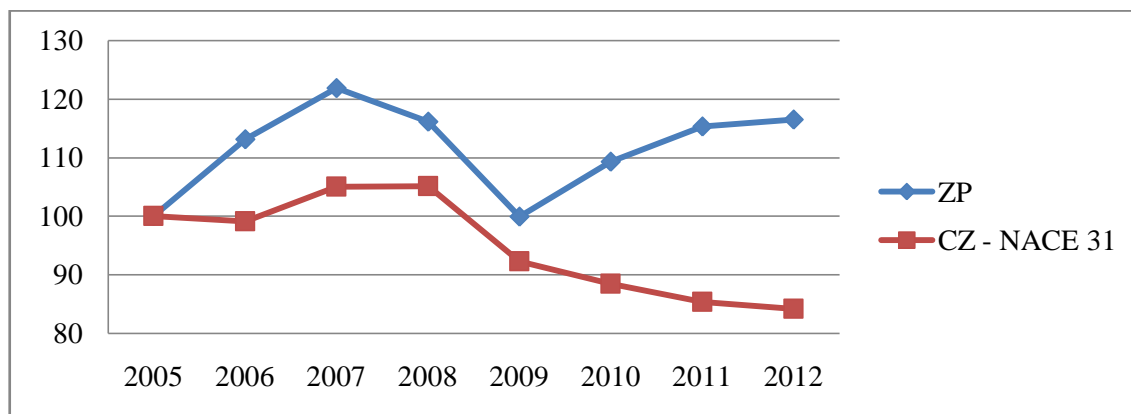
Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Produkční schopnost oddílu a jeho výrobních skupin sleduje ukazatel účetní přidané hodnoty, který zaznamenal dle obrázku 10 pokles a téměř kopíruje vývoj ve zpracovatelském průmyslu až do roku 2009. Zpracovatelský průmysl od roku 2009 do roku 2011 již zaznamenal růst a to 14,4%. Ve stejné období nábytkářský průmysl klesl o 5,5%. Účetní přidaná hodnota, dle tabulky 4 ve výši 9247 mil. Kč, zatím v roce 2012 nedosáhla hodnoty roku 2005, která činila 10 986 mil. Kč.

Tab. 4: Účetní přidaná hodnota v b.c. v letech 2005-2012

CZ - NACE 31 v letech 2005 – 2012	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Účetní přidaná hodnota (mil. Kč)	10986	10893	11538	11549	10142	9717	9372	9247
Účetní přidaná hodnota m.i. (%)		99,2	105,9	100,1	87,8	95,8	96,4	98,7
Účetní přidaná hodnota b.i. (%)	100,0	99,2	105,0	105,1	92,3	88,5	85,3	84,2

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Obr. 10: Bazický index přidané hodnoty CZ NACE 31 a ZP v letech 2005 – 2012 (%)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Osobní náklady ve zprostředkovatelském průmyslu vzrostly od roku 2005 až do roku 2012 o 26,4%. Bohužel v CZ-NACE 31 byl zaznamenán pokles osobních nákladů, který je uvedený v tabulce 5 ve sledovaném období o 12,9%. Nejvyšší propad byl zaznamenán v krizovém roce 2009 a činil 11,6% v porovnání s rokem 2008.

Tab. 5: Osobní náklady v b.c. v letech 2005-2012

CZ - NACE 31 v letech 2005 – 2011	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Osobní náklady (mil. Kč)	6823	7076	7756	7834	6921	6486	6237	5946
Osobní náklady m.i. (%)		103,7	109,6	101,0	88,4	93,7	96,2	95,3
Osobní náklady b.i. (%)	100,0	103,7	113,7	114,8	101,4	95,1	91,4	87,1

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

4.5.3.2 Produktivita práce z ÚPH a hrubý operační přebytek

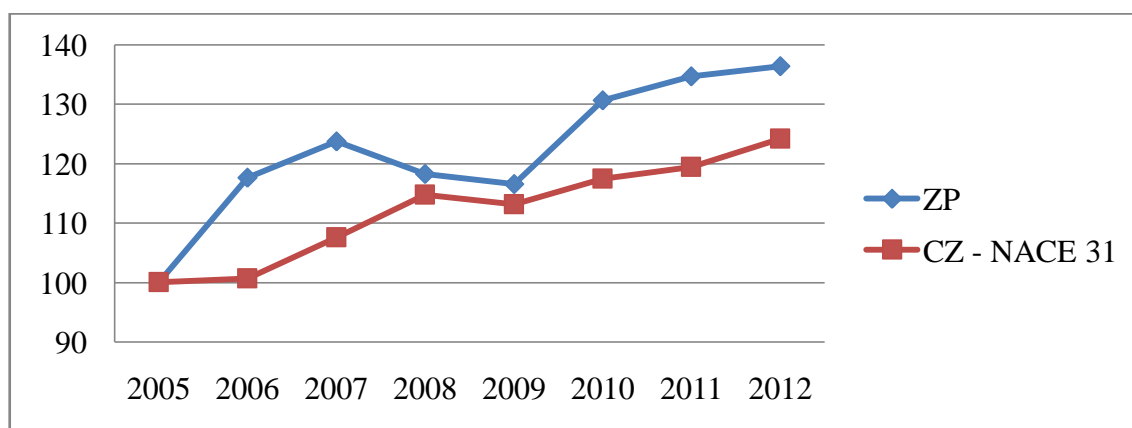
Ukazatel produktivity práce z účetní přidané hodnoty se ve sledovaném období 2005 až 2012 se s výjimkou roku 2009 (dle obrázku 11) zvyšoval. Celkově zaznamenal v roce 2012 nárůst oproti roku 2005 o 24,2%. Souvisí to s rostoucím podílem výrobků s vyšší přidanou hodnotou při snížení počtu zaměstnanců, které poukazuje na některé aspekty, např. odchod pracovníků do lépe placených povolání, úbytek pracovníků bez kvalifikace. Dynamika růstu tohoto ukazatele je však nedostatečná ve srovnání se zpracovatelským průmyslem, který zaznamenal růst o 36,4% v roce 2012 v porovnání s rokem 2005. Oddíl CZ-NACE 31 patří v tomto ukazateli k nejhorším a je hluboko pod průměrem ZP. Této situaci by mohla napomoci výstavba vysoce moderních nábytkářských výrobních s případnou zahraniční účastí.

Hrubý operační přebytek uvedený v tabulce 6 zaznamenává v celém sledovaném období stálý pokles s výjimkou roku 2010. Tento stav je důsledkem trvající hospodářské krize.

Tab. 6: Produktivita práce z účetní přidané hodnoty v b.c. a Hrubý operační přebytek v b.c. v letech 2005-2012

CZ - NACE 31 v letech 2005 – 2012	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Produktivita práce (Kč/zaměstnanec)	366534	368820	394180	420666	414592	430394	437683	455323
Produktivita práce m.i. (%)		100,6	106,9	106,7	98,6	103,8	101,7	104,0
Produktivita práce b.i. (%)	100,0	100,6	107,5	114,8	113,1	117,4	119,4	124,2
Hrubý operační přebytek (mil. Kč)	4163	3817	3782	3715	3221	3231	3135	3301
Hrubý operační přebytek m.i. (%)		91,7	99,1	98,2	86,7	100,3	99,6	105,3
Hrubý operační přebytek b.i. (%)	100,0	91,7	90,8	89,2	77,4	77,6	77,3	79,3

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Obr. 11: Bazický index produktivity práce z účetní přidané hodnoty CZ-NACE 31 a ZP v letech 2005 – 2012 (%)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

4.5.3.3 Výkonová spotřeba

Tabulka 7 potvrzuje, že v krizovém roce 2009 objem výkonové spotřeby CZ-NACE 31 silně poklesl o 21,7% oproti roku 2008, v dalších dvou letech 2010 a 2011 stagnoval a v roce 2012 opět poklesl a to o 2,9% oproti předcházejícímu roku. Ve ZP byl vývoj objemu výkonové spotřeby totožný, nicméně po roce 2009 následoval výrazný růst a to v roce 2010 o 13,4%, v roce 2011 o 9,2% a v roce 2012 jen o 2,3%.

Tab. 7: Výkonová spotřeba v b.c. v letech 2005-2012

CZ - NACE 31 v letech 2005 – 2011	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Výkonová spotřeba (mil. Kč)	27832	28609	30738	28899	22635	22449	22703	22047
Výkonová spotřeba m.i. (%)		102,8	107,4	94,0	78,3	99,2	101,1	97,1
Výkonová spotřeba b.i. (%)	100,0	102,8	110,4	103,8	81,3	80,7	81,6	79,2

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

4.5.3.4 Ukazatele výzkumu a vývoje

V porovnání s rokem 2009 vzrostl v roce 2010 objem výdajů na výzkum a vývoj ve ZP ČR o 12,5% na 23,13 mld. Kč (viz tabulka 8). V oddíle CZ-NACE 31 byly výdaje na výzkum a vývoj v roce 2010 ve výši 42 mld. Kč., ve srovnání s CZ-NACE 29 (výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů), kde byly výdaje ve výši 9 504 mil. Kč, patří tento oddíl v rámci výdajů na výzkum a vývoj k těm nejmenším. Z této částky bylo 36 mil. Kč zapláceno z podnikatelské sféry, 6 mil. Kč byly veřejné zdroje a ze zahraničí neplynuly žádné finanční prostředky. Ve struktuře výdajů jasně převažují zdroje financování z podnikatelské sféry.

Tab. 8: Výdaje na výzkum a vývoj v b.c. v roce 2010

Výdaje na výzkum a vývoj v roce 2010	Výdaje na VV	Podnikatelské zdroje financování	veřejné zdroje financování	Zahraniční zdroje financování
ZP (mil. Kč)	23133	19801	1969	1357
CZ Nace 31 (mil. Kč)	42	36	6	0

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 - 2012

Česká Republika zaostává v inovacích, jež jsou hlavním výstupem výzkumu a vývoje, za řadou evropských zemí a mezi státy EU-27 jí patřilo v roce 2012 až 17. místo. Na čele pomyslného žebříčku byly v rámci EU Švédsko, Dánsko, Německo a Finsko. I když se v rámci EU obecně inovační výkonnost zvýšila, i tak ji nadále překonávají země jako Japonsko, Korejská Republika a USA.

V roce 2012 bylo z programu TIP Ministerstva průmyslu a obchodu rozděleno půl miliardy korun, přičemž podpora MPO může pokrýt až 80% nákladů na realizaci výzkumného projektu. Dále při agentuře Czech Invest vznikl program Czech Accelerator 2011 – 2014, který podporuje rozvoj českých technologicky orientovaných podniků na zahraničních trzích. V roce 2012 se na podporu výzkumu, vývoje a inovací

předpokládalo vynaložit 26,5 mld. Kč a se započtením peněz ze strukturálních fondů to mělo být celkem 38,7 mld. Kč. (ŠTĚPÁNEK, 2012)

4.5.3.5 Zahraniční obchod

Zahraniční obchod s výrobky nábytkářského průmyslu, který je popsán v tabulce 9, zaznamenal v roce 2012 růst v roce oproti roku 2009 o 30,4% ve vývozu a 13,6% v dovozu dle tabulky 10. Saldo ve stejném zkoumaném období bylo vysoké (viz obrázek 12) a dosáhlo 20 mld. Kč, což je o 62,2% více než v roce 2009 (viz tabulka 11). I přesto bylo kladné saldo CZ-NACE 31 pod průměrem celého zpracovatelského průmyslu, který vzrostlo proti roku 2009 o 107,2%

Tab. 9: Vývoz v b.c. v letech 2009-2012

Vývoz	2009	2010	2011	2012
CZ Nace 31 (mil. Kč)	35600,8	41698,2	44832,2	46430
CZ Nace 31 m.i. (%)		117,1	107,5	103,6
CZ Nace 31 b.i. (%)	100,0	117,1	126,0	130,4

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Tab. 10: Dovoz v b.c. v letech 2009-2012

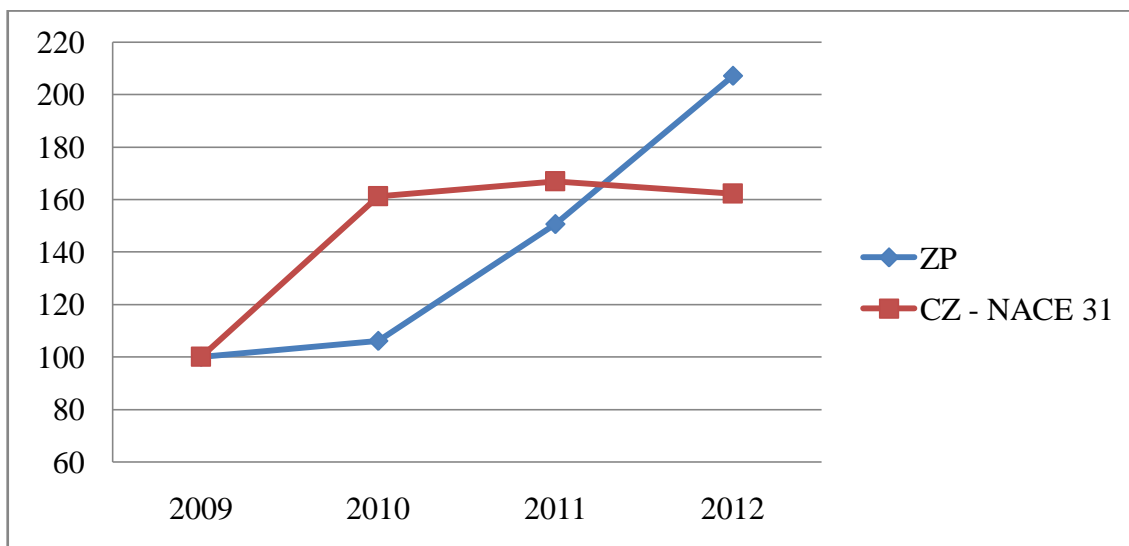
Dovoz	2009	2010	2011	2012
CZ Nace 31 (mil. Kč)	23267,7	21809,5	24253,3	26427,6
CZ Nace 31 m.i. (%)		93,7	111,2	109,0
CZ Nace 31 b.i. (%)	100,0	93,7	104,4	113,6

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Tab. 11: Saldo v b.c. v letech 2009-2012

Saldo	2009	2010	2011	2012
CZ Nace 31 (mil. Kč)	12333,1	19888,7	20578,9	20002,4
CZ Nace 31 m.i. (%)		161,3	103,5	97,2
CZ Nace 31 b.i. (%)	100,0	161,3	167,0	162,2

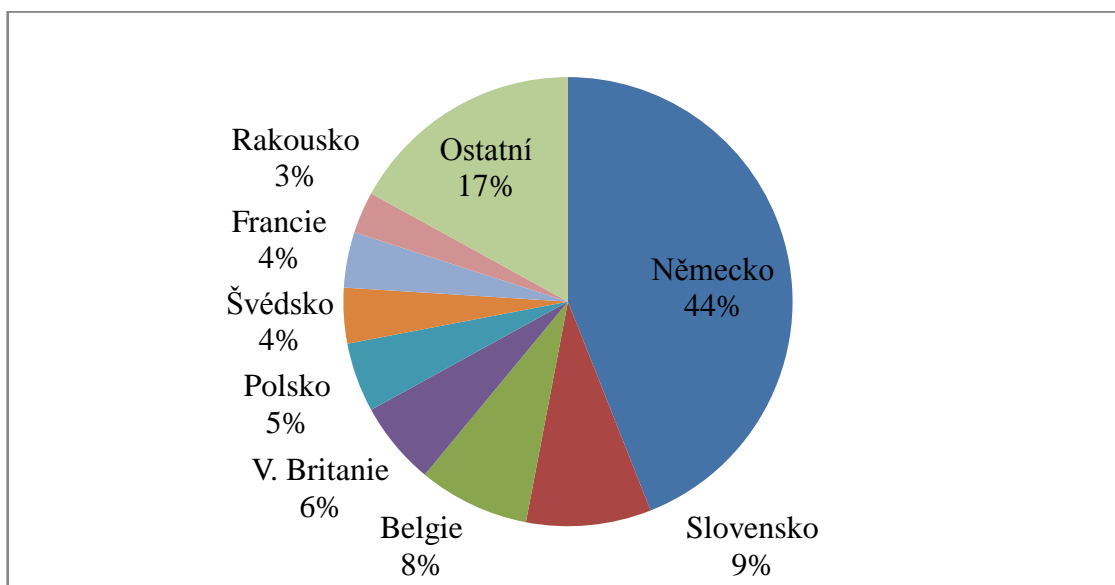
Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Obr. 12: Bazický index kladného salda zahraničního obchodu CZ-NACE 31 a ZP v letech 2009 – 2012 (%)

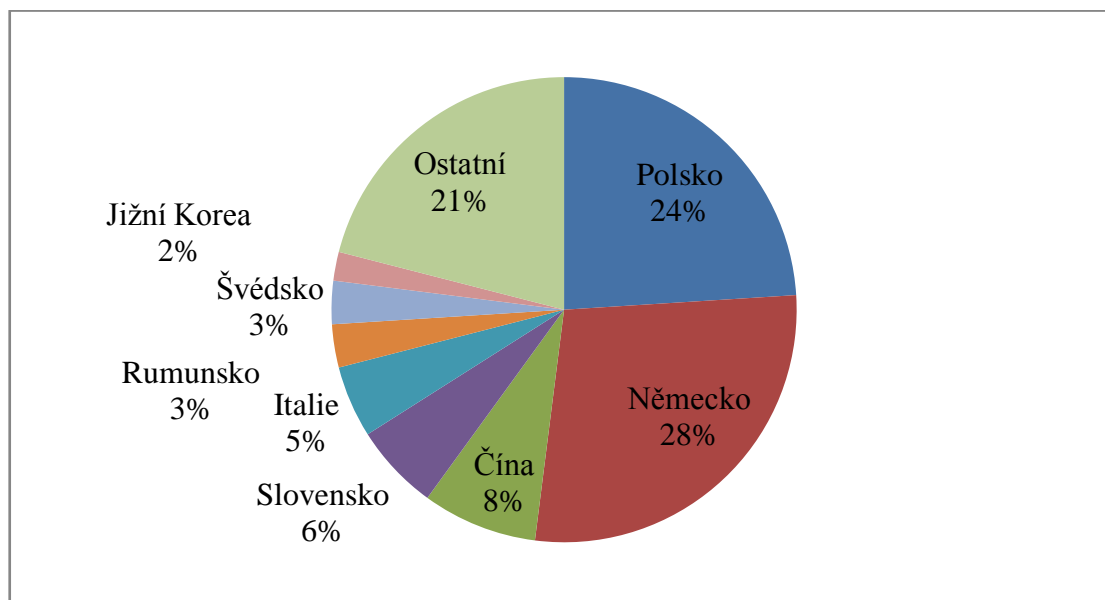
Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Nejvýznamnějším vývozním teritoriím CZ-NACE 31 byla v roce 2012 se suverénním 44 % podílem Spolková republika Německo v roce 2012. V témže roce bylo význačným dovozním teritoriím Polsko s 24 % podílem a Spolková republika Německo s 22 % podílem (viz obrázek 14).

Obr. 13: Vývozní teritoria v roce 2012

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

Obr. 14: Dovožní teritoria v roce 2012

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012

4.5.4 Shrnutí a perspektivy nábytkářské výroby

Nábytkářský průmysl je charakteristický až 80% podílem materiálových nákladů na celkových nákladech podniku. Pro výrobu využívá především obnovitelnou surovinu dřevo a materiály na bázi dřeva, které hrají zásadní roli v rozvoji zelené ekonomiky. Samotné využití dřeva v České republice představuje čtvrtinu využití v Rakousku. Ve Finsku, Švédsku, Norsku představuje dřevo a výrobky ze dřeva až 70% a v Rakousku 20% veškerých produktů použitých ve stavebnictví. V České republice tento údaj činí méně než 2%. I tak nábytkářský průmysl v mezinárodním srovnání vykázal vysoký rozvoj zahraničního obchodu. Kladné saldo se zvýšilo oproti roku 2009 o 61,7% na 20002,4 mil. Kč v roce 2012. V posledních letech se v odvětví podařilo zvýšit produktivitu práce odvozenou z účetní přidané hodnoty. Ta se zvýšila v roce 2012 o 19,5% ve srovnání s rokem 2005 a nyní se nachází na 70 – 75% úrovně Rakouska a SRN. Tím se zvýšila konkurenceschopnost českých výrobců jak na vnitřním tak i na exportních trzích. Česká republika vyrábí ročně více nábytku než Rakousko, Portugalsko nebo Finsko. Počet zaměstnanců klesl o 32,24% ve srovnání s rokem 2005 na 20308, nicméně počet podniků v odvětví nábytkářského průmyslu ve stejné zkoumaném období vzrostl o 107,8% na 9702. Nově vzniklé podniky jsou především společnosti náležící do kategorie malých podniků a mikropodniků. (MPO, 2013)

České nábytkářské společnosti, dodávající na zahraniční trhy, využívají výhod, především vysoké kvality vlastních finálních produktů a schopnosti dodat je

v požadovaném množství a ve smluvený čas. Taková výhoda je možná díky moderním kapacitám nábytkářského průmyslu. Aby mohlo odvětví výroby nábytku i nadále zvyšovat svoji konkurenceschopnost a udržet si náskok před konkurencí, potřebuje pracovníky, kteří ovládají nejnovější dovednosti a technologie a další investice do moderních, avšak finančně intenzivních technologií. Objem hmotných investic do odvětví je nízký a patří mezi nejnižší ve zpracovatelském průmyslu a to i přesto, že moderní strojírenské technologie mají velký význam a umožňují výrobcům dosahovat dobrých funkčních parametrů, špičkovou jakost a vysokou produktivitu práce. Vedle technické stránky je patřičná pozornost věnována také nábytkářskému designu. Design nábytku je zaměřen především na vysokou hodnotu užití, ergonomii a zdravotní nezávadnost. Nábytkářský průmysl se tak soustředí na „nekonečný“ proces inovace z hlediska technologie, funkčnosti a estetiky. Aby bylo možné soupeřit s čínským průmyslem, který je schopen vyrábět jakékoliv zboží za mnohem nižší ceny, mají zásadní význam vysoce inovativní a originální nadstandardní výrobky. Potíže existují v souvislosti s investicemi, výzkumem, odbornou přípravou, lákáním mladých pracovníků a s administrativním omezením v oblasti veřejných zakázek. Nábytkářské odvětví čelí nárůstu cen surovin, jako jsou plasty, textilie, a kůže. Tomuto odvětví stále více konkurují nízkonákladové, rozvíjející se ekonomiky a roste počet technických obchodních překážek. Odvětví nábytkářského průmyslu by se proto mělo dále soustřeďovat na vývoj konkurenčních výhod, jako je flexibilní výroba, která umožňuje výrobky „šité na míru“; investovat do vysoce kvalitní a vyspělé technologie, vytvářet design nejvyšší úrovně, rozvíjet hodnoty, jež nejsou založeny na ceně (např. vývoj značek, zážitek z nákupu), integrovat předprodejní a poprodejní služby a provádět rychlý prodej s minimálním skladováním. (ŠTĚPÁNEK,2012)

5 VÝSLEDKY A DISKUZE

5.1 Finanční analýza výběrového souboru

K provedení finanční analýzy výběrového souboru bylo zapotřebí nejdříve z celkového počtu 107 statisticky proměnných vybrat proměnné, u kterých bylo možno vyplnit všechny vybrané hodnoty z účetních výkazů a neproběhla u nich změna či ukončení podnikání mezi lety 2005-2012. Z tohoto výběru vzniklo nových 68 statisticky proměnných neboli výběrový soubor (dále jen VS). Celkový součet vybraných hodnot účetních výkazů výběrového souboru byl podroben finanční analýze a následně konfrontován s hodnotami odvětví výroby nábytku CZ-NACE 31 a zpracovatelského průmyslu v období 2005 – 2012.⁸ V rámci finanční analýzy se srovnávaly výsledné hodnoty a meziroční indexy horizontální analýzy, vertikální analýzy a analýzy vybraných poměrových ukazatelů.

5.1.1 Horizontální analýza

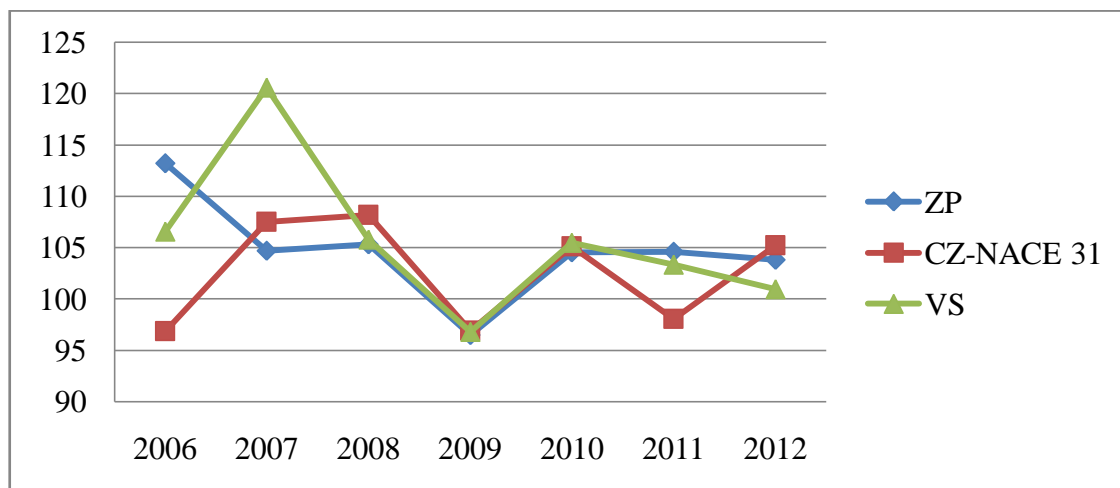
Aktiva zpracovatelského průmyslu, výroby nábytku CZ NACE 31 a výběrového souboru dle tabulky 12 zaznamenala v roce 2012 v globálním měřítku celkový nárůst hodnoty oproti roku 2005. Pozitivní vývoj aktiv potvrzuje i meziroční index uvedený v tabulce 15.

Tab. 12: Vývoj aktiv v b.c. v letech 2005-2012 (mil. Kč)

Aktiva	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZP (mil. Kč)	2036480	2305906	2413643	2541970	2453192	2564190	2682341	2784489
ZP m.i. (%)		113,23	104,67	105,32	96,51	104,52	104,61	103,81
CZ-NACE 31 (mil. Kč)	23728	22986	24707	26730	25895	27216	26677	28062
CZ-NACE 31 m.i. (%)		96,8	107,49	108,19	96,88	105,10	98,02	105,19
VS	6937,48	7393,875	8916,664	9432,554	9130,818	9630,696	9950,308	10044,409
VS m.i. (%)		106,58	120,60	105,79	96,80	105,47	103,32	100,95

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

⁸ Prezentované hodnoty odvětví výroba nábytku CZ-NACE 31 a Zpracovatelského průmyslu v období 2005 – 2011 vychází ze skutečných dosažených hodnot, na rozdíl od roku 2012, které vychází z prognózy statistického úřadu.

Obr. 15: Meziroční index aktiv VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

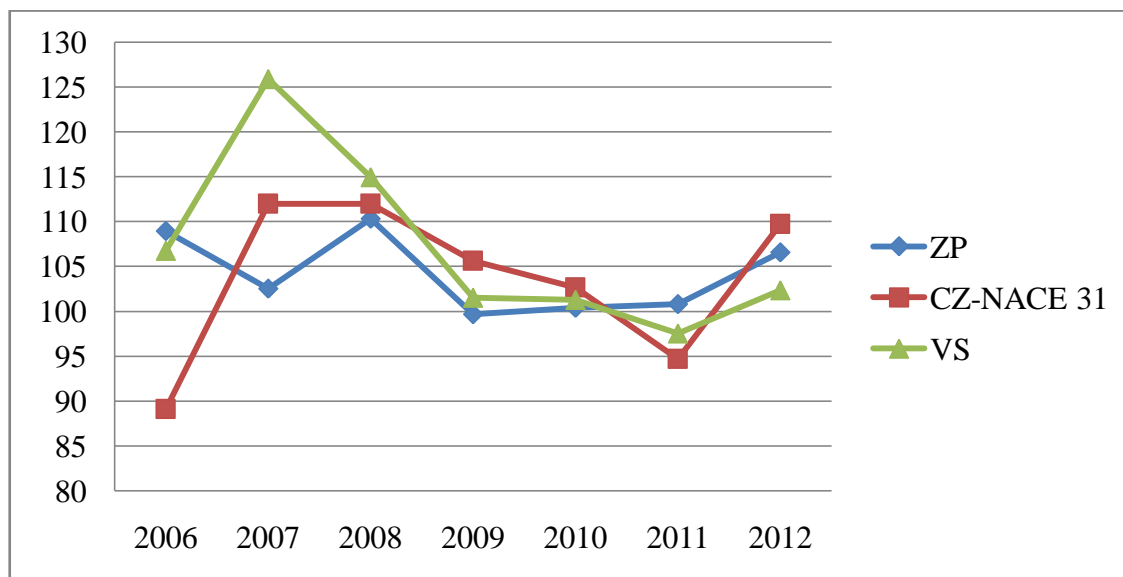
Nejvyššího růstu meziročního indexu zaznamenal dle tabulky 13 výběrový soubor v roce 2006, kdy aktiva vyrostla o 20,58% oproti předcházejícímu roku 2005. Výrazný pokles meziročního indexu vykázal výběrový soubor v roce 2009 a to o 3,2%. Nicméně i výroba nábytku zaznamenala snížení o 3,12% a nejvíce propadl zpracovatelský průmysl o 3,49%. V tomto období se naplno projevila hospodářská krize, jak je i graficky znázorněno na obrázku 16. Jak je však patrné, v dalších letech opět probíhalo navyšování hodnoty aktiv.

Dlouhodobý majetek perspektivně zvyšuje svoji hodnotu, což je zřejmé z tabulky 13. Meziroční index v období 2005 až 2012 rostl minimálně o 1% oproti roku předcházejícímu.

Tab. 13: Vývoj dlouhodobého majetku v b.c. v letech 2005-2012

Dlouhodobý majetek	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZP (mil. Kč)	855989	932796	956735	1055349	1051839	1055845	1064270	1134124
ZP m.i. (%)		108,97	102,57	110,31	99,67	100,38	100,80	106,56
CZ-NACE 31 (mil. Kč)	10283	9162	10262	11492	12140	12466	11806	12952
CZ-NACE 31 m.i. (%)		89,10	112,01	111,99	105,64	102,69	94,71	109,71
VS (mil. Kč)	2981,221	3182,388	4007,169	4606,630	4678,163	4739,812	4622,244	4730,117
VS m.i. (%)		106,75	125,92	114,96	101,55	101,32	97,52	102,33

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Obr. 16: Meziroční index dlouhodobého majetku VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Jen v roce 2011 byl u výběrového souboru zaznamenán meziroční pokles o 2,48% ve srovnání s předcházejícím rokem. V odvětví výroba nábytku, pod který spadá svoji činností právě výběrový soubor, se dokonce v roce 2011 snížil dlouhodobý majetek o 5,29%. To však byly výjimky, jak je ostatně vidět i na obrázku 16 a i přes probíhající hospodářskou krizi byla zachována schopnost firem navyšovat hodnotu dlouhodobých aktiv.

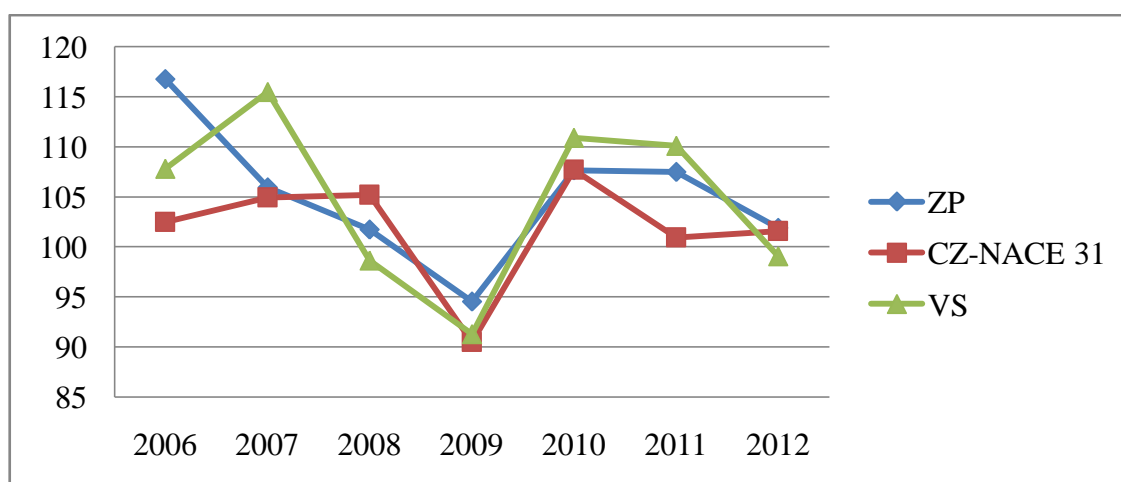
Na poklesu meziročního indexu celkových aktiv se významně podílela složka oběžných aktiv. Obzvláště v roce 2009, kdy byl zaznamenán výrazný pokles oběžných aktiv ve zpracovatelském průmyslu, výrobě nábytku, tak i ve výběrovém souboru dle tabulky 14. Hodnota meziročního indexu výběrového souboru poklesla o 8,72% ve srovnání s předcházejícím rokem. Výroba nábytku poklesla ve stejném období dokonce o 9,5%, což je patrné z obrázku 16.

V roce 2010 už však byl oproti roku zaznamenán výrazný nárůst až o 10% u výběrového souboru, výroby nábytku a zpracovatelském průmyslu. Další roky přinesly taktéž mírný růst meziročního indexu.

Tab. 14: Vývoj oběžného majetku v b.c. v letech 2005-2012

Oběžný majetek	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZP (mil. Kč)	1157225	1350892	1431106	1455841	1376308	1481489	1592544	1622528
ZP m.i. (%)		116,73	105,94	101,73	94,54	107,64	107,50	101,88
CZ-NACE 31 (mil. Kč)	13122	13444	14103	14833	13424	14460	14597	14823
CZ-NACE 31 m.i. (%)		102,45	104,90	105,18	90,50	107,72	100,95	101,55
VS (mil. Kč)	3863,634	4164,363	4808,832	4743,592	4330,076	4802,379	5286,541	5237,838
VS m.i. (%)		107,78	115,48	98,64	91,28	110,91	110,08	99,08

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Obr. 16: Meziroční index oběžného majetku VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

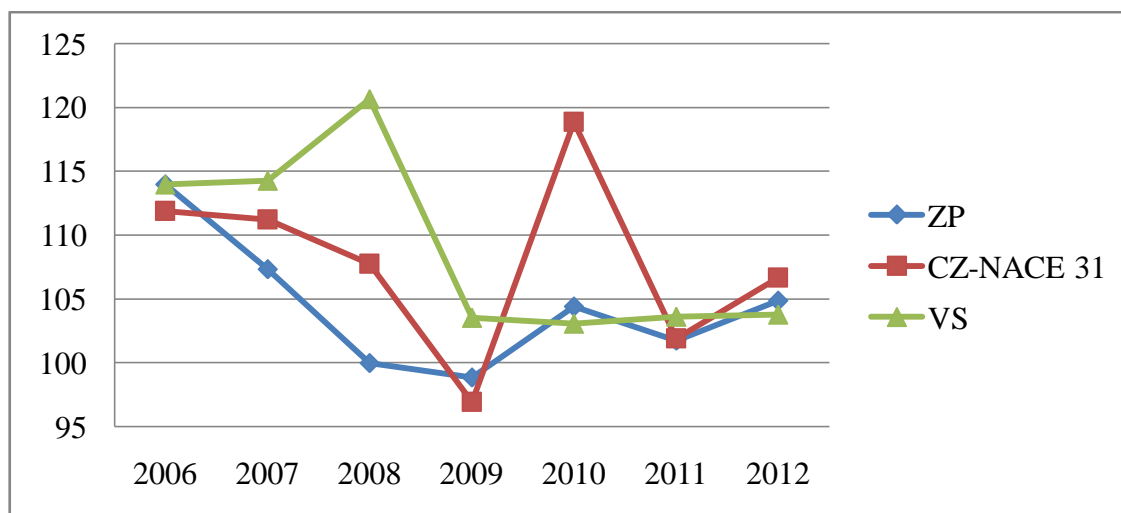
Hodnota vlastního kapitálu dle tabulky 15 v období 2005 až 2012 zaznamenává dlouhodobý nárůst. Vlastní kapitál je vytvářen především ze zisku, což je jedním z hlavních cílů podnikání.

Meziroční index hodnoty vlastního kapitálu, který je zobrazen na obrázku 17, má však od roku 2006 do roku 2009 klesající sklon. V roce 2009 zpracovatelský průmysl dokonce klesl na 98,82% a výroba nábytku na 96,91% oproti roku předcházejícímu. Jen výběrový soubor v témže roce dosáhl růstu o 3,52% na hodnotu meziročního indexu 103,52%. Od roku 2009 již má meziroční index vlastního kapitálu rostoucí trend.

Tab. 15: Vývoj Vlastního kapitálu v b.c. v letech 2005-2012

Vlastní kapitál	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZP (mil. Kč)	985436	1123172	1205300	1204920	1190691	1243033	1264297	1325506
ZP m.i. (%)		113,98	107,31	99,97	98,82	104,40	101,71	104,84
CZ-NACE 31 (mil. Kč)	8249	9230	10263	11056	10714	12732	12972	13834
CZ-NACE 31 m.i. (%)		111,89	111,19	107,73	96,91	118,84	101,89	106,65
VS (mil. Kč)	3521,650	4013,762	4585,452	5532,846	5727,490	5902,673	6114,838	6346,157
VS m.i. (%)		113,97	114,24	120,66	103,52	103,06	103,59	103,78

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Obr. 17: Meziroční index vlastního kapitálu VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Cizí kapitál je dalším zdrojem financování podniku. Výběrový soubor i zpracovatelský průmysl hodnotu cizího kapitálu dlouhodobě navyšují (dle tabulky 16). Pouze v odvětví výroby nábytku dochází ke snižování hodnoty cizí kapitálu.

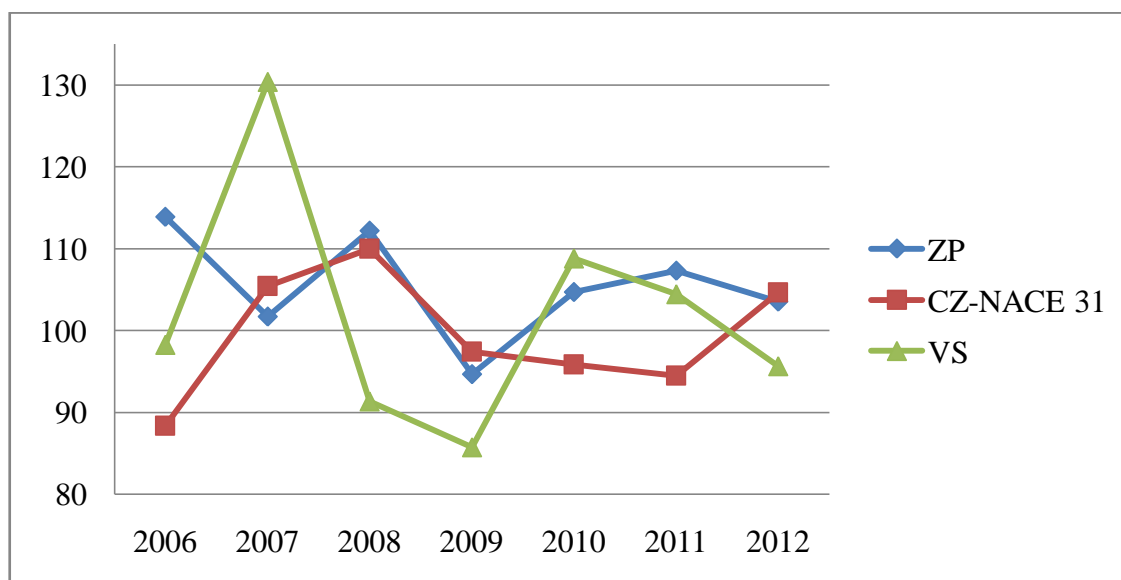
Nejvyššího meziročního růstu o 30,35% dosáhl výběrový soubor v roce 2007, jak je patrné z obrázku 18. Oproti tomu v roce 2009 meziroční index výběrového souboru klesl o 14,25% ve srovnání s rokem předcházejícím. K podobným změnám docházelo i u zpracovatelského průmyslu a v odvětví výroby nábytku, ale nebyly tak výrazné. V roce 2010 byl zaznamenán opět nárůst meziročního indexu cizího kapitálu u

výběrového souboru, ale v roce 2012 opět klesl o 4,38% oproti roku předcházejícímu na 95,62%.

Tab. 16: Vývoj cizího kapitálu v b.c. v letech 2005-2012

Cizí kapitál	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZP (mil. Kč)	964946	1098588	1117001	1253154	1185680	1241418	1332268	13788480
ZP m.i. (%)		113,85	101,68	112,19	94,62	104,7	107,32	103,50
CZ-NACE 31 (mil. Kč)	14782	13055	13762	15136	14738	14120	13336	13957
CZ-NACE 31 m.i. (%)		88,32	105,42	109,98	97,37	95,81	94,45	104,65
VS (mil. Kč)	3311,392	3253,465	4240,774	3873,730	3321,593	3614,222	3774,131	3608,870
VS m.i. (%)		98,25	130,35	91,34	85,75	108,81	104,42	95,62

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

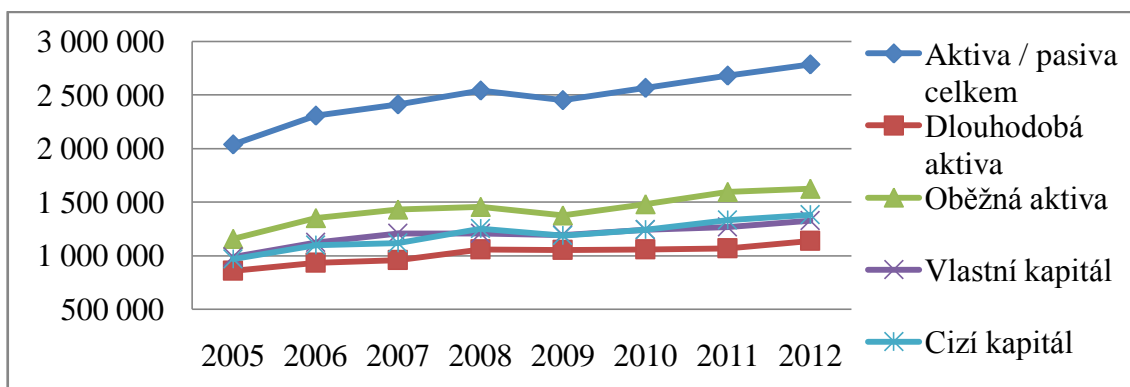

Obr. 18: Meziroční index cizího kapitálu VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Dle obrázku 19 s vybranými položkami aktiv a pasiv zpracovatelského průmyslu lze říci, že hodnota aktiv/pasiv vykazuje dlouhodobý růst. Na samotném vývoji aktiv se výrazněji podílí složka oběžného majetku než složka dlouhodobého majetku. Patrné je to z vývoje hodnot aktiv a kopírujícího vývoje hodnot oběžného majetku. Zdroje krytí aktiv, vlastní kapitál a cizí kapitál, mají podobnou rostoucí tendenci, přičemž do roku

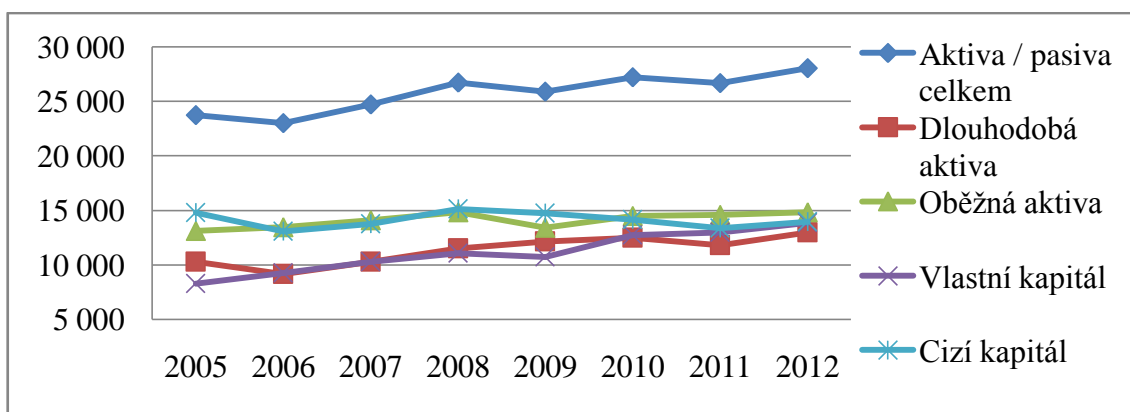
2009 ve zpracovatelském průmyslu lehce převažoval ve struktuře pasiv vlastní kapitál, od roku 2009 je tomu obráceně.

Obr. 19: Vývoj vybraných položek aktiv a pasiv ZP v letech 2005 – 2012 (mil. Kč)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012

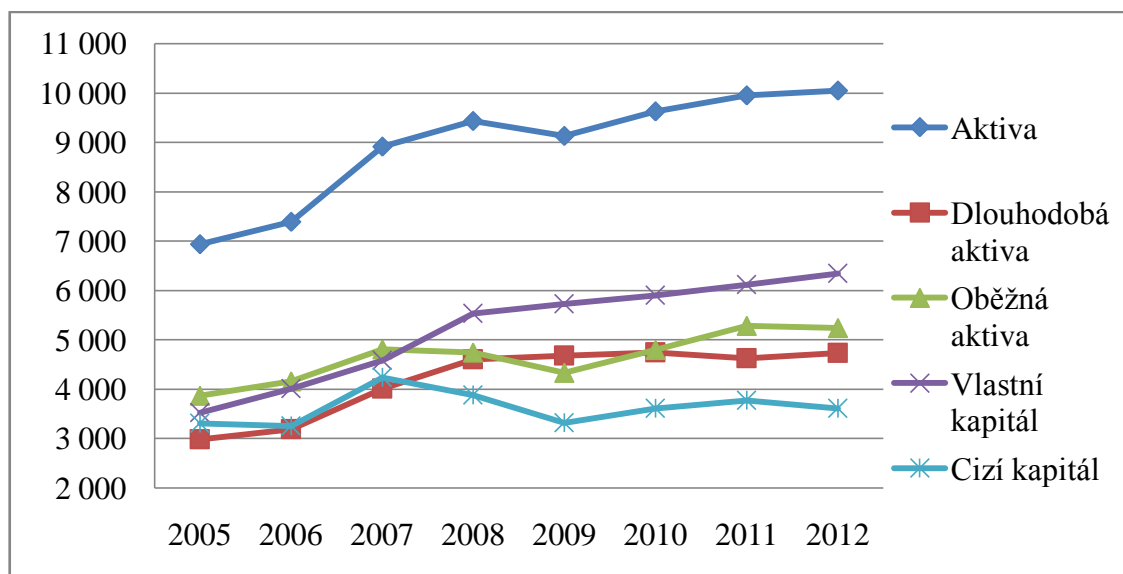
V odvětví výroby nábytku CZ NACE 31 lze pozorovat dle obrázku 20 dlouhodobý růst aktiv/pasiv. Na samotném vývoji aktiv se výrazněji podílí do roku 2008 složka dlouhodobého majetku než složka oběžného majetku. V roce 2009 byl zaznamenán výrazný pokles oběžného majetku, což mělo vliv na celkovou výši aktiv. Následně se na dalším vývoji aktiv od roku 2010 opět výrazněji podílela složka dlouhodobého majetku. Zřejmé je to z vývoje hodnot aktiv a kopírujícího vývoje hodnot dlouhodobého majetku do roku 2008 a dále od roku 2010. Zdroj krytí aktiv vlastní kapitál opisuje od roku 2005 vývoj oběžného majetku a má výrazně rostoucí trend. Do roku 2011 převažovalo v podnicích odvětví výroby nábytku především financování aktiv cizím kapitálem, nicméně v roce 2012 se hodnota vlastního kapitálu téměř vyrovnala výši hodnoty cizího kapitálu.

Obr. 20: Vývoj vybraných položek aktiv a pasiv CZ-NACE 31 v letech 2005 – 2012 (mil. Kč)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012

Ve výběrovém souboru podniků spadající do odvětví výroby nábytku CZ NACE 31 lze sledovat dle obrázku 21 perspektivní zvyšování hodnoty aktiv/pasiv. Na samotném vývoji aktiv se do roku 2008 výrazněji podílí složka dlouhodobého majetku než složka oběžného majetku. V roce 2009 bylo registrováno snížení oběžného majetku, což mělo vliv na celkovou výši aktiv. Následně se a dalším vývoji aktiv od roku 2009 do roku 2011 podílela složka oběžného majetku. Zřejmé je to z vývoje hodnot aktiv a kopírujícího vývoje hodnot dlouhodobého majetku do roku 2008 a dále od roku 2009 do roku 2011 z vývoje hodnot aktiv a kopírujícího vývoje hodnot oběžného majetku. Od roku 2005 je ve výběrovém souboru hlavním zdrojem krytí majetku vlastní kapitál s progresivním růstem hodnoty. To je rozdíl od vývoje hodnoty cizího kapitálu, který má od roku 2005 spíše klesající tendenci při současném kopírování vývoje hodnoty oběžného majetku.

Obr. 21: Vývoj vybraných položek aktiv a pasiv VS v letech 2005 – 2012 (mil. Kč)

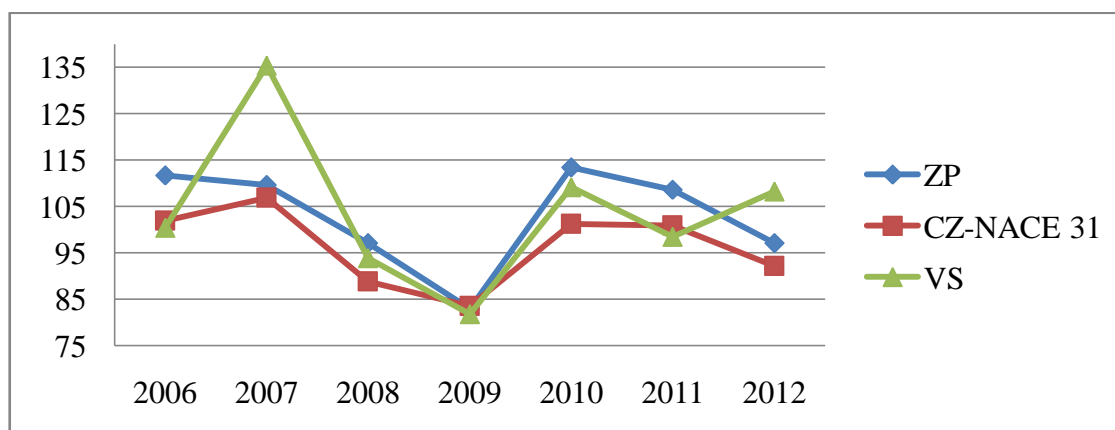
Zdroj: vlastní zpracování

Zpracovatelský průmysl a výběrový soubor, spadající svou činností do odvětví výroby nábytku CZ-NACE 31, byly schopny podle tabulky 17 v roce 2012 téměř vyrovnat výkon bez obchodní marže, který produkovaly před krizovým rokem 2009. Jen výrobě nábytku se do roku 2012 nepodařilo vytvořit výkon bez obchodní marže, který byl dosahován před rokem 2009.

Tab. 17: Vývoj výkonu bez obchodní marže v b.c. v letech 2005-2012

Výkon bez obch. marže	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZP (mil. Kč)	2753747	3075762	3371416	3274386	2714169	3079785	3346028	3248991
ZP m.i. (%)		111,69	109,61	97,12	82,89	113,47	108,64	97,10
CZ-NACE 31 (mil. Kč)	37982	38709	41379	36769	30694	31060	31329	28854
CZ-NACE 31 m.i. (%)		101,91	10,90	88,86	83,48	101,19	100,87	92,10
VS (mil. Kč)	9478,32	9515,08	12887,91	12099,67	9900,31	10804,51	10634,12	11505,09
VS m.i. (%)		100,39	135,45	93,88	81,82	109,13	98,42	108,19

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Obr. 22: Meziroční index výkonu bez obchodní marže VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

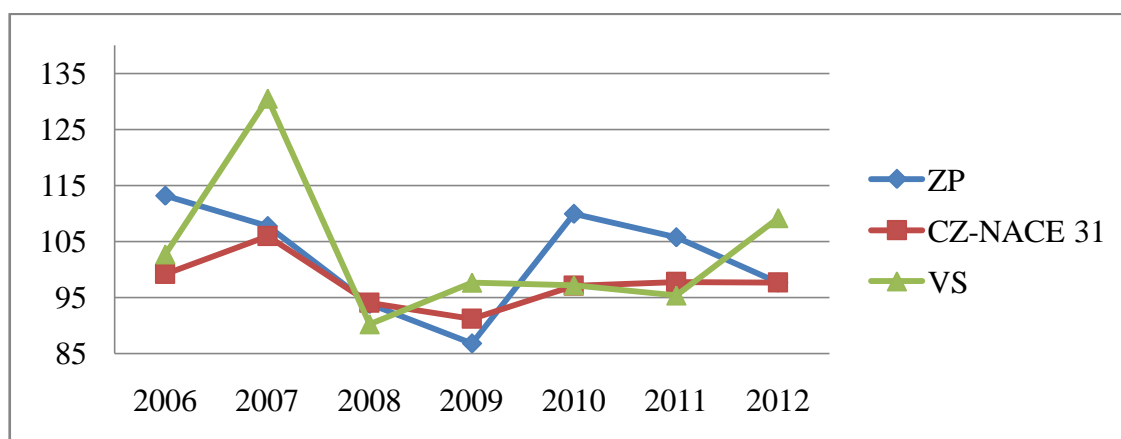
Meziroční index výkonu bez obchodní marže dle obrázku 22 dosahoval nejvyšších hodnot 135,45% u výběrového souboru v roce 2007, což je růst o 35,45% ve srovnání s rokem minulým. U výběrového souboru bylo taktéž dosaženo nejnižší hodnoty meziročního indexu v roce 2009, která činila 81,82%, což je pokles o 18,18% oproti roku předcházejícímu. I zpracovatelský průmysl a odvětví výroby nábytku zaznamenaly nejnižší hodnoty meziročního indexu v roce 2009.

Zpracovatelský průmysl a výběrový soubor spadající svou činností do odvětví výroby nábytku CZ-NACE 31 byly schopny v období 2005 až 2012 vytvářet stabilní přidanou hodnotu dle tabulky 18. Jen odvětví výroby nábytku CZ NACE 31 ve výše uvedeném období vykazuje klesající trend výše vytvořené přidané hodnoty.

Tab. 18: Vývoj přidané hodnoty v b.c. v letech 2005-2012

Přidaná hodnota	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZP (mil. Kč)	667082	754989	812967	762851	662014	727521	769142	750980
ZP m.i. (%)		113,18	107,68	93,84	86,78	109,90	105,72	97,64
CZ-NACE 31 (mil. Kč)	10986	10893	11538	10843	9887	9595	9372	9146
CZ-NACE 31 m.i. (%)		99,15	105,92	93,98	91,18	97,05	97,68	97,59
VS (mil. Kč)	2934,908	3013,558	3932,043	3545,481	3461,527	3361,370	3204,061	3495,951
VS m.i. (%)		102,68	130,48	90,17	97,63	97,11	95,32	109,11

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Obr. 23: Meziroční index přidané hodnoty VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2005 – 2012 (%)

Zdroj: vlastní zpracování

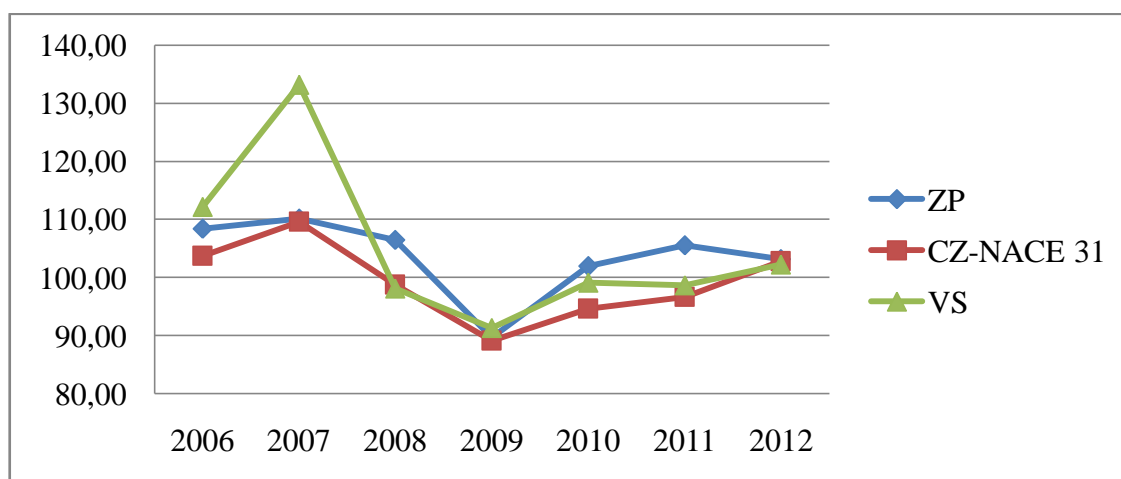
Meziroční index přidané hodnoty dle obrázku 23 dosahoval nejvyšších hodnot 130,48% u výběrového souboru v roce 2007, což je růst o 30,48% ve srovnání s rokem minulým. U zpracovatelského průmyslu bylo dosaženo nejnižší hodnoty meziročního indexu v roce 2009 činící 86,78% což je pokles o 13,22% oproti roku předcházejícímu. I odvětví výroby nábytku zaznamenalo nejnižších hodnot meziročního indexu v roce 2009. U výběrového souboru tomu bylo o rok dříve v roce 2008.

Zpracovatelský průmysl a výběrový soubor, spadající svou činností do odvětví výroby nábytku CZ-NACE 31, byly schopny v období 2005 až 2012 zvyšovat osobní náklady na zaměstnance podle tabulky 19. Pouze odvětví výroby nábytku CZ NACE 31 ve výše uvedeném období vykazuje klesající trend výše osobních nákladů na zaměstnance.

Tab. 19: Vývoj osobních nákladů v b.c. v letech 2005-2012

Osobní náklady	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZP (mil. Kč)	344967	373871	411689	438158	392746	400555	422713	436052
ZP m.i. (%)		108,38	110,12	106,43	89,64	101,99	105,53	103,16
CZ-NACE 31 (mil. Kč)	6823	7076	7756	7655	6820	6454	6237	6412
CZ-NACE 31 m.i. (%)		103,71	109,61	98,70	89,09	94,63	96,64	102,80
VS (mil. Kč)	1884,342	2112,791	2814,655	2762,300	2521,406	2497,837	2463,705	2519,206
VS m.i. (%)		112,12	133,22	98,14	91,28	99,07	98,63	102,25

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Obr. 24: Meziroční index osobních nákladů VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

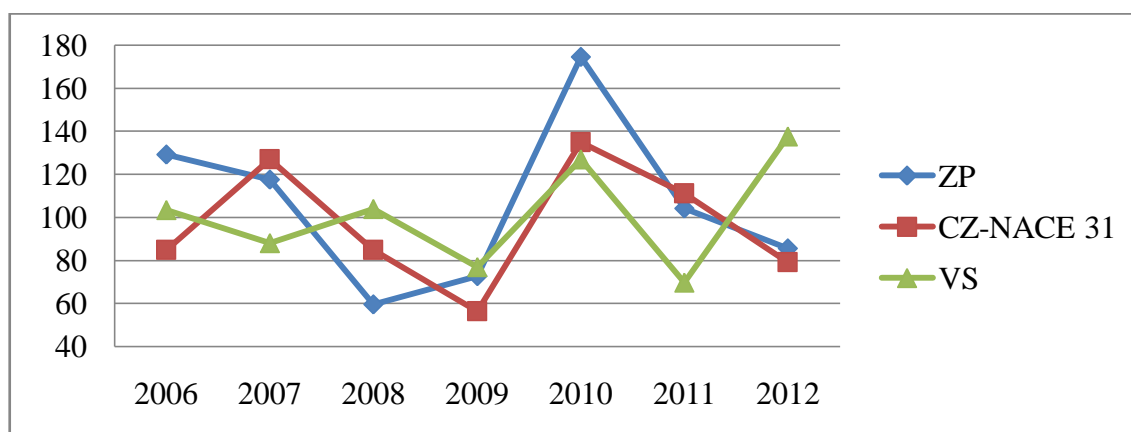
Meziroční index přidané hodnoty, jak uvádí obrázek 24, dosahoval u výběrového souboru nejvyšších hodnot 133,22% v roce 2007, což je růst o 133,22% ve srovnání s rokem minulým. V odvětví výroby nábytku bylo dosaženo nejnižší hodnoty meziročního indexu v roce 2009 a činil 89,09% což je pokles o 10,91% oproti roku předcházejícímu. I odvětví zpracovatelského průmyslu a výběrový soubor dosáhly nejnižších hodnot meziročního indexu v roce 2009.

Zpracovatelský průmysl byl schopen jako jediný zvýšit v roce 2012 hospodářský výsledek po zdanění oproti roku 2005 (dle tabulky 20). Odvětví výroby nábytku CZ NACE 31 a výběrový soubor, spadající svou činností do odvětví výroby nábytku CZ-NACE 31, vyprodukovaly v roce 2012 nižší hospodářský výsledek po zdanění než v roce 2005.

Tab. 20: Vývoj hospodářského výsledku po zdanění v b.c. v letech 2005-2012

Hospodářský výsledek po zdanění	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZP (mil. Kč)	137670	177941	209243	124669	90627	158178	164615	140805
ZP m.i. (%)		129,25	117,59	59,58	72,69	174,54	104,07	85,54
CZ-NACE 31 (mil. Kč)	1599	1357	1724	1463	825	1113	1236	977
CZ-NACE 31 m.i. (%)		84,87	127,04	84,86	56,39	134,91	111,05	79,07
VS (mil. Kč)	496,765	513,870	452,715	470,055	361,034	458,573	319,958	440,166
VS m.i. (%)		103,44	88,10	103,83	76,81	127,02	69,77	137,57

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

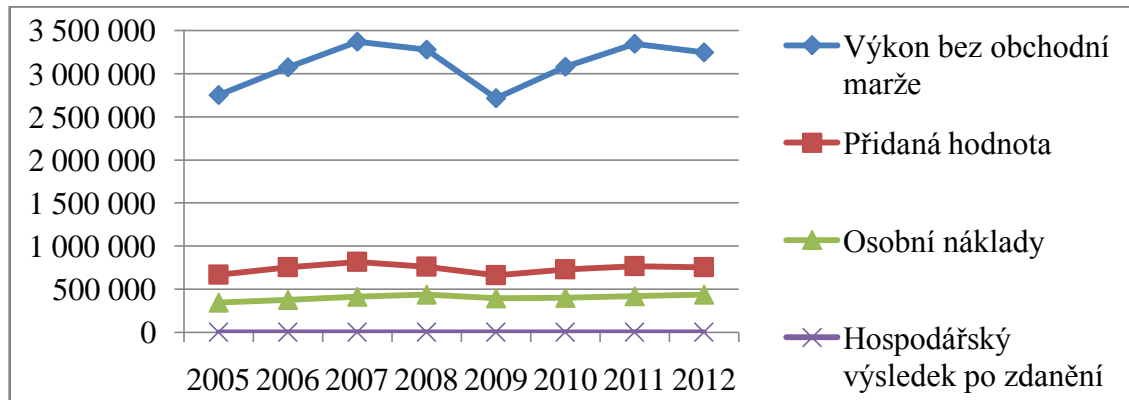
Obr. 25: Meziroční index hospodářského výsledku po zdanění VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Meziroční index hospodářského výsledku po zdanění dle obrázku 25 dosahoval nejvyšších hodnot 174,54% u výběrového souboru v roce 2010, což je ve srovnání s rokem minulým růst o 174,54%. Nejnižší hodnoty bylo dosaženo u odvětví výroby nábytku CZ-NACE 31, kdy meziroční index v roce 2009 činil 56,39%, což je 43,61% pokles oproti roku předcházejícímu. Odvětví zpracovatelského průmyslu zaznamenalo nejnižších hodnot meziročního indexu v roce 2008. Výběrový soubor dosáhl nejnižších hodnot meziročního indexu v roce 2011.

Ve zpracovatelském průmyslu lze registrovat na obrázku 26 rostoucí výkon bez obchodní marže téměř do roku 2008. V roce 2009 výkony bez obchodní marže výrazně klesly dokonce pod hodnotu výkonu bez obchodní marže v roce 2005. V letech 2010 až 2012 se podařilo vyprodukovat výkony srovnatelné s obdobím konjunktury před rokem

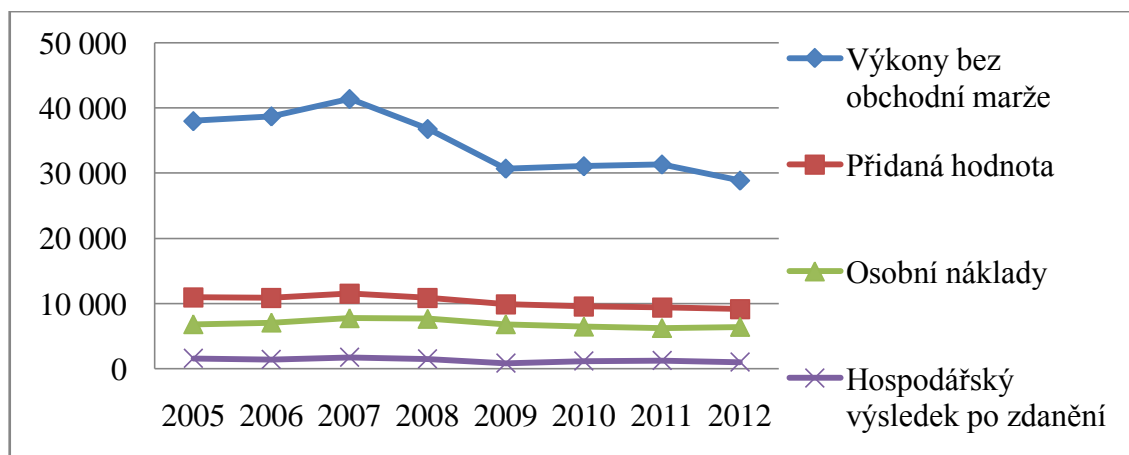
2009. Na samotném vývoji výkonu bez obchodní marže se výrazně podílí přidaná hodnota, která opisuje vývoj výkonu bez obchodní marže v období 2005 až 2012. Osobní náklady v období 2005 až 2012 vykazují mírný dlouhodobý růst s tím, že byl v roce 2009 registrován slabý pokles. Hospodářský výsledek po zdanění vykazuje v letech 2005 až 2012 dlouhodobý klesající trend.

Obr. 26: Vývoj vybraných položek výkazu zisku a ztráty ZP v letech 2005 – 2012 (mil. Kč)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012

Odvětví výroby nábytku v letech 2005 až 2012 dosahuje podle obrázku 27 dlouhodobě klesajícího výkonu bez obchodní marže. V letech 2008 a 2009 výkony bez obchodní marže výrazně klesly dokonce pod hodnotu výkonu bez obchodní marže v roce 2005.

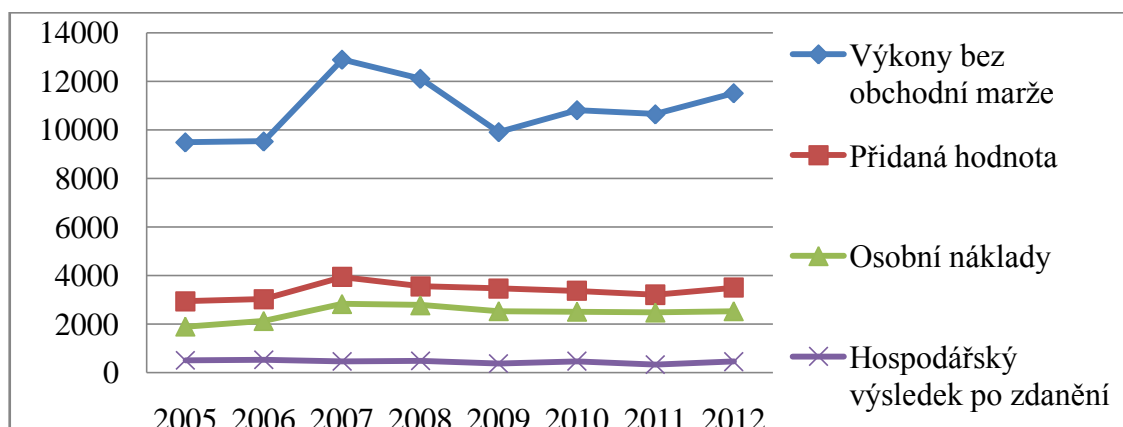

Obr. 27: Vývoj vybraných položek výkazu zisku a ztráty CZ-NACE 31 v letech 2005 – 2012 (mil. Kč)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012

V letech 2010 až 2012 se podařilo stabilizovat výkony, které jsou nicméně až o 31% nižší ve srovnání s obdobím konjunktury před rokem 2009. Na samotném vývoji

výkonu bez obchodní marže se výrazně podílí přidaná hodnota, která opisuje vývoj výkonu bez obchodní marže v období 2005 až 2012 a tudíž vykazuje klesající trend. Stejný vývoj, jak v případě přidané hodnoty, najdeme i u osobních nákladů a v hospodářském výsledku po zdanění.

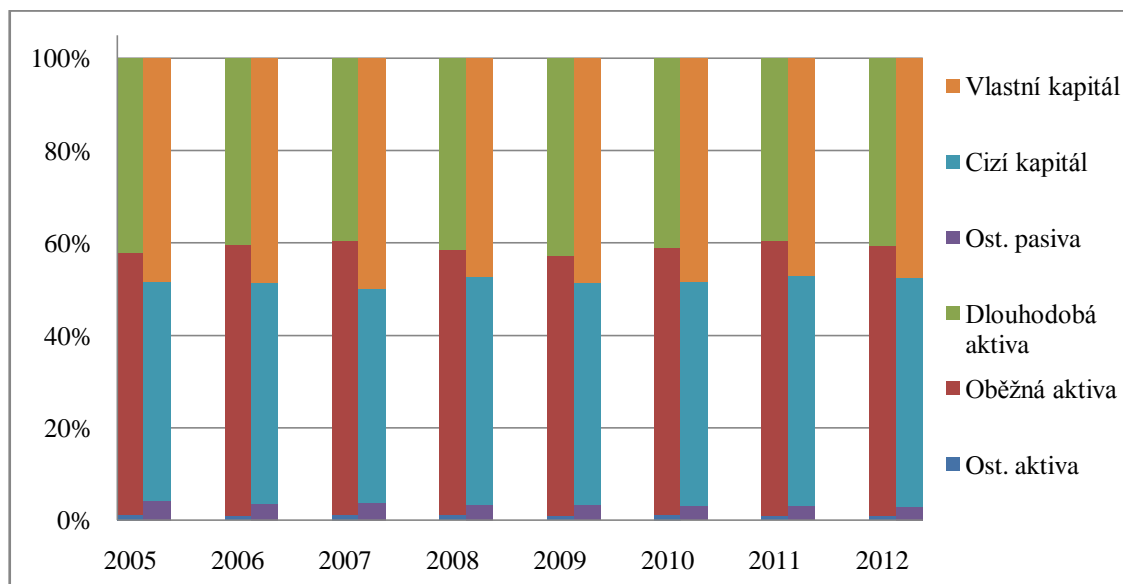
Obr. 28: Vývoj vybraných položek výkazu zisku a ztráty VS v letech 2005 – 2012 (mil. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výběrovém souboru lze na obrázku 28 registrovat do roku 2007 rostoucí výkon bez obchodní marže. V letech 2008 a 2009 výkony bez obchodní marže výrazně klesly, nicméně byly vždy vyšší než hodnota výkonu bez obchodní marže v roce 2005. V letech 2010 až 2012 se podařilo vyprodukovat rostoucí výkony bez obchodní marže. Na samotném vývoji výkonu bez obchodní marže se výrazně podílí přidaná hodnota, která se zvyšovala do roku 2007. Od roku 2008 do roku 2011 lze zaznamenat klesající trend vývoje. Osobní náklady opisují vývoj přidané hodnoty v období 2005 až 2011. Od roku 2008 se prezentují stabilní hodnotou. Hospodářský výsledek po zdanění má v období 2005 až 2012 stabilní hodnoty a to i přes kolísání výkonů bez obchodní marže.

5.1.2 Vertikální analýza vývoje rozložení majetku a kapitálu

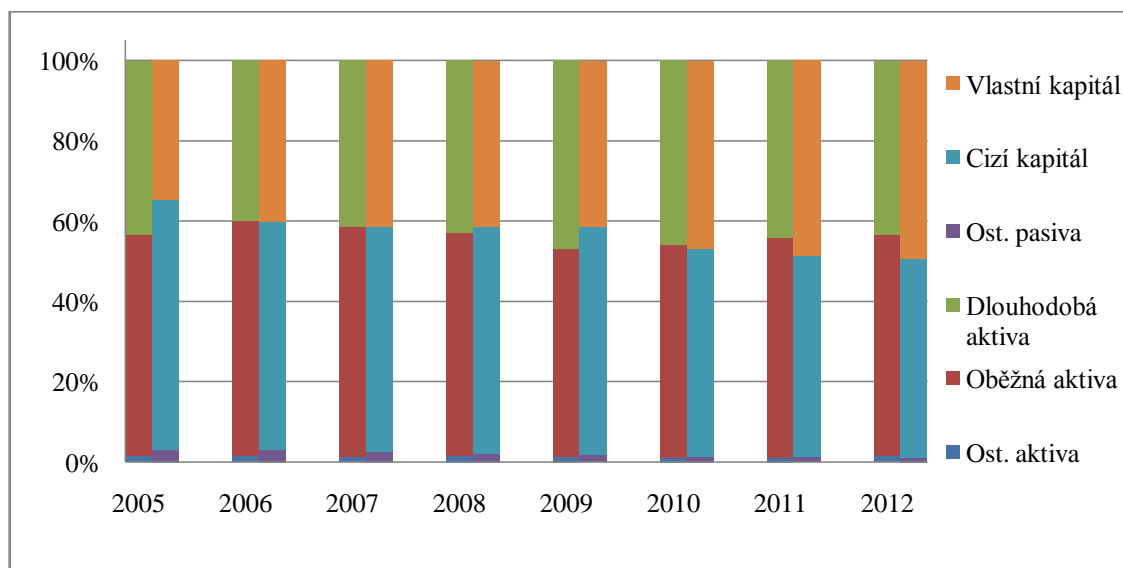
Ve zpracovatelském průmyslu dle obrázku 29 lze pozorovat 100% krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem v období od roku 2005 do roku 2012. Oběžný majetek se tudíž financuje ze zbylého vlastního kapitálu a především cizího kapitálu. Dlouhodobá aktiva tvoří ve struktuře aktiv průměrně 41%. Oběžná aktiva představují průměrně 58% ve skladbě aktiv. Pasiva tvoří 48,3% vlastní kapitál a 48,3% cizí kapitál.

Obr. 29: Vývoj krytí majetku kapitálem v ZP v letech 2005 – 2012

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012

V odvětví výroby nábytku CZ-NACE 31 lze dle obrázku 30 sledovat do roku 2009 krytí dlouhodobého majetku celým vlastním kapitálem a částečně cizím kapitálem. Od roku 2010 je dlouhodobý majetek 100% kryt vlastním kapitálem. Oběžný majetek je tedy financován do roku 2009 především cizím kapitálem a od roku 2010 částečně i vlastním kapitálem. Dlouhodobá aktiva tvoří ve struktuře aktiv průměrně 43,5% a oběžná aktiva představují průměrně 55,1%. Pasiva se skládají z 43% vlastního kapitálu a z 55% cizího kapitálu.

Obr. 30: Vývoj krytí majetku kapitálem ve CZ-NACE 31 v letech 2005 – 2012

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012

U výběrového souboru, spadajícího činností do odvětví výroba nábytku CZ-NACE 31, lze v období od roku 2005 do roku 2012 na základě obrázku 31 pozorovat 100% krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem. Oběžný majetek se financuje ze zbylého vlastního kapitálu a především cizího kapitálu. Dlouhodobá aktiva představují ve skladbě aktiv průměrně 46,7% a oběžná aktiva tvoří průměrně 52,4%. Pasiva se skládají z 58% vlastního kapitálu a z 41% cizího kapitálu.

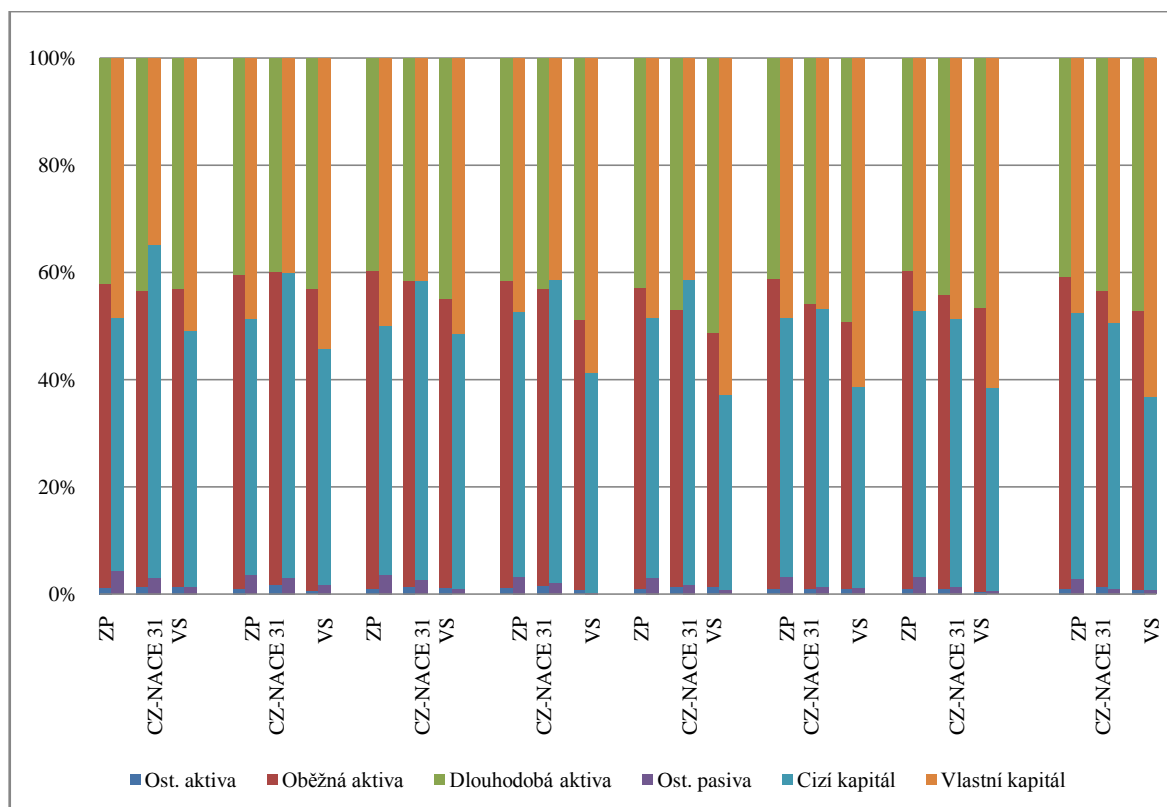

Obr. 31: Vývoj krytí majetku kapitálem ve VS v letech 2005 – 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Srovnání vývoje krytí majetku kapitálem ve zpracovatelském průmyslu, výrobě nábytku a výběrovém souboru, jak prezentuje obrázek 32, ukazuje rozdílný způsob financování majetku podniků. Ve zpracovatelském průmyslu naznačuje dlouhodobý poměr vlastního kapitálu a cizího kapitálu v poměru 1:1 snahu podniků maximálně využít daňového štítu a finanční páky. Výroba nábytku je financována především z cizího kapitálu. Důvodem může být výskyt malých podniků, které tvoří přes 95% celkového počtu podniků v CZ-NACE 31. Tyto podniky jsou zaměřeny především na zakázkovou výrobu nábytku, mají vysokou rozpracovanost a tudíž i přijaté zálohy, vytvářející závazky z obchodních vztahů. Zároveň je vytvoření nábytkářského podniku při řešení vlastním kapitálem finančně náročné a proto se používá cizího kapitálu ve formě krátkodobých a dlouhodobých úvěrů. Výběrový soubor, spadající svoji činností do odvětví výroby nábytku CZ-NACE 31, je charakteristický počtem zaměstnanců nejméně 50 a jsou v něm tedy obsaženy střední a velké podniky. Většina těchto podniků již má vytvořené fungující výrobní provozy s dostatečným strojním zařízením a

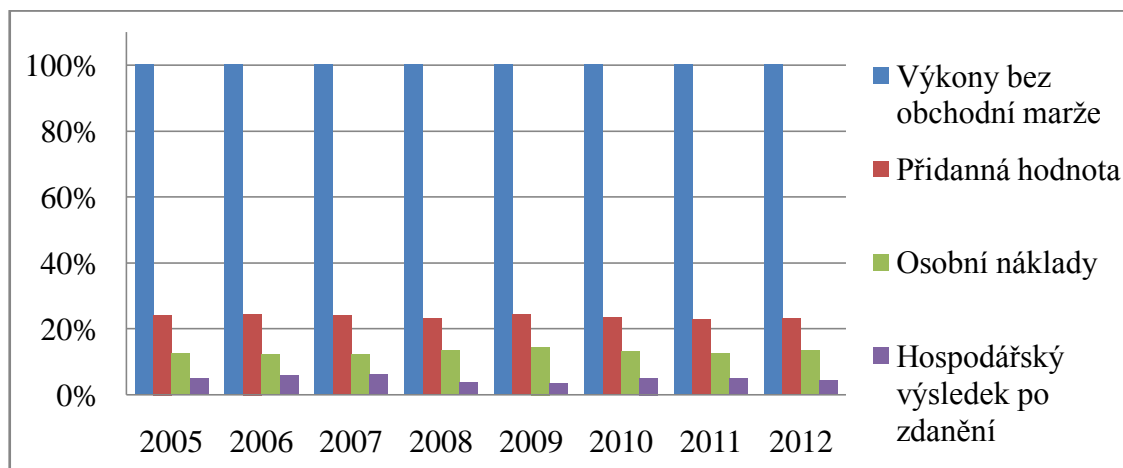
současně se zaměřují především na hromadnou a sériovou výrobu. Jejich dlouhodobý majetek je proto 100% kryt vlastním kapitálem. Vlastní kapitál částečně vykrývá i oběžná aktiva a zbývající část se kryje cizím kapitálem.

Obr. 32: Srovnání vývoje krytí majetku kapitálem v letech 2005 – 2012

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

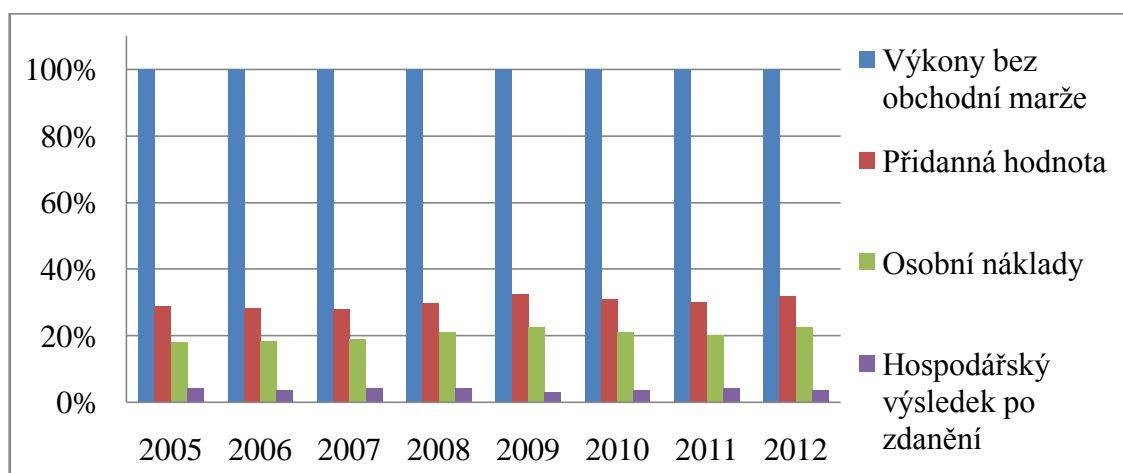
Procentní podíl přidané hodnoty na výkonech bez obchodní marže dle obrázku 33 ve zpracovatelském průmyslu dlouhodobě mírně klesá. Přidaná hodnota v roce 2005 tvořila 24,22% z výkonu bez obchodní marže. V roce 2012 tomu bylo již o 1,11% tedy o 23,11% méně. Průměrný procentní podíl přidané hodnoty činí 23,79%. Naopak osobní náklady perspektivně rostou. Od roku 2005 do roku 2012 vzrostl procentní podíl o 0,89% z 12,53% na 13,42%. Průměrný procentní podíl osobních nákladů se rovná 12,98%. Trend procentního podílu hospodářského výsledku po zdanění klesl mezi roky 2005 a 2012 o 0,67% z 5,00% na 4,33%. Průměrná procentní část hospodářského výsledku dosahuje 4,82%.

Obr. 33: Vývoj procentního podílu vybraných položek výkonu bez obchodní marže ZP v letech 2005 – 2012

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012

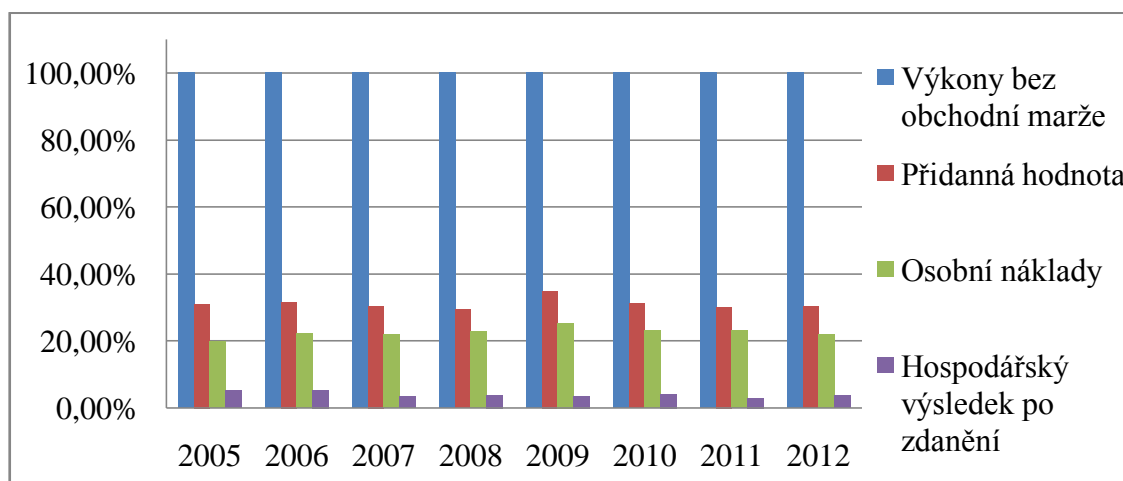
Procentní podíl přidané hodnoty na výkonech bez obchodní marže dle tabulky 34 dlouhodobě se mírně zvyšuje v rámci odvětví výroba nábytku CZ-NACE 31. Přidaná hodnota v roce 2005 tvořila 28,92% z výkonu bez obchodní marže. V roce 2012 tomu bylo již o 2,78% více, tedy 31,7%. Nejvyššího procentního podílu přidané hodnoty bylo dosaženo v roce 2009 a dosahoval 32,31%. Průměrný procentní podíl přidané hodnoty činí 29,9%. Osobní náklady také perspektivně rostou. Od roku 2005 do roku 2012 vzrostl procentní podíl o 4,26% z 17,96% na 22,22%. Průměrný procentní podíl osobních nákladů se rovná 20,12%. Trend procentního podílu hospodářského výsledku po zdanění klesl mezi roky 2005 a 2012 o 0,82% z 4,21% na 3,39%. Průměrná procentní část hospodářského výsledku dosahuje 3,69%.

Obr. 34: Vývoj procentního podílu vybraných položek výkonu bez obchodní marže CZ-NACE 31 v letech 2005 – 2012

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012

Procentní podíl přidané hodnoty na výkonech bez obchodní marže dlouhodobě je dle tabulky 35 u výběrového souboru dlouhodobě stálý. Přidaná hodnota v roce 2005 tvořila 30,96% z výkonu bez obchodní marže. V roce 2012 tomu bylo již o 0,61%, tedy méně o 30,39%. Nejvyššího procentního podílu přidané hodnoty bylo dosaženo v roce 2009 a dosahoval 34,96%, který významně ovlivnil průměrný procentní podíl přidané hodnoty činící 31,13%. Osobní náklady také perspektivně rostou. Od roku 2005 do roku 2012 vzrostl procentní podíl o 2,02% z 19,88% na 21,9%. Nejvyššího procentního podílu přidané hodnoty bylo dosaženo v roce 2009, kdy dosahoval 25,47%. Trend procentního podílu hospodářského výsledku po zdanění klesl mezi roky 2012 a 2005 o 1,41% z 5,24% na 3,83%. Průměrný procentní část hospodářského výsledku dosahuje 4,1%.

Obr. 35: Vývoj procentního podílu vybraných položek výkonu bez obchodní marže VS v letech 2005 – 2012

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.3 Poměrové ukazatelé

Dlouhodobý trend poměrového ukazatele ROE podle tabulky 21 ve zpracovatelském průmyslu, ve výrobě nábytku i u výběrového souboru klesá. Jak prezentuje obrázek 36, ve výrobě nábytku se snížil ukazatel ROE mezi roky 2005 až 2012 dokonce o 12,32%. V roce 2005 činilo ROE ve výrobě nábytku 19,38% o osm let později v roce 2012 pouze 7,06%. Nejnížší hodnota ROE byla zjištěna u výběrového souboru v roce 2011, kdy činila 5,23%. Nejslabším rokem pro poměrový ukazatel ROE vůbec byl rok 2009, kdy jednotlivé soubory dosáhly téměř nejnížších hodnot. I zpracovatelský průmysl dosáhl v roce 2009 hodnoty ROE jen 7,61%. To byla nicméně výjimka, jelikož v ostatní letech jeho hodnota činila běžně přes 10%.

Tab. 21: Vývoj Rentability vlastního kapitálu v letech 2005-2012 (%)

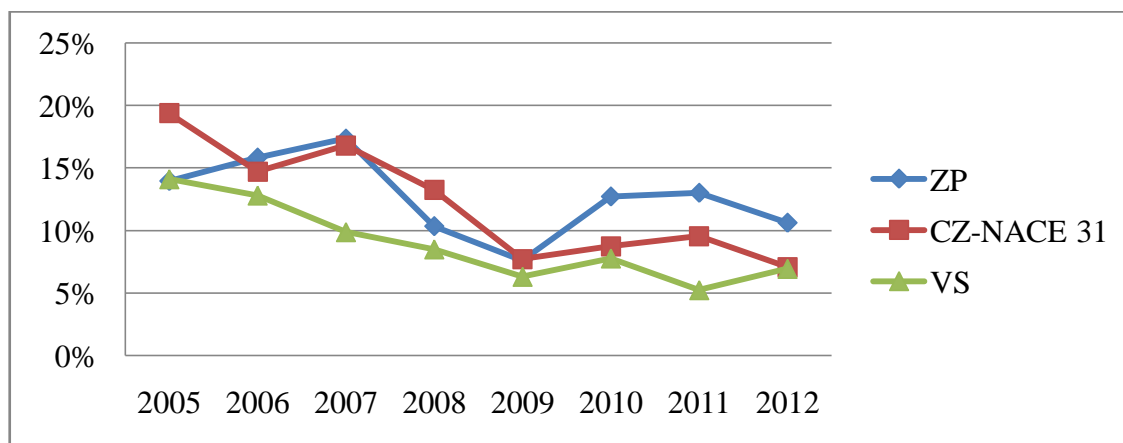
ROE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Průměr	Medián	Směr. odchyška
ZP	13,97	15,84	17,36	10,35	7,61	12,73	13,02	10,62	12,69	12,88	2,9378
CZ-NACE 31	19,38	14,7	16,8	13,23	7,7	8,74	9,53	7,06	12,14	11,38	4,2686
VS	14,11	12,8	9,87	8,5	6,3	7,77	5,23	6,94	8,94	8,14	2,9324

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Dlouhodobý trend rentability vlastního kapitálu ve zpracovatelském průmyslu má mírně klesající tendenci. Rentabilita vlastního kapitálu v roce 2005 činila 13,97%. V roce 2012 tomu bylo již o 3,35% méně, tedy 10,62%. Nejvyšší rentability vlastního kapitálu bylo dosaženo v roce 2007 a dosahovala 17,36%. Průměrná hodnota rentability vlastního kapitálu činila 12,69% a medián 12,88 %.

Odvětví výroby nábytku z dlouhodobého hlediska dosáhlo klesajícího trendu u poměrového ukazatele rentability vlastního kapitálu. V roce 2005 činila rentabilita vlastního kapitálu 19,38% a o osm let později v roce 2012 se snížila o 12,32% na 7,06%. Nejvyšší rentability vlastního kapitálu bylo dosaženo v roce 2005, kdy dosahovala 19,38%. Průměrná hodnota rentability vlastního kapitálu činila 12,14% a medián 11,38 %.

Rentabilita vlastního kapitálu výběrového souboru v roce 2005 činila 14,11%. V roce 2012 tomu bylo již o 7,17% méně, tedy 6,94%. Nejvyšší rentability vlastního kapitálu bylo dosaženo v roce 2005 a dosahovala 14,11%. Průměrná hodnota rentability vlastního kapitálu činila 8,94% a medián 8,14 %.

Obr. 36: Vývoj poměrového ukazatele ROE v letech 2005 – 2012

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

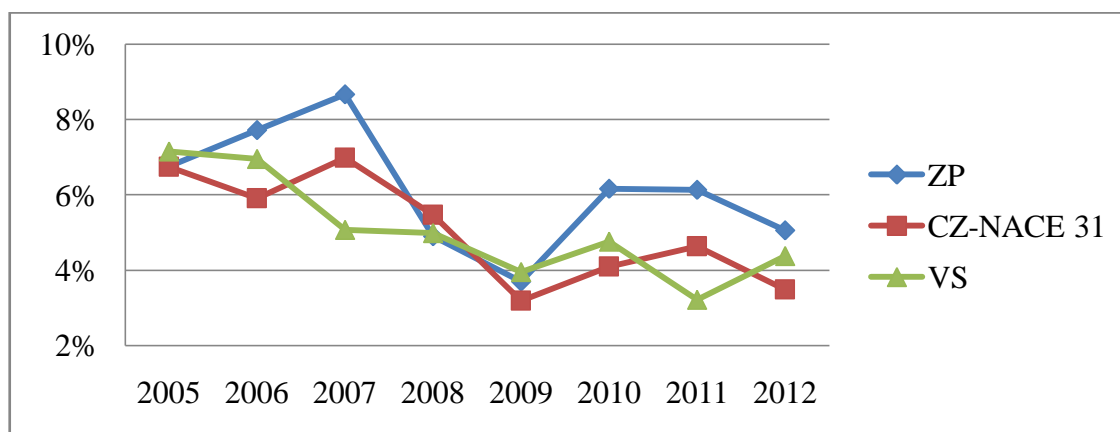
Dlouhodobý trend poměrového ukazatele ROA ve zpracovatelském průmyslu, ve výrobě nábytku i u výběrového souboru klesá dle obrázku 37. Nejnižší hodnota ROA byla zjištěna u výběrového souboru v roce 2009, kdy činila 3,19%. Vůbec nejslabším rokem pro poměrový ukazatel ROA byl rok 2009, kdy jednotlivé soubory dosáhly téměř nejnižších hodnot, jak uvádí tabulka 22.

Tab. 22: Vývoj Rentability celkového kapitálu v letech 2005-2012 (%)

ROA	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Průměr	Medián	Směr. odchylka
ZP	6,76	7,72	8,67	4,9	3,69	6,17	6,14	5,06	6,14	6,16	1,4995
CZ-NACE 31	6,74	5,9	6,98	5,47	3,19	4,09	4,63	3,48	5,06	5,05	1,3464
VS	7,16	6,95	5,08	4,98	3,95	4,76	3,22	4,38	5,06	4,87	1,2825

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Rentabilita celkového kapitálu ve zpracovatelském průmyslu má klesající tendenci. Rentabilita celkového kapitálu v roce 2005 činila 6,76%. V roce 2012 tomu bylo již o 1,7% méně tedy 5,06%. Nejvyšší rentability vlastního kapitálu bylo dosaženo v roce 2007 a dosahovala 8,67%. Průměrná hodnota rentability vlastního kapitálu činila 6,14% a medián 6,16 %.

Obr. 37: Vývoj poměrového ukazatele ROA v letech 2005 – 2012

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Odvětví výroby nábytku dosáhlo z dlouhodobého hlediska klesajícího trendu u poměrového ukazatele rentability celkového kapitálu. V roce 2005 činila rentabilita celkového kapitálu 6,74% a o osm let později v roce 2012 se snížila o 3,26% na 3,48%. Nejvyšší rentability celkového kapitálu bylo dosaženo v roce 2007 a dosahovala 6,98%. Průměrná hodnota rentability celkového kapitálu činila 5,06% a medián 5,05 %.

V roce 2005 činila rentabilita aktiv výběrového souboru 7,16%. V roce 2012 tomu bylo již o 2,78% méně tedy 4,38%. Nejvyšší rentability celkového kapitálu bylo dosaženo v roce 2005 a dosahovala 7,6%. Průměrná hodnota rentability celkového kapitálu činila 5,06% a medián 4,87 %.

Dlouhodobý trend poměrového ukazatele ROS ve zpracovatelském průmyslu, ve výrobě nábytku, tak i u výběrového souboru klesá dle obrázku 38. Nejnižší hodnota ROS, jak prezentuje tabulka 23, byla zjištěna ve výrobě nábytku v roce 2009, kdy činila jen 2,69%. Vůbec nejslabším rokem pro poměrový ukazatel ROS byl rok 2009, kdy jednotlivé soubory dosáhly téměř nejnižších hodnot.

Tab. 23: Vývoj Rentability výkonu bez obchodní marže v letech 2005-2012 (%)

ROS	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Průměr	Medián	Směr. odchylka
ZP	5	5,79	6,21	3,81	3,34	5,14	4,92	4,33	4,82	4,96	0,8992
CZ-NACE 31	4,21	3,51	4,17	3,98	2,69	3,58	3,95	3,39	3,69	3,77	0,4726
VS	5,24	5,4	3,51	3,88	3,65	4,24	3,01	3,83	4,10	3,86	0,7801

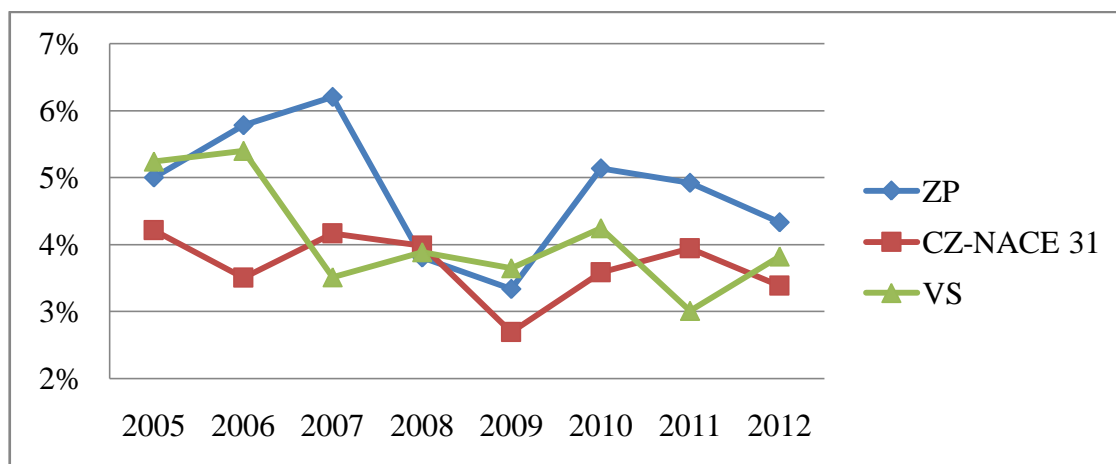
Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Rentabilita výkonu bez obchodní marže ve zpracovatelském průmyslu má klesající tendenci. Rentabilita výkonu bez obchodní marže v roce 2005 činila 5%. V roce 2012 tomu bylo již o 0,67% méně, tedy 4,33%. Nejvyšší rentability výkonu bez obchodní marže bylo dosaženo v roce 2007 a dosahovala 6,21%. Průměrná hodnota rentability tržeb činila 4,82% a medián 4,96 %.

Odvětví výroby nábytku dosáhlo z dlouhodobého hlediska klesajícího trendu u poměrového ukazatele rentability výkonu bez obchodní marže. V roce 2005 rentabilita výkonu bez obchodní marže činila 4,21% a o osm let později v roce 2012 se snížila o 0,82% na 3,39%. Nejvyšší rentability výkonu bez obchodní marže se dosáhlo v roce 2005 a dosahovala 4,21%. Průměrná hodnota rentability výkonu bez obchodní marže činila 3,69% a medián 3,77 %.

Dlouhodobý klesající trend rentability výkonu bez obchodní marže výběrového souboru probíhá u výběrového souboru. V roce 2005 činila 5,24%. V roce 2012 tomu bylo již o 1,41% méně tedy 3,83%. Nejvyšší rentability výkonu bez obchodní marže

bylo dosaženo v roce 2005 a dosahovala 7,6%. Průměrná hodnota rentability tržeb činila 4,10% a medián 3,86 %.

Obr. 38: Vývoj poměrového ukazatele ROS v letech 2005 – 2012

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Dlouhodobý trend poměrového ukazatele obrát celkového kapitálu ve zpracovatelském průmyslu, ve výrobě nábytku i u výběrového souboru podle obrázku 39 roste. Nejvyšší hodnota obrátu celkového kapitálu dle tabulky 24 byla zjištěna ve výrobě nábytku v roce 2012, kdy činila jen 0,9725. Vůbec nejslabším rokem pro poměrový ukazatel rentabilita vlastního kapitálu je rok 2012, kdy jednotlivé soubory dosáhly vyšších hodnot.

Tab. 24: Vývoj obrátu celkového kapitálu v letech 2005-2012

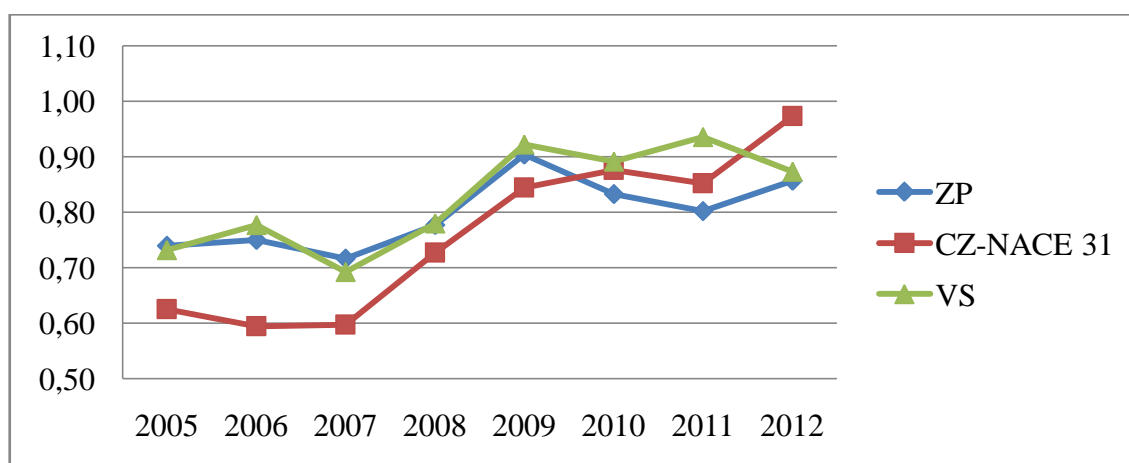
Obrát celkového kapitálu	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Průměr	Medián	Směr. odchylka
ZP	0,7395	0,7497	0,7159	0,7763	0,9038	0,8326	0,8016	0,857	0,80	0,79	0,0600
CZ-NACE 31	0,6247	0,5938	0,5971	0,727	0,8437	0,8762	0,8515	0,9725	0,76	0,79	0,1358
VS	0,7319	0,7771	0,6919	0,7796	0,9223	0,8914	0,9357	0,873	0,83	0,83	0,0860

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Obrát celkového kapitálu ve zpracovatelském průmyslu má rostoucí tendenci. Obrát celkového kapitálu v roce 2005 činil 0,7395. V roce 2012 tomu bylo již o 0,1175 více, tedy 0,857. Nejvyšší hodnoty obrátu celkového kapitálu bylo dosaženo v roce 2009 a dosahovala 0,9038. Průměrná hodnota obrátu celkového kapitálu činila 0,80 a medián 0,79.

Odvětví výroby nábytku z dlouhodobého hlediska dosáhlo zvyšujícího se trendu u poměrového ukazatele obrat celkového kapitálu. V roce 2005 obrat celkového kapitálu činil 0,6247 a o osm let později v roce 2012 se zvýšil o 0,3478 na 0,9725. Nejvyššího obratu celkového kapitálu se dosáhlo v roce 2012 a dosahoval 0,9725. Průměrná hodnota obratu celkového kapitálu činila 0,76 a medián 0,79.

Dlouhodobý zvyšující se trend obratu celkového kapitálu probíhá u výběrového souboru. V roce 2005 činil 0,7319. V roce 2012 tomu bylo již o 0,1411 více, tedy 0,873. Nejvyššího obratu celkového kapitálu bylo dosaženo v roce 2011 a dosahoval 0,873. Průměrná hodnota obratu celkového kapitálu činila 0,83 a medián 0,83 %.

Obr. 39: Vývoj poměrového ukazatele obratu celkového kapitálu v letech 2005 – 2012

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Dlouhodobý trend poměrového ukazatele doby obratu zásob ve zpracovatelském průmyslu, ve výrobě nábytku i ve výběrovém souboru roste podle obrázku 40. Nejvyšší hodnota doby obratu zásob byla zjištěna ve výrobě nábytku v roce 2011, kdy činila 84,24 dne. Nejslabším rokem pro poměrový ukazatel doby obratu zásob byl rok 2011, kdy jednotlivé soubory dosáhly téměř nejvyšších hodnot, jak je patrné z tabulky 26.

Doba obratu zásob ve zpracovatelském průmyslu má mírně snižující tendenci. Doba obratu zásob v roce 2006 činila 45,87 dne. V roce 2012 tomu bylo již o 0,97 méně, tedy 44,9 dne. Nejvyšší hodnoty doby obratu zásob bylo dosaženo v roce 2010, kdy dosahovala 48,91 dne. Průměrná doba obratu zásob činila 45,13 dne a medián 44,9 dne.

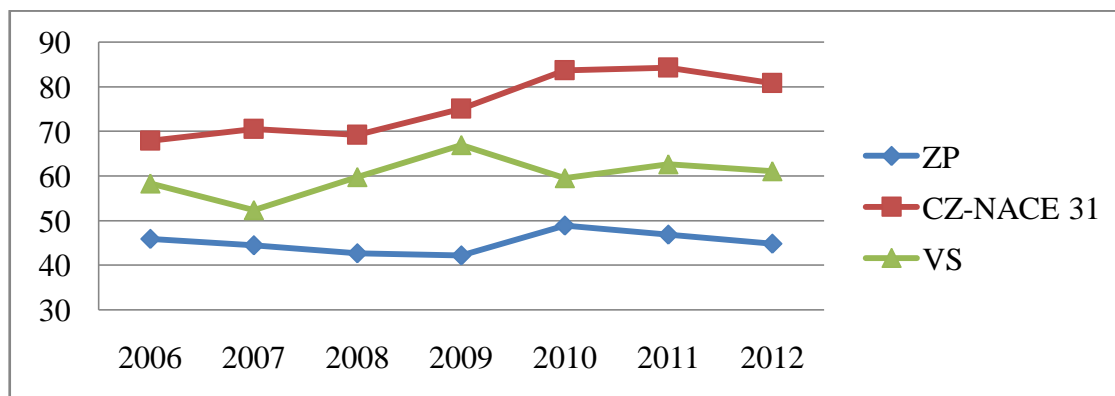
Tab. 26: Vývoj doby obratu zásoby v letech 2005-2012 (den)

Doba obratu zásob	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Průměr	Medián	Směr. odchylka
ZP	45,87	44,47	42,73	42,22	48,91	46,84	44,9	45,13	44,90	2,1540
CZ-NACE 31	67,85	70,53	69,26	75,06	83,68	84,24	80,76	75,91	75,06	6,4602
VS	58,31	52,36	59,79	66,95	59,54	62,63	61,09	60,10	59,79	4,1027

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Odvětví výroby nábytku z dlouhodobého hlediska dosáhlo zvyšujícího se trendu u poměrového ukazatele doby obratu zásob. V roce 2006 doba obratu zásob činila 67,85 dne a o sedm let později v roce 2012 se zvýšila o 12,91 na 80,76 dne. Nejvyšší doby obratu zásob se dosáhlo v roce 2011 a dosahovala 84,24 dne. Průměrná hodnota doby obratu zásob činila 75,91 a medián 75,06.

Dlouhodobý zvyšující se trend doby obratu zásob probíhá u výběrového souboru. V roce 2006 činila 58,31 dne. V roce 2012 tomu bylo již o 2,78 více tedy 61,09 dne. Nejvyšší doby obratu zásob bylo dosaženo v roce 2009, kdy dosahovala 66,95 dne. Průměrná hodnota obratu celkového kapitálu činila 60,10 dne a medián 59,79 dne.

Obr. 40: Vývoj poměrového ukazatele doby obratu zásob v letech 2005 – 2012 (den)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Dlouholetý trend poměrového ukazatele doby obratu pohledávek ve zpracovatelském průmyslu, ve výrobě nábytku i u výběrového souboru dle obrázku 41 roste. Z tabulky 27 je patrné, že nejvyšší hodnota doby obratu pohledávek byla zjištěna ve zpracovatelském průmyslu v roce 2012, kdy činila 94,78 dne. Nejslabším rokem pro poměrový ukazatel doby obratu pohledávek byl rok 2012, kdy jednotlivé soubory dosáhly téměř nejvyšších hodnot.

Tab. 27: Vývoj doby obratu pohledávek v letech 2005-2012 (den)

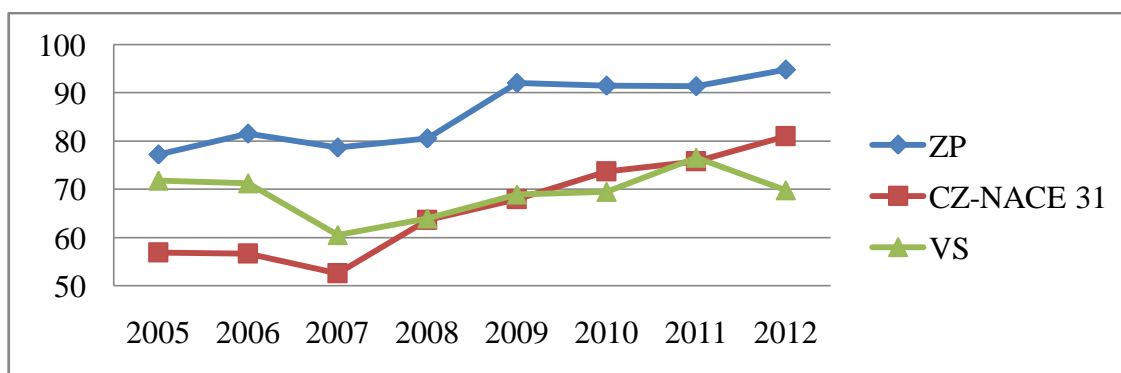
Doba obratu pohledávek	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Průměr	Medián	Směr. odchylka
ZP	77,18	81,53	78,59	80,57	92,03	91,52	91,34	94,78	85,94	86,44	6,6575
CZ-NACE 31	56,82	56,64	52,55	63,59	67,89	73,67	75,77	80,98	65,99	65,74	9,6232
VS	71,83	71,27	60,5	63,96	68,87	69,43	76,52	69,75	69,02	69,59	4,5843

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Doba obratu pohledávek ve zpracovatelském průmyslu má rostoucí tendenci. Doba obratu zásob v roce 2005 činila 77,18 dne. V roce 2012 tomu bylo již o 17,6více, tedy 94,78 dne. Nejvyšší hodnoty doby obratu pohledávek bylo dosaženo v roce 2012 a dosahovala 94,78 dne. Průměrná hodnota obratu činila 85,94 dne a medián 86,44 dne.

Odvětví výroby nábytku z dlouhodobého hlediska vykazuje zvyšující se trend u poměrového ukazatele doby obratu pohledávek. V roce 2005 doba obratu pohledávek činila 56,82 dne a o osm let později v roce 2012 se zvýšila o 24,16 na 80,98 dne. Nejvyšší doby obratu pohledávek bylo dosaženo v roce 2012 a to hodnoty 80,98 dne. Průměrná hodnota doby obratu pohledávek činila 65,99 a medián 65,74.

Dlouhodobý snižující trend doby obratu pohledávek probíhá u výběrového souboru. V roce 2005 činila 71,83 dne. V roce 2012 tomu bylo již o 2,08 více, tedy 69,75 dne. Nejvyšší doby obratu zásob bylo dosaženo v roce 2011, kdy dosahovala 76,52 dne. Průměrná hodnota obratu celkového kapitálu činila 69,02 dne a medián 69,59 dne.

Obr. 41: Vývoj poměrového ukazatele doby obratu pohledávek v letech 2005 – 2012 (den)

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Dlouholetý trend poměrového ukazatele zadluženosti dle obrázku 41 ve zpracovatelském průmyslu roste, na rozdíl od výroby nábytku a výběrového souboru, kde klesá. Nejvyšší hodnota zadluženosti byla zjištěna ve výrobě nábytku v roce 2005,

kdy činila 0,623. Nejslabším rokem pro poměrový ukazatel zadluženosti vůbec byl rok 2005, kdy jednotlivé soubory dosáhly téměř nejvyšších hodno vyšších hodnot zadluženosti, jak je patrné z tabulky 28.

Tab. 28: Vývoj zadluženosti v letech 2005-2012

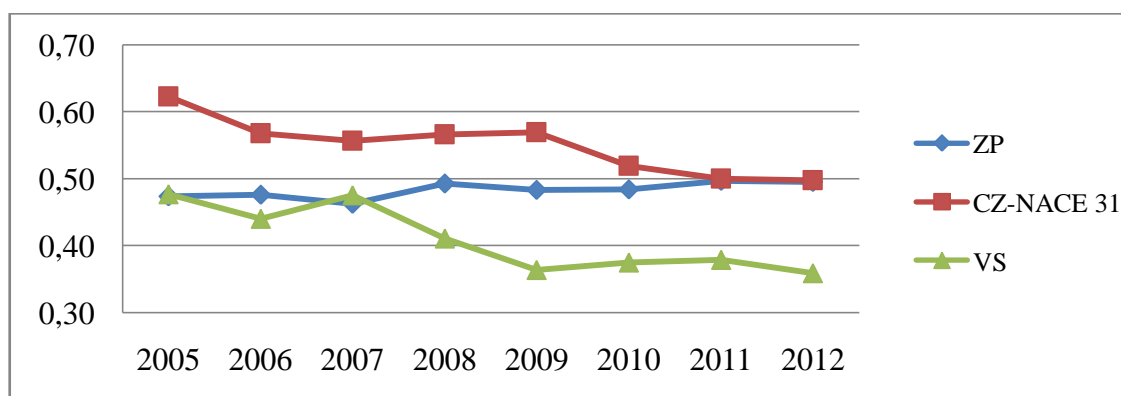
Zadluženost	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Průměr	Medián	Směr. odchylka
ZP	0,4738	0,4764	0,4628	0,493	0,4833	0,4841	0,4967	0,4952	0,4832	0,4837	0,0110
CZ-NACE 31	0,623	0,568	0,557	0,5663	0,5691	0,5188	0,4999	0,4974	0,5499	0,5617	0,0397
VS	0,4773	0,44	0,4756	0,4107	0,3638	0,3753	0,3793	0,3593	0,4102	0,3950	0,0455

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování ČSÚ 2005 – 2012; Vlastní zpracování

Zadluženost ve zpracovatelském průmyslu má rostoucí tendenci. Zadluženost v roce 2005 činila 0,4738. V roce 2012 tomu bylo již o 0,0214 více, tedy 0,4952. Nejvyšší hodnoty zadluženosti bylo dosaženo v roce 2011, kdy dosahovala 0,4967 dne. Průměrná hodnota obratu činila 0,4832 a medián 0,4837.

Odvětví výroby nábytku z dlouhodobého hlediska mělo u poměrového ukazatele zadluženosti klesající trend. V roce 2005 zadluženost činila 0,623 a o osm let později v roce 2012 se snížila o 0,1256 na 0,4974 dne. Nejvyšší zadluženosti bylo dosaženo v roce 2005 a dosahovala 0,623. Průměrná hodnota zadluženosti činila 0,5499 a medián 0,5617.

Dlouhodobý snižující trend zadluženosti probíhá u výběrového souboru. V roce 2005 činila 0,4773. V roce 2012 tomu bylo již o 0,118 méně, tedy 0,3593. Nejvyšší zadluženosti bylo dosaženo v roce 2005 a dosahovala 0,4773. Průměrná hodnota zadluženosti činila 0,4102 dne a medián 0,3950.

Obr. 41: Vývoj poměrového ukazatele zadluženosti v letech 2005 – 2012

Zdroj: Výsledky statistického zjišťování MPO 2005 – 2012; Vlastní zpracování

5.2 Charakteristika úspěšného nábytkářského podniku

Na základě třetího dílčího cíle, spočívajícího v ověření skutečnosti, zda účetní hodnoty v účetních výkazech podniků s vysoce ekonomicky efektivní výrobou mají společnou charakteristiku vedoucí k úspěchu, byla použita metodika popsána v bodu 3.2.2. této disertační práce. Následně vznikl procentní rozbor čtyř výběrových souborů, vycházející z průměrných hodnot, který je níže popsán a prezentován v přehledných tabulkách.

Souběžně s procentním rozbohem byla u jednotlivých výběrových souborů provedena korelační a regresní analýza vybraných hodnot účetních výkazů. Výstupem byl korelační koeficient a rovnice regrese, na základě které byl stanoven procentní podíl. Výsledné hodnoty byly opět níže charakterizovány a představeny v uvedených tabulkách.

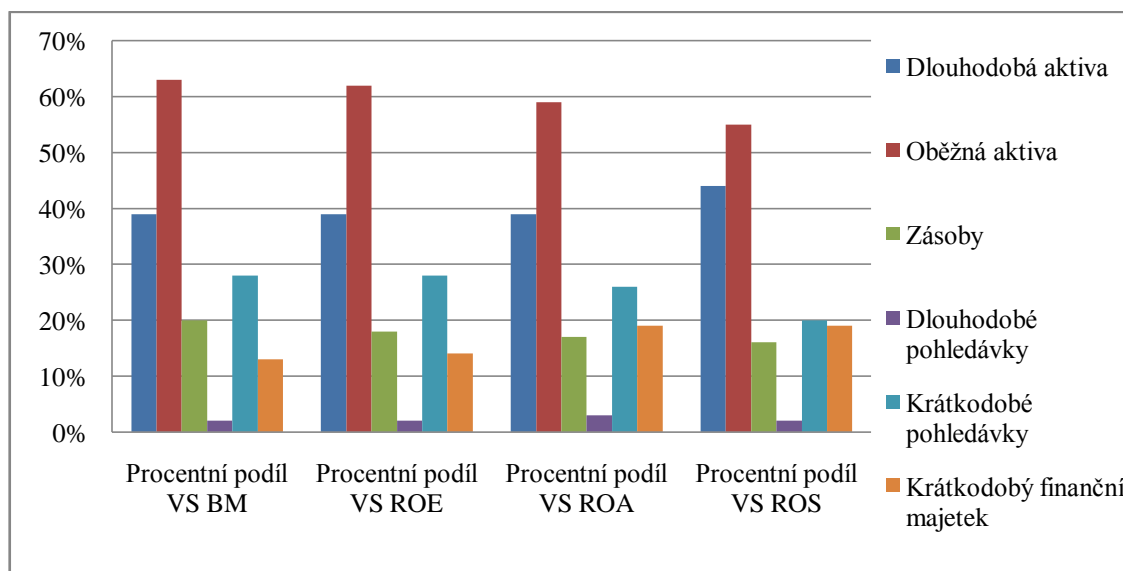
5.2.1 Procentní rozbor výběrových souborů

Podíl dlouhodobých aktiv na celkových aktivech dle tabulky 29 byl u výběrového souboru shodný u BM, ROE a ROA, tedy 39%, jen u výběrového souboru ROS bylo dosaženo hodnoty 44%. V rámci oběžných aktiv nebyl podíl jednotlivých hodnot shodný ani u jednoho z výběrových souborů, nicméně podíly VS BM a VS ROE měly rozdíl 1%. Podíl hodnot zásob na celkových aktivech nebyl shodný ani u jednoho z výběrových souborů, nicméně rozdíl hodnot mezi výběrovými soubory byl v rozmezí 1% – 4%. V podílu hodnot dlouhodobých pohledávek na celkových aktivech byly shodné hodnoty u třech VS ze čtyř. Hodnota podílu 2% byla zjištěna u VS BM, VS ROE a VS ROS, jen hodnota VS ROA byla o 1% vyšší, tedy 3%. Krátkodobé pohledávky byly v poměru vůči celkovým aktivům shodné u VS BM a VS ROE při hodnotě 28%. Podíl VS ROA byl o 2% nižší, tedy 26%, a ještě většího rozdílu o celých 8% bylo zjištěno u ROA s hodnotou podílu 2%. Podíl krátkodobého finančního majetku byl shodný u VS ROA a VS ROE a činil 19%. VS ROE byl nižší o 5% a VS BM o 6%. Procentní podíl vybraných položek aktiv na celkových aktivech je také zobrazen ve formě grafu uvedeném na obrázku 42.

Tab. 29: Průměrné hodnoty a procentní rozbor vybraných položek aktiv VS BM, VS ROE, VS ROA a VS ROS

	Aktiva	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
Průměr VS BM (tis. Kč)	131092,15	51004,92	82322,55	26665,23	2639,48	36409,61	16666,94
Procentní podíl VS BM (%)		39	63	20	2	28	13
Průměr VS ROE (tis. Kč)	118437,65	46386,5	73462,27	21046,9	2472,96	33679,5	16920,46
Procentní podíl VS ROE (%)		39	62	18	2	28	14
Průměr VS ROA (tis. Kč)	122420,12	47835,23	72544,34	21278,17	3164,955	31396,67	22655,48
Procentní podíl VS ROA (%)		39	59	17	3	26	19
Průměr VS ROS (tis. Kč)	233477,25	103348,74	127587,98	36669,28	5001,24	47596,13	44699,34
Procentní podíl VS ROS (%)		44	55	16	2	20	19

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 42: Podíl vybraných složek aktiv na celkové výši aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

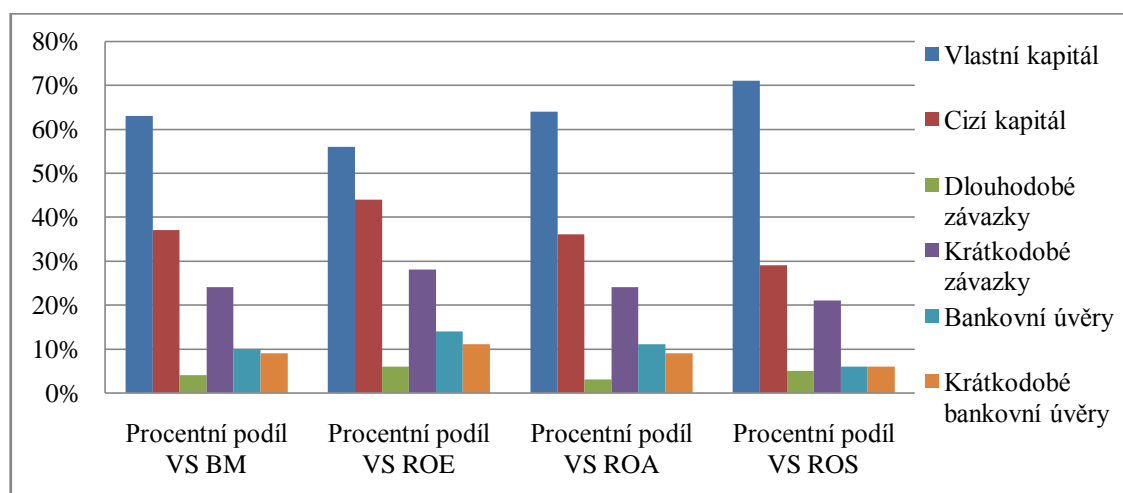
Procentní podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech u výběrových souborů dle tabulky 30 nenašel společnou shodu. Nejblíže si byly, jak je také prezentováno na obrázku 43, hodnoty podílu VS BM 63% a VS ROA 64%. Procentní podíl VS ROE měl hodnotu 56% a VS ROS měl hodnotu 71%. Procentní podíl cizího kapitálu na celkových pasivech nebyl shodný ani u jednoho z výběrových souborů. Nejblíže si byl VS BM a VS ROA s rozdílem jen 1%. Hodnota VS BM činila 37% a u VS ROA tomu bylo 36%. Významněji rozdílných hodnot bylo dosaženo u VS ROE 44% a u VS

ROS29%. Procentní podíl dlouhodobých závazků na celkových pasivech byly v rozmezí 3% až 6%. Procentní podíl dlouhodobých závazků vypadal následovně: VS BM 4%, VSROE 6%, VS ROA 3%, VS ROS 5%. V případě procentního podílu krátkodobých závazků byla shoda v hodnotě VS BM 24% a VS ROA 24%. Zbylé dva výběrové soubory dosáhly hodnot VS ROE 28% a VS ROS 21%. Procentní podíl bankovních úvěrů na celkových pasivech byl shodný u dvou výběrových souborů. Vzájemně se rovnaly hodnoty VS BM 11% a VS ROA 11%. Zbývající hodnoty nabyly hodnot VS ROE 14% a VS ROS 6%. U krátkodobých bankovních úvěrů byla procentní shoda u VS BM 9% a VS ROA 9%. Hodnota u VS ROE 11% a u VS ROS 6%.

Tab. 30: Průměrné hodnoty a procentní rozbor vybraných položek pasiv VS BM, VS ROE, VS ROA a VS ROS

	Pasiva	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	Krátkodobé bankovní úvěry
Průměr VS BM (tis. Kč)	131092,15	82789,61	48136,19	5716,91	31610,48	13754,97	11285,92
Procentní podíl VS BM (%)		63	37	4	24	11	9
Průměr VS ROE (tis. Kč)	118437,65	65982,46	52129,59	6813,26	33358,99	15990,67	12616,36
Procentní podíl VS ROE (%)		56	44	6	28	14	11
Průměr VS ROA (tis. Kč)	122420,11	77931,29	44576	3487,017	29664,62	13256,42	10698,45
Procentní podíl VS ROA (%)	88	64	36	3	24	11	9
Průměr VS ROE (tis. Kč)	233477,25	165481,47	67621,13	11713,8	48521,88	14186,31	14856,25
Procentní podíl VS ROS (%)		71	29	5	21	6	6

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 43: Podíl vybraných složek pasiv na celkové výše pasiv

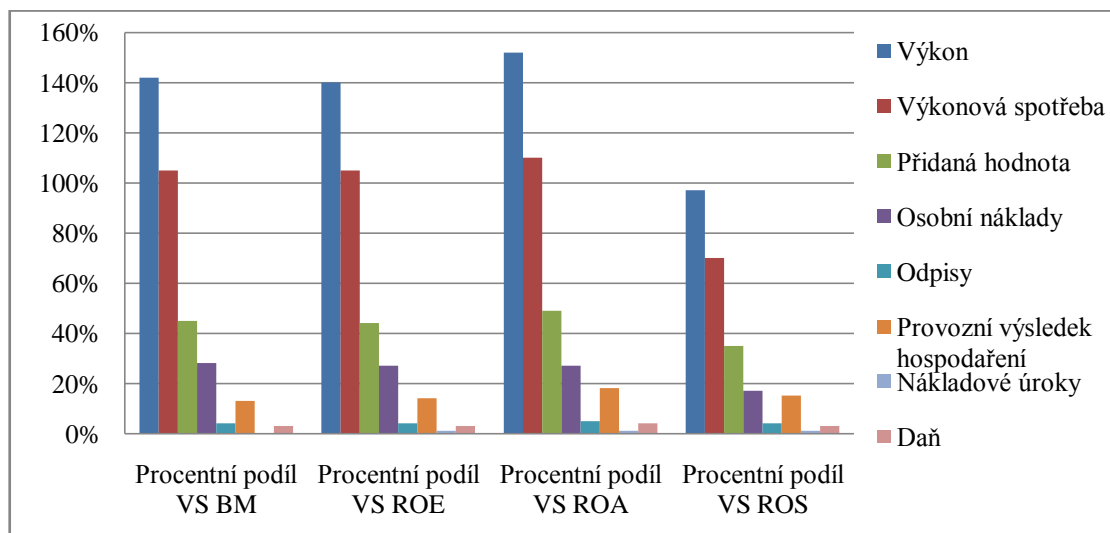
Zdroj: vlastní zpracování

Procentní podíl výkonu na celkových aktivech u výběrových souborů nenašel vzájemnou shodu, jak je patrné z tabulky 31. Nejbližší si byly dle obrázku 44 hodnoty podíly VS BM 142% a VS ROE140%. Procentní podíl výkonu byl u VS ROA 152% a VS ROS měl hodnotu 97%. Procentní podíl výkonové spotřeby na celkových aktivech byl shodný u dvou z výběrových souborů. Shodné byly hodnoty VS BM 105% a VS ROE105%. Významněji rozdílných hodnot bylo dosaženo v případě VS ROA 110% a u VS ROS 70%. Procentní podíl přidané hodnoty na celkových aktivech byl v rozmezí 35% až 49%. Procentní podíl přidané hodnoty vypadal následovně: VS BM 45%, VS ROE 44%, VS ROA49%, VS ROS 35%. V případě procentního podílu osobních nákladů byla shoda v hodnotě VS ROE 27% a VS ROA 27%, nicméně blízko souborům byl i VS BM s hodnotou 28%. Zbýlý výběrový soubor ROS dosáhl hodnoty 17%. Procentní podíl odpisů na celkových aktivech byl shodný u tří výběrových souborů. Vzájemně se rovnaly hodnoty VS BM 4%, VS ROE4% a VS ROS 4%. Zbývající soubor dosáhl hodnoty VS ROA 5%. Procentní podíl provozního výsledku hospodaření na celkových aktivech byl v rozmezí 13% až 18%. Procentní podíl provozního výsledku hospodaření vypadal následovně: VS BM 13%, VS ROE 14%, VS ROA 18%, VS ROS 15%. Procentní podíl nákladových úroků na celkových aktivech byl shodný u tří výběrových souborů. Vzájemně se rovnaly hodnoty VS ROE 1%, VS ROA 1% a VS ROS 1%. Zbývající soubor dosáhl hodnoty VS BM 0%. U daně z příjmu byla procentní shoda u VS BM 3%, VS ROE 3% a VS ROS 3%. Hodnota VS ROA činila 4%.

Tab. 31: Průměrné hodnoty a procentní rozbor vybraných položek Výkazu zisku a ztráty VS BM, VS ROE, VS ROA a VS ROS

	Výkon	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň
Průměr VS BM (tis. Kč)	185966,29	137996,95	58927,19	37276,66	5284,96	16466,89	546,59	3307,99
Procentní podíl VS BM (%)	142	105	45	28	4	13	0	3
Průměr VS ROE (tis. Kč)	165468,58	123800,38	51769,75	31624,93	4884,54	15991,67	768,73	3371,69
Procentní podíl VS ROE (%)	140	105	44	27	4	14	1	3
Průměr VS ROA (tis. Kč)	185718,8	134882,1	59908,73	33539,19	5623,149	22641,53	713,8916	5379,925
Procentní podíl VS ROA (%)	152	110	49	27	5	18	1	4
Průměr VS ROS (tis. Kč)	227415,23	162918,13	81471,92	40709,02	9842,17	34202,54	1185,3	6578,63
Procentní podíl VS ROS (%)	97	70	35	17	4	15	1	3

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 44: Podíl vybraných složek výkaz zisku a ztráty na celkové výši aktiv

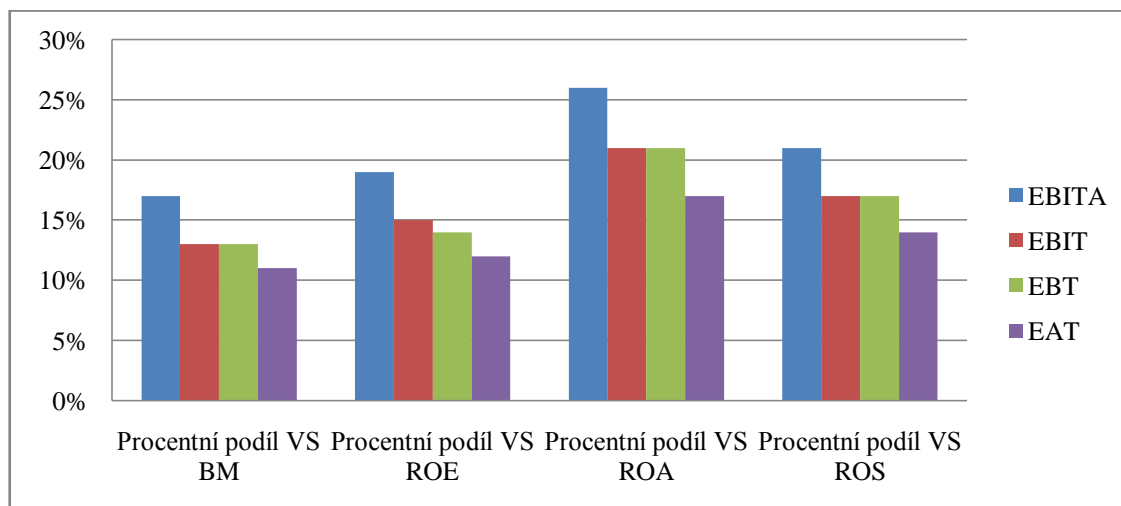
Zdroj: vlastní zpracování

Dle tabulky 32 byl procentní podíl EBITA na celkových aktivech v rozmezí 17% až 26%. Procentní podíl provozního výsledku hospodaření vypadal následovně: VS BM 17%, VS ROE 19%, VS ROA 26%, VS ROS 21%. Procentní podíl EBIT podílem na celkových aktivech byl v rozmezí 13% až 21%. Procentní podíl provozního výsledku hospodaření vypadal následovně: VS BM 17%, VS ROE 19%, VS ROA 26%, VS ROS 21%. Procentní podíl EBT na celkových aktivech byl v rozmezí 13% až 21%. Procentní podíl provozního výsledku hospodaření vypadal následovně: VS BM 13%, VS ROE 14%, VS ROA 21%, VS ROS 17%. Procentní podíl EAT na celkových aktivech byl v rozmezí 11% až 17%. Procentní podíl provozního výsledku hospodaření vypadal následovně: VS BM 11%, VS ROE 12%, VS ROA 17%, VS ROS 14%. Procentní podíl vybraných položek výkazu zisku a ztráty na celkových aktivech je také zobrazen ve formě grafu na obrázku 44.

Tab. 32: Průměrné hodnoty a procentní rozbor zisků VS BM, VS ROE, VS ROA a VS ROS

	EBITA	EBIT	EBT	EAT
Průměr VS BM (tis. Kč)	22828,88	17543,92	16997,33	13788,97
Procentní podíl VS BM (%)	17	13	13	11
Průměr VS ROE (tis. Kč)	22362,48	17502,99	16852,52	13809,35
Procentní podíl VS ROE (%)	19	15	14	12
Průměr VS ROA (tis. Kč)	31480,45	25857,3	25270,63	20316,84
Procentní podíl VS ROA (%)	26	21	21	17
Průměr VS ROS (tis. Kč)	49610,77	39768,6	38941,13	32859
Procentní podíl VS ROS (%)	21	17	17	14

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 44: Podíl vybraných složek výkazu zisku a ztráty na celkové výši aktiv

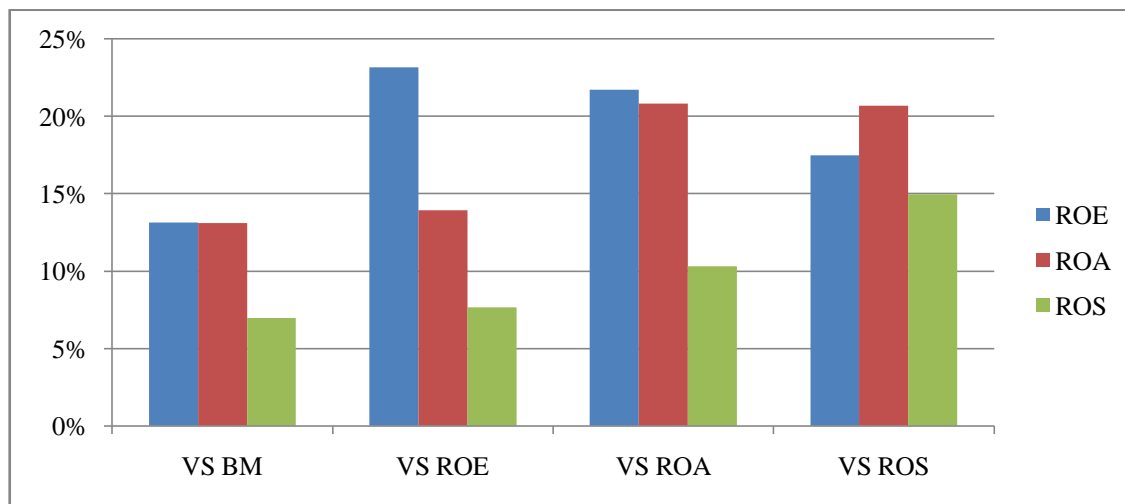
Zdroj: vlastní zpracování

Hodnoty poměrového ukazatele ROE u výběrových souborů se pohybovaly v rozmezí 0,1314 až 0,2316 dle tabulky 33. Jak je zřejmé z obrázku 45, nejbližší si byly hodnoty VS ROE 0,2316 a VS ROA 0,2173. Další výběrové soubory dosáhly těchto hodnot: VS BM 0,1314 a VS ROS 0,1747. Výběrové soubory VS ROA 0,2084 a VS ROS 0,207 v případě poměrového ukazatele ROA dosáhly téměř shody a to platí i pro VS BM 0,131 a VS ROE 0,1393. Poměrový ukazatel ROS u výběrových souborů byl v rozmezí 0,696 až 1,496. Nejmenšího rozdílu hodnot bylo dosaženo u VS BM 0,0696 a VS ROE 0,0766. VS ROA bylo vyšší a činilo 0,1031 a VS ROS dosáhlo nejvyšší hodnoty 0,1496. Hodnoty obratu celkového kapitálu u výběrových souborů se pohybovaly v rozmezí 0,7673 až 1,4038. Nejbližší si byly hodnoty BM 0,696 a ROE 0,0766. Další výběrové soubory dosáhly těchto hodnot VS ROA 0,6644 a VS ROS 1,4038. Doba obratu zásob byla v rozptylu u výběrových souborů 43,92 dne až 78,29 dne. Nejrychlejší obrátkovosti bylo u VS ROA 43,92 dne, následně u VS ROE 54,49 dne, dále u VS BM 58,28 dne a nejvyšší u VS ROS 78,29 dne. Doba obratu pohledávek u výběrových souborů byla v rozptylu 66,31 dne až 106,85 dní. Výběrové soubory dosáhly následujících hodnot VS BM 74,07, VS ROE 82,09, VS ROA 66,31 a VS ROS 106,85. Ukazatel zadluženosti u výběrových souborů byl v rozmezí 0,3309 až 0,5068. Nejmenšího rozdílu hodnot bylo dosaženo u VS BM 0,4165 a VS ROA 0,433. VS ROS dosáhlo nejnižšího ukazatele zadluženosti 0,3309 a VS ROE nejvyšší hodnoty 0,5068. Bankrotní model u výběrových souborů byl v rozmezí 4,82 až 7,58. Nejmenší rozdíl hodnot bylo u VS ROE 7,58 a VS ROS 7,2696. VS ROA dosáhl nejnižší hodnoty bankrotního modelu 4,82 a VS BM hodnoty 5,54.

Tab. 33: Průměrné hodnoty vybraných poměrových ukazatelů

	ROE	ROA	ROS	Obrat celkového kapitálu	Doba obratu zásob	Doba obratu pohledávek	Ukazatel zadluženosti	Bankrotní model
VS BM	0,1314	0,131	0,0696	0,7673	58,28	74,07	0,4165	5,54
VS ROE	0,2316	0,1393	0,0766	0,8127	54,49	82,09	0,5068	7,58
VS ROA	0,2173	0,2084	0,1031	0,6644	43,92	66,31	0,433	4,82
VS ROS	0,1747	0,207	0,1496	1,4038	78,29	106,85	0,3309	7,2696

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 45: Poměrové ukazatelé rentability

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.2 Korelační a regresní analýza

5.2.2.1 Výběrový soubor BM

Ve výběrovém souboru bankrotního modelu v rámci zjištěné závislosti vybraných položek aktiv na celkových aktivech byla dle tabulky 34 zjištěna vysoká závislost u třech položek. Nejvyšší míra korelace 0,9462 byla mezi celkovými aktivy a dlouhodobými aktivy. Procentní podíl dlouhodobých aktiv činil 38,45% z celkových aktiv s pravděpodobností 89,5% u výběrového souboru. Druhá nejvyšší míra korelace 0,8909 byla zjištěna mezi celkovými aktivy a zásobami. Procentní podíl zásob činil 18,27% z celkových aktiv s pravděpodobností 79,3% u výběrového souboru. Třetí nejvyšší míra korelace činila 0,8615 a byla mezi celkovými aktivy a oběžnými aktivy. Procentní podíl oběžných aktiv byl 64,07% z celkových aktiv při pravděpodobnosti 74,2%. Lehce pod hranicí 70% pravděpodobnosti procentního podílu na celkových aktivech byly krátkodobé pohledávky s hodnotou 67,2% při procentním podílu 28,39% a mírou korelace 0,8199.

Tab. 34: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek aktiv VS BM

VS BM	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
Korelační koeficient	0,9462	0,8615	0,8909	0,6097	0,8199	0,4556
Rovnice regrese	$Y=0,402x-1746$	$Y=0,585x+5568$	$Y=0,194x-1130$	$Y=0,018x-174,7$	$Y=0,258x+2590$	$Y=0,139x-1651$
Koeficient determinace (%)	89,5	74,2	79,3	37,1	67,2	20,7
Procentní podíl (%)	38,45	64,07	18,27	1,63	28,39	12,25

Zdroj: vlastní zpracování

U vybraných položek pasiv byla dle tabulky 35 zjištěna vysoká závislost na celkových pasivech u třech hodnot. Nejvyšší míra korelace 0,9647 byla mezi celkovými pasivy a vlastním kapitálem. Procentní podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech činil ve výběrovém souboru 61,12% s pravděpodobností 93%. Druhá nejvyšší míra souvztažnosti 0,8544 se nacházela mezi celkovými pasivy a krátkodobými závazky. Procentní podíl krátkodobých závazků na celkových pasivech činil u výběrového souboru 25,01% s pravděpodobností 73%. Třetí nejvyšší míra závislosti činila 0,8526 a byla mezi celkovými pasivy a cizím kapitálem. Procentní podíl cizího kapitálu byl 38,79% z celkových pasiv při pravděpodobnosti 72,7%.

Tab. 35: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek pasiv VS BM

VS BM	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	Krátkodobé finanční úvěry
Korelační koeficient	0,9647	0,8526	0,2654	0,8544	0,6546	0,5581
Rovnice regrese	$Y=0,696x-8483$	$Y=0,299x+8889$	$Y=0,023x+2283$	$Y=0,209x+4187$	$Y=0,081x+3096$	$Y=0,049x-3786$
Koeficient determinace (%)	93,0	72,7	7,0	73,0	42,8	31,1
Procentní podíl (%)	61,12	38,79	4,58	25,01	11,2	1,11

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výběrovém souboru bankrotního modelu v rámci zjištěné závislosti vybraných položek výkazu zisku a ztráty na celkových aktivech dle tabulky 36 byla zjištěna vysoká závislost u tří položek. Nejvyšší míra souvztažnosti 0,8601 byla mezi celkovými aktivy a

odpisy. Procentní podíl odpisů na celkových aktivech výběrového souboru činil 4,08% s pravděpodobností 73,9%. Druhá nejvyšší míra korelace 0,8499 se nacházela mezi celkovými aktivy a přidanou hodnotou. Procentní podíl přidané hodnoty na celkových aktivech výběrového souboru činil 48,71% s pravděpodobností 72,2% u výběrového souboru. Třetí nejvyšší míra korelace činila 0,8361 a byla mezi celkovými aktivy a osobními náklady. Procentní podíl osobních nákladů na celkových aktivech byl 31,16% při pravděpodobnosti 69,9%. Lehce pod hranici 70% pravděpodobnosti procentního podílu na celkových aktivech byly výkony s hodnotou 68,8% při procentním podílu 150,29% a mírou korelace 0,8295 a dále výkonová spotřeba s 63,3% pravděpodobností procentního podílu na celkových aktivech a procentním podílem 110,88% a hodnotou korelace 0,7957. U provozního výsledku hospodaření činil korelační koeficient 0,7162, procentní podíl 13,15% s pravděpodobností 51,2%.

Tab. 36: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek výkazu zisku a ztráty VS BM

VS BM	Výkony	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň
Korelační koeficient	0,8295	0,7957	0,8499	0,8361	0,8601	0,7162	0,6430	0,4337
Rovnice regrese	$Y=1,145x+35794$	$Y=0,869x+23984$	$Y=0,328x+15914$	$Y=0,193x+11855$	$Y=0,038x+279,8$	$Y=0,103x+2851$	$Y=0,003x+66,25$	$Y=0,017x+1174$
Koeficient determinace (%)	68,8	63,3	72,2	69,9	73,9	51,2	41,3	18,7
Procentní podíl (%)	150,29	110,88	48,71	31,16	4,08	13,15	0,37	2,88

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výběrovém souboru bankrotního modelu v rámci zjištěné závislosti vybraných položek výkazu zisku a ztráty na celkových aktivech dle tabulky 37 byla zjištěna vysoká závislost u všech čtyř druhů zisku. Nejvyšší míra souvztažnosti 0,8604 byla mezi celkovými aktivy a EBITA. Procentní podíl EBITA činil 17,45% z celkových aktiv výběrového souboru s pravděpodobností 74%. Druhá nejvyšší míra korelace 0,8220 se nacházela mezi celkovými aktivy a EAT. Procentní podíl EAT činil 10,13% z celkových aktiv výběrového souboru s pravděpodobností 67,5%. Třetí nejvyšší míra korelace činila 0,8085 a byla mezi celkovými aktivy a EBIT. Procentní podíl EBIT byl

13,36% z celkových aktiv při pravděpodobnosti 65,3%. Čtvrtá a současně nejnižší míra korelace 0,8015 byla u EBT s procentním podílem 12,99 a pravděpodobností 64,2%.

Tab. 37: Výsledky korelační a regresní analýzy zisků VS BM

Bankrotní model	EBITA	EBIT	EBT	EAT
Korelační koeficient	0,8604	0,8085	0,8015	0,8220
Rovnice regrese	$Y=0,170x+434,9$	$Y=0,132x+155,0$	$Y=0,129x+88,83$	$Y=0,116x-1467$
Koeficient determinace (%)	74,0	65,3	64,2	67,5
Procentní podíl (%)	17,45	13,36	12,99	10,13

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.2.2 Výběrový soubor ROE

Ve výběrovém souboru rentability vlastního kapitálu v rámci zjištěné závislosti vybraných položek aktiv na celkových aktivech dle tabulky 37 byla zjištěna vysoká závislost u třech položek. Nejvyšší míra korelace 0,9290 byla mezi celkovými aktivy a dlouhodobými aktivy. Procentní podíl dlouhodobých aktiv činil 39,2% z celkových aktiv výběrového souboru s pravděpodobností 86,3%. Druhá nejvyšší míra korelace 0,8625 se nacházela mezi celkovými aktivy a zásobami. Procentní podíl zásob činil 18,02 z celkových aktiv s pravděpodobností 74,3%. Třetí nejvyšší míra korelace činila 0,8573 a byla mezi celkovými aktivy a oběžnými aktivy. Procentní podíl oběžných aktiv byl 62,26% z celkových aktiv při pravděpodobnosti 73,4%. Lehce pod hranicí 70% pravděpodobnosti procentního podílu na celkových aktivech byly krátkodobé pohledávky s hodnotou 66% při procentním podílu 28,57% a mírou korelace 0,8127.

Tab. 37: Výsledky korelační a regresní analýzy VS ROE vybraných položek aktiv

VS ROE	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
Korelační koeficient	0,9290	0,8573	0,8625	0,6407	0,8127	0,5416
Rovnice regrese	$Y=0,387x+501,3$	$Y=0,602x+2058$	$Y=0,156x+2423$	$Y=0,018x-349,7$	$Y=0,273x+1271$	$Y=0,179x-4384$
Koeficient determinace (%)	86,3	73,4	74,3	41,0	66,0	29,3
Procentní podíl (%)	39,20	62,26	18,02	1,45	28,57	13,52

Zdroj: vlastní zpracování

U vybraných položek pasiv dle tabulky 38 byla zjištěna vysoká závislost na celkových pasivech u jedné hodnoty. Nejvyšší míra korelace 0,9362 byla mezi celkovými pasivy a vlastním kapitálem. Procentní podíl vlastního kapitálu činil u výběrového souboru 53,34% z celkových pasiv s pravděpodobností 87,6%. Pod hranicí 70% pravděpodobnosti procentního podílu na celkových aktivech byl cizí kapitál a krátkodobé závazky. Míra souvztažnosti 0,7675 se nacházela mezi celkovými pasivy a cizím kapitálem. Procentní podíl cizího kapitálu činil u výběrového souboru 46,26% z celkových pasiv s pravděpodobností 58,9%. Hodnota závislosti činící 0,7560 byla mezi celkovými pasivy a krátkodobými závazky. Procentní podíl krátkodobých závazků byl 29,11% z celkových pasiv při pravděpodobnosti 57,1%.

Tab. 38: Výsledky korelační a regresní analýzy VS ROE vybraných položek pasiv

ROE	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	Krátkodobé finanční úvěry
Korelační koeficient	0,9362	0,7675	0,3283	0,7560	0,5156	0,5498
Rovnice regrese	$Y=0,685x-15160$	$Y=0,312x+15062$	$Y=0,037x+1859$	$Y=0,239x+5209$	$Y=0,067x+8340$	$Y=0,057x+5136$
Koeficient determinace (%)	87,6	58,9	10,7	57,1	26,5	30,2
Procentní podíl (%)	53,34	46,26	5,56	29,11	8,34	10,836

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výběrovém souboru rentability vlastního kapitálu v rámci zjištěné závislosti vybraných položek výkazu zisku a ztráty na celkových aktivech dle tabulky 39 byla zjištěna vysoká závislost u jedné položky. Nejvyšší míra souvztažnosti 0,8433 byla mezi celkovými aktivy a osobními náklady. Procentní podíl odpisů činil u výběrového souboru 28,77% z celkových aktiv s pravděpodobností 71,1%. Pod hranicí 70% pravděpodobnosti procentního podílu na celkových aktivech byly výkony, výkonová spotřeba, přidaná hodnota a odpisy. Nejvyšší míra korelace 0,8104 pod hranicí 70% pravděpodobnosti procentního podílu se nacházela mezi celkovými aktivy a přidanou hodnotou. Procentní podíl přidané hodnoty činil u výběrového souboru 46,9% z celkových aktiv s pravděpodobností 65,6%. Druhou nejvyšší míra korelace činila 0,7849 a byla mezi celkovými aktivy a výkony. Procentní podíl výkonů byl 148,29% z celkových aktiv při pravděpodobnosti 61,6%. Třetí nejvyšší míra souvztažnosti 0,7624 se nacházela mezi celkovými aktivy a cizí výkonovou spotřebou. Procentní podíl

výkonové spotřeby činil u výběrového souboru 109,19% z celkových aktiv s pravděpodobností 58,1%. U provozního výsledku hospodaření činil korelační koeficient 0,6953, procentní podíl 14,25% s pravděpodobností 48,3%.

Tab. 39: Výsledky korelační a regresní analýzy VS ROE vybraných položek výkazu zisku a ztráty

ROE	Výkony	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň
Korelační koeficient	0,7849	0,7624	0,8104	0,8433	0,7980	0,6953	0,4578	0,4417
Rovnice regrese	$Y=1,055x+42791$	$Y=0,819+27291$	$Y=0,283x+18602$	$Y=0,145x+14265$	$Y=0,036x+548,1$	$Y=0,108x+3454$	$Y=0,002x+453,1$	$Y=0,019x+1080$
Koeficient determinace (%)	61,6	58,1	65,6	71,1	63,6	48,3	20,9	19,5
Procentní podíl (%)	148,29	109,19	46,90	28,77	4,15	14,25	0,65	2,98

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výběrovém souboru rentability vlastního kapitálu v rámci zjištěné závislosti vybraných položek výkazu zisku a ztráty na celkových aktivech dle tabulky 40 byla zjištěna vysoká závislost u všech druhů zisku. Nejvyšší míra souvztažnosti 0,8416 byla mezi celkovými aktivy a EBITA. Procentní podíl EBITA činil u výběrového souboru 18,92% z celkových aktiv s pravděpodobností 70,8%. Druhá nejvyšší míra korelace 0,8404 se nacházela mezi celkovými aktivy a EAT. Procentní podíl EAT činil u výběrového souboru 11,4% z celkových aktiv s pravděpodobností 67%. Třetí nejvyšší míra korelace činila 0,8146 a byla mezi celkovými aktivy a EBIT. Procentní podíl EBIT byl 14,79% z celkových aktiv při pravděpodobnosti 66,3%. Čtvrtá a současně nejnižší míra korelace 0,8091 byla u EBT s procentním podílem 14,21 a pravděpodobností 65,4%.

Tab. 40: Výsledky korelační a regresní analýzy zisků VS ROE

ROE	EBITA	EBIT	EBT	EAT
Korelační koeficient	0,8416	0,8146	0,8091	0,8404
Rovnice regrese	$Y=0,181x+815,8$	$Y=0,145x+288,1$	$Y=0,143x-92,28$	$Y=0,129x-1501$
Koeficient determinace (%)	70,8	66,3	65,4	70,6
Procentní podíl (%)	18,92	14,79	14,21	11,4

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.2.3 Výběrový soubor ROA

Ve výběrovém souboru rentability aktiv v rámci zjištěné závislosti vybraných položek aktiv na celkových aktivech dle tabulky 41 byla zjištěna vysoká závislost u čtyř položek. Nejvyšší míra korelace 0,9462 byla mezi celkovými aktivy a oběžnými aktivy. Procentní podíl oběžných aktiv činil u výběrového souboru 55,38% z celkových aktiv s pravděpodobností 93,1%. Druhá nejvyšší míra korelace 0,9397 se nacházela mezi celkovými aktivy a dlouhodobými aktivy. Procentní podíl dlouhodobých zásob činil u výběrového souboru 38,37% z celkových aktiv s pravděpodobností 88,3%. Třetí nejvyšší míra korelace činila 0,8813 a byla mezi celkovými aktivy a dlouhodobými pohledávkami. Procentní podíl dlouhodobých pohledávek byl 1,98% z celkových aktiv při pravděpodobnosti 77,6%. Čtvrtou nejvyšší míru souvztažnosti procentního podílu na celkových aktivech měly zásoby s hodnotou korelace 0,8522 při procentním podílu 17,66% a s pravděpodobností 72,6%.

Tab. 41: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek aktiv VS ROA

ROA	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
Korelační koeficient	0,9397	0,9652	0,8522	0,8813	0,7069	0,5399
Rovnice regrese	$Y=0,420x-3629$	$Y=0,575x-2125$	$Y=0,161x+1557$	$Y=0,032x-1219$	$Y=0,187x+8416$	$Y=0,232x-5920$
Koeficient determinace (%)	88,3	93,1	72,6	77,6	49,9	29,1
Procentní podíl (%)	38,37	55,38	17,66	1,98	27,12	17,28

Zdroj: vlastní zpracování

U vybraných položek pasiv dle tabulky 42 byla zjištěna vysoká závislost na celkových pasivech u jedné hodnoty. Nejvyšší míra korelace 0,9637 byla mezi celkovými pasivy a vlastním kapitálem. Procentní podíl vlastního kapitálu činil u výběrového souboru 60,8% z celkových pasiv s pravděpodobností 92,8%. Pod hranicí 70% pravděpodobnosti procentního podílu na celkových aktivech byl cizí kapitál a krátkodobé závazky. Míra souvztažnosti 0,7848 se nacházela mezi celkovými pasivy a krátkodobými závazky. Procentní podíl krátkodobých závazků činil u výběrového souboru 25,57% z celkových pasiv s pravděpodobností 61,6%. Hodnota závislosti činící

0,7390 byla mezi celkovými pasivy a cizím kapitálem. Procentní podíl cizího kapitálu byl 39,11% z celkových pasiv při pravděpodobnosti 54,6%.

Tab. 42: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek pasiv VS ROA

ROA	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	Krátkodobé finanční úvěry
Korelační koeficient	0,9637	0,7390	0,4392	0,7848	0,3692	0,3465
Rovnice regrese	$Y=0,761x-15305$	$0,237x+15421$	$Y=0,026x-366,3$	$Y=0,191x+6468$	$Y=0,044x+8075$	$Y=0,030x+6477$
Koeficient determinace (%)	92,8	54,6	19,2	61,6	13,6	12,0
Procentní podíl (%)	60,8	39,12	2,23	25,57	12,48	9,48

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výběrovém souboru rentability aktiv v rámci zjištěné závislosti vybraných položek výkazu zisku a ztráty na celkových aktivech dle tabulky 43 byla zjištěna vysoká závislost u dvou položek. Nejvyšší míra souvztažnosti 0,8938 byla mezi celkovými aktivy a přidanou hodnotou. Procentní podíl přidané hodnoty činil u výběrového souboru 53,46% z celkových aktiv s pravděpodobností 79,8%. Druhé nejvyšší hodnoty korelace 0,8730 se nacházela u celkových aktiv a osobních nákladů. Procentní podíl osobních nákladů byl 30,06% z celkových aktiv s pravděpodobností 76,2%. Pod hranicí 70% pravděpodobnosti procentního podílu na celkových aktivech byly výkony, výkonová spotřeba a odpisy. Nejvyšší míra korelace 0,8104 pod hranicí 70% pravděpodobnosti procentního podílu se nacházela mezi celkovými aktivy a odpisy. Procentní podíl odpisů činil u výběrového souboru 2,4% z celkových aktiv s pravděpodobností 69,7%. Druhá nejvyšší míra korelace činila 0,7906 a byla mezi celkovými aktivy a výkony. Procentní podíl výkonů byl 163,72% z celkových aktiv při pravděpodobnosti 62,5%. Třetí nejvyšší míra souvztažnosti 0,7555 se nacházela mezi celkovými aktivy a výkonovou spotřebou. Procentní podíl výkonové spotřeby činil u výběrového souboru 115,74% z celkových aktiv s pravděpodobností 57%. U provozního výsledku hospodaření činil korelační koeficient 0,7315, procentní podíl 20,31% s pravděpodobností 53,5%.

Tab. 43: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek výkazu zisku a ztráty VS ROA

ROA	Výkony	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň
Korelační koeficient	0,7906	0,7555	0,8938	0,8730	0,8353	0,7315	0,5240	0,4229
Rovnice regrese	$Y=1,128x+50921$	$Y=0,849x+30841$	$Y=0,331x+20356$	$Y=0,147x+15356$	$Y=0,045x+23,86$	$Y=0,138x+6505$	$Y=0,002x+359,2$	$Y=0,021x+2697$
Koeficient determinace (%)	62,5	57,0	79,8	76,2	69,7	53,5	24,7	17,8
Procentní podíl (%)	163,72	115,74	53,46	30,06	0,024	20,31	0,559	4,8

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výběrovém souboru rentability aktiv v rámci zjištěné závislosti vybraných položek výkazu zisku a ztráty na celkových aktivech dle tabulky 44 byla zjištěna vysoká závislost u všech druhů zisku. Nejvyšší míra souvztažnosti 0,9226 byla mezi celkovými aktivy a EAT. Procentní podíl EAT činil 16,47% z celkových aktiv s pravděpodobností 85,1% u výběrového souboru. Druhá nejvyšší míra korelace 0,9217 se nacházela mezi celkovými aktivy a EBITA. Procentní podíl EBITA činil u výběrového souboru 26,01% z celkových aktiv s pravděpodobností 84,9%. Třetí nejvyšší míra korelace činila 0,9025 a byla mezi celkovými aktivy a EBIT. Procentní podíl EBIT byl 21,48% z celkových aktiv při pravděpodobnosti 81,4%. Čtvrtá a současně nejnižší míra korelace 0,8997 byla u EBT s procentním podílem 20,90 a pravděpodobností 80,9%.

Tab. 44: Výsledky korelační a regresní analýzy zisků VS ROA

ROA	EBITA	EBIT	EBT	EAT
Korelační koeficient	0,9217	0,9025	0,8997	0,9226
Rovnice regrese	$Y=0,239x+2108$	$Y=0,194x+2084$	$Y=0,191x+1803$	$0,171x-627,2$
Koeficient determinace (%)	84,9	81,4	80,9	85,1
Procentní podíl (%)	26,01	21,48	20,90	16,47

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.2.4 ROS

Ve výběrovém souboru rentability tržeb byla v rámci vybraných položek aktiv na celkových aktivech dle tabulky 45 zjištěna vysoká závislost u dvou položek. Nejvyšší

míra korelace 0,9476 byla mezi celkovými aktivy a oběžnými aktivy. Procentní podíl oběžných aktiv činil u výběrového souboru 51,36% z celkových aktiv s pravděpodobností 89,8%. Druhá nejvyšší míra korelace 0,9135 se nacházela mezi celkovými aktivy a dlouhodobými aktivy. Procentní podíl dlouhodobých aktiv činil u výběrového souboru 39,88% z celkových aktiv s pravděpodobností 83,4%. Lehce pod hranicí 70% pravděpodobnosti procentního podílu na celkových aktivech byly zásoby dlouhodobé pohledávky. Nejvyšší míra korelace 0,7885 pod hranicí 70% pravděpodobnosti procentního podílu se nacházela mezi celkovými aktivy a dlouhodobými pohledávkami. Procentní podíl dlouhodobých pohledávek činil 0,94% z celkových aktiv s pravděpodobností 62,1% u výběrového souboru. Druhá nejvyšší míra korelace činila 0,7860 a byla mezi celkovými aktivy a zásobami. Procentní podíl výkonů byl 16,72% z celkových aktiv při pravděpodobnosti 61,7%.

Tab. 45: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek aktiv VS ROS

ROS	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
Korelační koeficient	0,9135	0,9476	0,7860	0,7885	0,6782	0,4526
Rovnice regrese	$Y=0,429x-3023$	$Y=0,571x-5736$	$Y=0,148x+1917$	$Y=0,024x-1458$	$Y=0,201x+519,6$	$Y=0,181x+2328$
Koeficient determinace (%)	83,4	89,8	61,7	62,1	46,0	20,4
Procentní podíl (%)	39,88	51,36	16,72	0,94	20,62	20,43

Zdroj: vlastní zpracování

U vybraných položek pasiv dle tabulky 46 byla zjištěna vysoká závislost u jedné hodnoty na celkových pasivech. Nejvyšší míra korelace 0,9367 byla mezi celkovými pasivy a vlastním kapitálem. Procentní podíl vlastního kapitálu činil u výběrového souboru 64,28% z celkových pasiv s pravděpodobností 87,7%. Pod hranicí 70% pravděpodobnosti procentního podílu na celkových aktivech byl cizí kapitál a krátkodobé závazky. Míra souvztažnosti 0,6457 se nacházela mezi celkovými pasivy a cizím kapitálem. Procentní podíl cizího kapitálu činil u výběrového souboru 34,60% z celkových pasiv s pravděpodobností 41,7%. Hodnota závislosti činící 0,6075 byla mezi celkovými pasivy a krátkodobými závazky. Procentní podíl krátkodobých závazků byl 22,10% z celkových pasiv při pravděpodobnosti 36,9%.

Tab. 46: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek pasiv VS ROS

ROS	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	Krátkodobé finanční úvěry
Korelační koeficient	0,9367	0,6457	0,4138	0,6075	0,3695	0,3352
Rovnice regrese	$Y=0,758x-11519$	$Y=0,241x+10502$	$Y=0,050x-1250$	$Y=0,199x+2196$	$Y=0,031x+8255$	$Y=0,027x+8301$
Koeficient determinace (%)	87,7	41,7	17,1	36,9	13,6	11,2
Procentní podíl (%)	64,28	34,60	3,75	22,10	11,36	11,00

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výběrovém souboru rentability aktiv v rámci zjištěné závislosti vybraných položek výkazu zisku a ztráty na celkových aktivech dle tabulky 47 nebyla zjištěna vysoká závislost. Vybrané položky se nacházely pod hranicí 70% pravděpodobnosti procentního podílu na celkových aktivech. Nejvyšší míra korelace 0,8281 pod hranicí 70% pravděpodobnosti procentního podílu se nacházela mezi celkovými aktivy a výkonovou spotřebou. Procentní podíl výkonové spotřeby výběrového souboru činil 78,05% z celkových aktiv s pravděpodobností 68,5%. Druhá nejvyšší míra korelace činila 0,8100 a byla mezi celkovými aktivy a osobními náklady. Procentní podíl výkonů byl 25,39% z celkových aktiv při pravděpodobnosti 65,6%. Třetí nejvyšší míra souvztažnosti 0,8047 se nacházela mezi celkovými aktivy a výkony. Procentní podíl výkonů výběrového souboru činil 118,77% z celkových aktiv s pravděpodobností 64,7%. Čtvrtá nejvyšší hodnota korelace 0,7644 byla u celkových aktiv a přidané hodnoty. Procentní podíl přidané hodnoty byl u výběrového souboru 51,69% z celkových aktiv s pravděpodobností 58,4%. U provozního výsledku hospodaření činil korelační koeficient 0,5417, procentní podíl 23,51% s pravděpodobností 29,3%.

Tab. 47: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek výkazu zisku a ztráty VS ROS

ROS	Výkony	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň
Korelační koeficient	0,8047	0,8281	0,7644	0,8100	0,7544	0,5417	0,4376	0,3104
Rovnice regrese	$Y=0,813x+37465$	$Y=0,635x+14551$	$Y=0,223x+29390$	$Y=0,111x+14290$	$0,037x+1147$	$Y=0,081x+15407$	$Y=0,003x+442,6$	$Y=0,009x+4333$
Koeficient determinace (%)	64,7	68,5	58,4	65,6	56,9	29,3	19,1	9,6
Procentní podíl (%)	118,77	78,05	51,69	25,39	4,85	23,51	0,74	5,23

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výběrovém souboru rentability tržeb v rámci zjištěné závislosti vybraných položek výkazu zisku a ztráty výsledku hospodaření na celkových aktivech dle tabulky 48 byla zjištěna vyšší závislost u všech druhů zisku. Nejvyšší míra souvztažnosti 0,7807 byla mezi celkovými aktivy a EBITA. Procentní podíl EBITA činil u výběrového souboru 27,78% z celkových aktiv s pravděpodobností 60,9%. Druhá nejvyšší míra korelace 0,7593 se nacházela mezi celkovými aktivy a EAT. Procentní podíl EAT činil u výběrového souboru 17,47% z celkových aktiv s pravděpodobností 57,6%. Třetí nejvyšší míra korelace činila 0,7340 a byla mezi celkovými aktivy a EBIT. Procentní podíl EBIT byl 22,94% z celkových aktiv při pravděpodobnosti 53,8%. Čtvrtá a současně nejnižší míra korelace 0,7256 byla u EBT s procentním podílem 22,45% a pravděpodobností 52,6%.

Tab. 48: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek zisků VS ROS

ROS	EBITA	EBIT	EBT	EAT
Korelační koeficient	0,7807	0,7340	0,7256	0,7593
Rovnice regrese	$Y=0,162x+11583$	$Y=0,125x+10436$	$Y=0,123x+10197$	$Y=0,115x+5972$
Koeficient determinace (%)	60,9	53,8	52,6	57,6
Procentní podíl (%)	27,78	22,94	22,45	17,47

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.3 Model úspěšného nábytkářského podniku

Na základě zjištěného procentního podílu vypočteného z rovnice regrese a korelačního koeficientu byl sestaven model úspěchu nábytkářského podniku. Model se prezentuje ve formě tabulek. První řádek tabulky je tvořen jednotlivými vybranými položkami účetních výkazů. První sloupec obsahuje položky výběrových souborů a jejich koeficienty determinace. V dalších řádcích a sloupcích jsou pak uvedeny zjištěné hodnoty procentního podílu jednotlivých vybraných složek účetních výkazů výběrových souborů a jejich koeficienty determinace. Dále jsou tytéž buňky vybarveny barvou, která charakterizuje míru závislosti vybrané složky účetního výkazu na celkových aktivech/pasivech daného výběrového souboru. Bylo použito barevného značení uvedeného v bodu 3.3 Základní statistické ukazatelé a níže na obrázku 46 jsou uvedeny pro připomenutí. Může se použít i jiného barevného značení či šrafování, základem je,

aby barvy nebyly zaměnitelné a výsledná hodnota korelačního koeficientu odpovídala zvolené barvě či šrafování.

Síla asociace	Korelační koeficient r
Není	$r = 0$
Slabá	$0 < r < 0,3$
Střední	$0,3 \leq r < 0,5$
Vysoká	$0,5 \leq r < 0,7$
Značně vysoká	$0,7 \leq r < 1$
Pevná (funkční)	$ r = < 1$

Obr. 46: Pásma síly asociace veličin podle hodnoty korelačního koeficientu r.

Zdroj: Zdroj: Hendl, 2004; vlastní zpracování

Procentní rozbor modelu úspěchu nábytkářských výroby byl vystaven na VS ROE, který byl srovnán s hodnotami procentního podílu odvětví výroba nábytku CZ-NACE 31 a Zpracovatelským průmyslem v roce 2011. Hodnot procentních podílů odvětví výroba nábytku CZ-NACE 31 a Zpracovatelského průmyslu z roku 2012 nebylo použito, jelikož se nejedná o reálné dosažené hodnoty, ale o prognózované hodnoty Českého statistického úřadu.

Za důležitý předpoklad úspěšného podnikání považují Vochozka a Mulač (2012) udržení majetkově-finanční stability podniku, tedy vytvářet a trvale udržovat vyvážený vztah mezi majetkem a používaným kapitálem. Teoreticky je možné financovat podniková aktiva libovolnými disponibilními zdroji, nicméně existuje obecná zásada vycházející z časového sladění položek aktiv a jejich zdrojů financování. Teorie finančního managementu, jak uvádí Kislingerová (2004), říká, že dlouhodobá aktiva musí být financována výhradně dlouhodobými zdroji a vlastní kapitál smí být použit výhradně k financování dlouhodobého majetku. Dlouhodobá aktiva VS ROE zaznamenala dle tabulky 49 procentní podíl 39,2% na celkových aktivech, přičemž byla plně kryta vlastním kapitálem, který byl charakteristický dle tabulky 50 procentním podílem 53,34% vytvářející finanční jistotu podniku. Téhož krytí dlouhodobého majetku v plné výši vlastním kapitálem bylo dosaženo i odvětví výroba nábytku a ve zpracovatelském průmyslu. Přičemž dlouhodobá aktiva VS ROE byla vyšší o 4,69% ve srovnání s odvětvím výroby nábytku, které dosahovalo hodnoty 48,65% a o 6,21% vyšší

ve srovnání se zpracovatelským průmyslem s hodnotou 47,13%. V rámci procentního podílu vlastního kapitálu VS ROE měl téměř shodný výsledek se zpracovatelským průmyslem, který dosáhl 39,68% v roce 2011. Odvětví výroby nábytku v témže roce, mělo hodnotu procentního podílu vlastního kapitálu jen o 2,47% vyšší, tedy 41,67%. Podnik by měl mít právě tolik kapitálu, kolik potřebuje. Má-li kapitálu více, je jeho využití nevhodné a tudíž je podnik překapitalizován. Jedná se o situaci, kdy podnik dlouhodobým vlastním kapitálem i cizím kapitálem kryje i oběžný majetek.

Z výše uvedeného poměru dlouhodobých aktiv a vlastního kapitálu vyplývá, že část oběžných aktiv je kryta dlouhodobým kapitálem, čímž vzniká kladný čistý pracovní kapitál. Dle Vochozky a Mulače (2012) představuje pracovní kapitál volný oběžný majetek, který může podnik použít ke svému rozvoji. Výše čistého kapitálu je zajímavá pro krátkodobé věřitele podniku, jelikož zabezpečují splatnost jejich pohledávek.

Majetková struktura se liší dle typologie a činnosti podniku. U průmyslových podniků, jak uvádí Vochozka a Mulač (2012), jsou nejvýznamnějšími položkami aktiv budovy a stroje. U VS ROE v majetkové struktuře také převládá dlouhodobý majetek. I když procentní podíl oběžného majetku na celkových aktivech u VS ROE byl 62,26% což je o 2,89% více, než tomu bylo v roce 2011 u zpracovatelského průmyslu, kde dosáhl podílu 59,37% a skoro o 7,54% více než u odvětví výroba nábytku s podílem 54,72%. Převládající podíl oběžného majetku ve struktuře aktiv VS ROE je způsoben vysokým procentním podílem krátkodobých pohledávek a zásob. Zásoby u VS ROE dosáhly v procentním rozboru 18,02%, přičemž podobné hodnoty 17,33% v roce 2011 dosáhlo odvětví výroba nábytku. Zpracovatelský průmysl udržel zásoby v témže rok na procentním podílu na hodnotě 14,95%.

Významnou skupinou oběžného majetku jsou pohledávky. Standardně se jedná o dluh, který vůči podniku mají jeho obchodní partneři, stát a další instituce. Pohledávky jsou součástí hotovostního cyklu a souběžně pracovního kapitálu. Procentní podíl krátkodobých a dlouhodobých pohledávek VS ROE se pro srovnání s odvětvím nábytku a zpracovatelským průmyslem musely sečíst, jelikož jsou tyto složky účetních výkazů prezentovány ve finanční analýze MPO součtem těchto hodnot. Dle Kislingerové (2004) je ideální, pokud žádné takové pohledávky nemá, nicméně pohledávky VS ROE dosáhly procentního podílu na celkových aktivech hodnoty 30,02% a podobné hodnoty o 1,63% vyšší, dosáhl i zpracovatelský průmysl s 31,65%. Odvětví výroba nábytku

mělo pohledávky v procentním podílu na celkových aktivech při hodnotě 23,13%. Dokud podnik neinkasuje pohledávku, jeho hospodářský výsledek není kryt peněžními prostředky.

Krátkodobý finanční majetek, jak prezentují Mulač s Mulačovou (2007), je nejvíce likvidní položkou oběžných aktiv. Do této skupiny se zařazují peníze, účty v bankách, krátkodobý finanční majetek a pořizovaný krátkodobý finanční majetek. Krátkodobý finanční majetek je hodnotou, se kterou může podnik hospodařit. Procentní podíl krátkodobého finančního majetku VS ROE na celkových aktivech činil 13,52%, což bylo o 2,88% více ve srovnání s odvětvím výroba nábytku, kde podíl dosáhl hodnoty 10,64% a dokonce 6,64% více než u zpracovatelského průmyslu, který dosáhl hodnoty jen 6,68%.

Tab. 49: Procentní rozbor aktiv modelu úspěšného nábytkářského podniku (%)

	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
VS BM	38,45	64,07	18,27	1,63	28,39	12,25
Koeficient determinace	89,5	74,2	79,3	37,1	67,2	20,7
VS ROE	39,2	62,26	18,02	1,45	28,57	13,52
Koeficient determinace	86,3	73,4	74,3	41	66	29,3
VS ROA	38,37	55,38	17,66	1,98	27,12	17,28
Koeficient determinace	88,3	93,1	72,6	77,6	49,9	29,1
VS ROS	39,88	51,364	16,72	0,94	20,62	20,43
Koeficient determinace	83,4	89,8	61,7	62,1	46	20,4

Zdroj: vlastní zpracování

Cizí kapitál je dluh, který má svoji splatnost. Za použití cizího kapitálu se platí úroky a ostatní výdaje spojené s jeho získáním. Přesto dle Nývltové a Mariniče (2010) bývá obvykle cizí kapitál levnějším zdrojem než kapitál vlastní. Současně platí, že krátkodobý kapitál je levnější než dlouhodobý. Procentní podíl cizího kapitálu VS ROE dosáhl hodnoty 46,26% a byl nižší na rozdíl od odvětví výroby nábytku s 49,99% a od zpracovatelského průmyslu s 49,67%. Cizí kapitál zvyšuje zadluženost podniku a tím snižuje jeho stabilitu, přičemž každý další dluh je dražší a obtížnější na získání. Taktéž

vysoký podíl cizího kapitálu omezuje jednání managementu, jelikož se rozhodování přizpůsobuje věřitelům.

Procentní podíl krátkodobých a dlouhodobých závazků VS ROE se pro komparaci s odvětvím nábytku a zpracovatelským průmyslem musely sečíst, jelikož jsou tyto složky účetních výkazů prezentovány ve finanční analýze MPO součtem těchto hodnot. Závazky VS ROE dosáhly procentního podílu na celkových aktivech/pasivech hodnoty 34,67% a podobné hodnoty o 2,26% vyšší dosáhlo i odvětví nábytku s 36,88%. Zpracovatelský průmysl měl závazky v procentním podílu na celkových aktivech ještě o 5,04% vyšší při hodnotě 39,71%. Zvyšující se procentní podíl krátkodobých závazků má významný vliv na finanční likviditu podniku a dostáním svých závazků.

Procentní podíl Bankovního úvěru VS ROE na celkových aktivech/pasivech činil 8,34%, což bylo o 4,76% méně ve srovnání s odvětvím výroba nábytku dosahujícím hodnoty 13,10% a jen o 1,61% více než u zpracovatelského průmyslu, který dosáhl hodnoty jen 9,95%.

Krátkodobé finanční úvěry a jejich procentní podíl nebyl porovnáván s odvětvím nábytku a zpracovatelským průmyslem, jelikož jeho hodnoty nejsou prezentovány ve finančních analýzách MPO. Procentní podíl krátkodobých finančních úvěrů činil u VS ROE 10,84%.

Tab. 50: Procentní rozbor pasiv modelu úspěšného nábytkářského podniku (%)

	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	Krátkodobé finanční úvěry
VS BM	61,12	38,79	4,58	25,01	11,2	1,11
Koeficient determinace	93	72,7	7	73	42,8	31,1
VS ROE	53,34	46,26	5,56	29,11	8,34	10,84
Koeficient determinace	87,6	58,9	10,7	57,1	26,5	30,2
VS ROA	60,8	39,12	2,23	25,57	12,48	9,48
Koeficient determinace	92,8	54,6	19,2	61,6	13,6	12
VS ROS	64,28	34,6	3,75	22,1	11,36	11
Koeficient determinace	87,7	41,7	17,1	36,9	13,6	11,2

Zdroj: vlastní zpracování

Výkony bez obchodní marže dle tabulky 51VS ROE zaznamenaly procentní podíl na celkových aktivech ve výši 148,29%. Jedná se o nejvyšší procentní podíl ve srovnání se zpracovatelským průmyslem, který dosáhl 124,74% v roce 2011. Odvětví výroba nábytku v témže roce mělo hodnotu o 30,85% nižší, tedy 117,44%. Procentní podíl výkonové spotřeby na celkových aktivech u VS ROE byl charakteristický 109,19%, což je o 26,88% více, než tomu bylo v roce 2011 v odvětví výroby nábytku, kde dosáhl podílu 82,31% a skoro o 13,12% více než u zpracovatelského průmyslu s podílem 96,07%. Přidaná hodnota u VS ROE dosáhla v procentním rozboru 46,9%, přičemž hodnota byla vyšší o 11,77% než v odvětví výroba nábytku v roce 2011, kde dosáhla 35,13%. Zpracovatelský průmysl měl přidanou hodnotu v témže rok v procentním podílu na hodnotě 28,67%. Procentní podíl osobních nákladů VS ROE na celkových aktivech činil 28,77%, což bylo o 5,4% více ve srovnání s odvětvím výroba nábytku dosahujícím hodnoty 23,37% a dokonce o 13,01% více než u zpracovatelského průmyslu, kde dosáhl hodnoty 15,76%. Provozní výsledek hospodaření, nákladové úroky, daň a jejich procentní podíl se nekomparoval s odvětvím nábytku a zpracovatelským průmyslem, protože jejich hodnoty nebyly uvedeny ve finančních analýzách MPO. Procentní podíl provozního výsledku hospodaření u VS ROE činil 14,25%, nákladové úroky 0,65% a daň 2,98%.

Tab. 51: Procentní rozbor výkazu zisku a ztráty modelu úspěšného nábytkářského podniku (%)

	Výkony	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň
VS BM	150,29	110,88	48,71	31,16	4,08	13,15	0,37	2,88
Koeficient determinace	68,8	63,3	72,2	69,9	73,9	51,2	41,3	18,7
VS ROE	148,29	109,19	46,9	28,77	4,15	14,25	0,65	2,98
Koeficient determinace	61,6	58,1	65,6	71,1	63,6	48,3	20,9	19,5
VS ROA	163,72	115,74	53,46	30,06	0,024	20,31	0,559	4,8
Koeficient determinace	62,5	57	79,8	76,2	69,7	53,5	24,7	17,8
VS ROS	118,77	78,05	51,69	25,39	4,85	23,507	0,74	5,23
Koeficient determinace	64,7	68,5	58,4	65,6	56,9	29,3	19,1	9,6

Zdroj: vlastní zpracování

Hospodářský výsledek za běžné účetní období neboli EAT dosáhl procentního podílu na celkových aktivech u VS ROE 11,4%. Odvětví výroba nábytku dosáhlo v roce 2011 procentního podílu o 6,77% nižší ve srovnání s VS ROE, tedy 4,63%. U zpracovatelského průmyslu byla hodnota procentního podílu 6,14%.

Další druhy zisku, jako jsou EBITA, EBIT, EBT, a jejich procentní podíl se nesrovnával s odvětvím nábytku a zpracovatelským průmyslem, jelikož jejich hodnoty nejsou uvedeny ve finančních analýzách MPO.

Tab. 52: Výsledný model úspěšného nábytkářského podniku VS ROE (%)

Model úspěchu nábytkářské výroby VS ROE		
Položka účetního výkazu	Procentní podíl	Koeficient determinace
Aktiva / Pasiva	100	100
Dlouhodobá aktiva	39,2	86,3
Oběžná aktiva	62,26	73,4
Zásoby	18,02	74,3
Dlouhodobé pohledávky	1,45	41
Krátkodobé pohledávky	28,57	66
Krátkodobý finanční majetek	13,52	29,3
Vlastní kapitál	53,34	87,6
Cizí kapitál	46,26	58,9
Dlouhodobé závazky	5,56	10,7
Krátkodobé závazky	29,11	57,1
Bankovní úvěry	8,34	26,5
Krátkodobé finanční úvěry	10,84	30,2
Výkony bez obchodní marže	148,29	61,6
Výkonová spotřeba	109,19	58,1
Přidaná hodnota	46,9	65,6
Osobní náklady	28,77	71,1
Odpisy	4,15	63,6
Provozní výsledek hospodaření	14,25	48,3
Nákladové úroky	0,65	20,9
Daň	2,98	19,5
EBITA	18,92	70,8
EBIT	14,79	66,3
EBT	14,21	65,4
EAT	11,4	70,6

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedeného lze říci, že model úspěchu nábytkářských výroby VS ROE prezentovaný v tabulce 52 byl vystaven na procentním podílu vybraných položek účetních výkazů na celkové výši aktiv výběrového souboru, ne však na jeho průměrných hodnotách. Procentní podíl byl vypočten z rovnice regrese, která vycházela ze vzájemné závislosti vybrané položky účetních výkazů na celkové výši aktiv

výběrového souboru VS ROE. Dále byl model doplněn o barevné vyjádření síly asociace veličin podle hodnoty korelačního koeficientu r . A nakonec se rozšířil o hodnotu koeficientu determinace vyjadřující míru pravděpodobnosti zapříčinění vybrané položky účetního výkazů na celkové výši aktiv.

5.3 Ověření modelu úspěšného nábytkářského podniku

5.3.1 TON a.s.

TON a.s. je českou akciovou společností působící na českém a zahraničním trhu přes dvacet let. Hlavní činností je sériová výroba sedacího nábytku. Výrobky a především pak židle jsou exportovány do celého světa. Se svými výrobky získala společnost velké množství ocenění. V roce 2012 zaměstnávala 810 zaměstnanců.

5.3.1.1 Základní údaje o společnosti

Název: TON a.s.

Sídlo a hlavní závod: Michaela Thoneta 148,
Bystřice pod Hostýnem, PSČ 768 61

IČO: 49970585

Právní forma: akciová společnost

Provoz: Tovární 725, Holešov, PSČ 769 01

Datum vzniku: 1. 1. 1994

Právní poměry společnosti se řídí právním řádem České republiky.

Společnost byla založena podle Obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb.

Předmět podnikání: Truhlářství, podlahářství

Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona

Výroba elektřiny

Výroba a rozvod tepla

Provozování dráhy a drážní dopravy

Silniční motorová doprava:

- nákladní vnitrostátní provozovaná vozidla o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně,
- nákladní vnitrostátní provozovaná vozidla o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny

Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence

Hostinská činnost
Rejstříkový soud: Krajský soud v Brně, oddíl B,
vložka 1239, zapsáno 1. 1. 1994

5.3.1.2 Použití modelu úspěšnosti nábytkářské výroby

Na základě účetních hodnot z účetních výkazů z roku 2012 byl proveden procentní rozbor společnosti TON a.s. a následně konfrontován s modelem úspěchu VS ROE, uvedeným v oddílu 5.2.3 této disertační práce. Výsledky vybraného podniku bylo možné konfrontovat také s VS ROA a VS ROS, nicméně v rámci disertační práce se jednalo především o komparaci s VS ROE. Z tabulky 53 je patrný významný rozdíl mezi vybraným podnikem a VS ROE ve struktuře aktiv. Především ve vzájemném poměru dlouhodobých aktiv a oběžných aktiv. Vyšší podíl dlouhodobých aktiv nad oběžnými aktivy vybraného podniku mohl být způsoben náročnou průmyslovou výrobou s požadavkem na strojně-technologické vybavení, jelikož se podnik zabývá sériovou výrobou jídelního nábytku, především pak židlemi. Mínění potvrzují Nývltová s Mariničem (2010), kteří uvádí, že v průmyslových podnicích tvoří dlouhodobý majetek podstatnou část majetkové struktury. V případě vybraného podniku tvořila dlouhodobá aktiva podíl 60,4% , přičemž u VS ROE tomu byl podíl na celkové výši aktiv 39,2%.

Zásoby vybraného podniku tvořily nejvýznamnější složku oběžných aktiv, která činila 22,95% z celkové výše aktiv (dle tabulky 53). VS ROE mělo 18,02% podíl zásob, což je o 4,93% oproti vybranému podniku. V zásobách jsou vázány peněžní prostředky, přičemž cílem dle Vochozky a Mulače (2012) je snaha o efektivní řízení zásob a určení vhodného režimu zásobování. Optimální režim je kompromisem mezi strategií založenou na méně častém zásobování po větších dodávkách, nutícím podnik držet velkou průměrnou hladinu zásob, anebo strategií většího počtu objednávek, se kterými rostou náklady na doplňování zboží.

V krátkodobých pohledávkách však spíše dominoval vybraný podnik, jelikož s 12,39% je má o 16,18% nižší oproti VS ROE, kde je podíl 28,57%, jak je uvedeno v tabulce 53. Procentní podíl krátkodobých pohledávek je však vhodnější hodnotit ve vztahu ke krátkodobým závazkům samotného podniku. Řezňáková (2010) uvádí, že z procentního podílu krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků je možné dedukovat vyjednávací sílu podniku ve vztahu k jeho obchodním partnerům a postavení podniku na trhu. Dále je důležitá doba splatnosti závazků, která má být delší než doba

splatnosti pohledávek. Z čehož vyplývá, že podnik úvěrem od dodavatelů disponuje delší dobu, než je úvěr poskytovaný odběratelům, což mu umožňuje profinancování a případně i financování části výrobního cyklu. Jestliže je tomu obráceně podnik musí získat dodatečné zdroje na financování výrobního cyklu i obchodních úvěrů vůči odběratelům. Vyváženost obou ukazatelů je přijatelným stavem pro podnik.

Krátkodobý finanční majetek vybraného podniku podle tabulky 53 dosáhl 13,22% podílu na celkových aktivech a ve srovnání s VS ROE, u kterého dosáhla hodnota 13,52% podílu, se zdá nízký. Dominantní postavení krátkodobého finančního majetku a jeho podíl na celkové struktuře aktiv dle Růžičkové (2010) se může jevit jako negativní, neboť se drží majetek v málo efektivním aktivu, které nepřináší dostatečné výnosy. Na druhé straně je zapotřebí vyhodnotit likviditu, jelikož se může jednat o snahu zlepšit platební schopnost. Z pohledu efektivity může rozdíl hodnot mezi vybraným podnikem a VS ROE znamenat nejen lepší obchodně úvěrovou politiku a lepší platební morálku odběratelů, ale také problémy s odbytem výrobků u vybraného podniku. Stav krátkodobého finančního majetku lze zjistit pomocí ukazatele srovnání doby obratu pohledávek vybraného podniku a VS ROE.

Tab. 53: Srovnání procentního podílu aktiv TON a.s. s modelem úspěchu nábytkářského podniku

	Aktiva	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
TON a.s. (tis. Kč)	672215	406035	259603	154243	434	83303	21623
Procentní podíl (%)	100	60,40	38,62	22,95	0,06	12,39	3,22
VS ROE (tis. Kč)	672215	263508	418521	121133	9747	192052	90883
Procentní podíl (%)	100	39,2	62,26	18,02	1,45	28,57	13,52
VS ROA (tis. Kč)	672215	257929	372273	118713	13310	182305	116159
Procentní podíl (%)	100	38,37	55,38	17,66	1,98	27,12	17,28
VS ROS (tis. Kč)	672215	268079	345277	112394	6319	138611	137334
Procentní podíl (%)	100	39,88	51,364	16,72	0,94	20,62	20,43

Zdroj: TON a.s., 2012; vlastní zpracování

Procentní podíl vlastního kapitálu na celkové výši aktiv vybraného podniku dle tabulky 54 dosáhl hodnoty 65,06% a o 4,66% převyšuje hodnotu dlouhodobých aktiv. Z tohoto poměru vyplývá, že vlastním kapitálem se financují oběžná aktiva a vzniká čistý pracovní kapitál, který je určený k úhradě nákladů na provozní činnost, především pak výkonovou spotřebu a mzdy. (ŘEZŇÁKOVÁ, 2010)

Významného postavení ve struktuře pasiv VS ROE měly krátkodobé závazky, činící podíl 29,11% dle tabulky 54, a převyšovaly krátkodobé pohledávky o 0,54% podílu na celkových aktivech. U vybraného podniku byly však krátkodobé závazky o 15,62% nižší ve srovnání s VS ROE při hodnotě 13,49% z celkové výše aktiv. Ve srovnání s krátkodobými pohledávkami vybraného podniku ovšem byly krátkodobé závazky o 3,23% nižší, z čehož vyplývá, že podnik musel dle Nývltové a Mariniče (2010) získat další prostředky na financování výroby i obchodních úvěrů vůči odběratelům. Je pravděpodobné, že vybraný podnik použil právě vlastního kapitálu jako dodatečného zdroje, což potvrzuje předchozí odstavec.

Procentní podíl bankovních úvěrů na celkových aktivech dle tabulky 54 měl vybraný podnik více jak dvojnásobný ve srovnání s VS ROE. Procentní podíl bankovních úvěrů vybraného podniku byl v plné výši tvořen krátkodobými bankovními úvěry. Bankovní úvěry tvořily u vybraného podniku podíl 19,21%, u VS ROE jen 8,34%.

Tab. 54: Srovnání procentního podílu pasiv TON a.s. s modelem úspěchu nábytkářského podniku

	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	Krátkodobé bankovní úvěry
TON a.s. (tis. Kč)	437321	233439	11613	90672	129116	129116
Procentní podíl (%)	65,06	34,73	1,73	13,49	19,21	19,21
VS ROE (tis. Kč)	358559	310967	37375	195682	56063	72841
Procentní podíl (%)	53,34	46,26	5,56	29,11	8,34	10,836
VS ROA (tis. Kč)	408707	262971	14990	171885	83892	63726
Procentní podíl (%)	60,8	39,12	2,23	25,57	12,48	9,48
VS ROS (tis. Kč)	432100	232586	25208	148560	76364	73944
Procentní podíl (%)	64,28	34,6	3,75	22,1	11,36	11

Zdroj: TON a.s., 2012; vlastní zpracování

Výkony bez obchodní marže a výkonová spotřeba vybraného podniku a VS ROE zaznamenaly významného rozdílu. Výkony bez obchodní marže, uvedené v tabulce 55, činily 108,71% a výkonová spotřeba se podílela ve výši 64,32% na celkových aktivech vybraného podniku. U VS ROE činil výkon bez obchodní marže 148,29% a výkonová spotřeba měla podíl na celkových aktivech ve výši 109,19%. Nízký podíl výkonu bez obchodní marže na celkových aktivech dle Synka (2007) značí, že podnik využívá dluhového financování, což je možný případ i vybraného podniku, jelikož krátkodobé bankovní úvěry tvoří významnou část cizích zdrojů. Čím více je schopen majetek

podniku vyprodukovat tržeb, tím lépe. Vysoký podíl výkonu bez obchodní marže na celkových aktivech je projevem efektivního využívání kapitálu, lépe řečeno majetku, se kterým podnik hospodaří.

Pohledem přidané hodnoty uvedené v tabulce 55 byl procentní podíl vybraného podniku a VS ROE téměř podobný, jelikož vybraný podnik dosáhl hodnoty 47,17% a VS ROE 46,9% podílu na celkových aktivech. Značný rozdíl hodnot procentního podílu ovšem byl u osobních nákladů. Vybraný podnik s 37,92% podílem měl o 9,15% vyšší osobní náklady než VS ROE, kde činily podíl 28,77% na celkových aktivech. Důsledkem byl nižší provozní výsledek hospodaření vybraného podniku ve srovnání s VS ROE. Totéž platilo i u hospodářského výsledku za běžné účetní období po zdanění, kdy vybraný podnik dosáhl hodnoty 4,63% podílu a VS ROE 11,4% podílu na celkových aktivech.

Tab. 55: Srovnání procentního podílu výkazu zisku a ztráty TON a.s. s modelem úspěchu nábytkářského podniku

	Výkony	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň	EAT 2012
TON a.s. (tis. Kč)	730767	432384	317074	254876	18682	46731	3225	7529	31132
Procentní podíl (%)	108,71	64,32	47,17	37,92	2,78	6,95	0,48	1,12	4,63
VS ROE (tis. Kč)	996828	733992	315269	193396	27897	95791	4369	20032	76633
Procentní podíl (%)	148,29	109,19	46,9	28,77	4,15	14,25	0,65	2,98	11,4
VS ROA (tis. Kč)	1100550	778022	359366	202068	161	136527	3758	32266	110714
Procentní podíl (%)	163,72	115,74	53,46	30,06	0,024	20,31	0,559	4,8	16,47
VS ROS (tis. Kč)	798390	524664	347468	170675	32602	158018	4974	35157	117436
Procentní podíl (%)	118,77	78,05	51,69	25,39	4,85	23,507	0,74	5,23	17,47

Zdroj: TON a.s., 2012; vlastní zpracování

Z výše uvedené komparace výsledků procentního rozboru vybraných položek na celkových aktivech vybraného podniku a VS ROE vyplývá, že k dosažení dlouhodobé růstové ekonomické efektivnosti výroby je zapotřebí u vybraného podniku zvýšit provozní hospodářský výsledek potažmo hospodářský výsledek za běžné účetní období po zdanění. Toho lze docílit dle Kaplana a Nortona (2002) zvýšením výkonů bez obchodní marže při zachování výkonové spotřeby nebo při zachování výkonu bez

obchodní marže při snížení výkonové spotřeby. Aby oba způsoby byly účinné, počítá se u výkonů bez obchodní marže, že se stanou tržbami podniku. Očekávaný růst na trhu s nábytkem zatím neprobíhá, spíše naopak dle tabulky 17 stagnuje, a tudíž nelze očekávat významný růst tržeb potažmo výkonů bez obchodní marže. Východisko se nalézá ve snižování výkonové spotřeby.

Jelikož přidaná hodnota vybraného podniku jako rozdíl výkonu bez obchodní marže a výkonové spotřeby je téměř shodná s VS ROE, který je modelem úspěšného nábytkářského podniku, je zapotřebí snížit složky přidané hodnoty. U vybraného podniku to byly osobní náklady, které výrazně převyšovaly v procentním podílu osobní náklady VS ROE. Snížením osobních nákladů vybraného podniku lze docílit zvýšení provozního výsledku hospodaření a tím i hospodářského výsledku za běžné účetní období po zdanění za předpokladu udržení výše přidané hodnoty.

V tabulce 56 se prezentuje srovnání poměrových ukazatelů vybraného podniku s VS ROE. Výsledné hodnoty analýzy poměrových ukazatelů potvrdily správnost cesty ke zvýšení ekonomické efektivity výroby vybraného podniku prostřednictvím snížení osobních nákladů. Tímto krokem se dle Kislingerové (2008) docílí zvýšení podílu čistého zisku na jednotce tržeb, což odráží cenovou strategii společnosti a schopnosti kontrolovat provozní náklady.

Tab. 56: Srovnání poměrových ukazatelů TON a.s. s modelem úspěchu nábytkářského podniku

	ROE	ROA	ROS	Obrat celkových aktiv	Obrat celkového kapitálu	Doba obratu zásob	Obrat zásob	Doba obratu pohledávek
TON a.s.	0,0712	0,0623	0,0426	1,0871	0,9199	37,99	9,48	41,25
VS ROE	0,2137	0,1503	0,0769	1,4829	0,6744	21,87	16,46	72,88
VS ROA	0,2709	0,2183	0,1006	1,6372	0,6108	19,42	18,54	63,99
VS ROS	0,2718	0,2344	0,1471	1,1877	0,8420	25,34	14,21	65,35

	Běžná likvidita	Pohotová likvidita	Okamžitá likvidita	Ukazatel zadluženosti	Ukazatel financí páky	Ukazatel úrokovéh o krytí	Bankrotní model IN05
TON a.s.	2,8631	1,1620	0,2385	0,35	1,54	12,99	1,48
VS ROE	2,1388	1,5198	0,4644	0,46	1,87	23,12	2,25
VS ROA	2,1658	1,4752	0,6758	0,39	1,64	39,05	3,25
VS ROS	2,3242	1,5676	0,9244	0,35	1,56	31,68	2,96

Zdroj: TON a.s., 2012; vlastní zpracování

5.3.2 Dřevozpracující výrobní družstvo

Dřevozpracující výrobní družstvo vzniklo 6. června 1951. Předmětem podnikání je individuální výroba dřevěného a čalouněného nábytku včetně kompletního vybavování interiérů. Družstvo má i vlastní kancelářský program nábytku. Zabývá se především vybavováním škol, hotelů a administrativních prostor. V roce 2012 pracovalo v podniku 122 zaměstnanců.

5.3.2.1 Základní údaje o společnosti

Název:	Dřevozpracující výrobní družstvo
Sídlo a hlavní závod:	Stromořadní 1098, Jaroměřice nad Rokytou, PSČ 675 51
IČO:	00030520
Právní forma:	Družstvo
Provoz:	Stromořadní 1098, Jaroměřice nad Rokytou, PSČ 675 51
Datum vzniku:	6. 6. 1951
Právní poměry společnosti se řídí právním řádem České republiky.	
Předmět podnikání:	Truhlářství, podlahářství Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona Výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení Silniční motorová doprava: <ul style="list-style-type: none">- nákladní vnitrostátní provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně,- nákladní vnitrostátní provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny
Rejstříkový soud:	Krajský soud v Brně, DRXXXVIII 431

5.3.2.2 Použití modelu úspěšnosti nábytkářské výroby

Na základě účetních hodnot z účetních výkazů z roku 2012 byl zpracován procentní rozbor další společnosti Dřevozpracující výrobní družstvo a následně konfrontován s modelem úspěchu VS ROE, prezentovaným v oddíle 5.2.3. této disertační práce.

Vzájemný poměr ve struktuře aktiv mezi dlouhodobými aktivy a oběžnými aktivy, jak je prezentováno v tabulce 57 značí menší rozdíl mezi vybraným podnikem a VS ROE. Vyšší podíl oběžných aktiv vybraného podniku 71,39% nad podílem

dlouhodobých aktiv 27,11% mohl být způsoben zakázkovou výrobou méně náročnou na strojně-technologické vybavení. Zároveň lze předpokládat, že veškeré strojní zařízení není během pracovní doby plně vytíženo. Důsledkem může být prodloužení doby opotřebení strojního zařízení a tím prodloužení doby obnovy strojního zařízení. Druhou možností může být dle Kislingerové (2010) investiční nečinnost k pořízení dlouhodobých aktiv, jelikož si podnik najímá cizí majetek k podnikání. Činí tak proto, že související náklady s nájmem majetku jsou nižší než náklady na pořízení vlastního majetku a jeho následná údržba.

Krátkodobé pohledávky vybraného podniku dle tabulky 57 tvoří nejvýznamnější složku oběžných aktiv, přičemž činí 53,92% z celkové výše aktiv a významně převyšují vlastní krátkodobé závazky s podílem 37,73%. Z tohoto nepoměru vyplývá, že podnik musí získávat dodatečné zdroje na financování výrobního cyklu i obchodních úvěrů vůči odběratelům. Při srovnání s modelem úspěchu nábytkářského podniku mělo VS ROE podíl pohledávek na celkových aktivech 28,57%, což je o 25,35% méně oproti vybranému podniku.

V zásobách, jak je uvedeno v tabulce 57, však spíše dominuje vybraný podnik, jelikož s 16,10% podílem je má o 1,92% nižší oproti VS ROE s podílem 18,02%, výše zásob nicméně může odpovídat reálné potřebě podniku, tudíž není zapotřebí většího množství.

Na druhou stranu je podíl krátkodobého finančního majetku vybraného podniku ve výši 0,79% ve srovnání s 13,52% v případě VS ROE značně nízký. Tento podíl ve struktuře aktiv může být pozitivní, dle Růžičkové (2010) ve chvíli, kdy podniku jiná forma majetku přináší dostatečné výnosy na rozdíl od krátkodobého finančního majetku. Může se ovšem jednat také o problémy spojené s odbytem výrobků u vybraného podniku či platební morálkou odběratelů. Spíše se však jedná o druhou možnost, jelikož dle výše uvedeného odstavce procentní podíl krátkodobých pohledávek je významně vyšší u vybraného podniku ve srovnání s VS ROE.

Dle tabulky 58 dosáhl procentní podíl vlastního kapitálu na celkových aktivech vybraného podniku hodnoty 58,61% a převyšuje o 31,5% hodnotu dlouhodobých aktiv. Z poměru vlastního kapitálu a dlouhodobých aktiv vyplývá, že vlastním kapitálem se financují oběžná aktiva a vzniká čistý pracovní kapitál.

Tab. 57: Srovnání procentního podílu aktiv Dřevozpracujícího výrobního družstva s modelem úspěchu nábytkářského podniku

	Aktiva	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
Dřevozpracující výrobní družstvo (tis.Kč)	116671	31635	83288	18782	680	62908	918
Procentní podíl	100	27,11	71,39	16,10	0,58	53,92	0,79
VS ROE (tis.Kč)	116671	45735	72639	21024	1692	33333	15774
Procentní podíl (%)	100	39,2	62,26	18,02	1,45	28,57	13,52
VS ROA (tis.Kč)	116671	44767	64612	20604	2310	31641	20161
Procentní podíl (%)	100	38,37	55,38	17,66	1,98	27,12	17,28
VS ROS (tis.Kč)	116671	46528	59927	19507	1097	24058	23836
Procentní podíl (%)	100	39,88	51,364	16,72	0,94	20,62	20,43

Zdroj: vlastní zpracování

Podstatného postavení ve struktuře pasiv, jak je tomu uvedeno v tabulce 58, měl vybraný podnik u krátkodobých závazků, které činily 37,73% podílu, přičemž VS ROE měl krátkodobé závazky o 8,62% nižší při hodnotě 29,11% z celkové výše aktiv. I přesto výše krátkodobých závazků nepokryla potřeby krátkodobých pohledávek, které byly financovány z jiných zdrojů.

Tab. 58: Srovnání procentního podílu Dřevozpracujícího výrobního družstva s modelem úspěchu nábytkářského podniku

	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	Krátkodobé bankovní úvěry
Dřevozpracující výrobní družstvo (tis.Kč)	68385	47892	149	44017	3726	3726
Procentní podíl	58,61	41,05	0,13	37,73	3,19	3,19
VS ROE (tis.Kč)	62232	53972	6487	33963	9730	12642
Procentní podíl (%)	53,34	46,26	5,56	29,11	8,34	10,836
VS ROA (tis.Kč)	70936	45642	2602	29833	14561	11060
Procentní podíl (%)	60,8	39,12	2,23	25,57	12,48	9,48
VS ROS (tis.Kč)	74996	40368	4375	25784	13254	12834
Procentní podíl (%)	64,28	34,6	3,75	22,1	11,36	11

Zdroj: vlastní zpracování

Na druhou stranu procentní podíl bankovních úvěrů dle tabulky 58 má vybraný podnik více jak dvou a půl násobně menší ve srovnání s VS ROE. Bankovní úvěry činily 3,19% podílu u vybraného podniku u VS ROE jen 8,34%. Bankovní úvěry se skládaly v plné výši z krátkodobých bankovních úvěrů. U vybraného podniku se naskytá možnost dalšího financování podniku formou bankovních úvěrů. Šance na

získání úvěru se může dále zvýšit, jestliže by část krátkodobých závazků tvořily zálohy odběratelů. To je v případě činnosti vybraného podniku dosti pravděpodobné.

Výkony bez obchodní marže a výkonová spotřeba vybraného podniku a VS ROE zaznamenaly rozdíl dle tabulky 59. U vybraného podniku činily výkony bez obchodní marže 137,37% a výkonová spotřeba 88,13% podílu na celkových aktivech. Na rozdíl u VS ROE činí výkony bez obchodní marže 148,29% a výkonová spotřeba má podíl 109,19% na celkových aktivech.

Pohledem přidané hodnoty uvedené v tabulce 59 byl procentní podíl vybraného podniku a VS ROE značně rozdílný, jelikož vybraný podnik dosáhl hodnoty 58,89% a VS ROE podílu 46,9%. Diferenciace hodnot procentního podílu byla pak u osobních nákladů. Vybraný podnik s 48,99% podílem měl o 20,22% vyšší osobní náklady než VS ROE, kde činily 28,77% podílu na celkových aktivech. Důsledkem byl nižší provozní výsledek hospodaření vybraného podniku ve srovnání s VS ROE. Totéž platilo i u hospodářského výsledku za běžné účetní období po zdanění, kdy vybraný podnik dosáhl hodnoty 1,05% podílu a VS ROE 11,4% podílu na celkových aktivech.

Tab. 59: Srovnání procentního podílu výkazu zisku a ztráty Dřevozpracujícího výrobního družstva s modelem úspěchu nábytkářského podniku

	Výkony	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň	EAT 2012
Dřevozpracující výrobní družstvo (tis.Kč)	160268	102824	68704	57152	4066	6079	138	891	1222
Procentní podíl(%)	137,37	88,13	58,89	48,99	3,49	5,21	0,12	0,76	1,05
VS ROE (tis.Kč)	173011	127393	54719	33566	4842	16626	758	3477	13300
Procentní podíl (%)	148,29	109,19	46,9	28,77	4,15	14,25	0,65	2,98	11,4
VS ROA (tis.Kč)	191014	135035	62372	35071	28	23696	652	5600	19216
Procentní podíl (%)	163,72	115,74	53,46	30,06	0,024	20,31	0,559	4,8	16,47
VS ROS (tis.Kč)	138570	91062	60307	29623	5659	27426	863	6102	20382
Procentní podíl (%)	118,77	78,05	51,69	25,39	4,85	23,507	0,74	5,23	17,47

Zdroj: vlastní zpracování

Přidaná hodnota, jako výsledek rozdílu výkonu bez obchodní marže a výkonové spotřeby, byla významně vyšší u vybraného podniku ve srovnání s VS ROE a předchozím vybraným podnikem. To by se mohlo zdát pozitivní do chvíle, pokud by

osobní náklady vybraného podniku výrazně nepřevyšovaly v procentním podílu osobní náklady VS ROE a netvořily přes čtyři pěti podílu přidané hodnoty. Z tohoto vyplývá pro vybraný podnik, že dosažení dobrého provozního výsledku hospodaření potažmo hospodářského výsledku za běžné účetní období po zdanění lze jen zvýšením ziskové marže, jak tomu bylo i u prvního vybraného podniku formou snížení osobních nákladů.

V tabulce 60 je uvedena komparace poměrových ukazatelů vybraného podniku s VS ROE. Výsledné hodnoty analýzy poměrových ukazatelů potvrdily správnost postupu ke zvýšení ekonomické efektivity výroby vybraného podniku zvýšením ziskové marže snížením osobních nákladů, jak tomu bylo i u předchozího vybraného podniku.

Tab. 60: Srovnání poměrových ukazatelů Dřevozpracujícího výrobního družstva s modelem úspěchu nábytkářského podniku

	ROE	ROA	ROS	Obrat celkových aktiv	Obrat celkového kapitálu	Doba obratu zásob	Obrat zásob	Doba obratu pohledávek
Dřevozpracující výrobní družstvo	0,0179	0,0193	0,0076	1,3737	0,7280	21,09	17,07	142,83
VS ROE	0,2137	0,1503	0,0769	1,4829	0,6744	21,87	16,46	72,88
VS ROA	0,2709	0,2183	0,1006	1,6372	0,6108	19,42	18,54	63,99
VS ROS	0,2718	0,2344	0,1471	1,1877	0,8420	25,34	14,21	65,35

	Běžná likvidita	Pohotová likvidita	Okamžitá likvidita	Ukazatel zadluženosti	Ukazatel financí páky	Ukazatel úrokového krytí	Bankrotní model IN05
Dřevozpracující výrobní družstvo	1,8922	1,4655	0,0209	0,41	1,71	16,31	1,49
VS ROE	2,1388	1,5198	0,4644	0,46	1,87	23,12	2,25
VS ROA	2,1658	1,4752	0,6758	0,39	1,64	39,05	3,25
VS ROS	2,3242	1,5676	0,9244	0,35	1,56	31,68	2,96

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.3 VESNA INTERIORS, s.r.o.

VESNA INTERIORS, s.r.o. vznikla 18. srpna 1998. Předmětem podnikání je zakázková výroba dřevěného a čalouněného nábytku včetně kompletního vybavení interiérů. Zabývá se především vybavováním restaurací, hotelů, barů, státních institucí, bankovních ústavů. V roce 2012 pracovalo v podniku 78 zaměstnanců.

5.3.3.1 Základní údaje o společnosti

Název:	VESNA INTERIORS, s.r.o.
Sídlo a hlavní závod:	tř. Masarykova 1194, Veselí nad Moravou, PSČ 698 01
IČO:	255 36 699
Právní forma:	společnost s ručením omezeným

Provoz:	tř. Masarykova 1194, Veselí nad Moravou, PSČ 698 01
Datum vzniku:	18. 8. 1998
Právní poměry společnosti se řídí právním řádem České republiky.	
Společnost byla založena podle Obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb.	
Předmět podnikání:	Truhlářství, podlahářství Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona Zámečnictví, nástrojařství Výroba a instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických telekomunikačních zařízení Provádění staveb, jejich změn a odstraňování
Rejstříkový soud:	Krajský soud v Brně, oddíl C, vložka 31457, zapsáno 18. 8. 1998

5.3.3.2 Použití modelu úspěšnosti nábytkářské výroby

Na základě účetních hodnot z účetních výkazů byl proveden také procentní rozbor společnosti VESNA INTERIORS, s.r.o. s následnou konfrontací s modelem úspěchu. Z tabulky 61 je zřejmý malý rozdíl mezi vybraným podnikem a VS ROE ve skladbě aktiv. U vybraného podniku tvořila dlouhodobá aktiva 36,29% podíl, což bylo jen o 2,3% méně ve srovnání s VS ROE, které dosáhlo 39,2% podílu. V případě oběžných aktiv byl procentní rozdíl mezi vybraným podnikem a VS ROE ještě menší. Procentní podíl vybraného podniku činil 62,04% a VS ROE dosáhlo hodnoty 62,26%, což je rozdíl jen 0,22%. Dalo by se říci, že podnik má ideální strukturu aktiv, nicméně ještě záleží na dalších vybraných položkách, jako jsou zásoby, pohledávky a krátkodobý finanční majetek.

Krátkodobé pohledávky vybraného podniku dle tabulky 61 tvořily nejvýznamnější složku oběžných aktiv, přičemž měly podíl 43,78% na celkové výši aktiv. VS ROE mělo 28,57% podílu zásob, což je o 15,21% méně oproti vybranému podniku. Vyšší hodnota krátkodobých pohledávek ve srovnání s VS ROE nemusí být vnímána příliš negativně, jestliže krátkodobé závazky převyšují jejich hodnotu a podnik má potřebnou likviditu.

V zásobách však spíše dominoval vybraný podnik ve srovnání s VS ROE na základě tabulky 61. Vybraný podnik s 12,59% podílem zásob na celkových aktivech měl o 5,43% nižší oproti VS ROE, který měl podíl 18,02%. Stav výše zásob vybraného podniku může odpovídat skutečné potřebě podniku a nemusí se jednat o situaci, kdy

podnik nemá finanční prostředky k navýšení zásob. Důvodem může být i činnost vybraného podniku, kterou je individuální nábytkářská výroba a zásoby jsou vytvářeny na základě potřeb dané zakázky.

Na druhou stranu -0,43% podílu krátkodobého finančního majetku vybraného podniku ve srovnání s 13,52% VS ROE byl významně rozdílný, jak je uvedeno v tabulce 61. Pravděpodobné je, že nízký stav krátkodobého finančního majetku vybraného podniku souvisí s velkým procentním podílem krátkodobých pohledávek na celkových aktivech. Nízký, případně záporný stav krátkodobého finančního majetku pak významně snižuje peněžní likviditu podniku. S tím souvisí hrozba nedostatku peněžních prostředků na další výrobní cykly a úhradu závazků vůči dodavatelům.

Tab. 61: Srovnání procentního podílu aktiv VESNA INTERIORS, s.r.o. s modelem úspěchu nábytkářského podniku

	Aktiva	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
VESNA (INTERIORS, s.r.o. (tis.Kč)	133007	48269	82523	16748	8096	58231	-577
Procentní podíl (%)	100	36,29	62,04	12,59	6,09	43,78	-0,43
VS ROE (tis.Kč)	133007	52139	82810	23968	1929	38000	17983
Procentní podíl (%)	100	39,2	62,26	18,02	1,45	28,57	13,52
VS ROA (tis.Kč)	133007	51035	73659	23489	2634	36071	22984
Procentní podíl (%)	100	38,37	55,38	17,66	1,98	27,12	17,28
VS ROS (tis.Kč)	133007	53043	68318	22239	1250	27426	27173
Procentní podíl (%)	100	39,88	51,364	16,72	0,94	20,62	20,43

Zdroj: vlastní zpracování

Dle tabulky 62 procentní podíl vlastního kapitálu na celkových aktivech vybraného podniku dosáhl hodnoty 37,03% a plně vykrývá hodnotu dlouhodobých aktiv a tím částečně financuje oběžná aktiva.

Podstatného postavení ve struktuře pasiv vybraného podniku, jak je tomu uvedeno v tabulce 62, mají cizí zdroje. Konkrétně krátkodobé závazky s 42,3% podílem ve srovnání s 29,11% podílem VS ROE na celkových aktivech je to o 13,19% více. Výše procentního podílu závazků vybraného podniku nemusela být negativní, jestliže krátkodobé pohledávky byly nižší či srovnatelné. Jak je uvedeno výše krátkodobé závazky byly jen o 1,48% podílu nižší ve srovnání s krátkodobými pohledávkami vybraného podniku.

Dále měl vybraný podnik dle tabulky 62 podíl bankovních úvěrů více jak dvou a půl násobně větší ve srovnání s VS ROE. Bankovní úvěry činily u vybraného podniku podíl 20,37%, u VS ROE jen 8,34%. Bankovní úvěry byly téměř v plné výši tvořeny krátkodobými bankovními úvěry, které měly podíl 19,87% na celkových aktivech.

Tab. 62: Srovnání procentního podílu pasiv VESNA INTERIORS, s.r.o. s modelem úspěchu nábytkářského podniku

	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	Krátkodobé bankovní úvěry
VESNA INTERIORS, s.r.o. (tis.Kč)	49251	83756	409	56257	27090	26423
Procentní podíl (%)	37,03	62,97	0,31	42,30	20,37	19,87
VS ROE (tis.Kč)	70946	61529	7395	38718	11093	14413
Procentní podíl (%)	53,34	46,26	5,56	29,11	8,34	10,836
VS ROA (tis.Kč)	80868	52032	2966	34010	16599	12609
Procentní podíl (%)	60,8	39,12	2,23	25,57	12,48	9,48
VS ROS (tis.Kč)	85497	46020	4988	29395	15110	14631
Procentní podíl (%)	64,28	34,6	3,75	22,1	11,36	11

Zdroj: vlastní zpracování

Podíl výkonů bez obchodní marže a výkonová spotřeba vybraného podniku a VS ROE zaznamenaly rozdílný procentní podíly na celkových aktivech dle tabulky 63. Významná diference byla mezi výkony bez obchodní marže vybraného podniku, které činily 122,99% a VS ROE s hodnotou podílu 148,29%. Velikost rozdílu by nebyla tak významná, kdyby podíl výkonové spotřeby vybraného podniku 105,10% nebyl jen o 4,09% nižší ve srovnání s podílem výkonové spotřeby u VS ROE 109,19%. Pohledem přidané hodnoty byl tudíž procentní podíl VS ROE vyšší než vybraný podnik. Vybraný podnik dosáhl podílu 24,40% a VS ROE podílu 46,9%, což bylo o 22,5% více.

Menší diference hodnot procentního podílu byla pak dle tabulky 63u osobních nákladů. Vybraný podnik s 17,60% podílem měl o 11,17% nižší osobní náklady než VS ROE, kde činily 28,77% podílu na celkových aktivech. I přes nižší procentní podíl osobních nákladů vybraného podniku ve srovnání s VS ROE byl důsledkem nízký provozní výsledek hospodaření potažmo hospodářský výsledek za běžné účetní období. Podíl hospodářského výsledku za běžné účetní období na celkových aktivech dosáhl hodnoty 1,87%, což bylo o 9,53% méně ve srovnání s VS ROE, které dosáhlo 11,4% podílu.

Tab. 63: Srovnání procentního podílu výkazu zisku a ztráty VESNA INTERIORS, s.r.o. s modelem úspěchu nábytkářského podniku

	Výkony	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň	EAT 2012
VESNA INTERIORS, s.r.o. (tis.Kč)	163580	139785	32460	23406	4167	4992	1062	678	2489
Procentní podíl (%)	122,99	105,10	24,40	17,60	3,13	3,75	0,80	0,51	1,87
VS ROE (tis.Kč)	197236	145230	62380	38266	5520	18953	865	3964	15163
Procentní podíl (%)	148,29	109,19	46,9	28,77	4,15	14,25	0,65	2,98	11,4
VS ROA (tis.Kč)	217759	153942	71106	39982	32	27014	744	6384	21906
Procentní podíl (%)	163,72	115,74	53,46	30,06	0,024	20,31	0,559	4,8	16,47
VS ROS (tis.Kč)	157972	103812	68751	33770	6451	31266	984	6956	23236
Procentní podíl (%)	118,77	78,05	51,69	25,39	4,85	23,507	0,74	5,23	17,47

Zdroj: vlastní zpracování

Z uvedených výsledků srovnání procentního rozboru vybraných položek na celkových aktivech vybraného podniku a VS ROE plyne, že k perspektivní růstové ekonomické efektivnosti výroby je zapotřebí u vybraného podniku zvýšit procentní podíl přidané hodnoty na celkových aktivech a snížit stav krátkodobých pohledávek.

Procentní podíl přidané hodnoty lze změnit zvýšením výkonů bez obchodní marže při zachování výkonové spotřeby nebo při zachování výkonu bez obchodní marže snížit výkonovou spotřebu. Jestliže by se vycházelo z modelu úspěšnosti VS ROE, bylo by vhodné zachovat procentní podíl výkonové spotřeby a významně zvýšit stav výkonů bez obchodní marže. Samozřejmě při udržení procentního podílu osobních nákladů stejného či nižšího, jak je tomu u VS ROE. Zvýšením přidané hodnoty vybraného podniku se pak docílí růstu provozního výsledku hospodaření a tím i hospodářského výsledku za běžné účetní období po zdanění.

V tabulce 64 se uvádí komparace poměrových ukazatelů vybraného podniku s VS ROE. Výsledné hodnoty analýzy poměrových ukazatelů potvrdily vhodný postup ke zvýšení ekonomické efektivnosti výroby vybraného podniku formou navýšení přidané hodnoty vybraného podniku při zachování či navýšení procentního podílu osobních nákladů maximálně do výše doporučené VS ROE.

Tab. 64: Srovnání poměrových ukazatelů VESNA INTERIORS, s.r.o. s modelem úspěchu nábytkářského podniku

	ROE	ROA	ROS	Obrat celkových aktiv	Obrat celkového kapitálu	Doba obratu zásob	Obrat zásob	Doba obratu pohledávek
VESNA INTERIORS, s.r.o.	0,0505	0,0318	0,0152	1,2299	0,8131	18,43	19,53	145,97
VS ROE	0,2137	0,1503	0,0769	1,4829	0,6744	21,87	16,46	72,88
VS ROA	0,2709	0,2183	0,1006	1,6372	0,6108	19,42	18,54	63,99
VS ROS	0,2718	0,2344	0,1471	1,1877	0,8420	25,34	14,21	65,35

	Běžná likvidita	Pohotová likvidita	Okamžitá likvidita	Ukazatel zadluženosti	Ukazatel financí páky	Ukazatel úrokového krytí	Bankrotní model IN05
VESNA INTERIORS, s.r.o.	1,4669	1,1692	-0,0103	0,63	2,70	3,98	0,84
VS ROE	2,1388	1,5198	0,4644	0,46	1,87	23,12	2,25
VS ROA	2,1658	1,4752	0,6758	0,39	1,64	39,05	3,25
VS ROS	2,3242	1,5676	0,9244	0,35	1,56	31,68	2,96

Zdroj: vlastní zpracování

6 ZÁVĚR

Dřevařský průmysl je významným zaměstnavatelem v mnoha členských státech Evropské unie. Zaměstnává téměř 3 miliony lidí. Dřevařské podniky se nachází především v méně rozvinutých oblastech. Produkty sektoru nábytkářství, spadajícího do dřevařského průmyslu, jsou v Evropě vyráběny v Itálii, Španělsku, Francii, Polsku a Německu, nicméně lze pozorovat přesun nábytkářských manufaktur ze západoevropských zemí do východoevropských oblastí. Nábytkářská výroba je charakteristická vysokým podílem vstupních nákladů, které tvoří až 80% z celkových nákladů a prostředím s přebytkem nabídky nad poptávkou, ve kterém působí. Jestliže má podnik obstát v takovém prostředí, znamená to maximálně hospodařit se vstupní surovinou, co nejefektivněji následně zpracovat materiál, polotovary, či nedokončenou výrobu ve výrobě a účelně spojovat strategii podniku a potřeby trhu. Řízení ekonomické efektivnosti výroby při použití vhodných ukazatelů se tudíž stalo rozhodujícím faktorem úspěchu nábytkářského podniku.

Cílem disertační práce byla identifikace a kvantifikace ukazatelů v podnicích zabývajících se nábytkářskou výrobou, které reprezentativním způsobem podchycovaly společné atributy vedoucí k úspěšnosti nábytkářského podniku. Podniky byly rovněž charakterizovány vysokou ekonomickou efektivností nábytkářské výroby. K uvedenému cíli a obsahu disertační práce se formulovaly dvě hypotézy, které se potvrdily. První předpokladem bylo, že úspěšné nábytkářské výroby jsou typické vysokou ekonomicky-efektivní výrobou. Druhým předpokladem bylo, že u nábytkářských podniků, majících vysokou ekonomickou efektivnost výroby, lze najít v účetních výkazech společné ukazatele, které reprezentují úspěšnost nábytkářského podniku

K uskutečnění cíle disertační práce bylo zapotřebí analyzovat textové i statistické materiály, poskytující informace o dané problematice, popsat a explanovat odvětví výroby nábytku, výběrový soubor a metodiky finanční analýzy, komparovat využití metodik finanční analýzy pro výběrový soubor, provést syntézu skutečností a základu pro tvorbu modelu a nakonec prognózovat využitelnost vybraného modelu pro nábytkářské výroby.

Základním souborem byly podniky spadající do CZ-NACE 31 výroba nábytku s počtem zaměstnanců nejméně 50 a to k 30. 4. 2012. Údaje poskytl Český statistický úřad, přičemž charakteristiku splnilo 107 podniků. Z těchto 107 statisticky proměnných

se vybralo 68 proměnných, které poskytly vybrané hodnoty z účetní závěrky a neproběhla u nich změna či ukončení podnikání od roku 2005 do roku 2012. Celkem bylo zapsáno 11 424 vybraných hodnot z účetních závěrek. Celkový součet hodnot vybraných položek 68 statisticky proměnných byl následně konfrontován s hodnotami odvětví výroby nábytku CZ-NACE 31 a zpracovatelským průmyslem. Také se provedlo srovnání vývoje hodnot finanční analýzy.

Z výběrového souboru 68 statisticky proměnných byly následně vytvořeny čtyři nové výběrové soubory s odlišnou charakteristikou VS BM, VS ROE, VS ROA a VS ROS. Tímto se získalo dostatečné množství kvantitativně měřitelných znaků, aby bylo možné zjistit výsledek procentních podílů vybraných složek rozvahy a výsledku hospodaření na celkových aktivech u výběrových souborů. Výsledné hodnoty procentních podílů vybraných položek na celkových aktivech s barevným označením pásma síly asociace veličin podle hodnoty korelačního koeficientu r u VS ROE se staly modelem úspěchu nábytkářských výroby.

Výsledkem použití metodiky disertační práce a splněním stanovených dílčích cílů byl vytvořen model úspěchu nábytkářských výroby VS ROE, který je uveden v tabulce 65.

Model úspěchu nábytkářských výroby VS ROE byl vystaven na procentním podílu vybraných položek účetních výkazů na celkové výši aktiv výběrového souboru, ne však na jeho průměrných hodnotách. Procentní podíl byl vypočten z rovnice regrese, která vycházela ze vzájemné závislosti vybrané položky účetních výkazů na celkové výši aktiv výběrového souboru VS ROE. Dále byl model doplněn o barevné vyjádření síly asociace veličin podle hodnoty korelačního koeficientu r . A nakonec se rozšířil o hodnotu koeficientu determinace, vyjadřující míru pravděpodobnosti zapříčinění vybrané položky účetního výkazů na celkové výši aktiv.

Součástí disertační práce bylo ověření modelu úspěchu VS ROE na třech náhodně vybraných podnicích. Při použití modelu VS ROE bylo zjištěno, že přidaná hodnota prvního i druhého vybraného podniku, jako rozdíl výkonu bez obchodní marže a výkonové spotřeby je téměř shodná s VS ROE, který je modelem úspěšného nábytkářského podniku, tudíž je zapotřebí snížit složky přidané hodnoty k dosažení ekonomické efektivity výroby. U prvního i druhého vybraného podniku to byly osobní náklady, které výrazně převyšovaly v procentním podílu osobní náklady VS ROE. Snížením osobních nákladů prvního i druhého vybraného podniku by bylo možno

docílit zvýšení provozního výsledku hospodaření a tím i hospodářského výsledku za běžné účetní období po zdanění za předpokladu udržení výše přidané hodnoty. U třetího podniku byl procentní podíl přidané hodnoty významně menší než u VS ROE, nicméně výkonová spotřeba byla srovnatelná. Je možno doporučit, aby se procentní podíl přidané hodnoty zvýšil výkony bez obchodní marže při zachování výkonové spotřeby nebo při zachování výkonu bez obchodní marže snížila výkonová spotřeba. Jestliže by se vycházelo z modelu úspěšnosti VS ROE, bylo by vhodné zachovat procentní podíl výkonové spotřeby a významně zvýšit stav výkonů bez obchodní marže. Samozřejmě při udržení nižšího či stejného procentního podílu osobních nákladů, jak je tomu u VS ROE. Zvýšením přidané hodnoty vybraného podniku se pak docílí růstu provozního výsledku hospodaření a tím i hospodářského výsledku za běžné účetní období po zdanění.

Tab. 65: Model úspěšného nábytkářského podniku VS ROE

Model úspěchu nábytkářské výroby VS ROE		
Položka účetního výkazu	Procentní podíl (%)	Koeficient determinace (%)
Aktiva / Pasiva	100	100
Dlouhodobá aktiva	39,2	86,3
Oběžná aktiva	62,26	73,4
Zásoby	18,02	74,3
Dlouhodobé pohledávky	1,45	41
Krátkodobé pohledávky	28,57	66
Krátkodobý finanční majetek	13,52	29,3
Vlastní kapitál	53,34	87,6
Cizí kapitál	46,26	58,9
Dlouhodobé závazky	5,56	10,7
Krátkodobé závazky	29,11	57,1
Bankovní úvěry	8,34	26,5
Krátkodobé finanční úvěry	10,84	30,2
Výkony bez obchodní marže	148,29	61,6
Výkonová spotřeba	109,19	58,1
Přidaná hodnota	46,9	65,6
Osobní náklady	28,77	71,1
Odpisy	4,15	63,6
Provozní výsledek hospodaření	14,25	48,3
Nákladové úroky	0,65	20,9
Daň	2,98	19,5
EBITA	18,92	70,8
EBIT	14,79	66,3
EBT	14,21	65,4
EAT	11,4	70,6

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledný model lze využít jako doplněk v modelech řízení Balance Scorecard, Modelu Excelence a dalších modelech jako finančního měřítka dosažení určitého cíle či dílčího cíle organizace. Použití modelu úspěchu nábytkářské výroby VS ROE bude mít při správné volbě systému řízení majitelem nebo manažerem rozhodující vliv na ekonomickou efektivnost výroby, ale i na samotný úspěch společnosti. Na zjištěný model hodnocení úspěchu nábytkářských výrob se může odborná veřejnost zaměřit a aktivně jej využít ve své podnikatelské praxi.

SUMMARY

The timber industry is a major employer in many Member States of the European Union. It employs nearly 3 million people. Timber companies are mainly located in less developed areas. Products of the furniture sector, which is a part of the timber industry, are manufactured in Italy, Spain, France, Poland and Germany, however, a trend to moving furniture factories from Western Europe to Eastern European regions can be seen. Furniture production is characterized by a high proportion of input costs, making up 80% of the total cost and the operating environment with an excess of supply over demand. To survive in such an environment, it is necessary to manage the raw materials in the most efficient way to process the material, semi-finished or unfinished production in manufacturing and to connect efficiently the corporate strategy and market needs. The managerial efficiency of economic production and the use of appropriate indicators are therefore a decisive factor in the success of the furniture business.

The aim of this work was the identification and quantification of indicators of furniture producing businesses, which representatively feature common attributes leading to successful furniture business. Enterprises were also characterized by high economic efficiency of furniture manufacturing. The two hypothesis formulated according to the aim of the work were confirmed. The first assumption was that a successful furniture business is typically a high cost-effective production. The second assumption was that common indicators which represents the business success of the production can be found using the financial statements.

To accomplish the objectives of the dissertation it was necessary to analyze the text and statistical materials with information on the issue and describe and explain the furniture industry, the sample and methodology of financial analysis, to compare the methods of financial analysis of the sample, to prepare synthesis of facts and the basis for the model and ultimately to predict the usefulness of the model chosen for furniture production.

Businesses in the CZ-NACE 31 (Manufacturer of furniture) with a staff of at least 50 employees as on April 30th 2012 were chosen as a basis sample. The data were provided by the Czech Statistical Office and 107 businesses met the requested features. 68 businesses from the sample were selected as they provide the selected values in their financial statements from 2005 to 2012 (11,424 records). The total sum of 68 items was

subsequently confronted with the values of the whole furniture manufacturing sector CZ-NACE 31 and the processing industry. The analysis of the development of the values of financial analysis has been also made.

Four new samples with different characteristics BM VS, VS ROE, ROA VS and VS ROS were then created based on the sample of 68 statistical variables. This is to obtain the sufficient amount of quantitatively measurable characteristics in order to determine the outcome of the percentages of selected components on the balance sheet and profit to total assets proportion. The sample ROE VS became a success model of furniture production.

The result of the dissertation methodology and a partial fulfilment of the objectives is the success ROE VS of furniture production, which is shown in the table 65.

The success model of furniture production VS ROE was built on the percentage of selected items on financial statements to total assets of the sample, but not to its average value. The percentage was calculated from the regression equation, based on the interdependence of selected items of financial statements to total assets of the sample ROE VS. Furthermore, the model was enhanced by colour expressions showing the strength of values according to the correlation coefficient r . Finally, the spread of the value of the coefficient of determination was added, expressing the degree of causation probability of selected items of financial statements to total assets.

A part of the dissertation was the verification of the success model VS ROE using three randomly selected companies. Using the model VS ROE it was found that the added value of the first and second selected company, as the difference between outputs without margins and the production consumption is almost identical to the VS ROE, which is a success model of a furniture business, therefore it is necessary to reduce the value-added component to achieve the efficiency of the economic production. For the first and the second selected company it is the case of personal costs, which significantly exceeded the percentage of personal costs of ROE VS. By reducing the personal costs, the first and second selected company would be able to achieve an increase the operating profit and thus the profit for the current financial year after tax, subject to maintaining the amount of added value. The third business showed a smaller the percentage of added value than the ROE VS, however the production consumption was similar. It can be recommended to raise the percentage of added value by the increase of outputs without margins and keeping the production consumption at the

same level. If one assumes the success model ROE VS, it would be appropriate to maintain the percentage of production consumption and significantly increase the output without sales margins. Of course, while maintaining the same or a lower percentage of personal costs, as in the case of ROE VS. Increasing the added value of selected company a growth in operating profit and thus the profit for the current financial year after tax is achieved.

Table 65: Success model successful of furniture business ROE VS

Success model successful of furniture business ROE VS		
Item of financial statement	Percentage (%)	Coefficient of determination(%)
Assets / Liabilities	100	100
Non-current assets	39,2	86,3
Current assets	62,26	73,4
Stocks	18,02	74,3
Long-term receivables	1,45	41
Short-term receivables	28,57	66
Financial assets	13,52	29,3
Equity	53,34	87,6
Foreign capital	46,26	58,9
Long-term liabilities	5,56	10,7
Current liabilities	29,11	57,1
Bank loans	8,34	26,5
Short-term loans	10,84	30,2
Output without margin	148,29	61,6
Production consumption	109,19	58,1
Added value	46,9	65,6
Personal costs	28,77	71,1
Depreciation	4,15	63,6
Operating profit	14,25	48,3
Interest expense	0,65	20,9
Tax	2,98	19,5
EBITA	18,92	70,8
EBIT	14,79	66,3
EBT	14,21	65,4
EAT	11,4	70,6

Source: own processing

The resulting success model of furniture production can be used as an additional tool in the management models (Balance Scorecard, Excellence Model, financial analysis and other) as a financial measure of achieving the company's desired objective and sub-objectives. Using the success model in furniture production the owner or manager will have a decisive influence on the economic efficiency of production, but also the very success of the company. The professional public can focus on the model and use it in their business practices.

POUŽITÁ LITERATURA

AZIMI, N.,A., WELCH, H., G., 1998. The effectiveness of cost-effectiveness analysis in containing cost, J Get Intern Med., Oct;13(10):664-9.

BAČOVÁ, I., HYSKO, M., 2003. Informačné systémy malých podnikov. 1.vyd. Bratislava, Ekonóm, 131 s. ISBN 80-225-1749-6.

BERKA, K., TONDL, L.,1967. Teorie modelů a modelování. 1. vyd., Praha, Svoboda, 302 s.

BRUNECKÝ, P., 1993. Historický vývoj nábytku. 1. vyd. Brno, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 228 s. ISBN 80-7157-093-1.

BOBKOVÁ, D., 2007. Zvyšovanie produktivity práce finálnych procesov v produkčných systémech. In: Transfer inovácií. č. 10, s. 243-245. Dostupné na World Wide Web:<<http://web.tuke.sk/sjf-icav-stranky/transfer/10-2007/PDF/243-245.pdf>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2013. Vybrané finanční ukazatelé v průmyslu za rok 2012. E-8003-13 Přehled základních finančních ukazatelů ve zpracovatelském průmyslu (Sekce C dle CZ-NACE). Dostupné na World Wide Web: <<http://www.czso.cz/csu>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2012. Vybrané finanční ukazatelé v průmyslu za rok 2011. E-8003-12 Přehled základních finančních ukazatelů ve zpracovatelském průmyslu (Sekce C dle CZ-NACE). Dostupné na World Wide Web: <<http://www.czso.cz/csu>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2011. Vybrané finanční ukazatelé v průmyslu za rok 2010. E-8003-11 Přehled základních finančních ukazatelů ve zpracovatelském průmyslu (Sekce C dle CZ-NACE). Dostupné na World Wide Web: <<http://www.czso.cz/csu>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2010. Vybrané finanční ukazatelé v průmyslu za rok 2009. E-8003-10 Přehled základních finančních ukazatelů ve zpracovatelském průmyslu (Sekce C dle CZ-NACE). Dostupné na World Wide Web: <<http://www.czso.cz/csu>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2009. Vybrané finanční ukazatelé v průmyslu za rok 2008. E-8003-09 Přehled základních finančních ukazatelů ve zpracovatelském průmyslu (Sekce C dle CZ-NACE). Dostupné na World Wide Web: <<http://www.czso.cz/csu>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2008. Vybrané finanční ukazatelé v průmyslu za rok 2007. E-8003-08 Přehled základních finančních ukazatelů ve zpracovatelském průmyslu (Sekce C dle CZ-NACE). Dostupné na World Wide Web: <<http://www.czso.cz/csu>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2007. Vybrané finanční ukazatelé v průmyslu za rok 2006. E-8003-07 Přehled základních finančních ukazatelů ve zpracovatelském průmyslu (Sekce C dle CZ-NACE). Dostupné na World Wide Web: <<http://www.czso.cz/csu>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2006. Vybrané finanční ukazatelé v průmyslu za rok 2005. E-8003-06 Přehled základních finančních ukazatelů ve zpracovatelském průmyslu (Sekce C dle CZ-NACE). Dostupné na World Wide Web: <<http://www.czso.cz/csu>>.

DEDOUCHOVÁ, M., 2001. Strategie podniku. 1. vyd. Praha, C. H. Beck, 256 s. ISBN 80-7179-603-4.

DEDOUCHOVÁ, M. 1998. Kvalitní strategie – předpoklad úspěchu firmy. Praha, Miroslav Háša – PROFESS, 108 s. ISBN 80-852-5325-0.

DRUCKER, P., F. 1997. Management: Tasks, Responsibilities, Practice. New York, Harper&Row.

EVROPSKÁ UNIE, 2012. Ekonomika EU. Europa.eu – Oficiální internetové stránky Evropské unie. [online]. Evropská unie, 1995-2012. Dostupné na World Wide Web:<http://europa.eu/about-eu/facts-figures/economy/index_cs.htm>.

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR, 2011. Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Evropský dřevozpracující a nábytkářský průmysl. In CCMI/088 – CESE 779/2011. Brusel, 3 s. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.toad.eesc.europa.eu/>>.

FETISOVOVÁ, E., VLACHYNSKY, K., SIROTKA, V., 2004. Financie malých a středních podniků, 1 vyd. Praha, Wolters Kluwer, 260 s. ISBN 80-89047-8-74.

FIALA, J., FIALOVÁ, H., 2004. Malý ekonomický slovník: s výkladem pojmů v češtině a angličtině. 7.vyd. Praha, A plus, 138 s. ISBN 80-902514-8-X.

GAMBLE, J., E., THOMPSON, A., A., 2011. Essentials of strategic management: The quest for competitive advantage. 2. vyd. New York, McGraw-Hill Irwin, 557 s. ISBN 978-007-1220-811.

GOLDRATT, E., M., COX, J., 1999. Cíl. Proces trvalého zlepšování. 1. vyd. Praha, Inter Quality, 259 s. ISBN 80-902770-1-2.

GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J., 2007. Finanční analýza a plánování podniku. 1. vyd. Praha, Ekopress, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

- HABERBERG, A., RIEPLE, A., 2008. Strategic Management: Theory and Application. 1.vyd. New York, Oxford University Press, 822 s. ISBN978-0-19-921646-8.
- HALABALA, J. a kol., 2003. Jindřich Halabala a Spojené uměleckoprůmyslové závody v Brně, 1. Vyd. Brno, ERA, 135 s. ISBN 80-86517-65-9.
- HEBÁK, P., a kol., 2004. Vícerozměrné statistické metody. 1. vyd., Praha, Informatorium, 2004. 239 s. ISBN 80-7333-025-3.
- HENDL, J., 2004. Přehled statistických metod zpracování dat. 1. vyd. Praha, Portál, 583 s. ISBN 80-7178-820-1.
- HIGGINS, R., C., 1997. Analýza pro finanční management. 1. vyd. Praha, Grada Publishing, 399 s. ISBN 80-716-9404-5.
- HINDLS, R., HOLMAN, R., HRONOVÁ, S., a kolektiv, 2003. Ekonomický slovník. 1.vyd. Praha, C.H.Beck, 318 s. ISBN 80-7179-819-3.
- HINDLS, R., HRONOVÁ, S., NOVÁK, I., 1999. Analýza dat v manažerském rozhodování. 1. vyd. Praha, Grada Publishing, 358 s. ISBN 80-7169-255-7.
- HOLEČKOVÁ, J., 2008. Finanční analýza firmy. 1.vyd. Praha, ASPI, 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
- HRON, J., TICHÁ, I. 2003. Strategické řízení. 1. vyd. Praha, PEF ČZU, 240 s. ISBN 80-213-0922-09.
- HRDÝ, M., HOROVÁ, M., 2009. Finance podniku. 1. vyd. Praha, Wolters Kluwer Česká republika, 179 s. ISBN 978-80-7357-492-5.
- HRNOVÁ, S., FISCHER, J., HINDLS, R., SIXTA, J., 2009. Národní účetnictví. Nástroj popisu globální ekonomiky. 1. vyd. Praha, C.H. Beck, 326 s. ISBN 978-80-7400
- JENÍČEK, V., 2002. Globalizace světového hospodářství. 1. vyd. Praha, C. H. Beck, 152 s. ISBN 80-7179-787-1.
- INTERNATIONAL MONETARY FUND, 2000. World Economic Outlook.May 2000. Washington, D.C.: IMF Graphics Section, 280 s. ISBN 1-55775-936-7.
- JINDŘICHOVSKÁ, I., BLAHA Z., 2001. Podnikové finance. 1 vyd. Praha, Management Press, 316 s. ISBN 80-726-1025-2.
- KAPLAN S., R., NORTON P., D., 2002. Balanced Scorecard. 3 vyd. Praha, Management Press, 268 s. ISBN 80-7261-063-5.

KANICKÁ, L., 2013. Obchod s nábytkem. 1.vyd. Brno, Mendelova univerzita, 162 s. ISBN 80-73758431

KANICKÁ, L., HOLOUŠ, Z., 2011. Nábytek. 1 vyd. Brno, Grada Publishing, 160 s. ISBN 978-80-247-3746-1

KISLINGEROVÁ, E., a kolektiv, 2010. Manažerské finance. 3. vyd. Praha, C.H. Beck, 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9.

KISLINGEROVÁ, E., a kolektiv., 2004. Manažerské finance. 1 vyd. Praha, C.H. Beck, 714 s. ISBN 80-7179-802-9.

KLVAČOVÁ, E., MALÝ, J., 2008. Domnělé a skutečné bariéry konkurenceschopnosti EU a ČR. 1 vyd. Praha, Vzdělávací středisko na podporu demokracie, ISBN 978-80-903122-8-9.

KNAPP, D., 2008. Sensible Stock Investing: How to Pick, Value, and Manage Stocks. 1 vyd. AuthorHouse, 320 s. ISBN-13:9781605280103

KOLEKTIV AUTORŮ, 2005 – 2012. Účetní závěrka–AKSAMITE spol. s.r.o.; ALBA CR spol. s.r.o., ALFA 3, s.r.o.; ALKA HOLDING spol. s.r.o.; AM INTERIÉR, a.s.; BERNKOP TRADE s.r.o.; BERTRAMS Pečky, spol. s.r.o.; BJS Czech s.r.o.; BLANAŘ NÁBYTEK, a.s.; BLANCO CS CZ, spol. s.r.o.; BMB, spol. s.r.o.; BORCAD cz s.r.o.; Břetislav Hellebrand; BUKOTEC s.r.o.; CENTURION GROUP, SE; COSTRUCTFORM a.s.; COTTO s.r.o.; DESK-FORM a.s.; DOMESTAV s.r.o.; DRKOŠ INTERIERY s.r.o.; Dřevojas, výrobní družstvo; Dřevotvar družstvo; DŘEVOTVAR, výrobní družstvo Znojmo; Dřevozpracující výrobní družstvo; DUDINGER s.r.o.; EDEN Euerope, s.r.o.; ELROZ a.s.; EUROFOAM Bohemia s.r.o.; FAST interier a design, s.r.o.; FORM, spol s.r.o.; František Tomaník; Gondella CZ s.r.o.; GRAMEX, spol. s.r.o.; GRATA, spol. s.r.o.; H+H výroba a obchod spol. s.r.o.; HALBOS, s.r.o.; HANÁK NÁBYTEK, a.s.; HASPO SYSTÉM s.r.o.; HON a.s.; IKTUS, s.r.o.; INDECO CZ s.r.o.; Ing. Jitka Hurábová – LDseating; INTEDOOR spol. s.r.o.; INTERLIGNUM a.s.; INTERMONT s.r.o.; INTEX, výrobní družstvo, Ledeč nad Sázavou; IRON – ART, s.r.o.; ITAB Shop Concept CZ, a.s.; Jager Gestellbau s.r.o.; JECH CZ s.r.o.; JELÍNEK – výroba nábytku s.r.o.; JITONA a.s.; Kitzberger, spol. s.r.o.; KLASSA plus s.r.o.; KORNAB a.s.; KOVOBEL a.s.; KOVONA a.s.; KOVONA SYSTÉM, a.s.; KOVONAX spol. s.r.o.; KOVOS družstvo Teplice; Kovostal, s.r.o.; LACHMAN INTERIER DESIGN, s.r.o.; LAMIVEX s.r.o.; LENA NÁBYTEK, s.r.o.;

Lidové truhlářské družstvo; M – Produkt s.r.o.; MALEX s.r.o.; Mars Svratka, a.s.; Martin Kraus; MAVET trading s.r.o.; MBG, spol. s.r.o.; MERCI, s.r.o.; Mias OC spol. s.r.o.; MULTIP Moravia s.r.o.; NEZA Pelhřimov, spol. s.r.o.; Niehoff Nábytek k.s.; Oblastní Průmyslový podnik Polička a.s.; OZT- OBCHODNÍ ZAŘÍZENÍ TOUŽIM, a.s.; PILA VRCHOSLAV, s.r.o.; POLAK CZ s.r.o.; PORSA SYSTÉM ČR s.r.o.; POSPÍCHAL ČALOUNĚNÝ NÁBYTEK CZ a.s.; Potrusil s.r.o.; PROFIL NÁBYTEK, a.s.; PTM s.r.o.; RIM-CZ, spol. s.r.o.; Rollyx s.r.o.; SANTAL spol. s.r.o.; SANTRA, spol. s.r.o.; SINFO, spol. s.r.o.; Sitform, k.s.; SKALEX spol. s.r.o.; STORY DESIGN, a.s.; SYKORA, spol. s.r.o.; TECHO, a.s.; TON a.s.; Trachea, s.r.o.; TVAR, výrobní družstvo Klatovy; UNIKOV spol. s.r.o.; UNIVERSAL – PLUS s.r.o.; UNIVERSAL EXPORT IMPORT s.r.o.; UNO interier s.r.o.; VELOS VÝROBNÍ DRUŽSTVO; VESNA INTERIORS, s.r.o.; Vladimír Mikulec Ing. - NOVATRONIC; ZK Design a.s.; 2005 – 2012. Dostupné na World Wide Web: < <https://or.justice.cz> >.

KOTLER, P., 2001. Marketing management. 10. vyd. Praha, Grada Publishing, 719 s. ISBN 80-247-0016-6.

KOVANICOVÁ, D., KOVANIC, P., 1997. Poklady skryté v účetnictví. Díl II: Finanční analýza účetních výkazů. 3. vyd. Praha, Polygon, 288 s. ISBN 80-85967-56-1.

KRÁL, B., a kolektiv, 2012. Manažerské účetnictví, 3. vyd. Praha, Management Press, 660 s. ISBN 978-80-7261-217-8

KRUGMAN, P., HATSOPOULOS, G., N., 1987. The problem of US competitiveness in manufacturing. *New England economic review*. (January – February): 18 – 29

KUCHARČÍKOVÁ, A., a kolektiv, 2011. Efektivní výroba. 1. vyd.. Brno, Computer Press, 344s. ISBN 978-80-2512524-3.

KUCHARČÍKOVÁ, A., VODÁK, J., 2001. Ľudský kapitál a globalizácia. Banská Bystrica: Ekonomika a spoločnosť 1/2001, UMB.

KUPKOVIČ, M., a kolektiv., 1999. Podnikové hospodárstvo. Bratislava: Sprint, 352 s. ISBN 80-88848-39-3.

LIBERKO, J., VIDOVÁ, J., 2004. Ekonomická hodnotenia ekonomickej efektívnosti podniku. 20 Inthercathedra, Poznaň: ISSN 1640-3622.

MALEGA, P., NAŠČÁKOVÁ, J., MIHOLKOVÁ, L., 2007. Hodnotenie ekonomickej efektivity výroby vybranými metodami, 23 Intercathedra, Poznań. 71 – 74 s., 204 s. ISSN 1640-3622

MÁČE, M., 2013. Účetnictví a finanční řízení, 1 vyd. Praha, Grada Publishing, 552 s. ISBN 978-80-247-4574-9.

MELOUN, M., MILITKÝ, J., HILL, M., 2005. Počítačová analýza vícerozměrných dat v příkladech. 1. vyd., Praha, Academia, 449 s. ISBN 80-200-1335-0.

METCALFE, J., S., RAMLOGAN, R., UYARRA, E., 2003: Competition, innovation and development: the instituted connectio,

MIHOK, J. JANEKOVÁ, J., VIDOVÁ, J., 2005. Podnikové hospodárstvo – ekonomika podniku. 1. vyd. Košice: Strojnická fakulta TU, ISBN 80-8073-406-2.

MMF, 2012. World economic and financial surveys. In World Economic Outlook (WEO). Washington D. C. [online] 15. srpna 2012, Dostupné na World Wide Web: <<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2012/01/index.htm>>.

MPO, 2013. Panorama zpracovatelské průmyslu ČR 2012. Praha, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky. 241 s. Dostupné na World Wide Web <<http://www.mpo.cz/dokument144063.html>>.

MPO, 2012. Panorama zpracovatelské průmyslu ČR 2011. Praha, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky. 251 s. Dostupné na World Wide Web <<http://www.mpo.cz/dokument107939.html>>.

MULAČ, P., MULAČOVÁ, V., 2007. Podniková ekonomika. České Budějovice, VŠTE České Budějovice, 177 s. ISBN 978-80-903888-0-2.

NEČADOVÁ, M., SOUKUP, J., BREŇOVÁ, L.: Teorie a praxe nové ekonomiky v ČR – konkurence schopnost ČR v mezinárodním srovnání. Nová teorie ekonomiky a managementu organizací jejich adaptační procesy registrovaného u MŠMT České republiky pod evidenčním číslem MSM 6138439905.

NEUMAIEROVÁ, I., NEUMAIER, I., 2005. Index IN05. Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference. Brno, Masarykova univerzita v Brně, s. 143-146. Dostupné na World Wide Web <<http://is.muni.cz/do/1456/sborniky/2005/evropske-financni-systemy-2005.pdf>>

- NÝVLTOVÁ, R., MARNINIČ, P., 2010. Finanční řízení podniku, 1 vyd. Praha, Grada Publishing, 208 s. ISBN 978-80-247-3158-2.
- POPESKO, B., 2009. Moderní metody řízení nákladů. 1 vyd. Praha, Grada Publishing, 233 s. ISBN 978-80-247-2974-9.
- PORTER, E., M., 1995. Konkurenční výhoda. 1 vyd. Praha, Victoria Publishing, 626 s. ISBN 80-85605-12-0.
- PORTER, M., E., 1994. Konkurenční strategie. 1. vyd. Praha, Victoria Publishing, 403 s. ISBN 80-85605-11-2.
- ROJÍČEK, M., 2010. Hodnocení konkurence schopnosti odvětví, Politická ekonomie 2, Bulletin CES VŠEM, s 4-7. ISSN 1801-1578.
- ROSOCHATECKÁ, E. a kol., 2010. Ekonomika podniků. 9. vyd. Praha, Česká zemědělská univerzita v Praze, 209 s. ISBN 978-213-1892-2.
- RŮŽIČKOVÁ, P., 2010. Finanční analýza. 3. vyd. Praha, Grada Publishing, 144s. ISBN 978-80-247-3308-1.
- RŮŽIČKOVÁ, P., 2008. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 2. vyd. Praha, Grada Publishing, 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.
- ŘEZŇÁKOVÁ, a kol., 2010. Řízení platební schopnosti podniku, 1 vyd. Praha, Grada Publishing, ISBN 978-80-247-3441-5.
- SEDLÁČEK, J., 2007. Finanční analýza podniku 1. vyd. Brno, Computer Press, 154 s. ISBN 80-251-1830-6.
- SEDLÁČKOVÁ, H., 2000. Strategická analýza. 1. vyd. Praha, C. H. Beck, 101 s. ISBN80-7179-422-8.
- SCHOLLEOVÁ, H., 2008. Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. 1. vyd. Praha, Grada Publishing 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9.
- SYNEK, M. a kolektiv, 2007. Manažerská ekonomika. 4.vyd. Praha, Grada Publishing, 464s. ISBN 978-80-247-1992-4.
- SYNEK, M., 2006. Ekonomická analýza. 2. vyd. Praha, Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 79s. ISBN 80-7264-027-0.
- SYNEK, M. a kol., 2003. Manažerská ekonomika. 3.vyd. Praha : Grada Publishing, 472 s. ISBN 80-247-0515-X.

ŠTĚPÁNEK, J., 2012. MMK2012 Sborník: MMK2012 Mezinárodní Masarykovy konference pro doktorandy a mladé vědecké pracovníky. Ročník III., Postavení nábytkářského průmyslu ČR a jeho současné ekonomické problémy, vyd. 1. Magnanimitas, Hradec Králové ISBN 978-80-905243-3-0.

ŠTĚPÁNEK, J., 2013. Return on equity of furniture industry. Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis. Sv. 61, č. 4, s. 1161 – 1166. ISSN 1211-8516. Dostupné na World Wide Web <<http://dx.doi.org/10.11118/actaun201361041161>>

ŠTĚPÁNEK, J., 2013. Management of economic efficiency in small and medium-sized enterprises. Ad Alta. sv. 3, č. 1, s. 109-113. ISSN 1804-7890. Dostupné na World Wide Web <<http://www.ebscohost.com/newsroom/stories/ebsco-publishing-and-elsevier-agreement-EDS-Scopus>>

THOMSON, A. A. jr., FORMBY, J., P., 1993. Economics of the Firm Theory and Practice. Prentice Hall International, ISBN 80-7261-029-5.

VALACH, J. a kol.: Finanční řízení podniku. 2. vyd. Praha, Ekopress, 324 s. ISBN 80 86119-21-1.

VANČURA, M., 1999. Geografické aspekty transformace českého průmyslu. Hochmuth, Z.: Folia Geographica. 1. vyd., Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 456 s. ISBN 80- 88722-64-0.

VARADZIN, F., a kolektiv 2004. Ekonomický rozvoj a růst. Praha, EditionProfessional Publishing, 329 s. ISBN 80-86419-61-4.

Veber, J. a Srpová, J., 2012. Podnikání malé a střední firmy. Praha, Grada Publishing ISBN 978-80-247-4520-6.

VIDOVÁ J., 2005. Aspekty dosahování efektivnosti a konkurenční schopnosti průmyslových podniků. Manažement priemyselných podniků, 3/2005, Zvolen.

VLČEK, J., 2009. Ekonomie a ekonomika. Praha, Wolters Kluwer ČR, 516 s. ISBN 978-80-7357-478-9.

VOCHOZKA, M., MULAČ, P., a kolektiv, 2012. Podniková ekonomika, 1 vyd. Praha, Grada Publishing 576 s. ISBN 978-80-247-4372-1.

WÖHE, G. KISLINGEROVÁ, E., 2007. Úvod do podnikového hospodářství, 2. vyd. Praha, C.H. Beck, 928 s. ISBN 978-80-7179-897-2.

ZALAI, K., a kolektiv, 2006. Finančno-ekonomická analýza podniku. Bratislava, Ekonóm 136s. ISBN 80-225-2142-6.

ŽÍDEK, L., 2009. Globalizace a světové hospodářství. Politická ekonomie, Praha, VŠE, roč. 57, č. 5, s. 622-643. ISSN 0032-3233.

ŽIVĚLOVÁ, I., 2007. Podnikové finance. vyd. 1. Brno, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 111 s. ISBN 978-80-7375-035-0.

ŽIVĚLOVÁ, I., 2003. Finanční řízení podniku 2. vyd. Brno, Mendlova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 88 s. ISBN 80-715-7369-8.

ŽIVĚLOVÁ, I. 2002. Finanční řízení podniku. 1.vyd. Brno, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 106s. ISBN 80-7157-339-6.

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1: Počet podniků v rámci CZ-NACE 31 v letech 2005 - 2012.....</i>	<i>47</i>
<i>Tab. 2: Počet zaměstnaných v rámci CZ-NACE 31 v letech 2005 - 2012.....</i>	<i>48</i>
<i>Tab. 3: Počet podniků v rámci CZ-NACE 31 v letech 2005 – 2012.....</i>	<i>49</i>
<i>Tab. 4: Účetní přidaná hodnota v b.c. v letech 2005-2012.....</i>	<i>49</i>
<i>Tab. 5: Osobní náklady v b.c. v letech 2005-2012.....</i>	<i>50</i>
<i>Tab. 6: Produktivita práce z účetní přidané hodnoty v b.c. a Hrubý operační přebytek v b.c. v letech 2005-2012.....</i>	<i>51</i>
<i>Tab. 7: Výkonová spotřeba v b.c. v letech 2005-2012.....</i>	<i>52</i>
<i>Tab. 8: Výdaje na výzkum a vývoj v b.c. v roce 2010.....</i>	<i>52</i>
<i>Tab. 9: Vývoz v b.c. v letech 2009-2012.....</i>	<i>53</i>
<i>Tab. 10: Dovoz v b.c. v letech 2009-2012.....</i>	<i>53</i>
<i>Tab. 11: Saldo v b.c. v letech 2009-2012.....</i>	<i>53</i>
<i>Tab. 12: Vývoj aktiv v b.c. v letech 2005-2012 (mil. Kč).....</i>	<i>57</i>
<i>Tab. 13: Vývoj dlouhodobého majetku v b.c. v letech 2005-2012.....</i>	<i>58</i>
<i>Tab. 14: Vývoj oběžného majetku v b.c. v letech 2005-2012.....</i>	<i>60</i>
<i>Tab. 15: Vývoj Vlastního kapitálu v b.c. v letech 2005-2012.....</i>	<i>61</i>
<i>Tab. 16: Vývoj cizího kapitálu v b.c. v letech 2005-2012.....</i>	<i>62</i>
<i>Tab. 17: Vývoj výkonu bez obchodní marže v b.c. v letech 2005-2012.....</i>	<i>65</i>
<i>Tab. 18: Vývoj přidané hodnoty v b.c. v letech 2005-2012.....</i>	<i>66</i>
<i>Tab. 19: Vývoj osobních nákladů v b.c. v letech 2005-2012.....</i>	<i>67</i>
<i>Tab. 20: Vývoj hospodářského výsledku po zdanění v b.c. v letech 2005-2012.....</i>	<i>68</i>
<i>Tab. 21: Vývoj Rentability vlastního kapitálu v letech 2005-2012 (%).....</i>	<i>76</i>
<i>Tab. 22: Vývoj Rentability celkového kapitálu v letech 2005-2012 (%).....</i>	<i>77</i>
<i>Tab. 23: Vývoj Rentability výkonu bez obchodní marže v letech 2005-2012 (%).....</i>	<i>78</i>
<i>Tab. 24: Vývoj obratu celkového kapitálu v letech 2005-2012.....</i>	<i>79</i>
<i>Tab. 26: Vývoj doby obratu zásoby v letech 2005-2012 (den).....</i>	<i>81</i>
<i>Tab. 27: Vývoj doby obratu pohledávek v letech 2005-2012 (den).....</i>	<i>82</i>
<i>Tab. 28: Vývoj zadluženosti v letech 2005-2012.....</i>	<i>83</i>
<i>Tab. 29: Průměrné hodnoty a procentní rozbor vybraných položek aktiv VS BM, VS ROE, VS ROA a VS ROS.....</i>	<i>85</i>
<i>Tab. 30: Průměrné hodnoty a procentní rozbor vybraných položek pasiv VS BM, VS ROE, VS ROA a VS ROS.....</i>	<i>86</i>

<i>Tab. 31: Průměrné hodnoty a procentní rozbor vybraných položek Výkazu zisku a ztráty VS BM, VS ROE, VS ROA a VS ROS</i>	87
<i>Tab. 32: Průměrné hodnoty a procentní rozbor zisků VS BM, VS ROE, VS ROA a VS ROS</i>	88
<i>Tab. 33: Průměrné hodnoty vybraných poměrových ukazatelů</i>	90
<i>Tab. 34: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek aktiv VS BM</i>	91
<i>Tab. 35: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek pasiv VS BM</i>	91
<i>Tab. 36: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek výkazu zisku a ztráty VS BM</i>	92
<i>Tab. 37: Výsledky korelační a regresní analýzy zisků VS BM</i>	93
<i>Tab. 37: Výsledky korelační a regresní analýzy VS ROE vybraných položek aktiv</i>	93
<i>Tab. 38: Výsledky korelační a regresní analýzy VS ROE vybraných položek pasiv</i>	94
<i>Tab. 39: Výsledky korelační a regresní analýzy VS ROE vybraných položek výkazu zisku a ztráty</i>	95
<i>Tab. 40: Výsledky korelační a regresní analýzy zisků VS ROE</i>	95
<i>Tab. 41: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek aktiv VS ROA</i>	96
<i>Tab. 42: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek pasiv VS ROA</i>	97
<i>Tab. 43: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek výkazu zisku a ztráty VS ROA</i>	98
<i>Tab. 44: Výsledky korelační a regresní analýzy zisků VS ROA</i>	98
<i>Tab. 45: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek aktiv VS ROS</i>	99
<i>Tab. 46: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek pasiv VS ROS</i>	100
<i>Tab. 47: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek výkazu zisku a ztráty VS ROS</i>	100
<i>Tab. 48: Výsledky korelační a regresní analýzy vybraných položek zisků VS ROS</i>	101
<i>Tab. 49: Procentní rozbor aktiv modelu úspěšného nábytkářského podniku (%)</i>	104
<i>Tab. 50: Procentní rozbor pasiv modelu úspěšného nábytkářského podniku (%)</i>	105
<i>Tab. 51: Procentní rozbor výkazu zisku a ztráty modelu úspěšného nábytkářského podniku (%)</i>	106
<i>Tab. 52: Výsledný model úspěšného nábytkářského podniku VS ROE (%)</i>	107
<i>Tab. 53: Srovnání procentního podílu aktiv TON a.s. s modelem úspěchu nábytkářského podniku</i>	110
<i>Tab. 54: Srovnání procentního podílu pasiv TON a.s. s modelem úspěchu nábytkářského podniku</i>	111
<i>Tab. 55: Srovnání procentního podílu výkazu zisku a ztráty TON a.s. s modelem úspěchu nábytkářského podniku</i>	112

<i>Tab. 56: Srovnání poměrových ukazatelů TON a.s. s modelem úspěchu nábytkářského podniku.....</i>	<i>113</i>
<i>Tab. 57: Srovnání procentního podílu aktiv Dřevozpracujícího výrobního družstva s modelem úspěchu nábytkářského podniku</i>	<i>116</i>
<i>Tab. 58: Srovnání procentního podílu Dřevozpracujícího výrobního družstva s modelem úspěchu nábytkářského podniku</i>	<i>116</i>
<i>Tab. 59: Srovnání procentního podílu výkazu zisku a ztráty Dřevozpracujícího výrobního družstva s modelem úspěchu nábytkářského podniku</i>	<i>117</i>
<i>Tab. 60: Srovnání poměrových ukazatelů Dřevozpracujícího výrobního družstva s modelem úspěchu nábytkářského podniku</i>	<i>118</i>
<i>Tab. 61: Srovnání procentního podílu aktiv VESNA INTERIORS, s.r.o. s modelem úspěchu nábytkářského podniku</i>	<i>120</i>
<i>Tab. 62: Srovnání procentního podílu pasiv VESNA INTERIORS, s.r.o. s modelem úspěchu nábytkářského podniku</i>	<i>121</i>
<i>Tab. 63: Srovnání procentního podílu výkazu zisku a ztráty VESNA INTERIORS, s.r.o. s modelem úspěchu nábytkářského podniku</i>	<i>122</i>
<i>Tab. 64: Srovnání poměrových ukazatelů VESNA INTERIORS, s.r.o. s modelem úspěchu nábytkářského podniku</i>	<i>123</i>
<i>Tab. 65: Model úspěšného nábytkářského podniku VS ROE.....</i>	<i>126</i>

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1: Pásma síly asociace veličin podle hodnoty korelačního koeficientu r.....</i>	<i>14</i>
<i>Obr. 2: Hodnocení bankrotního modelu IN05.....</i>	<i>23</i>
<i>Obr. 3: Podnikový proces znázorňující přeměnu vstupu ve výstup</i>	<i>31</i>
<i>Obr. 4: Vnitřní a vnější prostředí podniku</i>	<i>33</i>
<i>Obr. 5: Aspekty ekonomické efektivity</i>	<i>34</i>
<i>Obr. 6: Plán měření a řízení ekonomické efektivity malých a středních podniků.....</i>	<i>36</i>
<i>Obr. 7: Bazický index počtu podniků v rámci CZ-NACE 31 a ZP v letech 2005 – 2012 (%)</i>	<i>47</i>
<i>Obr. 8: Bazický index počtu zaměstnanců v rámci CZ-NACE 31 a ZP v letech 2005 – 2012 (%)</i>	<i>48</i>
<i>Obr. 9: Bazický index tržeb za VV a S CZ NACE-31 a ZP v letech 2005 – 2012 (%)....</i>	<i>49</i>
<i>Obr. 10: Bazický index přidané hodnoty CZ NACE 31 a ZP v letech 2005 – 2012 (%)</i>	<i>50</i>
<i>Obr. 11: Bazický index produktivity práce z účetní přidané hodnoty CZ-NACE 31 a ZP v letech 2005 – 2012 (%)</i>	<i>51</i>
<i>Obr. 12: Bazický index kladného salda zahraničního obchodu CZ-NACE 31 a ZP v letech 2009 – 2012 (%)</i>	<i>54</i>
<i>Obr. 13: Vývozní teritoria v roce 2012.....</i>	<i>54</i>
<i>Obr. 14: Dovozní teritoria v roce 2012</i>	<i>55</i>
<i>Obr. 15: Meziroční index aktiv VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)</i>	<i>58</i>
<i>Obr. 16: Meziroční index dlouhodobého majetku VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)</i>	<i>59</i>
<i>Obr. 16: Meziroční index oběžného majetku VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)</i>	<i>60</i>
<i>Obr. 17: Meziroční index vlastního kapitálu VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)</i>	<i>61</i>
<i>Obr. 18: Meziroční index cizího kapitálu VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)</i>	<i>62</i>
<i>Obr. 19: Vývoj vybraných položek aktiv a pasiv ZP v letech 2005 – 2012 (mil. Kč)</i>	<i>63</i>
<i>Obr. 20: Vývoj vybraných položek aktiv a pasiv CZ-NACE 31 v letech 2005 – 2012 (mil. Kč).....</i>	<i>63</i>
<i>Obr. 21: Vývoj vybraných položek aktiv a pasiv VS v letech 2005 – 2012 (mil. Kč).....</i>	<i>64</i>
<i>Obr. 22: Meziroční index výkonu bez obchodní marže VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)</i>	<i>65</i>
<i>Obr. 23: Meziroční index přidané hodnoty VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2005 – 2012 (%)</i>	<i>66</i>

<i>Obr. 24: Meziroční index osobních nákladů VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)</i>	67
<i>Obr. 25: Meziroční index hospodářského výsledku po zdanění VS, CZ-NACE 31 a ZP v letech 2006 – 2012 (%)</i>	68
<i>Obr. 26: Vývoj vybraných položek výkazu zisku a ztráty ZP v letech 2005 – 2012 (mil. Kč)</i>	69
<i>Obr. 27: Vývoj vybraných položek výkazu zisku a ztráty CZ-NACE 31 v letech 2005 – 2012 (mil. Kč)</i>	69
<i>Obr. 28: Vývoj vybraných položek výkazu zisku a ztráty VS v letech 2005 – 2012 (mil. Kč)</i>	70
<i>Obr. 29: Vývoj krytí majetku kapitálem v ZP v letech 2005 – 2012</i>	71
<i>Obr. 30: Vývoj krytí majetku kapitálem ve CZ-NACE 31 v letech 2005 – 2012</i>	71
<i>Obr. 31: Vývoj krytí majetku kapitálem ve VS v letech 2005 – 2012</i>	72
<i>Obr. 32: Srovnání vývoje krytí majetku kapitálem v letech 2005 – 2012</i>	73
<i>Obr. 33: Vývoj procentního podílu vybraných položek výkonu bez obchodní marže ZP v letech 2005 – 2012</i>	74
<i>Obr. 34: Vývoj procentního podílu vybraných položek výkonu bez obchodní marže CZ-NACE 31 v letech 2005 – 2012</i>	74
<i>Obr. 35: Vývoj procentního podílu vybraných položek výkonu bez obchodní marže VS v letech 2005 – 2012</i>	75
<i>Obr. 36: Vývoj poměrového ukazatele ROE v letech 2005 – 2012</i>	76
<i>Obr. 37: Vývoj poměrového ukazatele ROA v letech 2005 – 2012</i>	77
<i>Obr. 38: Vývoj poměrového ukazatele ROS v letech 2005 – 2012</i>	79
<i>Obr. 39: Vývoj poměrového ukazatele obratu celkového kapitálu v letech 2005 – 2012</i>	80
<i>Obr. 40: Vývoj poměrového ukazatele doby obratu zásob v letech 2005 – 2012 (den)</i> .	81
<i>Obr. 41: Vývoj poměrového ukazatele doby obratu pohledávek v letech 2005 – 2012 (den)</i>	82
<i>Obr. 41: Vývoj poměrového ukazatele zadluženosti v letech 2005 – 2012</i>	83
<i>Obr. 42: Podíl vybraných složek aktiv na celkové výši aktiv</i>	85
<i>Obr. 43: Podíl vybraných složek pasiv na celkové výše pasiv</i>	86
<i>Obr. 44: Podíl vybraných složek výkaz zisku a ztráty na celkové výši aktiv</i>	88
<i>Obr. 44: Podíl vybraných složek výkazu zisku a ztráty na celkové výši aktiv</i>	89
<i>Obr. 45: Poměrové ukazatelé rentability</i>	90
<i>Obr. 46: Pásma síly asociace veličin podle hodnoty korelačního koeficientu r</i>	102

SEZNAM SYMBOLŮ A ZKRATEK

b.c.	Běžné ceny
CFROI	Cash Flow Return on Investment
CVA	Peněžní přidaná hodnota (Cash Value Added)
CZ-CPA	Standardní klasifikace produkce (Classification statistice des produits associée aux activités)
CZ-NACE 31	Klasifikace ekonomických činností vydávaná Evropskou komisí (Nomenclature statistice des activités économiques dans la Communauté européenne)
ČR	Česká republika
EAT	Zisk po zdanění (Earnings after Taxes)
EBT	Zisk před zdaněním (Earnings befor Taxes)
EBIT	Zisk před úroky a zdaněním (Earnings befor Interest and Taxes)
EBITA	Zisk před úroky, zdaněním a amortizací (Earnings befor Interest, Taxes and Amortization)
EFQM	European Foundation for Quality Management
EVA	Ekonomická přidaná hodnota (Economic Value Added)
EU	Evropská unie
EU-27	Evropská unie o 27 státech
MVA	Tržní přidaná hodnota (Market value added)
NPV	Čistá současná hodnota (Net Present Value)
QFD	Quality Function Deployment
ROA	Rentabilita aktiv (Return On Assets)
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu (Return On Equity)
ROS	Rentabilita tržeb (Return On Sales)
VS BM	Výběrový soubor bankrotního modelu
VS ROA	Výběrový soubor rentability aktiv
VS ROE	Výběrový soubor rentability vlastního kapitálu
VS ROS	Výběrový soubor rentability tržeb
ZP	Zpracovatelský průmysl

7 PŘÍLOHA - VÝBĚROVÝ SOUBOR ROE, ROA, ROS, BANKROTNÍ MODEL

7.1 Výběrový soubor bankrotní model

	Aktiva	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
Průměr	131092,15	51004,92	82322,55	26665,23	2639,48	36409,61	16666,94
Procentní podíl		38,91	0,63	0,20	0,02	0,28	0,13
Směrodatná odchylka	153532	65297	104348	33568	5355	48310	47268
Minimum	4633	475	4136	560	2	1170	-5173
Percentil 0,25	55014	19788	27277	8436	80	11133	2194
Medián	83552	30184	52197	14617	400	21755	6679
Percentil 0,75	127901	46348	78610	32237	2436	35391	15275
Maximum	773126	360264	680431	262183	28311	309108	551714

	Pasiva	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	Krátkodobé bankovní úvěry
Průměr	131092,15	82789,61	48136,19	5716,91	31610,48	13754,97	11285,92
Procentní podíl		0,63	0,37	0,04	0,24	0,10	0,09
Směrodatná odchylka	153532	110810	53910	13486	37589	18993	14446
Minimum	4633	-2830	4300	-24	3007	0	0
Percentil 0,25	55014	28133	18237	900	10276	2563	1539
Medián	83552	47687	29142	1413	21066	6432	5361
Percentil 0,75	127901	85559	47414	4495	31822	14979	15051
Maximum	773126	624720	293566	78044	222417	118719	63200

	Výkon	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň
Průměr	185966,29	137996,95	58927,19	37276,66	5284,96	16466,89	546,59	3307,99
Procentní podíl	1,42	1,05	0,45	0,28	0,04	0,13	0,00	0,03
Směrodatná odchylka	212022	167824	59271	35610	6815	22266	875	5463
Minimum	14148	10687	3461	2843	81	-4829	1	-1576
Percentil 0,25	78210	50542	29358	20013	2049	5025	104	757
Medián	105791	76203	38618	25923	3365	9002	277	1749
Percentil 0,75	183493	131714	61448	38692	5017	16171	602	3287
Maximum	1265119	997584	428785	329407	40879	153150	5723	50200

	EBITA	EBIT	EBT	EAT
Průměr	22828,88	17543,92	16997,33	13788,97
Procentní podíl	0,17	0,13	0,13	0,11
Směrodatná odchylka	30482	25189	24707	21737
Minimum	380	299	284	67
Percentil 0,25	7920	4303	4213	3296
Medián	12903	8600	8246	6611
Percentil 0,75	21751	16399	16005	12614
Maximum	174390	152463	150706	137192

	ROE	ROA	ROS	Obrat celkového kapitálu	Doba obratu zásob	Doba obratu pohledávek	Ukazatel zadluženosti	Bankrotní model
Průměr	0,1314	0,1310	0,0696	0,7673	58,28	74,07	0,4165	5,54
Směrodatná odchylka	0,4927	0,0884	0,0468	0,3731	47,76	40,08	0,2049	11,27
Minimum	-4,7028	0,0048	0,0012	0,2056	2,10	17,31	0,0617	1,72
Percentil 0,25	0,0811	0,0722	0,0373	0,51438	33,35	44,32	0,2760	2,04
Medián	0,1474	0,1045	0,0639	0,7153	43,30	62,89	0,4006	2,76
Percentil 0,75	0,2388	0,1647	0,0887	0,9099	70,65	95,44	0,5266	4,06
Maximum	0,9598	0,5363	0,2849	2,5024	317,44	282,63	1,2735	97,87

7.2 Výběrový soubor ROE

	Aktiva	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
Průměr	118437,65	46386,50	73462,27	21046,90	2472,96	33679,50	16920,46
Procentní podíl		0,39	0,62	0,18	0,02	0,28	0,14
Směrodatná odchylka	137821,32	57476,95	96922,02	25031,01	5195,51	46406,58	46015,18
Minimum	8248	-7419	6863	709	2	1170	-8577
Percentil 0,25	46062,5	17607,5	24055	8339,25	88,5	10463,5	1978
Medián	72565	29124	43780	12862,5	259	21546	5233
Percentil 0,75	110006	44394	75453,5	22307,75	2430	32834,5	15157
Maximum	773126	304126	680431	165757	28311	309108	551714

	Pasiva	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	Krátkodobé bankovní úvěry
Průměr	118437,65	65982,46	52129,59	6813,26	33358,99	15990,67	12616,36
Procentní podíl		0,56	0,44	0,06	0,28	0,14	0,11
Směrodatná odchylka	137821,32	100861,5	56192,3	15523,62	43590,33	16382,03	14981,3
Minimum	8248	296	4300	-24	3007	0	0
Percentil 0,25	46062,5	17849	21374,75	949,5	12355,25	4834,25	3048,75
Medián	72565	36964	35414	1881	22368	10064,5	6080,5
Percentil 0,75	110006	64780,5	56588,25	5906	34261,5	20352	18663,75
Maximum	773126	624720	371282	78239	369605	72731	72731

	Výkon	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň
Průměr	165468,58	123800,38	51769,75	31624,93	4884,54	15991,67	768,73	3371,69
Procentní podíl	1,40	1,05	0,44	0,27	0,04	0,14	0,01	0,03
Směrodatná odchylka	183609,104	148194,61	47788,01	23941,23	6323,151	21155,85	820,9031	5481,04
Minimum	19644	18454	-3448	4027	61	-12187	0	-7466
Percentil 0,25	77706,25	50930	27629	18020	1678	4767	225	859,25
Medián	102402	75123	36096	24280	3117,5	9188,5	541	1780,5
Percentil 0,75	177956,75	130780	54669	33528,75	4874	17930,75	971	3811,5
Maximum	1265119	997584	274262	163456	40879	153150	5585	50200

	EBITA	EBIT	EBT	EAT
Průměr	22362,48	17502,99	16852,52	13809,35
Procentní podíl	0,19	0,15	0,14	0,12
Směrodatná odchylka	29790,55	24590,31	24370,34	21200,1
Minimum	473	99	99	99
Percentil 0,25	7348,5	4700,5	3964	3301
Medián	12695	8763	8114	6417
Percentil 0,75	24332	17116	16602	13327
Maximum	174390	152463	150706	137192

	ROE	ROA	ROS	Obrat celkového kapitálu	Doba obratu zásob	Doba obratu pohledávek	Ukazatel zadluženosti	Bankrotní model
Průměr	0,2316	0,1393	0,0766	0,8127	54,49	82,09	0,5068	7,58
Směrodatná odchylka	0,1221	0,0851	0,0554	1,3965	61,98	118,61	0,2251	52,33
Minimum	0,1006	0,0106	0,0012	0,2056	0	13,26	0	0,7
Percentil 0,25	0,1445	0,0815	0,0370	0,4974	27,64	43,80	0,3427	1,59
Medián	0,1929	0,1159	0,0662	0,6724	41,65	62,93	0,5034	2,06
Percentil 0,75	0,2729	0,1764	0,0955	0,9016	65,14	91,08	0,6734	3,10
Maximum	0,6377	0,5026	0,3389	19,4654	745,22	1555,86	1,1855	670,03

7.3 Výběrový soubor ROA

	Aktiva	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
Průměr	122420,1188	47835,23	72544,34	21278,17	3164,955	31396,67	22655,48
Procentní podíl		0,39	0,59	0,17	0,03	0,26	0,19
Směrodatná odchylka	138616,7425	62013,13	82610,14	26202,22	6358,841	36807,48	60316,67
Minimum	17723	-4564	11439	709	2	1170	-5173
Percentil 0,25	44598	15948	24221	7449	96,5	10301	2985,5
Medián	79685	29771	45266	11474	493	20241	7665
Percentil 0,75	119360	43749	81731	20076	2601,75	32799	21623,5
Maximum	734903	304126	446735	136310	28311	227910	551714

	Pasiva	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	Krátkodobé bankovní úvěry
Průměr	122420,1188	77931,29	44576	3487,017	29664,62	13256,42	10698,45
Procentní podíl		0,64	0,36	0,03	0,24	0,11	0,09
Směrodatná odchylka	138616,7425	109550,1	44644,76	9652,109	33848,58	15223,53	12995,65
Minimum	17723	-6003	4300	-24	3007	0	0
Percentil 0,25	44598	23502	19249,25	665	9632,75	3996	2693,5
Medián	79685	40146	31577	1100	19536	8218	5829
Percentil 0,75	119360	73327	48384,5	2281,75	37820,5	16420	13275,5
Maximum	734903	624720	270162	72004	203164	71791	55016

	Výkon	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň
Průměr	185718,8	134882,1	59908,73	33539,19	5623,149	22641,53	713,8916	5379,925
Procentní podíl	1,52	1,10	0,49	0,27	0,05	0,18	0,01	0,04
Směrodatná odchylka	194215,1	155938,1	50406,93	23543,32	7590,007	25347,79	793,0862	7024,792
Minimum	28984	11004	9556	7935	239	-4829	0	-1576
Percentil 0,25	81318,75	53728	30941,25	19638	1747	7734	234,5	1777
Medián	108411	78303	39581	25164	3155	13849	525	2824
Percentil 0,75	201843,5	143389	67434	38007,5	4908	27144	805	6416
Maximum	1019128	865276	246729	112516	40879	153150	5585	50200

	EBITA	EBIT	EBT	EAT
Průměr	31480,45	25857,3	25270,63	20316,84
Procentní podíl	0,26	0,21	0,21	0,17
Směrodatná odchylka	36083,96	29826,48	29535,29	25705,75
Minimum	3780	2639	2482	1015
Percentil 0,25	11266	8366	7928	6112
Medián	16566	13288	13093	10089
Percentil 0,75	34101	29669	28628	21145
Maximum	174390	152463	150706	137192

	ROE	ROA	ROS	Obrat celkového kapitálu	Doba obratu zásob	Doba obratu pohledávek	Ukazatel zadluženosti	Bankrotní model
Průměr	0,2173	0,2084	0,1031	0,6644	43,92	66,31	0,4330	4,82
Směrodatná odchylka	0,5347	0,0866	0,0560	0,2672	34,4625	34,87	0,2622	9,02
Minimum	-4,7028	0,1212	0,0096	0,2402	1,9832	13,26	0,0000	1,58
Percentil 0,25	0,1930	0,1465	0,0679	0,4854	25,4777	42,35	0,2700	2,07
Medián	0,2385	0,1825	0,0885	0,6151	38,5935	56,19	0,4185	2,84
Percentil 0,75	0,3491	0,2315	0,1194	0,8083	55,0159	86,23	0,5419	4,12
Maximum	0,9598	0,5363	0,3389	1,6469	304,4298	176,65	2,0239	81,28

7.4 Výběrový soubor ROS

	Aktiva	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
Průměr	233477,25	103348,74	127587,98	36669,28	5001,24	47596,13	44699,34
Procentní podíl		0,44	0,55	0,16	0,02	0,20	0,19
Směrodatná odchylka	206343,63	97058,74	124342,38	39076,53	8268,59	61343,18	83219,92
Minimum	25532	2583	11439	709	2	3230	0
Percentil 0,25	82499	29931	42340	11398	89	9815	4615,25
Medián	128157	49960	81731	16751	586	28207	20806
Percentil 0,75	406670	187320	172519	43498	5300	48173	44838
Maximum	773126	304126	520150	165757	28311	285947	551714

	Pasiva	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	Krátkodobé bankovní úvěry
Průměr	233477,25	165481,47	67621,13	11713,80	48521,88	14186,31	14856,25
Procentní podíl		0,71	0,29	0,05	0,21	0,06	0,06
Směrodatná odchylka	206343,63	167004,07	77346,04	25847,99	68211,95	16163,16	17345,03
Minimum	25532	-2830	4903	104	1898	0	0
Percentil 0,25	82499	47054	20419,75	1145,25	11128,75	3253	1575,25
Medián	128157	85528	35000	2051	24837,5	7658	4504
Percentil 0,75	406670	290470	78080,5	6322,25	49470,25	19680	23257
Maximum	773126	624720	371282	97314	369605	55016	55016

	Výkon	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň
Průměr	227415,23	162918,13	81471,92	40709,02	9842,17	34202,54	1185,30	6578,63
Procentní podíl	0,97	0,70	0,35	0,17	0,04	0,15	0,01	0,03
Směrodatná odchylka	208622,01	158346,52	60215,50	28516,76	10186,36	31179,96	1618,95	6048,90
Minimum	19644	19755	-3448	8438	331	-12187	0	-1576
Percentil 0,25	85296	61737	36096	20264,25	3098	12989	192	1922
Medián	147532	94190	62133	27394,5	4822	25877	572	4995
Percentil 0,75	293942	177718	117442	53623,75	14599	41406,25	1638	8136
Maximum	866160	624392	246729	112516	40879	153150	6219	24524

	EBITA	EBIT	EBT	EAT
Průměr	49610,77	39768,60	38941,13	32859,00
Procentní podíl	0,21	0,17	0,17	0,14
Směrodatná odchylka	43048,96	35320,77	35012,63	31294,07
Minimum	6889	5335	4708	3826
Percentil 0,25	17454	13759	13383	11064
Medián	33801	29835	26509	23190
Percentil 0,75	68699	47720	47720	37748
Maximum	174390	152463	150706	137192

	ROE	ROA	ROS	Obrat celkového kapitálu	Doba obratu zásob	Doba obratu pohledávek	Ukazatel zadluženosti	Bankrotní model
Průměr	0,1747	0,2070	0,1496	1,4038	78,2941	106,8518	0,3309	7,2696
Směrodatná odchylka	0,6920	0,1133	0,0532	2,5566	110,1926	213,2961	0,2235	13,1736
Minimum	-4,7028	0,0188	0,1003	0,3971	1,9832	13,2577	0,0000	1,2023
Percentil 0,25	0,1675	0,1152	0,1082	0,6441	30,0758	36,8649	0,1868	2,2050
Medián	0,2398	0,2026	0,1355	0,9691	53,8266	61,2746	0,2858	3,1459
Percentil 0,75	0,3512	0,2564	0,1710	1,3140	86,4641	96,3969	0,4945	7,9487
Maximum	0,6374	0,5363	0,3389	19,4654	745,2169	1555,8583	0,9712	81,2800

7.5 Neúspěšný nábytkářský podnik

	Aktiva	Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva	Zásoby	Dlouhodobé pohledávky	Krátkodobé pohledávky	Krátkodobý finanční majetek
Dřevotvar družstvo	114188	56913	55962	41890	123	13569	380
Procentní podíl (%)	100	42,79	42,07	31,49	0,09	10,20	0,29
VS ROE (tis.Kč)	133007	52139	82810	23968	1929	38000	17983
Procentní podíl (%)	100	39,2	62,26	18,02	1,45	28,57	13,52
VS ROA (tis.Kč)	114188	51035	73659	23489	2634	36071	22984
Procentní podíl (%)	100	38,37	55,38	17,66	1,98	27,12	17,28
VS ROS (tis.Kč)	133007	53043	68318	22239	1250	27426	27173
Procentní podíl (%)	100	39,88	51,364	16,72	0,94	20,62	20,43

	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky	Bankovní úvěry	krátkodobé bankovní úvěry
Dřevotvar družstvo (tis.Kč)	72460	41697	5849	25038	10810	10810
Procentní podíl	54,48	31,35	4,40	18,82	8,13	8,13
VS ROE (tis.Kč)	70946	61529	7395	38718	11093	14413
Procentní podíl (%)	53,34	46,26	5,56	29,11	8,34	10,836
VS ROA (tis.Kč)	80868	52032	2966	34010	16599	12609
Procentní podíl (%)	60,8	39,12	2,23	25,57	12,48	9,48
VS ROS (tis.Kč)	85497	46020	4988	29395	15110	14631
Procentní podíl (%)	64,28	34,6	3,75	22,1	11,36	11

	Výkony	Výkonová spotřeba	Přidaná hodnota	Osobní náklady	Odpisy	Provozní výsledek hospodaření	Nákladové úroky	Daň	EAT 2012
Dřevotvar družstvo (tis.Kč)	124674	81082	43678	44978	4587	-5112	403	-564	-5329
Procentní podíl (%)	93,73	60,96	32,84	33,82	3,45	-3,84	0,30	-	-4,01
VS ROE (tis.Kč)	197236	145230	62380	38266	5520	18953	865	3964	15163
Procentní podíl (%)	148,29	109,19	46,9	28,77	4,15	14,25	0,65	2,98	11,4
VS ROA (tis.Kč)	217759	153942	71106	39982	32	27014	744	6384	21906
Procentní podíl (%)	163,72	115,74	53,46	30,06	0,024	20,31	0,559	4,8	16,47
VS ROS (tis.Kč)	157972	103812	68751	33770	6451	31266	984	6956	23236
Procentní podíl (%)	118,77	78,05	51,69	25,39	4,85	23,507	0,74	5,23	17,47

	Běžná likvidita	Pohotová likvidita	Okamžitá likvidita	Ukazatel zadluženosti	Ukazatel financí páky	Ukazatel úrokového krytí	Bankrotní model IN05
Dřevotvar družstvo	2,2351	0,5620	0,0152	0,37	1,58	-13,62	-0,01
VS ROE	2,1388	1,5198	0,4644	0,46	1,87	23,12	2,25
VS ROA	2,1658	1,4752	0,6758	0,46	1,41	39,05	3,40
VS ROS	2,3242	1,5676	0,9244	0,35	1,56	31,68	2,96

	ROE	ROA	ROS	Obrat celkových aktiv	Obrat celkového kapitálu	Doba obratu zásob	Obrat zásob	Doba obratu pohledávek
Dřevotvar družstvo	-0,0735	-0,0481	-0,0427	1,0918	0,9159	60,48	5,95	39,54
VS ROE	0,2137	0,1503	0,0769	1,4829	0,6744	21,87	16,46	72,88
VS ROA	0,2709	0,2543	0,1006	1,9070	0,5244	19,42	18,54	63,99
VS ROS	0,2718	0,2344	0,1471	1,1877	0,8420	25,34	14,21	65,35

